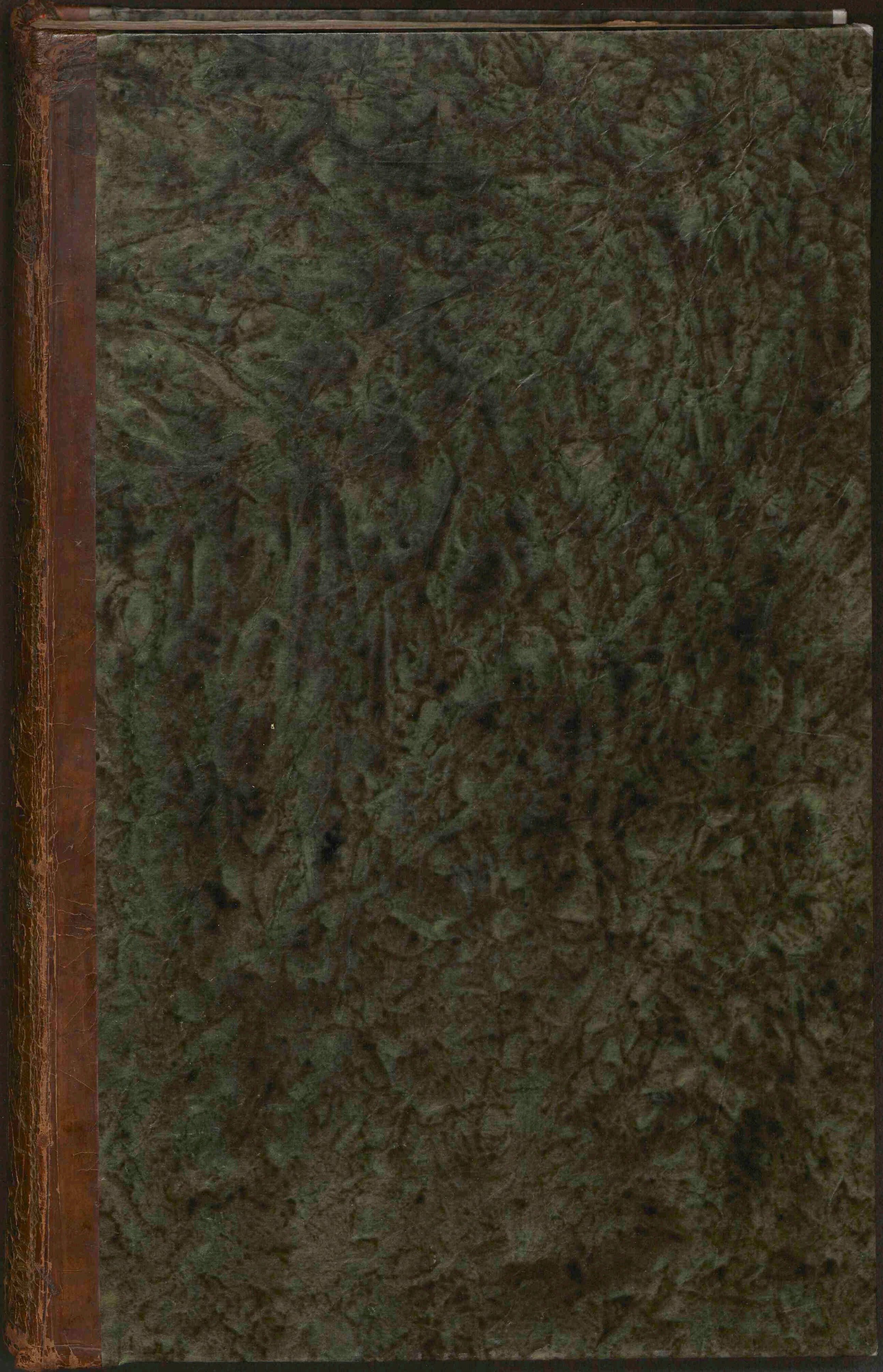
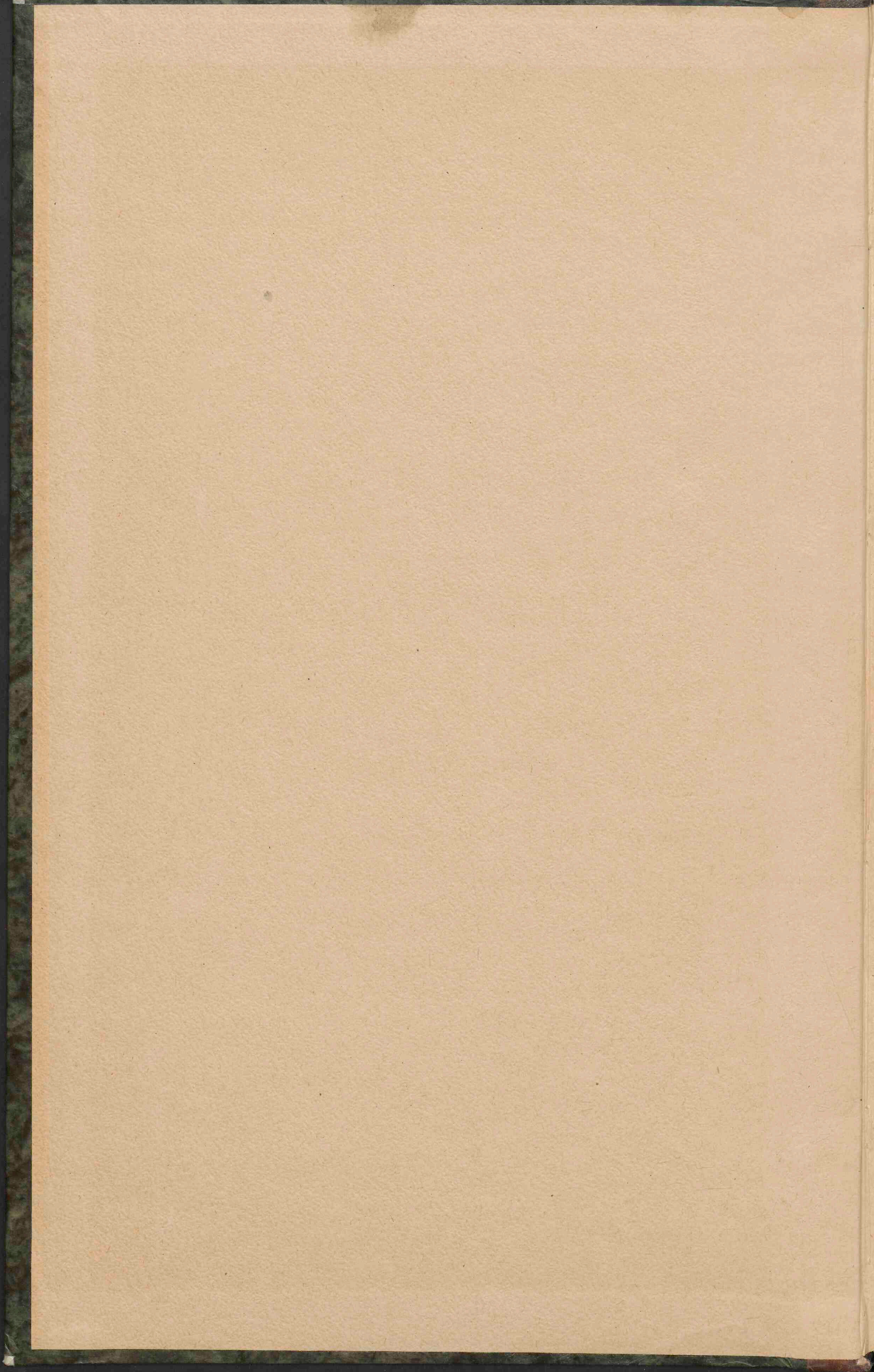

De ontleedkundige platen van B. Eustachius, met eene verklaaring derzelve

<https://hdl.handle.net/1874/283772>

LAS V. ANAT. EN EMBR

DE
ONTLEEDKUNDIGE
P L A A T E N
VAN
B. E U S T A C H I U S.

ON THE
REAR
OF
THE
TABLE

DE
ONTLEEDKUNDIGE
P L A A T E N

V A N
B. E U S T A C H I U S,

M E T E E N E
V E R K L A A R I N G

D E R Z E L V E,

VERVAARDIGD ONDER TOEZICHT VAN

A. B O N N,

*Hoogleeraar in de Ontleed- en Heelkunde aan het
Doorluchtig School, te Amsterdam.*

Te A M S T E R D A M,

2005.

B y J. B. E L W E,

M D C C X C V I I I

ONTARIO

WARRANT

1874

REVENUE

DEPARTMENT

OF THE

PROVINCE

OF

ONTARIO

WARRANT

NO. 1

1874

V O O R R E D E.

Van het openbaar onderwijs en het daartoe betreklyke, op myn verzoek; ontslaagen, en naar myn verlangen in staat gesteld, vryer voor de Heelkunst werkzaam te zyn, besteedde ik myne eerste rustuuren tot het opstellen deezer voorrede, die ten geleide der laatste uitgegevene Ontleedkundige Platen van EUSTACHIUS moet dienen, en om dezelve, by deeze, aan myne Heelkundige Landgenooten op te draagen.

De waarde dier platen wierd weldra algemeen erkend, sedert dezelve, der vergeetheid ontrukkt, het eerst met eene latynsche uitlegging door den vermaarden LANCISIUS, en vervolgens door den beroemden ALBINUS, met eene nadere verklaring en bygevoegde geletterde omtrekken der afbeeldingen, wierden uitgegeeven; waarna de geleerde MARTINIUS aantekeningen op dezelve schreef, die na zynen dood wierden gemeen gemaakt; en geen wonder, dat deeze erkende waarde ook de begeerte onzer Heelkundigen opwekte, om zodanig eene verklaring in onze moederspraak te zien verschynen.

De groote CAMPER had, kort voor zyn vertrek van hier, den eersten uitgeever aangeraaden, die zelfde platen by de Ontleedkundige Tafelen van SCHAARSCHMIDT te vocgen; 't welk echter uitbleef; tot ik laater aangezocht wierd, het toezicht daarover op my te neemen, waartoe ik my liet overhaalen.

Zestien jaaren, wel is waar, zyn verloop, sedert de eerste bundels der been- en spierkundige platen, in de onzekerheid van het volgen der overige, door my aan de Leden der Stads Teken-Academie alhier, in eene opdracht wierden aangepreezen; terwyl het verlangen der Intekenaaren en latere deelnemers, door van tyd tot tyd by gekoomene omstandigheden gerekt, doch niet geheel te leur gesteld, thans, zo ik my vleye, door de voltooiing deezer uitgaaf zal bevreedigd en voldaan worden: waarby ik, ter versooning van myn aandeel aan die vertraaging, my, met ALBINUS, op „de moeilykheid der uitvoering, in het midden van veele andere, afleidende en gewichtige ambtsbezigheeden” moet beroepen.

Geene mindere versooning verdient het gemis van geletterde omtrekken, en dat de letterdruk niet beter aan de waarde van het werk beantwoordt, waarvoor by de uitgeevers geene andere reden geweest is, dan de minst mogelyke kostbaarheid, ten einde dit werk des te algemeener en byzonder ook voor kweekelingen der Heelkunst verkrygbaar te maaken.

Het recht van copy verboodt van eenen anderen kant den boekhandelaaren eene volledige uitgaaf van dit werk naar ALBINUS te leveren; weshalven de aanwyzende letters binnen de afbeeldingen of aan den omtrek derzelve gesteld, en door gestipte

V O O R R E D E.

lynen, ter plaats der aantewyzene deelen overgebragt moesten worden: ict, het welk niet zonder veel moeite volbragt wierdt, naar eenen oorspronkelyken Roomschen plaatdruk, met de geletterde omtrekken en verklaring van ALBINUS vergeleeken.

Daarenboven moesten de letters van het grieksch Alphabet, die aan onze Heelkundigen minder bekend zyn, zo veel doenlyk vermyd, en eene geheele verschikking der overige daar van het gevolg worden: waardoor de letters der aanwyzingen niet overeenstemmen met de aanhaalingen, door den Heelmeester VAN GESSCHER, ter opheldering van PLENCKS *Schets der Ontleedkunde*, uit de latynsche verklaring van ALBINUS overgenoomen.

Tot het vervaardigen deezer nieuwe platen ondertusfchen, heeft de tegenwoordige eigenaar en uitgeever van dit werk geene kosten gespaard; de plaat- en lettergraveerders hunnen vlyt en bekwaamheid daar aan besteed; en de Geneeskundige SCHELLINGS, een mijner gewezene toehoorderen, den verderen moeilijken taak, onder myn toezicht wel willen op zich neemen, aan wien men dan ook een groot gedeelte der bewerking heeft te danken.

Ter verdediging der orde, waarin deze platen wierden uitgegeeven, en die van de gewoone rangschikking verschilde, dient: dat zulks niet zonder oogmerk geschiedde, tot handleiding voor eerstbeginnenden, en ter staaving, dat de Ontleedkunde vatbaar is voor tweërleye leerwyze, de eene zamenstellende, de andere ontbindende.

De zamenstellende voordragt der ontleedkundige leerstelsels van WINSLOW, HEISTER, SCHAARSCHMIDT, PLENCK en anderen, doet ook by VESALIUS, in zyne beschryvingen en afbeeldingen, de beenderen en kraakbeenderen voorafgaan, en daarna de banden, spieren, bloedvaten, zenuwen en ingewanden volgen.

EUSTACHIUS daarentegen, of wie anders de rangschikker zyner platen geweest zy, keert den bovengenoemden leertrant om, volgt de gewoone wyze van het openen en ontleeden van doode ligchaamen, en vertoont in zyne platen, in eene even geregelde orde, het volgende:

in plaat 9. de drie geopende ligchaamsholligheeden, en de betreklyke legging der ingewanden,

— 10 tot 14. de buksingewanden, tot de chylmaking, pisafscheiding en voortteeling behoorende,

— 15. 16. de borstingewanden, voor den omloop des bloeds en de ademhaaling,

— 17. 18. het hoofdingewand of de hersenen, nevens het rugmerg en den oorsprong der zenuwen,

— 19 tot 21, en 23 (die de 22ste zyn moest), de verspreiding der zenuwen door het geheele ligchaam,

— 22. en voorts 24 tot 27. den loop en verspreiding der bloedvaten, zo slagaderen als aderen,

— 28 tot 39. de spieren, en derzelver afzonderlyke aanhechtingen of inplantingen,

— 40. de ontleding des oogbols, zeer gepast op de aanwyzing der oogspieren, in plaat 39, volgende,

— 41. 42. de spieren van het aangezicht, den hals, en van het strottenhoofd, tot de flikking en stemmaking betreklyk,

— 43 tot 45. het geraamte van vooren, agteren en ter zyde gezien,

in

V O O R R E D E

in plaat 46. het beenig hoofd en deszelfs zamenstellende beenderen;
 — 47. de zamenstelling der beenderen van het aangezicht, den tronk en hand;
 benevens eenige afbeeldingen, betreklyk tot den beengroey,
 — 1 tot 8. die tot de vroegere, door EUSTACHIUS zelve in 1544 uitgegeev-
 vene, kleine fchriften behooren, waar van de afbeeldingen voor een groot gedeelte in
 plaat 12. 16. 27. en 41. zyn overgebracht, en hierom, even gevoeglyk, de laafte als
 de eerste konden uitgegeven worden, de nieren en den verschillenden loop van derzel-
 ver bloedvaten,

By het gebruik maaken van deeze uitgaaf, kan echter elk kunstoeffenaar de losse
 platen van dit werk willekeurig voor zich rangschikken, het zy naar de orde
 van VESALIUS, ter opheldering van leerstellige handboeken; het zy naar die
 van EUSTACHIUS, ter vergelyking met ontleedkundige aanwyzingen; of eindelyk
 met eenige andere verschikking, by het bestudeeren van byzondere lichaamsge-
 breken.

De spierkundige platen, by voorbeeld, kunnen ook in deezer voege op elkanderen
 volgen, en vertoonen:

plaat 30. 28. 32. 33. 35. 38. de spieren aan den voorkant des lichaams;

— 31. 29. 34. 36. 37. 39. de spieren aan den agterkant,

De ingewand- vaat- en zenuwkundige platen dulden mede de volgende orde:

plaat 9 tot 11, en 14. voor de buksingewanden,

— 15. 16. 25. 26. 24. 22. 27. 13. 12. en 1 tot 8. voor de borstingewanden, en
 de bloedvaten,

— 17. 18. 40. 19 tot 21 en 23. voor de hersenen, het rugmerg en de ze-
 nuwen.

Het is niet minder blykbaar voor eenen oplettenden, dat ook de tallitters der afbeel-
 dingen van veele deezer platen, door den naaukeurigen EUSTACHIUS zelve nim-
 mer in diervoege daar zyn bygesteld; maar overeenkomstiger met de natuur en
 het geen de ontleeding der deelen aanwyst, verdienen, by het leezen van ontleedkun-
 dige fchriften, in de navolgende orde geraadpleegd te worden, namelyk:

plaat 10, afbeelding 2. de buksingewanden, in legging,

— 1. 3. de maag,

— 4. 5. de karteldarm,

— 12 afb. 1. 3. 7. 9. 10. 12. 4. 11. de nieren, nevens de verschillende oorspronk
 en verspreiding der bloedvaten derzelve,

— 2. 5. 6. 8. de teelballen,

— 15 afb. 1. 4. 2. 5. het hart en de longen, van den voorkant,

— 3. 6. dezelfde, van de agterzyde,

— 17 afb. 1. 3. 4. 5. 6. 7. de hersenen,

2. de kleine hersenen en het ruggemerg,

— 18 afb. 2. 1. 3. 4. 5. of 1. 3. 4. 5. 2. de hersenen van den onderkant, met
 de zenuwen der voorzyde,

— 27 afb. 1. 2. 4. de vaten der lever, en van het darmscheil,

— 13. 10. 11. die der longen, en aan het hart,

— 3. 5. tot 9 en 12. de verschillende oorspronk van vaten uit de onder-
 sleutelbeensaderen,

V O O R R E E D E.

- plaat 27 afbeelding 14. 15. bloedvaten der dye en van den voet,
 — 41 afb. 1. 3. 4. 5. 8. 11. 13. de spieren van het aangezicht en den hals,
 — 2. 6. 7. 12. 14. de spieren betreklyk het strottenhoofd en tongbeen,
 — 10. 9. de gehoorbeenderen,
 — 42 afb. 9. 7. 8. 10. 12. 11. de kraakbeenderen van het strottenhoofd,
 — 5. de tong en het tongbeen,
 — 1. 2. 4. 6. 3. de spieren derzelfde deelen,
 — 46 afb. 1. 3. 8. 10. 15. 17. het bekkeneel, van alle zyden gezien,
 — 2. het bekkeneel van een aap, tot vergelyking,
 — 4. 7. 9. 5. 6. 12. 14. 13. 16. 11. de byzondere beenderen, die het
 bekkeneel zamenstellen,
 — 47 afb. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. de beenderen der bovenkaak,
 — 5. de onderkaak,
 — 10. 12. de tanden,
 — 14. 15. het tongbeen,
 — 11. 9. de ruggraat en wervelen,
 — 18. tot 24. het borstbeen en de ribben,
 — 13. 16. 17. het sleutelbeen en schouderblad,
 — 26. tot 31. de opper- en onderarmbeenderen,
 — 36. 33. 35. 34. de beenderen van den voorhand,
 — 32. 25. 37. de beenige hand en vingers.

Dat in deeze platen niet alles afgebeeld gevonden wordt, wat by laater ontledkundige Schryvers, ALBINUS, HALLER, WEITBRECHT, MONRO, MASCAGNE, enz. wordt aangetroffen, kan niemand bevreemden, die den vroegeren leeftyd van EUSTACHIUS in aanmerking neemt, maar tevens zyn eenig doel, door ALBINUS betoogd, namelyk: „alleen te hebben willen voorstellen, wat Hy waargenoomen had, — zulks „duidelyk en eenvoudig te doen, — het geen niet konde vermyd worden, 'er by te „voegen, — doch niet alles naaukeurig te hebben willen afbeelden, — nochte op „de wyze der Schilders en Beeldhouwers.”

Onder de Hem eigene, offchoon betwistte ontdekkingen behooren, behalven de verscheidenheid van den loop en verspreiding der bloedvaten der nieren, der ongepaarde schouder- en diepgelegene aderen van den arm (plaat 1 tot 8. 12. en 13.), het klapvlies des onderste holle-aderstams (plaat 8. afbeelding 6. a. plaat 16. afb. 3. p), de spanspier van het trommelvlies of hamerspier van den gehoortrommel (plaat 7 afb. 2 D. 3 d. plaat 41. afb. 9. 10.), en de daartoe mede behoorende inwendige gehoorweg, naar Hem de trompet van EUSTACHIUS geheeten, van welke de halfmaanswyze opening, nevens het ronde gat of den ingang der groote kropslagader (plaat 41. tuschen t en u) gezien wordt, doch in de verklaring verzuimd is aan te wyzen.

Meerder misstellingen, by het moeilyk aanstippen binnen den omtrek van zo bewerkte beelden, aan onze oplettenheid ontsnapt, en die waarvan eene lyst volgt, zullen wel toegeevende verschooning en bescheidene aanduiding, die ter verbetering altoos welkom zyn zal, verwerven.

Hoe zeer het ondertuschen uit de afbeeldingen blyke, dat EUSTACHIUS geene schilder Kunstige voorstelling zyner waarnemingen bedoeld hebbe; geldt echter daarom niet minder eene aanmerking van den geleerden MARTINIUS, „dat EUSTACHIUS, „te Rome in de gelegenheid zynde, de natuur met de kunst te vergelyken, de even-

V O O R R E D E.

„redigheid der deelen aan de aloude standbeelden geraadpleegd, en in zyne teekeningen heeft overgebracht;” — en, terwyl VESALIUS, by het ontleeden van bejaarden voorwerpen, het sterk gespierd beeld van den HERCULES van Farnese tot voorbeeld schynt genomen te hebben, EUSTACHIUS daartegen zijne afbeeldingen, uit jongere lyken ontleende, en de zagtere omtrekken van den ANTIKOS of der zoonen van LAOCOON, en de afmettingen derzelve, als het meest met die van zynen landaart overeenkomende, in zyne beelden (plaat 9. 19. tot 26. 28 tot 39. 43 tot 45.) heeft overgenomen: — weshalven ook BOERHAAVE en ALBINUS, in hunne voorrede op het werk van VESALIUS, redenen hadden om te vermoeden, dat EUSTACHIUS zyne platen naar de gestrengheid van meetkuntige afdeelingen had vervaardigd.”

Hoogst waarschynlyk, zo niet zeker, is het, dat ook daarom de oorspronkelyke platen naar eene schaal van 90 graaden hoogte en 58 breedte (die by den aanleg dezer uitgaaf overtollig werd gerceekend,) zyn afgedeeld; waarvan de lengte der hoofden gelyk is aan 12, die der aangezichten aan 9, en die der geheele beelden aan 85 à 90 graaden, dat is gelyk aan 7 à 7½ hoofden, of 9½ à 10 aangezichten, overeenstemmende met de maaten der jeugdige aloude standbeelden: waarby deeze zelfde platen de natuur tot $\frac{1}{3}$ verkleind voorstellen.

Alle de evenredigheden der byzondere lichaamsdeelen (plaat 1 tot 8. 10 tot 18. 27. 39 tot 42. 46 en 47), vergeleeken met derzelver natuurlyke grootte, volgens daaromtrent gemaakte berekeningen, hier by te voegen, zoude my te veel doen uitweiden: dan, ik acht dit weinige genoeg tot overtuiging, dat ook de Meet- en Tekenkunde by de Ontleedkennis te pas koomen, en dezelve volmaken.

By dit voorafgaande, meestal uit de voorreden van ALBINUS en MARTINIUS overgenomen, voeg ik het volgende, tot een voorbeeld van nadere vergelyking en toepassing dezer afbeeldingen.

In de eerste plaats is het my overtuigende voorgekoomen, dat EUSTACHIUS de zogenaamde *dura mater*, niet, gelyk VESALIUS en die hem gevolgd zyn, als een waar hersenvlies beschouwd, maar integendeel, gelyk ALBINUS na hem, voor het eigenlyk inwendig bekkeneelsvlies gehouden heeft, en daarom, dit bekleedfel te gelyk met het bekkeneel afgenomen zynde, de hersenen met derzelver eigen vaatrijk vlies, de zogenaamde *pia mater*, of ten minsten met deszelfs afdaalende aderlyke vaten, in plaat 9, vertoont zyn; en de daar van ontbloote kronkelingen der bastachtige zelfstandigheid, met nederhangende vliezen, in plaat 17 gezien worden. De eenvoudigheid der natuur en de overeenstemming met het buikvlies, de borstvliesen en anderen, die, als wandbekleedfels der holligheeden, over de stammen der groote vaten binnenwaarts terugkeerende, in de oppervlakkige vliezen der ingewanden overgaan, vorderen deeze verklaring; te meerder, daar hierdóór allcen de ophouding van rondom afgeslooten vocht, zo wel by het waterhoofd en dat van de ruggraat, als by het borst- en buikwater of eene waterbreuk, wordt opgehelderd.

Offchoon ook in die zelfde plaat 9. de afgesneden kanten der wederzydsche borstvliesen en het hartzakjen niet dan ruuw zyn uitgedrukt, en de longen aldaar niet met die van plaat 15 overeenkoomen; blykt het by nadere overweeing, dat in plaat 9. de by de borstopening, gelyk by de uitademing, saamgevallene longen en het daardoor ontbloot hartzakjen; in plaat 15 daartegen, de door lucht uit-

V O O R R E D E.

gespannen longen, met de overdekking van het laatste, voorgesteld worden; terwijl in beide het gewelfd middenrif bovenwaarts uitpuilt: eene vergelyking van aanbelang voor een Heelmeeſter, by het beoordeelen van borstwonden, die, wanneer zy aan de borst worden toegebracht in het tydfup van inademing, grooter longsvaten, en by de uitademing, ook het opgereezen middenrif treffen kunnen, en aan daar onder geiegen en mede opgeftuuwde buikſingewanden, doodelyke quetſingen toebrengen, ook zonder veel uitſtorting van bloed binnen de borſtholte.

Hoe zeer het ſchyne, als of de ſchaambeensvereeniging door EUSTACHIUS (plaat 35 en 38.), gelyk by VESALIUS en zyne navolgeren, voorgesteld worde door tuſſchenkomst van één enkeld ſtuk kraakbeen te geſchieden; is dezelve, overeenkomftiger met de natuur, (plaat 14 en 43) uitgedrukt als eene zamenkomst van twee, na de beenwording der beide heupbeenderen, overgebleevene en in jonge voorwerpen meest zichtbaare aangroeiſels (*epiphyses*) der ſchaambeenderen; die, by nader onderzoek, bevonden worden door eene tuſſchengeplaatſte bandachtige zelfſtandigheid vereenigd te zyn, welke, in de zwangerheid ontbonden, de loſheid dier bekkenvereeniging en den ſomtyds na de verloſing waggelenden gang leert verklaaren.

De bolle verhevenheid van het zogenaamd eeltachtig ligchaam der hersenen (plaat 17. afbeelding 1. c.); de plaats, alwaar gedeelten der vaatrijke vlechten onder het voorſte des gewelfs afdaalen (afb. 3. e.), door openingen, die het eerst door SPIGELIUS (*tab. anat. 4. fig. 1. 2. E. E.*), doch naderhand door MONRO (*obſ. in nervous system. tab. 3 & 4.*) overtuigende zyn afgebeeld; de derde holligheid tuſſchen de bedden der gezichtzenuwen, en de weg van gemeenſchap, onder de vier mergachtige ronde ligchaamen en de pynappelklier (afb. 4.), naar de vierde holligheid of zogenaamde ſchryſpen (afb. 2.); deeze alle verklaaren, langs welchen weg de beſprociende daauw deezer holligheeden, het ruggemerg omringende, binnen den beenigen ruggraatskoker en het verlengd bekkeneelvlies, tot aan het heiligbeen kan afzakken, en dus de waterzucht der groote hersenholligheeden gemeenſchap hebben met het meestal dodelyk vochtgezwel der lendenen, het welk de geſpleeten ruggraat, by eerstgebooren kinderen, voortbrengt.

Niet minder opmerking verdient de zo kunſtige als getrouwe voorſtelling der tuſſchenribbige, doch beter door WINSLOW genoemde groote medelydende zenuw, en derzelver tallooze vlechten en verbindingen met eenige der hersenzenuwen, en met alle, die, van het hoofd af tot aan het ſtuitbeen, uit het rugmerk (plaat 18 en 19.) voorkoomen: waaruit ook de Heelkunſt meenigvuldige verſchynſelen by uitwendige ligchaamsgebreken leert oploſen, tot welke, onder anderen, ook de mondklem ſchynt te behooren.

Op welke wyze, by een beenbederf der ruggraat of verzwearing der nieren, buiten het borst- of buikvlies uitgeſtorte etter, langs de groote bloedvaten, tot binnen het bekken, en naar de onderſte uiteinden, tuſſchen de ſpieren, in het omringend celwys weeffel kan afzakken, en duistere gezwollen vormen; wordt ook voor den minst gcoeffenden verſtaanbaar, door de (plaat 25 en 26) voorkoomende afbeeldingen.

De beſchouwing en vergelyking der ſpierkundige platen (plaat 28 tot 33.) kunnen de voldoenendſte reden geeven van het ſcheeven hoofd en den hals, en van alle ontwrichtingen en waare verplaatsingen; by voorbeeld: van het ontwricht armbeenshoofd agter de onderſchouderbladſpier, of agter de kleine borſtſpier

V O O R R E D E

in de eigenlyke oxelholte; van het spaakbeens-hoofdje agter de inwendige armſpief, of onder de groote agteroverwender; van het dyebeenshoofd, agter de ſpanſpief der dyefchede en de bilſpieren; en de moeijelykheid zo niet onmogelykheid eener binnewaardsche uitwyking van het zelve, zonder verſcheuring der omringende deelen; waarby ook uit deeze afbeeldingen blykt, in welke ſtreeklynen de ſpieren werken, en hoe verſchillende de ſtanden en verkortingen van een gebrooken been, na de geneezing, door het optrekken der ſpieren, zyn kunnen.

Dat EUSTACHIUS niet geheel onoplettende omtrent de peesvliezige uitbreidingen en banden geweest is, blykt uit zyne afbeeldingen der dyefchede (plaat 30 en 31.); der heilig- en zittersbanden van het bekken (plaat 20 en 37.); en van de merkwaardige dwarsſche en drievoudige bandjes, die de bovenſte halfwervel met de volgende en met het agterhoofd (plaat 47. afb. 9.) verbinden, en derzelve doodelyke afwyking en ontwrichtingen verhinderen; waarby men de peesvliezige uitbreiding der handpalmſpief, de binnenſte en buitenſte voorhandsbanden, en die van het voetgewricht zo wel, als de naastgelegene peeskokers (plaat 28. 30. 31. 32. 35.) kan voegen: waarvan de kennis voor den Heelmeester niet minder onontbeerlyk is, by de moeilyke en dikwerf ondoenlyke herſtelling der volkoomene en onvolkoomene hand- en voetsontwrichtingen. De vliezige verdubbelingen van het buikvlies maaken bandwyze aanhechtingen (plaat 10 en 11.), welke de buiksingewanden, in den natuurlyken ſtaat, voor naadeelige verplaatſing en uitzakkingen, of zogenaamde breuken bewaaren.

Hoe zeer ook in deeze plaaſen, de afbeeldingen van enkelde en zamengeſtelde klieren ontbreken, was echter EUSTACHIUS omtrent eenige derzelve en der klieragtige ingewanden opmerkzaam; gelyk blykt aan de nieren, bynieren en teelballen (plaat 1 tot 4. plaat 12 en 13.); de borstklier, grooter in kinderen, zeldzaam in bejaarde voorwerpen (plaat 9 en 15.); de ſchildklier aan het ſtrottenhoofd (plaat 25 en 26. en plaat 41. afb. 8.), de zitplaats van het ſtrotgezwel of *gouëtre*; ook de ondertongsklier, in plaat 41. afb. 5. aangewezen: alle veelmaals zitplaatſen van miſkende gebreken.

Betreklyk het beengefteel, is het zeer wel te verontſchuldigen, dat daar EUSTACHIUS den kniefchyfsband niet heeft afgebeeld, ook de kniefchyf (plaat 35. 38 en 43.) niet in dezelfs waaren ſtand wordt vertoondd: eene reden, waarom ik, in de laaſte derzelve, de hoogte, tot welke de kniefchyf by een uitgeſtrekt en opgeligt been, kan opryzen, namelyk tot voor den lyn van vereeniging van het aangroeiſel des dyebeens met dezelfs ligchaam, heb doen aanwyzen: het welk, by de onderſcheiding van eene breuk der kniefchyf of bandverſcheuring, van nut zyn kan.

De aangroeiſels der meeste lange beenderen, des ſchouderblads, der heupbeenderen, ook der nahands- en vingerkootjes van hand en voet, en die vroeger of ſpader met derzelve ligchaamen tot ééngroeijen, zo kenbaar (plaat 29. 33. tot 39. en 43 tot 45.) uitgedrukt, bewyzen dat de plaaſen van EUSTACHIUS naar jonge voorwerpen zyn vervaardigd; maar ook, hoe ligt eenige deezer beenhoofden kunnen afknakken, en, by voorbeeld, in kinderen het dyebeenshoofd van den hals afbreekt, daar die breuk by bejaarden in den hals zelve, binnen den beursband, voorvalt; en waarom in dit laaſte geval, met verkorting van het been, de groote draayer nader aan het heupbeen ſtaat, dan by eene bui-

V O O R R E E D E.

tenwaardfche ontwrichting, is uit plaat 35 tot 38. en plaat 43 tot 45. ligtelyk op te maaken.

Wat meer is, de bandachtige zelfftandigheid, tusfchen de ligchaamen der wervelbeenderen van den ruggraat en van het heiligbeen, is door EUSTACHIUS (plaat 19. 26. 38. 41. 43. 45. en 47.) aangewezen; waarby een meerder verlicht bovenfte en onderfte gedeelte van yder lendenwervel, niet onduidelyk fchynt te kennen te geeven, dat ook de kraakbeenige oppervlakkige aangroefels der wervelen van jonge voorwerpen, der oplettenheid van dien grooten Ontleeder niet ontfnappt zyn; of fchoon deeze voorftelling, zo wel als die der aanhechtingen en implantingen der fpiereu, door den onvergelykelyken ALBINUS kunstmaatiger, in zyne uitmuntende plaatwerken, zyn afgebeeld.

Daarenboven overtuigen ons die zelfde afbeeldingen, dat, in eene fttaande houding van het menschbeeld, de rustende voet in den loodlyn onder den kruin ftaan moet, of deeze lyn, tusfchen beide de voeten vallende, den as van het bekken kruifen (plaat 9. 19 tot 26. 28. 29. 32 tot 38. 43. 44.); en in den gang, van den eenen voet tot den anderen overgebragt worden (plaat 30. 31. 45.), ten einde het middenpunt van zwaarte des geheele ligchaams worde opgehouden, het welk, by de befchouwing van een welgemaakt menschbeeld (plaat 9. vergeleeken met pl. 30. 31. en 43. tot 45.), oogfchynlyk blykt beneden den navel en omtrent de fchaamte te moeten vallen.

De eenvoudige en getrouwe afbeelding der dubbele S wyze bogt der ruggraat (plaat 47. afbeelding 11.), verklaart aan het oplettend oog het nut dier krommingen, ter vergrooting der borst- en bekkensholten, ter bevordering van den loodrechten ftand en van den bevalligen omtrek des rugs (plaat 31.), der oplettenheid van Teken- en Schilderkunftenars waardig; maar kan vooral den Heelmeester voorlichten, by de beoordeeling van wangefaltten derzelve, en uitdenking der meest gepaste hulpmiddelen en werktuigen, tot zo veel mogelyke verbetering.

Myne voormalige Toehoorders, wier weetlust, gedurende zes-entwintig jaaren, myne poogingen aanmoedigde, zullen zich voorzeker myne bewyzen voor deeze aanmerkingen herinneren, en by het inzien deezer platen, in dezelve den ontleedkundigen grond wedervinden myner heilkundige toepasfingen, by gelegenheid der meenigvuldige en opzettelyke ontledinggen van lyken, met in en uitwendige gebreken; waarvan de opgelegde voorraad van waarneemingen en bereidingen my ryken ftof voor verhandelingeu opleevert, tot welker gemeenmaaking ik mynen overigen tyd wensch te befteeden.

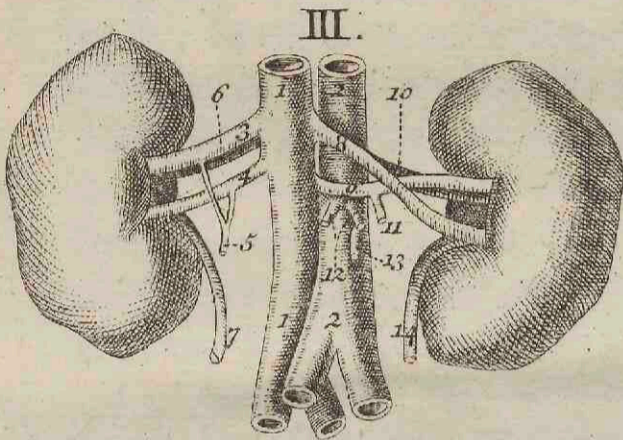
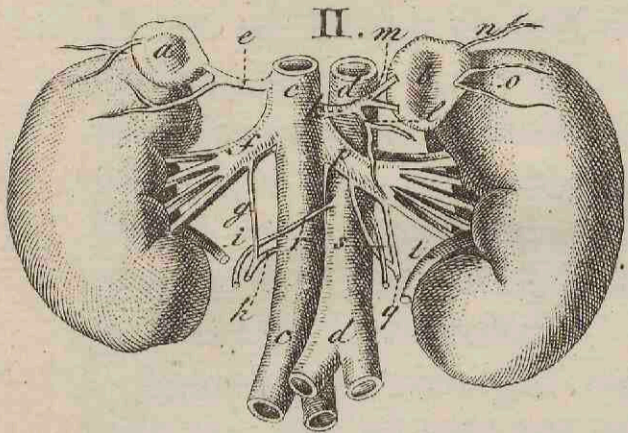
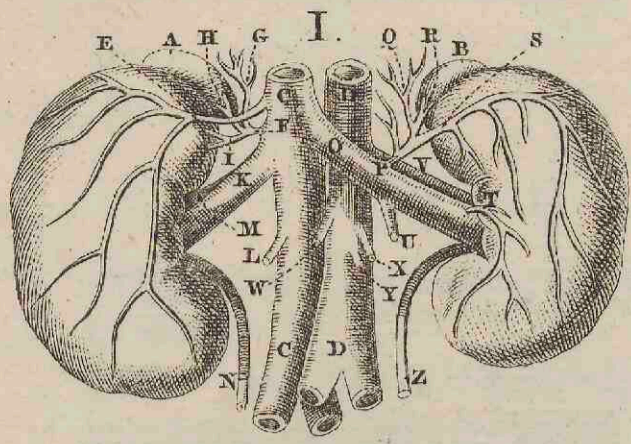
Indien ondertusfchen deeze uitgaaf der Ontleedkundige Platen van EUSTACHIUS tot algemeener nut voor myne Heilkundige Landgenooten ftrekke, en voor hun, die het bywoonen van ontleedkundige aanwyzingen op lyken misfen, tot opheldering der fchriften van de beroemdste Mannen, of in de kunstoeffening voorkomende duiftere gevallen diene; zal ik my, voor het daaraan befteed toezicht en verderen arbeid, dubbel beloond rekenen, en my verblyden, ook hierdoor iet ter bevordering der Heelkunst te hebben bygedraagen.

AMSTERDAM,

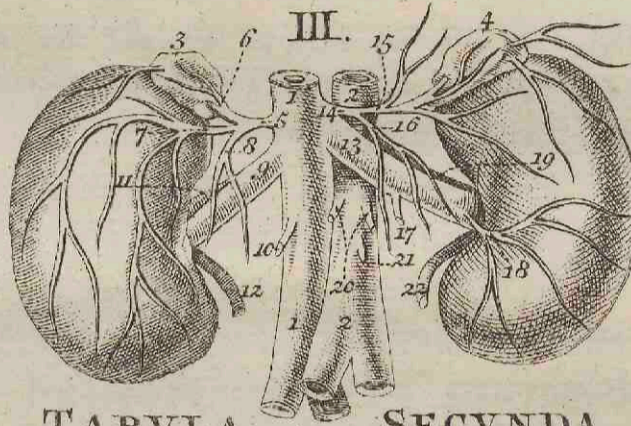
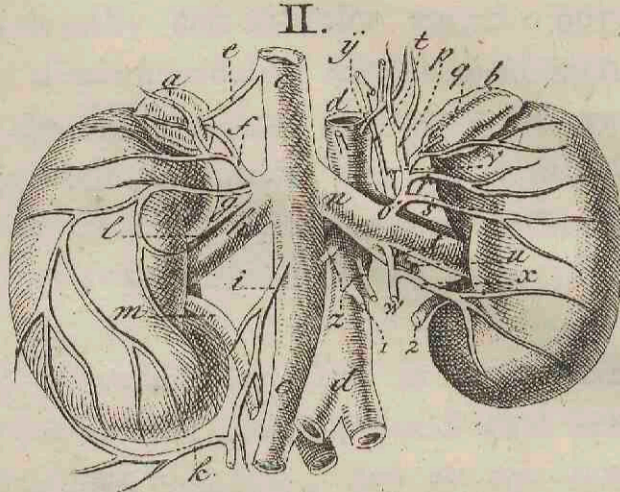
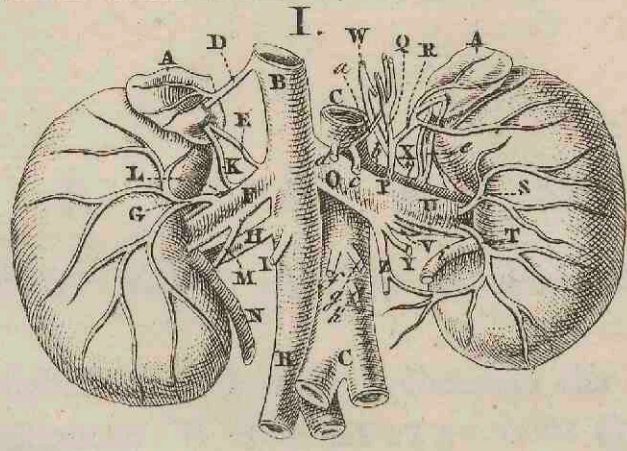
A. B O N N,

1 October 1798.

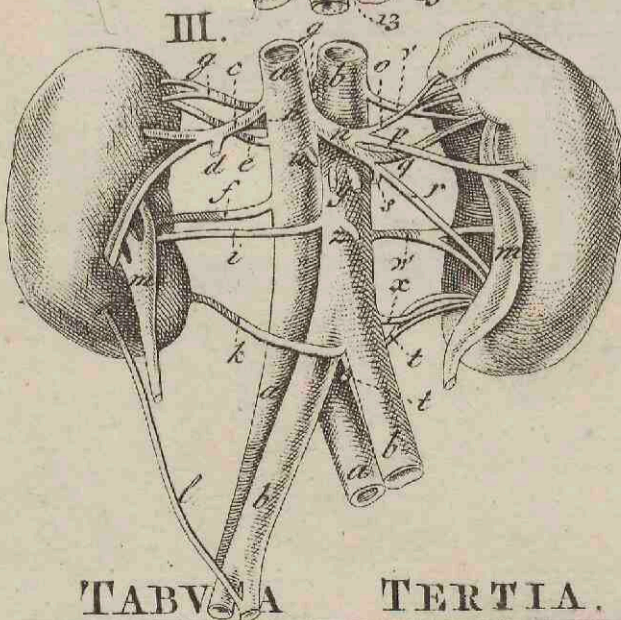
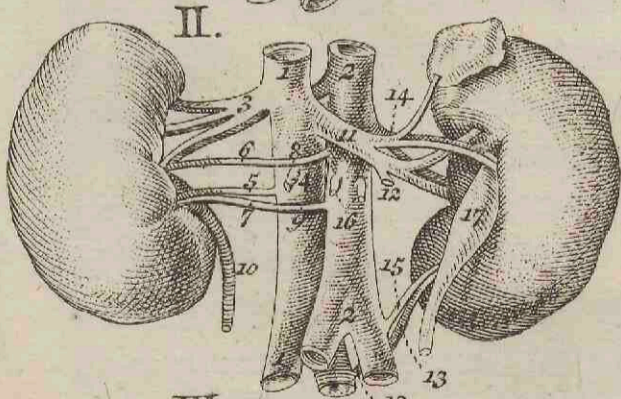
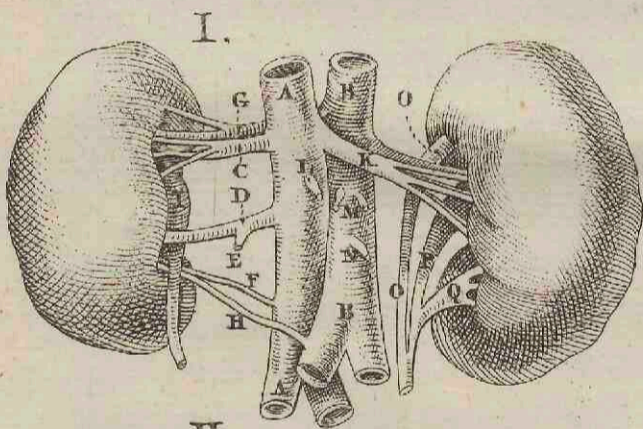

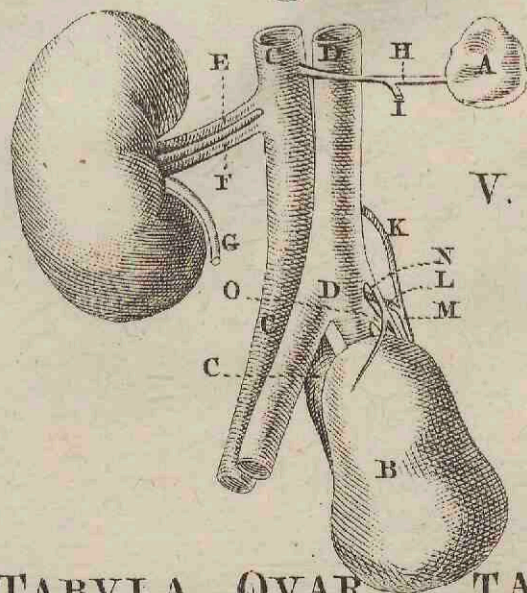
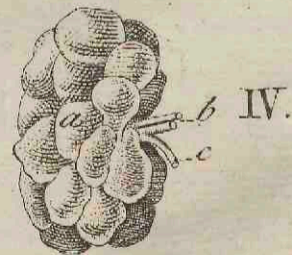
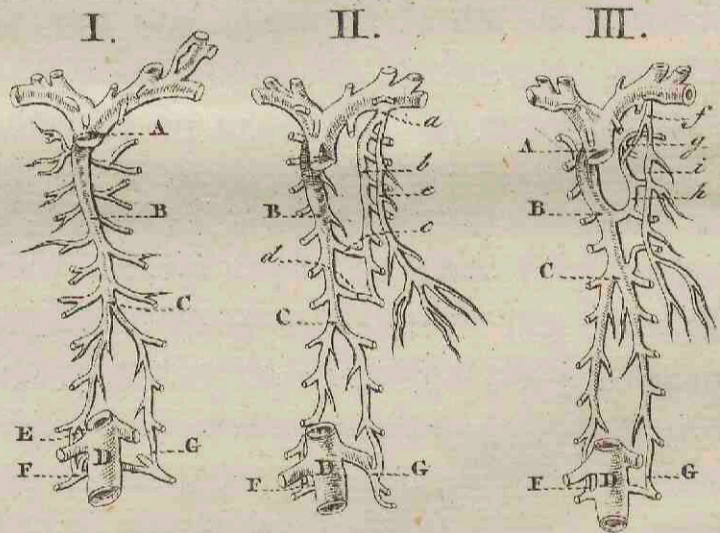
TABVLA PRIMA.

TABVLA SECVNDA.

TABVLA TERTIA.

TABVLA QVARTA.

VERKLARING

DER

PLAATEN

VAN

B. EUSTACHIUS.

In de agt eerste platen, die tot de kleine ontleedkundige schriften (*opuscula anatomica*) van *B. Eustachius* behooren, zyn verschillende gedaanten der nieren afgebeeld, niet als wanstaltige, maar om de natuurlyke verscheidenheid, die men omtrent dezelve en der takverdeelingen der vaten waarneemt, aantewyzen.

I^{ste} PLAAAT.

EERSTE AFBEELDING.

De rechter nier is grooter dan de linker, en staat aan den bovenkant op gelyke hoogte; naar onderen is de rechter iets hooger, uit hoofde der grootte.

- A De rechter zogenaamde bynier (*ren succenturiatus*), een klierachtig lichaam, boven tegen en achter de nier gelegen.
- B De linker bynier.
- C. C De stam der holleader (*vena cava*), onderaan in rechter en linker darmbeensader (*vena iliaca*) gedeeld.
- D. D De stam der groote slagader (*aorta*), onderaan gedeeld in rechter en linker darmbeenslagader (*arteria iliaca*).
- E Een takje der holleader, dat zich in het vetylies der rechter nier verspreidt.
- F Een takje der holleader, dat zich in drie takken verdeelt, G naar het middenrif, H naar de rechter bynier, en I naar de nier zelve.
- K De rechter nierader (*vena renalis*).
- L De rechter zaadader (*vena spermatica*).
- M De rechter nierlagader (*arteria renalis*).
- N De rechter pisleider (*ureter*).
- O De linker nierader, hooger voortkomende, langer en minder schuins afdaalende; komende de beide nieradereen gewoonlyk voort uit de holleader, op de hoogte van de onderste rug- en bovenste lendenwervelen.
- P Een tak der linker nierader, die zig in drie takjes verdeelt: Q naar het middenrif (*diaphragma*); R die zich in het vet van de bynier begeeft, en S die zich over de geheele bovenste oppervlakte van de nier zelve verspreidt.
- T Een takje van de linker nierader, dat zich over de onderste oppervlakte van de nier verspreidt.

U De linker zaadader.

V De linker nierlagader (*arteria renalis*).

W. X De beide zaadlagadereen (*arteriae spermaticae*).

Y De onderste darmscheilslagader (*arteria mesenterica inferior*).

Z De linker pisleider.

TWEEDE AFBEELDING.

De linker nier is grooter, en daalt daardoor laager af, dan de rechter.

- a. b De bynieren, als platte ingedrukte koekjes, tegen de nieren aangelegen.
- c. c De holleader.
- d. d De groote slagader.
- e Een takjen der holleader, gaande naar de rechter bynier en het bovenste gedeelte der nier.
- f De rechter nierader, met vier takken in de nier ingaande.
- g. h De rechter zaadader, met twee beginzels uit de nierader en holleader voorkomende.
- i De rechter pisleider.
- k Een takje der holleader, dat zich in twee stammetjes verdeelt; waar van l naar het buikvlies, en in de zelfstandigheid van de bynier loopt, en daarna de takjes m. en o. aan de buitenzyden afgeeft.
- p De linker nierader, die laager dan de rechter voortkomende, nevens de nierlagader, zich in vyf takken verdeelt; doch twee takken van zich afgeeft, die zich laager tot eene zaadader q. vereenigen.
- r. s De beide zaadlagadereen, r de rechter, en s de linker.
- t De linker pisleider.

VERKLAARING DER 1ste PLAAT.

DERDE AFBEELDING.

De rechter nier is iets hooger, dan de linker.

- 1. 1 De stam der holleader.
- 2. 2 De groote slagader.
- 3. 4 Twee rechter nieraderen, iets hooger dan de linker voortkomende, loopende evenwydig, ieder een takje afgeevende, die zich in de zaadader vereenigen.
- 5 De rechter zaadader.
- 6 De rechter nierlagader.

- 7 De rechter pisleider.
- 8. 9 Twee linker nieraderen: derzelver loop is bochtig, overkruizende elkander op het midden, gaande naar de linker nier.
- 10 De linker nierlagader, vergezellende eerst de bovenste, daar na de onderste nierader.
- 11 De linker zaadader, van de onderste nierader voortkomende.
- 12 De beide zaadlagaderen.
- 13 De onderste darmfcheilsflagader.
- 14 De linker pisleider.

1ste P L A A T

ERSTE AFBEELDING.

De rechter nier is hooger dan de linker, en is met de linker nierlagader (10) vergezellende eerst de bovenste, daar na de onderste nierader (11). De linker nierlagader (10) is bochtig, overkruizende elkander op het midden, gaande naar de linker nier. De linker zaadader (11) is van de onderste nierader voortkomende. De beide zaadlagaderen (12) zijn de onderste darmfcheilsflagader (13) en de linker pisleider (14). De rechter zaadader (5) is de rechter nierlagader (6). De groote slagader (2) is de stam der holleader (1). Twee rechter nieraderen (3, 4) zijn iets hooger dan de linker voortkomende, loopende evenwydig, ieder een takje afgeevende, die zich in de zaadader vereenigen.

TWEEDE AFBEELDING.

De linker nier is lager dan de rechter, en is met de rechter nierlagader (10) vergezellende eerst de bovenste, daar na de onderste nierader (11). De rechter nierlagader (10) is bochtig, overkruizende elkander op het midden, gaande naar de rechter nier. De rechter zaadader (5) is van de onderste nierader voortkomende. De beide zaadlagaderen (12) zijn de onderste darmfcheilsflagader (13) en de linker pisleider (14). De groote slagader (2) is de stam der holleader (1). Twee linker nieraderen (8, 9) zijn bochtig, overkruizende elkander op het midden, gaande naar de linker nier.

V E R K L A A R I N G

D E R

2^{de}

P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

De rechter nier verschilt weinig in grootte van de linker; de eerste is iets laager, de andere weinig hooger.

- A. A** De bynieren, platgedrukt en langwerpig van gedaante, als koekjes.
- B. B** De holleader.
- C. C** De groote slagader.
- D** Een takje der holleader, naby de lever voortkomende, doorboort voor een gedeelte de rechter bynier, en verspreidt zich gedeeltelyk over dezelve.
- E** Een takje der nierader, dat naar de rechter nier gaat.
- F** De rechter nierader.
- G** Een tak, die zich over de geheele oppervlakte van de linker nier verspreidt.
- H** Een tweede rechter nierader.
- I** De afgesneden rechter zaadader.
- K** Het takje der rechter nierslagader, dat achter de nierader naar de bynier opklimt.
- L** De rechter nierslagader.
- M** Een tak der bovenste nierader, gaande over de onderste, en achter de pisleider, naar de rechter nier.
- N** De afgesneden rechter pisleider.
- O** De linker nierader, zeer wyd, iets hooger dan de rechter, en een weinig schuinker voortgaande.
- P** Een tak derzelve, zich deelende in twee takken, om zich te verspreiden: **Q** naar het middenrif by de opening, waar door de slokdarm loopt, en **R** naar de linker nier en bynier.
- S** Een tak, voortkomende uit de linker nierader, by derzelve ingaan in de nier, en zich over de oppervlakte van dat lichaam verspreidende.
- T** Een dergelyke tak, die over het benedenste dier oppervlakte zich verdeelt.
- U** De eerste tak aan de onderzyde van de linker nierader, mede naar de nier gaande.
- V** De tweede tak van de linker nierader, die zich achterwaards naar de wervelen ombuigt, waar van er doorgaans een **W.** zich met de ongepaarde ader (*vena azygos*) vereenigt.
- X** Het tweede afgesneden takje van den voorgaanden tak, dat naar de buitenzyde opklimt.
- Y** De derde tak van de linker nierader, afgesneden, die naar de onder- en buitendeelen van de nier afloopt.
- Z** De vierde tak van de linker nierader, of de afgesneden linker zaadader, die zich vereenigt met een afloopenden en ombuigenden tak van **T.**

- a** De linker middenrifslagader, afgesneden.
- b** De linker nierslagader.
- c. d** De linker en rechter bovenste darmscheilslagaderen, afgesneden.
- e** Een tak van de linker nierslagader, die naar de bynier en nier opklimt.
- f. g** De linker en rechter afgesneden zaadslagaderen.
- h** De linker afgesneden onderste darmscheilslagader.
- i** De linker pisleider.

TWEEDE AFBEELDING.

De rechter nier is iets grooter dan de linker, en tevens iets laager.

- a** De rechter bynier, koekswyze platgedrukt.
- b** De linker nier, die langwerpiger is.
- c. c** De holleader.
- d. d** De groote slagader.
- e** Een tak der holleader, naby de lever voortgekomen, die de bynier doorboort.
- f** Een tak, die van de rechter nierader naar de bynier opklimt.
- g** Een andere tak, die zich over de nier verspreidt, en waar van de buitenste tak, omgeboogen, zich met de rechter zaadader vereenigt.
- h** De rechter nierader.
- i** De rechter zaadader.
- k** De vereeniging derzelve met den tak der nierader.
- l** De rechter nierslagader.
- m** De rechter pisleider.
- n** De linker nierader, die veel wyder is.
- o. p. q. r. s.** Een tak deezer nierader, die zich weder in takken verdeelt, opklimmende naar het middenrif, de bynier, en de nier zelve; waarvan die naar het middenrif, ook in een schaap is waargenomen.
- t. t** De tak van de linker nierader, die zich doorgaans achterwaards naar de wervelen ombuigt, waar van een takje zich met de ongepaarde ader vereenigt.
- u. v** De zydelyke takken, die zich in de naby gelegen deelen verspreiden.
- w** De linker zaadader.
- x** Een tak derzelve, die zich over het onderste gedeelte der nier verspreidt.
- y** De linker middenrifslagader.
- z** De zaadslagaderen.
- 1** De onderste darmscheilslagader.
- 2** De linker pisleider.

VERKLAARING DER 2de PLAAT.

DERDE AFBEELDING.

De rechter nier is laager, dan de linker.

- 1. 1 De holleader.
- 2. 2 De groote slagader.
- 3. 4 De bynieren, of nierklieren.
- 5 Een tak der holleader, die zich in drie takken verdeelt, en over de nier en bynier verspreidt.
- 6 Een tak voor de bynier.
- 7 Een tak voor de nier.
- 8 Een tak voor het buikvlies.
- 9 De rechter nierader.
- 10 De rechter zaadader.

- 11 De rechter nierflagader.
- 12 De rechter pisleider.
- 13 De linker nierader, langer dan de rechter en iets hooger voortkomende.
- 14. 15. 16 Een tak van de holleader, die zich in vyf takken verspreidt, gelyk aan de rechter zyde.
- 17 De linker zaadader.
- 18 Een tak der nierader, die zich over het onderste van de nier verspreidt.
- 19 De linker nierflagader.
- 20 De zaadflagaderen.
- 21 De onderste darmscheislagade.
- 22 De linker pisleider.

TWERDE AFBEELDING

De rechter nier is laager, dan de linker.

1 De rechter nierader, langer dan de linker en iets hooger voortkomende.

2 De linker nierader, langer dan de rechter en iets hooger voortkomende.

3 Een tak van de holleader, die zich in vyf takken verspreidt, gelyk aan de rechter zyde.

4 De linker zaadader.

5 Een tak der nierader, die zich over het onderste van de nier verspreidt.

6 De linker nierflagader.

7 De zaadflagaderen.

8 De onderste darmscheislagade.

9 De linker pisleider.

De rechter nierader, langer dan de linker en iets hooger voortkomende.

De linker nierader, langer dan de rechter en iets hooger voortkomende.

Een tak van de holleader, die zich in vyf takken verspreidt, gelyk aan de rechter zyde.

De linker zaadader.

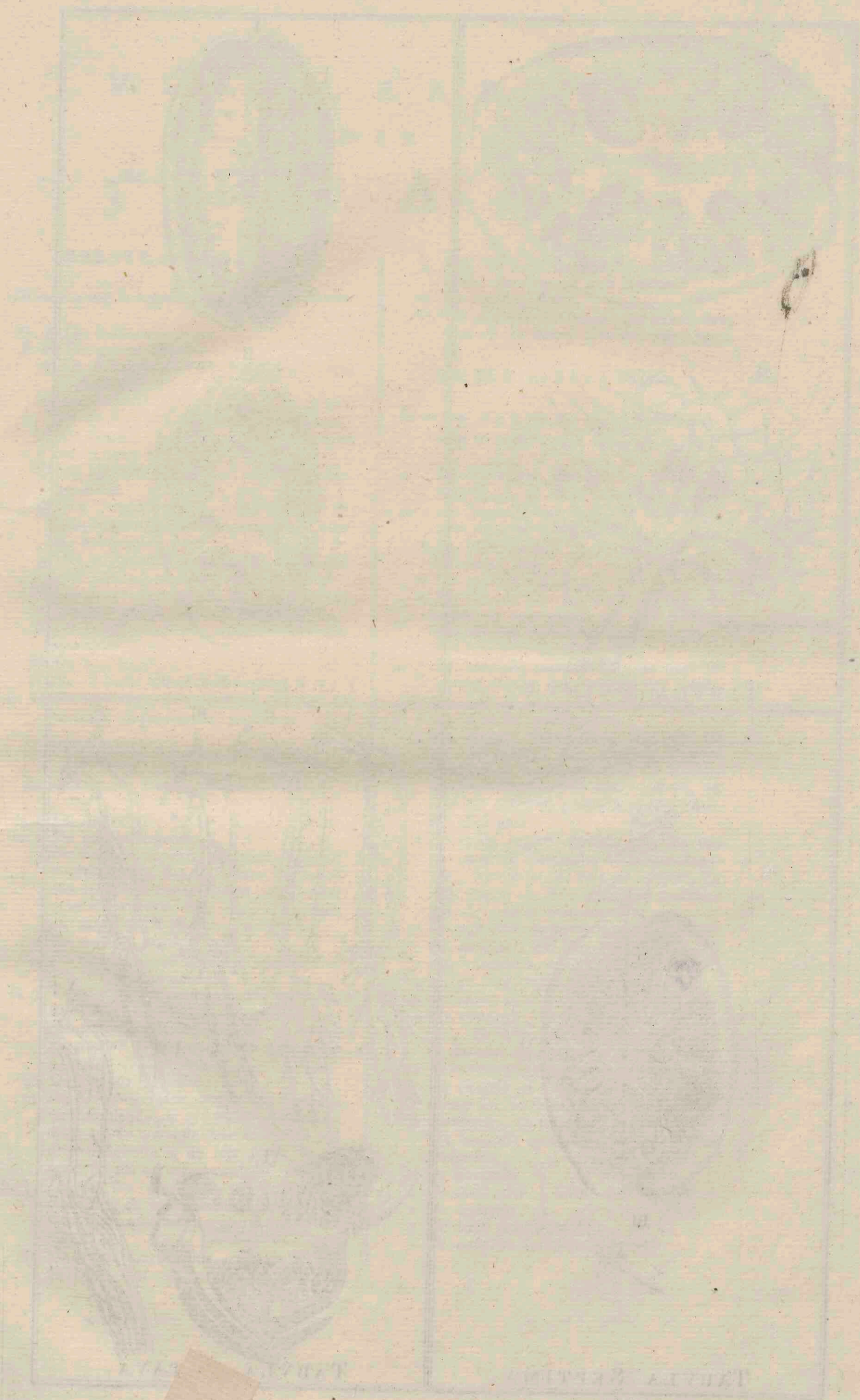
Een tak der nierader, die zich over het onderste van de nier verspreidt.

De linker nierflagader.

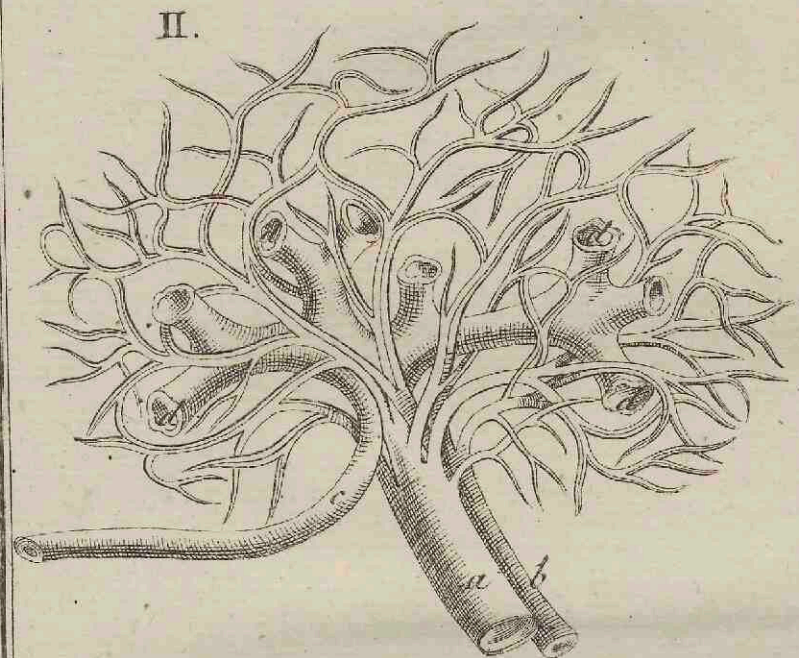
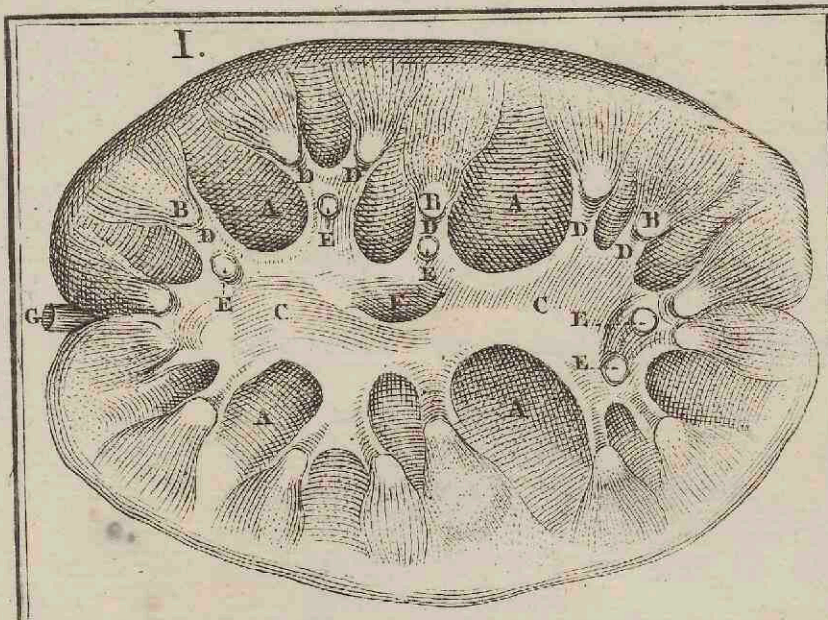
De zaadflagaderen.

De onderste darmscheislagade.

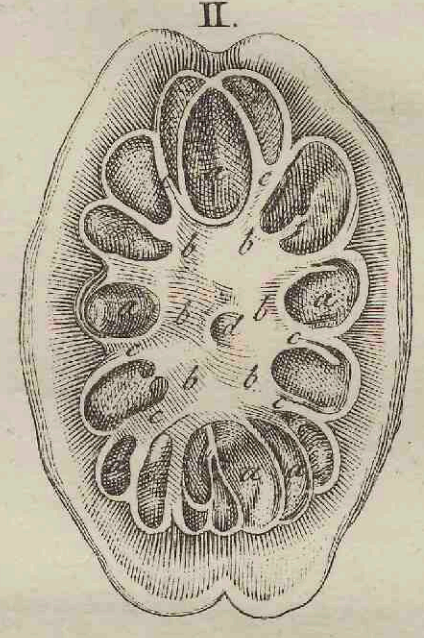
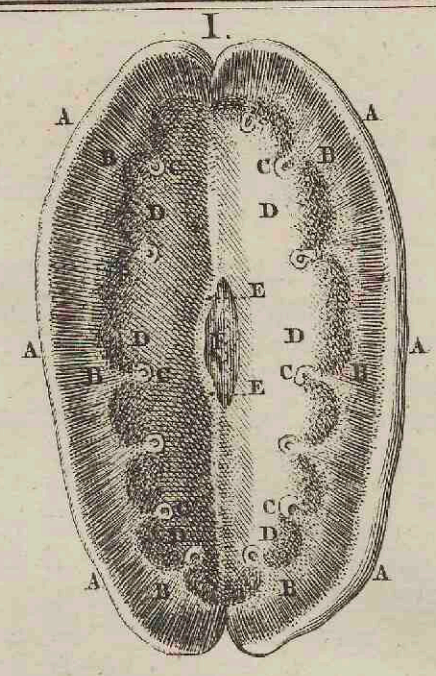
De linker pisleider.

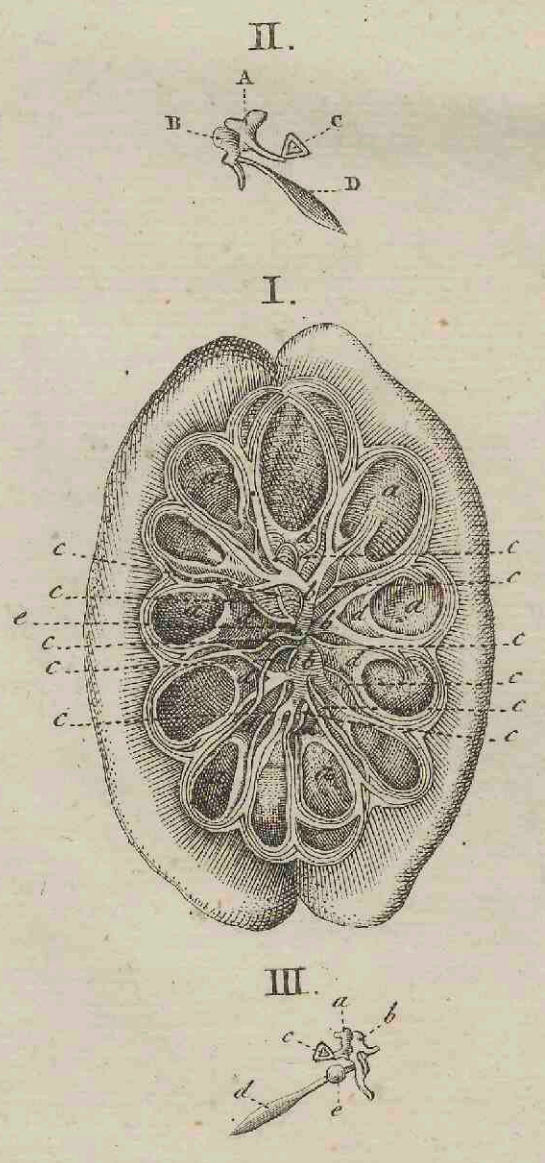

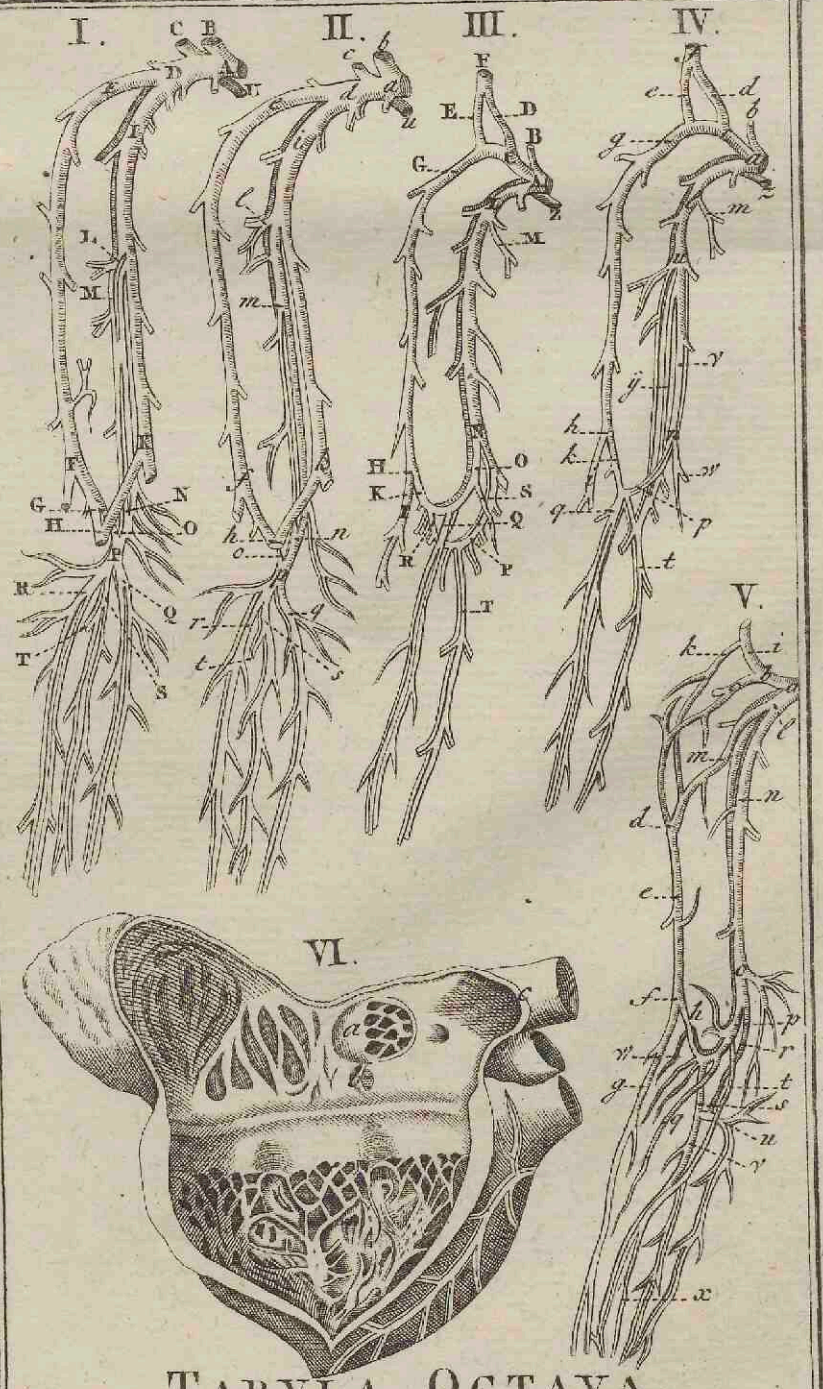
TABVLA QVINTA.

TABVLA SEXTA.

TABVLA SEPTIMA.

TABVLA OCTAVA.

V E R K L A A R I N G

D E R

3de P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

De rechter nier is kleiner en hooger, dan de linker.

- A. A De holleader.
- B B. De groote slagader.
- C De bovenste rechter nierader, in drie takken gedeeld.
- D De onderste rechter nierader, uit welke de rechter zaadader E. voortkomt.
- F De tweede tak van de holader, die naar de rechter nier loopt.
- G De bovenste nierslagader, in twee takken gedeeld.
- H Een tweede nierslagader, die uit de heupbeensslagader voortkomt en de ader F. vergezelt.
- I Het zogenaamde bekken van de rechter nier, uitloopende in de rechter pisleider.
- K De linker nierader, in drie takken verdeeld, verzeld door de nierslagader.
- L De linker zaadader, uit de holleader onmiddelyk voortkomende.
- M De zaadslagaderen.
- N De onderste darmscheilslagader.
- O. O De bovenste, P de middenste, Q de onderste beginzels der pisleider.

TWEEDE AFBEELDING.

De rechter nier, iets hooger dan de linker.

- 1. 1 De holleader.
- 2. 2 De groote slagader.
- 3 De rechter bovenste nierader, hooger voortkomende dan de linker; vergezeld van de rechter nierslagader, die, achter dezelve, zich in drie takken verdeelt en naar de nier loopt.
- 4 De rechter zaadader.
- 5 De rechter onderste nierader, beneden dezelve voortkomende.
- 6. 7 Twee rechter nierslagaderen, die in de zelfstandigheid van de rechter nier loopen; waar van de eene by 8. boven de rechter zaadader, en de andere by 9. onder dezelve loopt.
- 10 De rechter pisleider.
- 11 De linker nierader, laager dan de rechter afdalende, in vyf takken verdeeld; waar van de bovenste naar de bynier, de drie middenste in de nier gaan, en de onderste 12. de linker zaadader wordt.
- 13. 13 De tak van de linker heupbeensader, die, achter de heupbeensslagader, schuins naar het onderste gedeelte der nier opklimt.
- 14 De linker nierslagader, in twee takken gedeeld, naar de nier gaande.

- 15 Een tak van de linker heupbeensslagader, die naar de nier opklimt.
- 16 De zaadslagaderen.
- 17 Het zogenaamde bekken der linker nier, waarvan de linker pisleider voortkomt.

DERDE AFBEELDING.

De rechter nier is kleiner dan de linker, aan welke de linker bynier vereenigd is.

- a. a. a De holleader, van onderen gedeeld in heupbeens- of bekkensaderen.
- b. b. b De groote slagader, onder verdeeld in twee heupbeensslagaderen.
- c De bovenste rechter nierader, die zich in takken deelt.
- d De rechter zaadader.
- e De tweede tak van de holleader, die onder de voorgaande en naar het bovengedeelte der nier loopt.
- f Een derde rechter nierader.
- g. g De bovenste nierslagader, die naar het bovengedeelte der rechter nier loopt.
- h De rechter middenste nierslagader.
- i De onderste nierslagader.
- k De vierde slagaderlyke tak, die uit de verdeeling der groote slagader voortkomt; en schuins over de rechter heupbeensslagader en ader opklimt, en naar het onderste gedeelte van de rechter nier gaat.
- l De vyfde rechter nierslagader, die van de rechter binnenste heupbeensslagader, schuins in de hoogte opklimt, en zich mede in het onderste gedeelte van de rechter nier begeeft.
- m. m De pisleiders en nierbekkens, van welke het rechter met drie beginfels uit de nier voorkomt, en het linker zich enkel en langwerpig vertoont.
- n De linker nierader, die zich in vyf takken verdeelt, in o. naar de bynier; p. q. die elkanderen overkruisen, en r. die naar de linker nier loopt.
- s Waarschynelyk de linker zaadader.
- t. t De tweede of onderste nierader, die achter uit de linker heupbeensslagader voortkomt, en zich met twee takken in het onderste gedeelte der linker nier verspreidt.
- v De bovenste
- w De middenste } linker nierslagaderen
- x De onderste
- y De twee zaadslagaderen.
- z De onderste darmscheilslagader.

Y E R A A R I N G
D E F
P L A A T

De naam van de heer is ...
aan de heer ...
in de ...

D E R D E A P P E L I N G

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

D E R D E A P P E L I N G

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

De naam van de heer is ...
aan de heer ...

V E R K L A A R I N G

D E R

4de P L A A T.

De drie eerste afbeeldingen betreffen de nieren, en den verschillenden loop der ongepaarde ader.

EERSTE AFBEELDING.

- A.A.A De bovenste holleader, by het hart afgesneden.
- B.B.B De ongepaarde ader.
- C.C.C De verdeeling der ongepaarde ader, op de hoogte der tiende rugwervel; in de derde afbeelding op de hoogte van de agtste wervel.
- D.D.D De stam van de holleader, boven en onder den oorspronk der nieraderen afgesneden.
- E Een takje, door welke de rechter afdalende tak der ongepaarde ader, zich met de holleader vereenigt, even boven de rechter nierader.
- F.F.F De rechter tak van de ongepaarde ader, die zich beneden de nierader met eene lendenader vereenigt.
- G.G.G De linker tak, die op gelyke wyze zich met de lendenader vereenigt.

TWEDE AFBEELDING.

- A.B.C.D.F.G. Dezelfde, als in de eerste afbeelding.
- a Een tak van de linker onderfleutelbeensader, die, als eene tweede *vena azygos*, aan de linkerzyde afdalt, en van deszelfs oorspronk af in tweeën gedeeld is.
- b De binnenste tak derzelve, die de linker tuschenribbige aderen afgeeft, en by c. d. met de rechter ongepaarde ader gemeenschap maakt.
- e De linker middenriptsader, die over het hartezakje gewoon is aftedaalen.

DERDE AFBEELDING.

- A.B.C.D.F.G. Dezelfde, als in de eerste en tweede afbeelding.
- f Dezelfde ader, als in de tweede afbeelding.
- g Een tak, die zich met den omgeboogen en opklimmenden tak van de ongepaarde ader vereenigt.
- h De omgeboogen opklimmende tak van de ongepaarde ader, die eenige tuschenribbige aderen voortbrengt.
- i Dezelfde als c. in de voorige afbeelding.

VIERDE AFBEELDING.

- a De rechter nier van een' beer, als samengesteld uit verscheiden klieren, ter grootte van kerssen, onderling samen-

gevoegd door een vlies, en door drie vaten vereenigd, terwyl de tuschenruimten gewoonlyk door vet zyn aanvuld. In ongebooren menschlyke vruchten, of eerstgebooren kinderen, wordt dikwyls het zelfde waargenomen.

- b De slagader en ader, die elkanderen vergezellen.
- c De pisleider.

VYFDE AFBEELDING.

De rechter nier is natuurlyk; aan de linker zyde, als waren 'er twee nieren.

- A. verbeeldt de bovenste linker nier, tegennatuurlyk, zeer klein, van eene driehoekige gedaante, nagenoeg platgedrukt, van de zelfstandigheid als de andere nieren, zonder slagader of pisleider. Schijnbaar eene bynier?
- B Een tweede, en als ware het de linker nier, tegennatuurlyk, smal en lang van gedaante, aan de linkerzyde van den ruggegraat, van de vierde lendenwervel tot aan het begin van het heiligbeen uitgestrekt, van boven smaller, van onderen breeder; waar uit aan den achterkant de pisleider voortkomt, die hier niet gezien wordt.
- C.C.C De holleader.
- D.D De groote slagader.
- E.F Twee rechter nieraderen, tuschen welke de slagader schynt te loopen, die (in plaat XII. fig. 7. aangewezen) uit de groote slagader voortkomt.
- G De rechter pisleider.
- H De bovenste linker nierader, zeer dun, en hooger voortkomende dan de rechter, zonder slagader.
- I De linker zaadader.
- K Een linker nierader, die achter de groote slagader voortkomt, en zich vereenigt met de ader, die uit de holleader boven derzelve takverdeeling voortkomt.
- M De stam, die uit die zelfde vereeniging voortkomt, en naar het achterste gedeelte van de nier loopt.
- N Een linker tak, voortkomende van de groote slagader, voor derzelve verdeeling, en in tweeën gedeeld, zich over de voorste en achterste oppervlakten van de nier verspreidende.
- O Een tak van de linker heupbeensader, die met de ader m. naar de nier B. gaat. Zie plaat XII. fig. 4.

V E R K L A A R I N G

D E R

5de P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

*De nier en pisbuis, naar de lengte door-
gesneden.*

- A. A. A. A De zelfstandigheid der nieren, rondom de takken van het nierbekken.
B. B. B Uitpuilende tepelswyze heuveltjes, die de open einden der takken van het nierbekken sluiten, en uit welke de zogenaamde pypjes van BELLINUS, als stralswyze vezelen van een middenpunt naar den omtrek der nier verspreid zyn, naar de lengte doorgesneden.
C. C Het nierbekken naar de lengte geopend, met deszelfs takken of beginzels, gelyk het zelve by een mensch gevonden wordt.
D. D. D. D. D De takken of beginzels van het nierbekken, binnen welcher openingen de klierwyze tepelen der nier B. B. B uitpuilen, en dezelve als stoppen sluiten.
E. E. E. E. E Openingen van het nierbekken, binnen welke soortgelyke klierswyze tepelen gezien worden.
F De opening van het nierbekken, naar buiten, of het beginzel van den pisleider (*ureter*).
G De pisleider, van F voortgekomen, en achter de nier nederwaarts loopende.

TWEEDE AFBEELDING.

De vaten, door dezelve verspreidt.

- a De nierader, dewelke, in de zelfstandigheid der nier ingetreden, zich

in vier of vyf, en voorts in verscheidene en door de zelfstandigheid verspreide en onderling vereenigde takken deelt, die eindelyk in alderfynste takjes eindigen; het welke blykt aan de ontelbaare bloeddroppelen, die, by het zamendrukken eener opengesneden nier, te voorschyn komen.

b De nierslagader, die de ader vergezelt, en zich op gelyke wyze verdeelt en verspreidt, zo dat de slagaderlyke takjes overal die der aderlyke vergezellen.

c De pisbuis, die, zo dra ze in de nier gekomen is, verwyd wordt, en het zogenaamde bekken vormt, zich in twee of drie takken verdeelt, en deeze wederom in anderen, ten getalle van vier of vyf, zo dat het getal der verdeelingen acht, negen, of tien wordt, die in breede einden uitloopen. De pisleider bestaat uit twee rokken, door welcher buitenste zich veele aderen verspreiden, doch door EUSTACHIUS, hier niet zyn afgebeeld.

d. d. d. d De breede eindens van de pisbuis, of beginzels van het nierbekken, tuschen vlechten van bloedvaten gelegen, en welke door de klierswyze heuveltjes of tepeltjes, fig. 1. B. B. geslooten worden, rondom dewelke deeze takkindens vastgroeijen, en diep binnen de nierzelfstandigheid zamenhangen.

V E R K L A A R I N G

D E E

2 de P L A A T

in vier of vijf, en voort in ver-
 schiedende en door de zelfstandigheid
 verprijde en onderling verprijde
 takken deelt, die eindelijk in ainst-
 linge takken eindigen; het welke blykt
 aan de onafhante bloedsomloop, die
 by het menschenken eenen oopen-
 theeden niet te voorkomen kunnen.
 De nierstater, die de ainst verprij-
 zelt, en van op gelijke wijze verprijde
 en verprijde, zo dat de ligghed-
 ke takjes omtrent die der adertijke ver-
 gezellen.
 De pispuis, die, zo dat ze in de
 niet gekonnen is, verprijde wordt, en
 het kogelomde bekken vormt, zich
 in twee of drie takken verdeelt, en
 dezee wederom in andere, ten ve-
 lde van vier of vijf, zo dat het
 geest der verprijdingen acht, negen,
 of tien wordt, die in breede eind-
 enloop. De pispuis bestaet uit
 twee takken, door welke pispuis
 zich veelde ainst verprijden, doch
 door eustachius, hier niet zijn af-
 gedoeld.
 De breede eindens van de pispuis,
 of beginnels van het nierbekken, en
 lichen vleschen van bloedsomloop ge-
 een, en welke door de klierwijze
 neuveljes of tegeljes, de R. R. R.
 gekooren worden, worden daerwaer
 dezee takken verprijden, en diep
 binnen de nietzelfstandigheid samen-
 hangen.

EERSTE ABBEELDING

De vier en vijfde, naar de figuur daar-
 op staende.

A. A. A. De zelfstandigheid der nier, rond-
 om de takken van het nierbekken.
 B. B. B. Inprijde klierwijze neuveljes, die
 de ogen einden der takken van het
 nierbekken sijn, en uit welke de
 kogelomde pypjes van eustachius,
 als klierwijze vezelen van een mid-
 deelpunt naar den omtrek der nier
 verprijde sijn, naar de lengte doorge-
 theeden.
 C. C. Het nierbekken naar de lengte geo-
 pent, met dezelfde takken of begin-
 zels, welke het zelve by een mensch
 gevonden wordt.
 D. D. D. D. De takken of beginnels van
 het nierbekken, binnen welke ope-
 ningen de klierwijze tegeljes der nier
 R. R. R. sijn, en dezelve als loop-
 pen sijn.
 E. E. E. E. E. Oopeningen van het nierbekken,
 binnen welke loortgeijde klierwij-
 ze tegeljes gezien worden.
 F. De opening van het nierbekken, naar
 buiten, of het beginnel van den pis-
 leider (ureter).
 G. De pispuis, van F voortgekomen,
 en ainst de niet zelfstandige bloe-
 degen.

TWEDE ABBEELDING

De water, door welke verprijde.

De nierstater, dewelke, in de zelf-
 standigheid der niet ingesloten, zich

V E R K L A A R I N G

D E R

6de P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

Vertoont eene naar de lengte doorgesneden nier van een hond, van binnen te zien.

- A.A.A.A.A De uitwendige omtrek en zelfstandigheid der nier.
- B.B.B.B.B Het gedeelte der nier, gegroeid met lynen of vezelen, van het middenpunt naar den omtrek verlengd.
- C.C.C.C.C Openingen van vaten, welke by het verdeelen van de nier doorgesneden zyn, en waar van de voorste met de achterste zamengroeijen.
- D.D.D.D.D Het meerder wit- en aschverwig gedeelte der nier, op verscheidene plaatsen met eenige roode vlekjes gekleurd, zynde een middenshot, het welk de holte in tweeën deelt.
- E.E Een gedeelte van de inwendige holligheid der nier.

F De opening en het begin van den pisleider.

TWEEDE AFBEELDING.

Een nier van een hond, na dat het middenshot der holligheid is afgetrokken.

- a. a. a. a. a Gedeelten der nier, tusfchen de verdeelingen van het vliezig ligchaam.
- b. b. b. b. b Het vliezig ligchaam, de vaten overdekkende en bevattende, waardoor de holligheid der nier voor het grootste gedeelte gemaakt wordt.
- c. c. c. c. c De takken van het voornoemd vliezig ligchaam, onderling zamengroeid, welke de vaten van alle kanten boven en onder omvatten.
- d De opening en het begin van den pisleider.

V E R K L A R I N G

D E R

de P L A T

EERSTE ABBEIDING

Vertoon eens naar de laatste draagwijzen
niet van een hand, van binnen is zien.

A.A.A.A.A De uienwellige omrek en
zelfstandigheid der niet.
B.B.B.B.B Het gedeelte der niet, getoelt
met lynen of vaxelen, van het mid-
degnant naar den omrek verlaagd.
C.C.C.C.C Openingen van vaten, welke by
het verbeelen van de niet doorge-
sneeden xyn, en waar van de voor-
ste met de achterste zamengeroepen.
D.D.D.D.D Het meerder wit- en aschver-
wig gedeelte der niet, op verschiet-
de plaatsen met eenige tijds vlekjes
gekleurd, xynde een middelste
het wolk de hofte in tweeën deelt.
E E Een gedeelte van de inwendige hofte,
hand der niet.

F De opening en het begin van den
pistoider.

TWERDE ABBEIDING

Van nu aan en hand, en dat het midden
spoor der heiligheid is afgetrokken.

G.G.G.G.G De afzettingen der niet, tusschen de
verdelingen van het xienig lig-
chaam.
H.H.H.H.H Het vliezig figchaam, de va-
ten overlakkende en bewarende,
waardoor de heiligheid der niet voor
het grootte gedeelte gemant wordt.
I.I.I.I.I De afzettingen van het voormantel
vliezig figchaam, onderling zamenge-
groeid, welke de vaten van alle kan-
ten boven en onder omvatten.
J De opening en het begin van den
pistoider.

V E R K L A A R I N G

D E R

7de P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

De nier van een hond, waar van niet alleen het vliezig middenshot is afgetrokken, maar ook dat vliezig ligchaam, het welk de vaten overdekt, en de inwendige holten der nier, voor het grootste gedeelte, uitmaakte.

- a. a. a. a. a. a De zelfstandigheid der nier, tusfchen de takken der bloedvaten.
- b. b. b Takken der nieraderen, vry wyd en uit een dunnen rok bestaande.
- c. c. c. c. c. c. c. c Takken der nierflagader, nevens de takken der nierader verfpread; deeze flagaderen en aderen hebben onderling geene gemeenschap, noch ontaarten in een derde ligchaam, gelyk VESALIUS fchryft; maar de aderen vereenigen zich met aderen, de flagaderen met flagaderen; de takken der aderen en flagaderen worden door de nierzelfstandigheid verfpread, zaamgehouden door pypjes, die gemaakt worden door de vereeniging van het vliezig ligchaam, en van een ander vlies, dat onder de vaten ligt.
- d. d. d. d. d. d. d. d Het vlies onder de vaten gelegen, afgefneeden van het vliezig lig-

chaam, dat dezelve overdekt, terwyl de tusfchenruimte tusfchen die takverdeelingen met vet bedekt wordt.
e De opening, door welke de ader en flagader in de nier treden, en de pisleider naar buiten gaat.

TWEEDE AFBEELDING.

De drie gehoorbeentjes van een mensch.

- A Het zogenaamde aambeeld (*incus*).
- B De hamer (*malleus*).
- C De ftygbeugel (*stapes*), door VESALIUS weggelaaten.
- D De uitwendige fpiet van den hamer, ingeplant aan deszelfs grootste uitfteekfel, en by geen vroeger ontledkundigen bekend.

DERDE AFBEELDING.

De gehoorbeentjes van een hond.

- a Het aambeeld.
- b De hamer.
- c De ftygbeugel.
- d De uitwendige fpiet van den hamer.
- e Een hoornachtig kliertje, daar ter plaatze.

V E R K L A A R I N G

D E E

P L A T

blaat, dat dezelve overdekt, want
de veranderingen tusschen de deelen
worden niet verholpen wordt.
De opening, door welke de lucht
en de dampen in de vaten komen, en de
uitloetende dampen gaan.

TWEEDE AFBELDING

De drie getuigen van een veld.

A Het veld van de veld (veld)
B Het veld van de veld
C Het veld van de veld (veld)
D De uitwendige zijde van de veld
isoplaan van de veld (veld) uit
tel, en by een veld (veld)
zijn bekend.

DRIE AFBELDING

De getuigen van een veld.

a Het veld
b Het veld
c De veld
d De uitwendige zijde van de veld
e Het veld van de veld (veld)
f Het veld

EERSTE AFBELDING

De veld van de veld, want de veld
isoplaan van de veld (veld) uit
tel, en by een veld (veld)
zijn bekend.

De veld van de veld, want de veld
isoplaan van de veld (veld) uit
tel, en by een veld (veld)
zijn bekend.

V E R K L A A R I N G

D E R

8ste

P L A A T.

EERSTE EN TWEEDE AFBEELDING.

Eenige aderen van den rechter arm van een mensch, en voornamelyk de diepgelegens aderen.

- A. a De rechter stam van de holader.
- B. b De inwendige } kropaderen.
- C. c De uitwendige }
- D. d De stam der schouder- en okzelader.
- E. e De schouder- of zogenaamde hoofdader.
- F. f De takverdeeling derzelve, even boven het elleboog-gewricht.
- G Een inwendige tak, die zich met de diepgelegen ader vereenigt.
- H. h De vereeniging der hoofd- en okzelader, waar van het vervolg der middenader is afgesneden.
- I. i De okzelader, door de slagader vergezeld.
- K. k De uitwendige tak der okzelader, afgesneden.
- L. l. M. m De diepgelegen ader, die met de slagader naar beneden afdraalt.
- N. n De gemeene stam der diepgelegen aderen.
- O. o De diepgelegen ader, aan het elleboog-gewricht, die in fig. 1. van de hoofdader, en in fig. 2. van de middenader voortkomt.
- P. p De vereeniging der hoofd- en diepgelegen ader, vergezeld door de slagader.
- Q. q De ellebeensader (*v. ulnaris*).
- R. r De spaakbeensader (*v. radialis*).
- S. s De tusschenbeensader (*v. interossea*).
- T. t Een tak der zelfde ader, die door den tusschenbeensband met de slagader naar de buitenzyde van de onderarm loopt, en aldaar debuitenste tusschenbeensader wordt.
- U. u De okzelslagader, die met de okzelader afdraalt.

DERDE EN VIERDE AFBEELDING.

Eenige aderen en slagaderen van den rechter arm van een aap.

- A. a De rechter stam van de holader, achter welke de okzelader legt.
- B. b De inwendige kropader, veel kleinder dan de uitwendige.
- C. c De ondersleutelbeensader.
- D. d E. e De twee beginzels van de uitwendige kropader.
- F. f De uitwendige kropader.

- G. g De schouderader.
- H. h Derzelve takverdeeling.
- I. i De tak, die zich naar de buitenzyde des onderarms verspreidt.
- K. k De tak, die langs de buitenzyde van het spaakbeen afdraalt.
- L. l De okzelader, door de armflagader vergezeld.
- M. m De tak, die zich aan de zyde van de borst onder de huid verspreidt.
- N. n De takverdeeling der okzelader.
- O De bovenste boogen van vereeniging der schouder- en okzelader.
- P. p. R. Andere boogen en vereeniging derzelve aderen.
- Q. q De middenader (*v. mediana*).
- S Een tak, die naar den achterkant van den onderarm afdraalt.
- T. t Een tak, die langs het ellebeen naar de hand afloopt.
- u De verdeeling van de okzelader en diepgelegen aderen, die somtyds ontbreekt. (*fig. 3.*)
- v De laager afdalende stam van de okzelader (*fig. 4.*).
- w De afgesneden inwendige zydelyke tak, die langs den onderarm afdraalt.
- y De diepgelegen ader.
- Z. z De stam der okzelslagader, achter de okzelader liggende, en waar van de takken die der okzelader vergezellen.

VYFDE AFBEELDING.

Eenige voornaame aderen en slagaderen der rechter voorpoot van een hond.

- a De stam der holader.
- b De ondersleutelbeensader.
- c De schouderader, laager door den tak m, die uit de okzelader afdraalt, gemaakt.
- d De vereeniging met deze takken.
- e De verdere afdalning der schouderader.
- f De takverdeeling dezer ader.
- g De uitwendige tak, die naar beneden afdraalt.
- h De boog van de uitwendige kropader, die met p een boog uitmaakt.
- i De uitwendige kropader.
- k Een tak, die daar van afdraalt, en zich laager met den tak m vereenigt.
- l De vereeniging der okzelader.

- m De tak derzelve, die zich met de hoof-ader by d vereenigt.
- n De afdaalende okzelader, nevens de arm-flagader.
- o De takverdeeling der okzelader.
- p De inwendige tak der okzelader, die met een tak der hooflader een boog maakt.
- q Een tak, die in de schuimte uit den boog voorkomt.
- r De derde tak der okzelader.
- s De middenader, verdcelende zich in twee takken, u, v.
- t De tak, die van de okzelader in den voor- gaanden tak eindigt.
- w Een takje der flagaderboog.
- x Een andere flagaderlyke tak, die zonder ader voortloopt.

ZESDE AFBEELDING.

De rechter holligheid van het hart, en des- zelfs rechter oor, geopend.

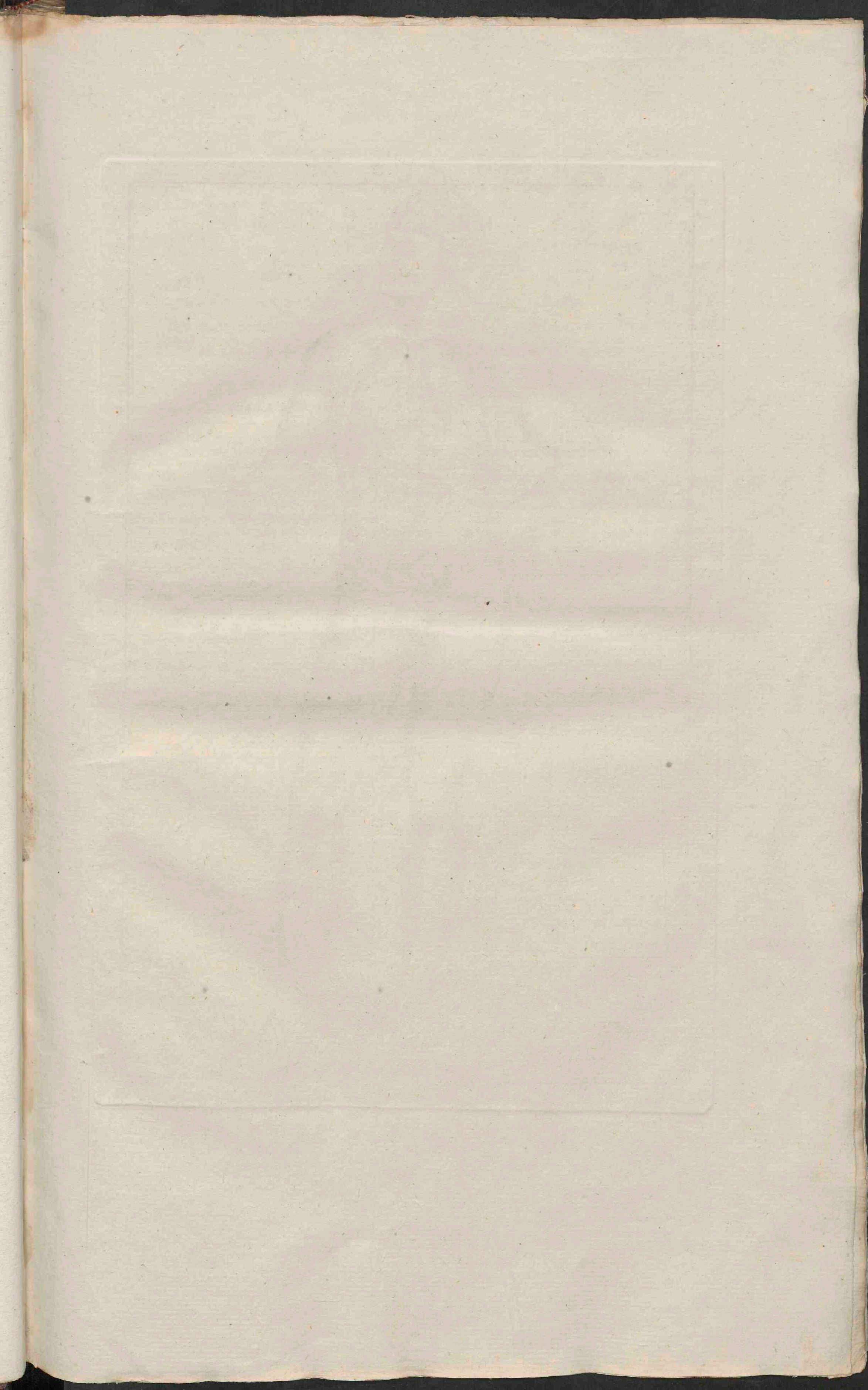
- a Het vliezig gedeelte van het klapvlies in de opening der onderste holader, daar deeze zich in de rechter boezem ontlast, het klapvlies van EUSTACHIUS (*valvula Eustachii*) genaamd; aan geene vroegere ontleedkundigen bekend.
- b Een halvemaanswyze klapvlies, voor de opening der groote kroonader geplaatst, alwaar die zich in den rechter boezem van het hart ontlast, waar door de terug- vloeijing van het bloed in de ader belet wordt; door andere ontleedkundigen voor- by gezien.
- c De rand en opening der bovenste holader, van het bovengedeelte des rechter oors van het hart voortkomende, volgens GALENUS. Het verdere dezer afbeelding wordt nader in de derde afbeelding der 16de plaat verklaard.

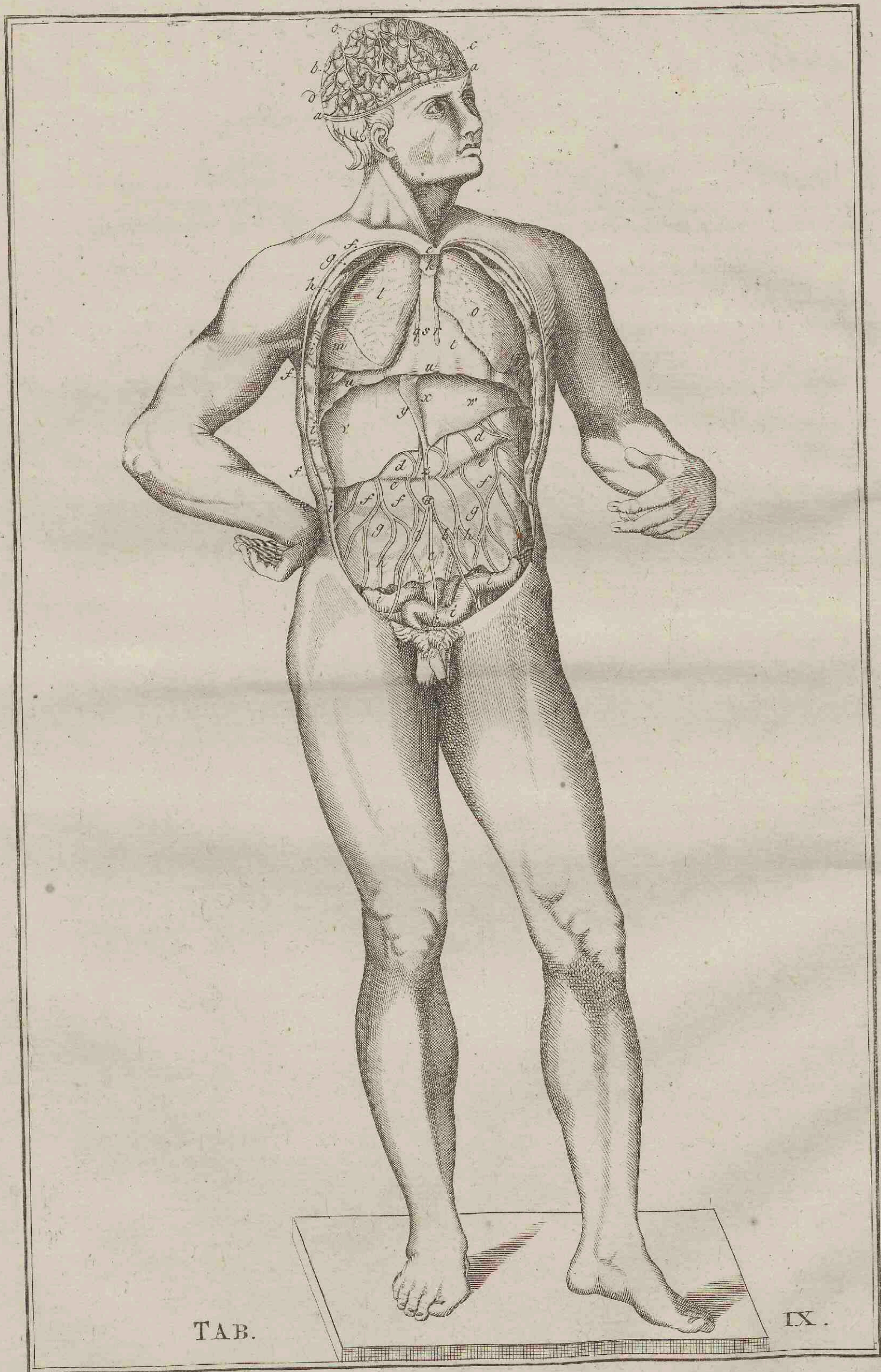
VYFDE AFBEELDING.

- 1 De vereeniging der okzelader.
- 2 Een tak, die van de okzelader in den voor- gaanden tak eindigt.
- 3 Een takje der flagaderboog.
- 4 Een andere flagaderlyke tak, die zonder ader voortloopt.
- 5 De middenader, verdcelende zich in twee takken, u, v.
- 6 De derde tak der okzelader.
- 7 Een tak, die in de schuimte uit den boog voorkomt.
- 8 De inwendige tak der okzelader, die met een tak der hooflader een boog maakt.
- 9 De takverdeeling der okzelader.
- 10 De afdaalende okzelader, nevens de arm-flagader.
- 11 De tak derzelve, die zich met de hoof-ader by d vereenigt.

DERDE AFBEELDING.

- A De rechter kam van de holader, achter welke de okzelader ligt.
- B De inwendige klapader, veel kleiner dan de inwendige.
- C De onderste klapader.
- D De twee beugels van de inwen- dige klapader.
- E De inwendige klapader.

TAB.

IX.

V E R K L A A R I N G

D E R

9de P L A A T.

Een mans-beeld, waaraan het hoofd geöpend, en de voorste wanden der borst- en buikholligheden weggesneden zyn, om de ligging der ingewanden aantewyzen.

Aan het hoofd.

- a. a De huid en spieren, met het bekkeneel en inwendig bekkeneels vlies (*dura mater*), in den omtrek weggesneden.
- b. c De kronkelige hersenen. b Het regter, c het linker halfrond (*hemisphaerium*), met derzelve vaatryk hersenvlies (*pia mater*) bekleed.
- d. d De aderyke vaten van dit vlies, naar den langwerpige bekkeneelsvlies-boefem (*sinus longitudinalis*) opklimmende.

Aan de borst en buik.

- e De huid; en het bovenste stuk van het borstbeen.
- f. f De bekleedselen van borst en buik.
- g De groote borstspier.
- h De kleine borstspier.
- i. i De ribben en tuschenribbige spieren.
- k De borstklier (*thymus*).
- l. m. n De drie kwabben der regter long.
- o. p De linker long, die in twee kwabben gedeeld is.
- q. r De afgesneden borstvliesen (*pleurae*), daar zy het borst-middenschot (*mediastinum*) uitmaaken.

s. t. Het hartzakje (*pericardium*).

u. u. u Het middenrif (*diaphragma*), waar van het voorste gedeelte is afgesneden, om de buikingewanden te ontblooten.

- v. w De lever.
- x. y De breede leverband: x deszelfs oorspronk van het oppervlakkig vlies van de lever; y de afgesneden rand, waar mede dezelve in het buikvlies overgaat.
- z De ronde leverband, te vooren de navelader.

- a De navel.
- b. b De navelslagaderen, in ronde banden veranderd.
- c De blaasband (*urachus*).
- d. d De maag, met derzelve bloedvaten.
- e. e Het net (*omentum*), van de maag voortkomende.
- f. f Het dik gedarmte (*colon*), agter het net gelegen, het welk'er mede van voortkomt, met deszelfs bloedvaten.
- g. g Het dun gedarmte, en daar voor nederhangend net.
- h. h De elkander vergezellende maag- en net-slagaderen (*art. et vena gastro-epiploicae*).
- i. i De bloedliggende kronkeldarm (*ilium*).
- k De bodem der pisblaas, agter de schaambeens-vereening opryzende.

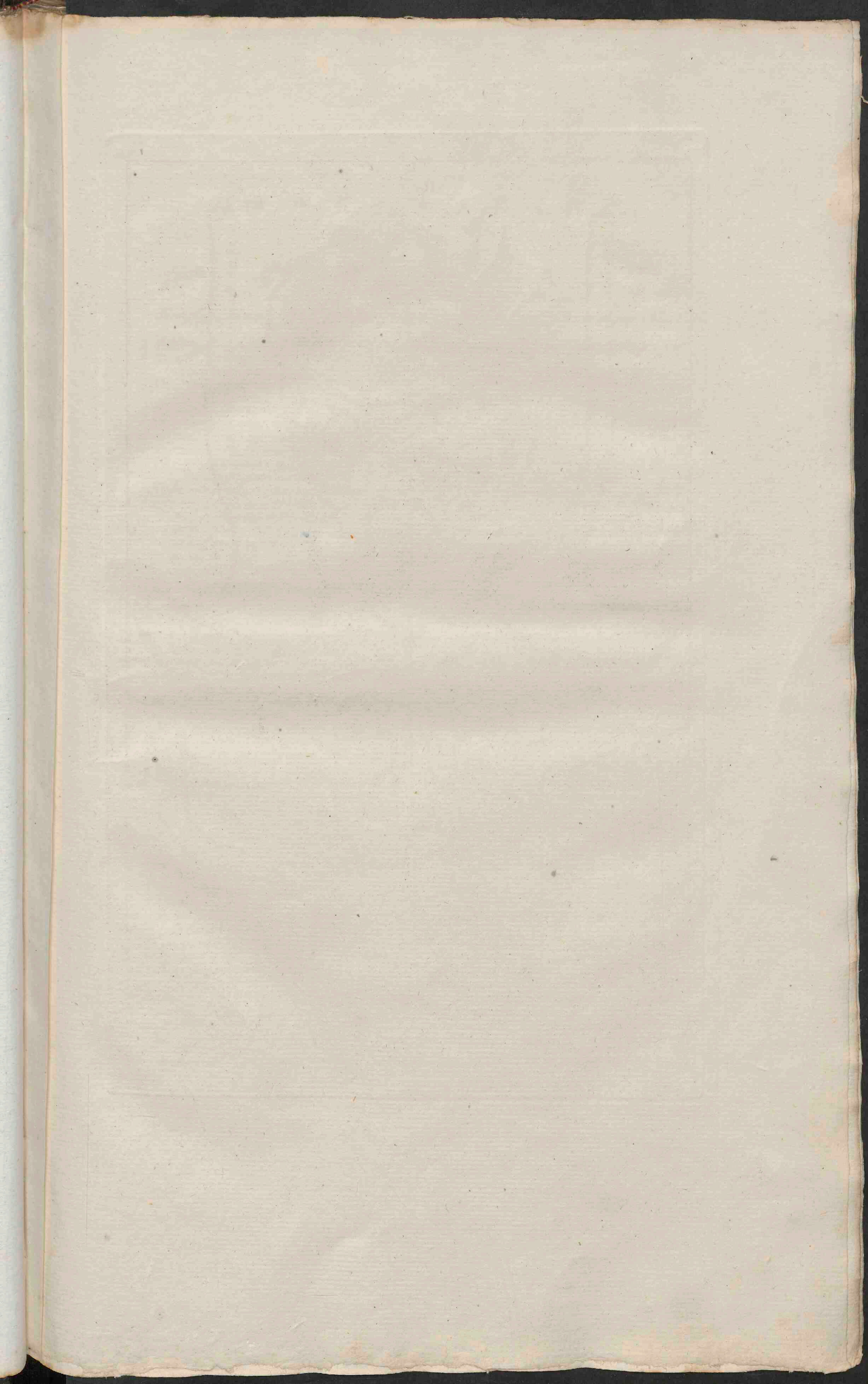
V E R K L A A R I N G

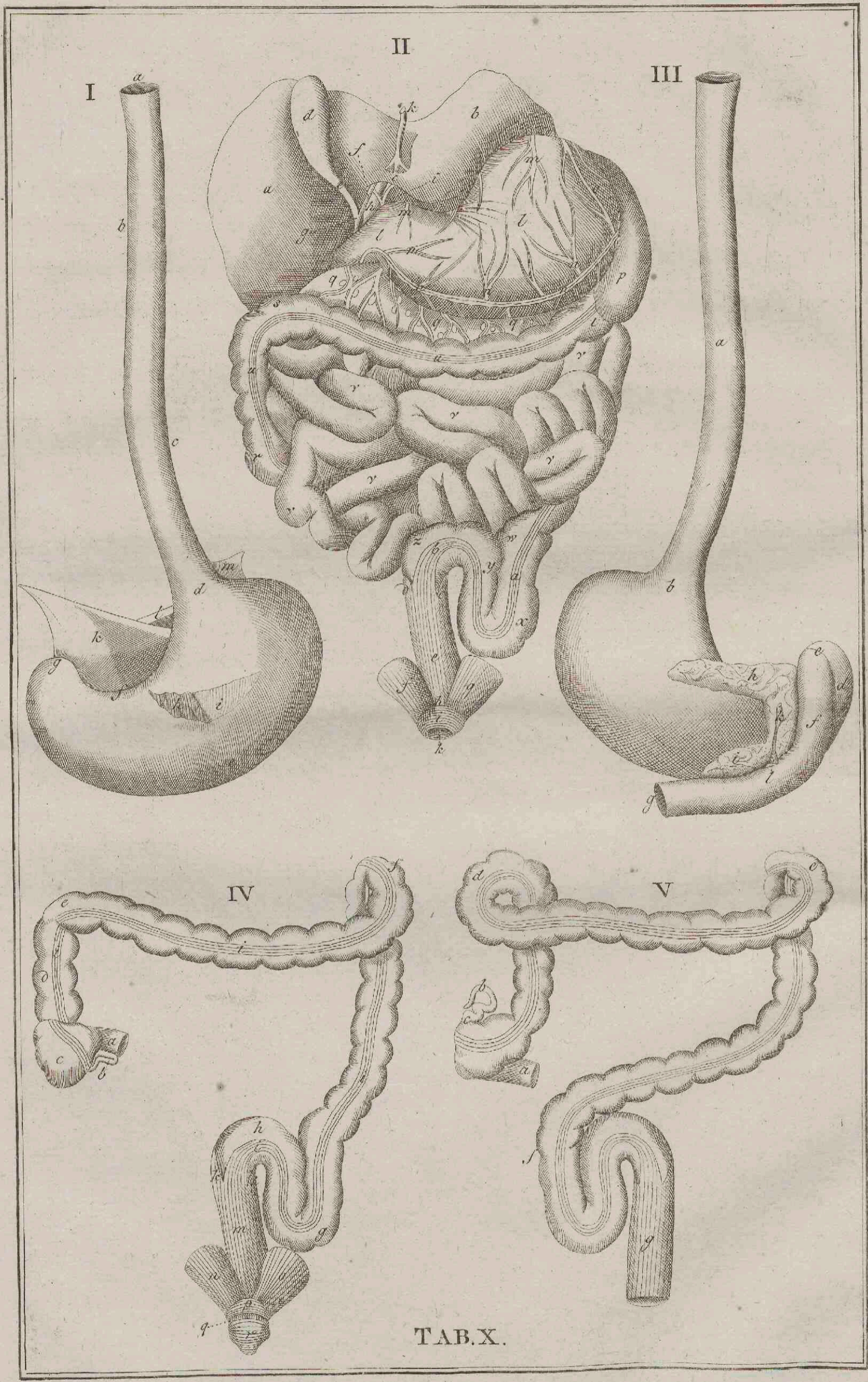
P L A T

En nu is de... en de voorste wanden der post- en publieke... op de ligging der ingewanden

ingewanden

<p>1. De... (omgeving)</p> <p>2. De... (omgeving)</p> <p>3. De... (omgeving)</p>	<p>1. De... (omgeving)</p> <p>2. De... (omgeving)</p> <p>3. De... (omgeving)</p>
<p>4. De... (omgeving)</p> <p>5. De... (omgeving)</p> <p>6. De... (omgeving)</p>	<p>4. De... (omgeving)</p> <p>5. De... (omgeving)</p> <p>6. De... (omgeving)</p>
<p>7. De... (omgeving)</p> <p>8. De... (omgeving)</p> <p>9. De... (omgeving)</p>	<p>7. De... (omgeving)</p> <p>8. De... (omgeving)</p> <p>9. De... (omgeving)</p>
<p>10. De... (omgeving)</p> <p>11. De... (omgeving)</p> <p>12. De... (omgeving)</p>	<p>10. De... (omgeving)</p> <p>11. De... (omgeving)</p> <p>12. De... (omgeving)</p>
<p>13. De... (omgeving)</p> <p>14. De... (omgeving)</p> <p>15. De... (omgeving)</p>	<p>13. De... (omgeving)</p> <p>14. De... (omgeving)</p> <p>15. De... (omgeving)</p>
<p>16. De... (omgeving)</p> <p>17. De... (omgeving)</p> <p>18. De... (omgeving)</p>	<p>16. De... (omgeving)</p> <p>17. De... (omgeving)</p> <p>18. De... (omgeving)</p>
<p>19. De... (omgeving)</p> <p>20. De... (omgeving)</p>	<p>19. De... (omgeving)</p> <p>20. De... (omgeving)</p>

V E R K L A A R I N G

D E R

IO^{de} P L A A T.

De flokdarm en maag, van de voorzyde.

- a Het begin des flokdarms (*oesophagus, stomachus*.)
- b Deszelfs loodregte afdaaling langs de bovenste rugwervelen.
- c De afbuiging naar de slinkerzyde, om aldaar door het middenrif te gaan.
- d De mond van de maag (*cardia*.)
- e De groote maag bogt, of bodem.
- f De kleine maag-bogt.
- g De poortier van de maag (*pylorus*.)
- h De vliezige buitenste maagrok, voor een gedeelte afgescheiden en omgeslagen.
- i De vliezige maagrok, met deszelfs spiervezelen.
- k. l. m Verdubbelingen en verlengfels van den buitensten vliezigen maagrok, die naar de naaburige deelen overgaan, en de maag met het middenrif, de lever, milt, alvleesch en twaalfvingerigen darm verbinden. Het gedeelte k is welligt dat, wat het kleine net (*epiploon parvum*) door WINSLOW genaamt word?

T W E E D E A F B E E L D I N G.

De uitgenomen buik-ingenwanden.

- a. b De holle onderzyde van de naar boven omgeslagen lever.
- c Een strook van vereeniging van het regter gedeelte met het slinker.
- d De galblaas.
- e Derzelver ontlastbuis (*ductus cysticus*.)
- f De leverbuis (*ductus hepaticus*.)
- g De gemeene galleider (*ductus choledochus*.)
- h De stam der poortader (*vena portarum*.)
- i De leverflagader, in twee takken verdeeld.
- k De ronde leverband, te vooren de navelader.
- l. l De maag.
- m. m Derzelver kroonslagaderen en aderen (*art. et ven. coronariae*.)
- n. n De groote maagbogt, met de maag- en netflagaderen en aderen, (*art. et ven. gastroepiploicae*.)
- o Vervolg dezer vaten in elkanderen.
- p De milt.
- q. q Het karteldarm-scheil (*mesocolon*), met deszelfs vaten en klieren.
- r. f. t De karteldarm (*colon*.)
- r Deszelfs begin, of de blinde darm (*caecum*.)
- f De ombuiging onder de lever.
- t De ombuiging onder de milt.
- ti. u Een der drie banden, die naar de lengte over deezen darm loopen.
- v. v Het dun gedarmte (*jejunum et ileum*.)
- w Het einde des karteldarms, vande milt af agter het dun gedarmte nedergedaalt, en hier weder te voorfehyn komende.

x. y. z De S wyze bogt (*flexura sigmoidea*.)

a. b. c. d De drie banden van den karteldarm.

e De gemeene vleezige schede die den regten darm omkleed.

f. g De oplichtende aars-spiereu (*levatores ani*.)

h De plaats, alwaar de voorstaande klier der pisblaas (*glandula prostatica*) den endeldarm raakt.

i De ronde sluitspier van den aars (*sphincter ani*.)

k De aars-opening.

D E R D E A F B E E L D I N G.

a De flokdarm, van de agterzyde.

b De mond van de maag (*cardia*.)

c De groote maagbogt, of bodem.

d De opryzende ombuiging naar den poortier.

e De poortier (*pylorus*.)

f. g Het twaalfvingerig gedarmte (*duodenum*.)

h. i Het alvleesch (*pancreas*.)

k De afgesneden gemeene galleider (*ductus choledochus*.)

l Deszelfs inplanting in den twaalfvingerigen darm, naby de inplanting van de ontlastbuis van de alvleesch-klier.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

Het dik gedarmte van den voorkant: byna het zelfde als in de tweede afbeelding.

a Het eind van den kronkeldarm (*illum*.)

b Het wormwyze darmpje (*processus vermicularis*.)

c De blinde darm (*caecum*.)

d. e. f. g. h De karteldarm (*colon*.)

i. i. i De voorste darmband.

k. l De einden der twee andere banden.

m De vleezige schede om den regten darm.

n. o De oplichtende aars-spiereu.

p De sluit-spier.

q Het einde van den regten darm.

r De aars, van binnen.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

Het dik gedarmte, uit een ander voorwerp.

a Het einde van den kronkeldarm.

b Het wormwyze darmpje.

c Deszelfs gemeenschap met den blinden darm.

d Eene voorwaartsche ombuiging, onder de lever.

e De agterwaartsche ombuiging, onder de milt.

f Eene verandering in de S wyze bogt.

g De vleezige schede om den regten darm.

V E R K L A R I N G

D E R

10de P E L A T.

De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

VI E R D E A F B E E I D I N G

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

V I E R D E A F B E E I D I N G

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

V I E R D E A F B E E I D I N G

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

V I E R D E A F B E E I D I N G

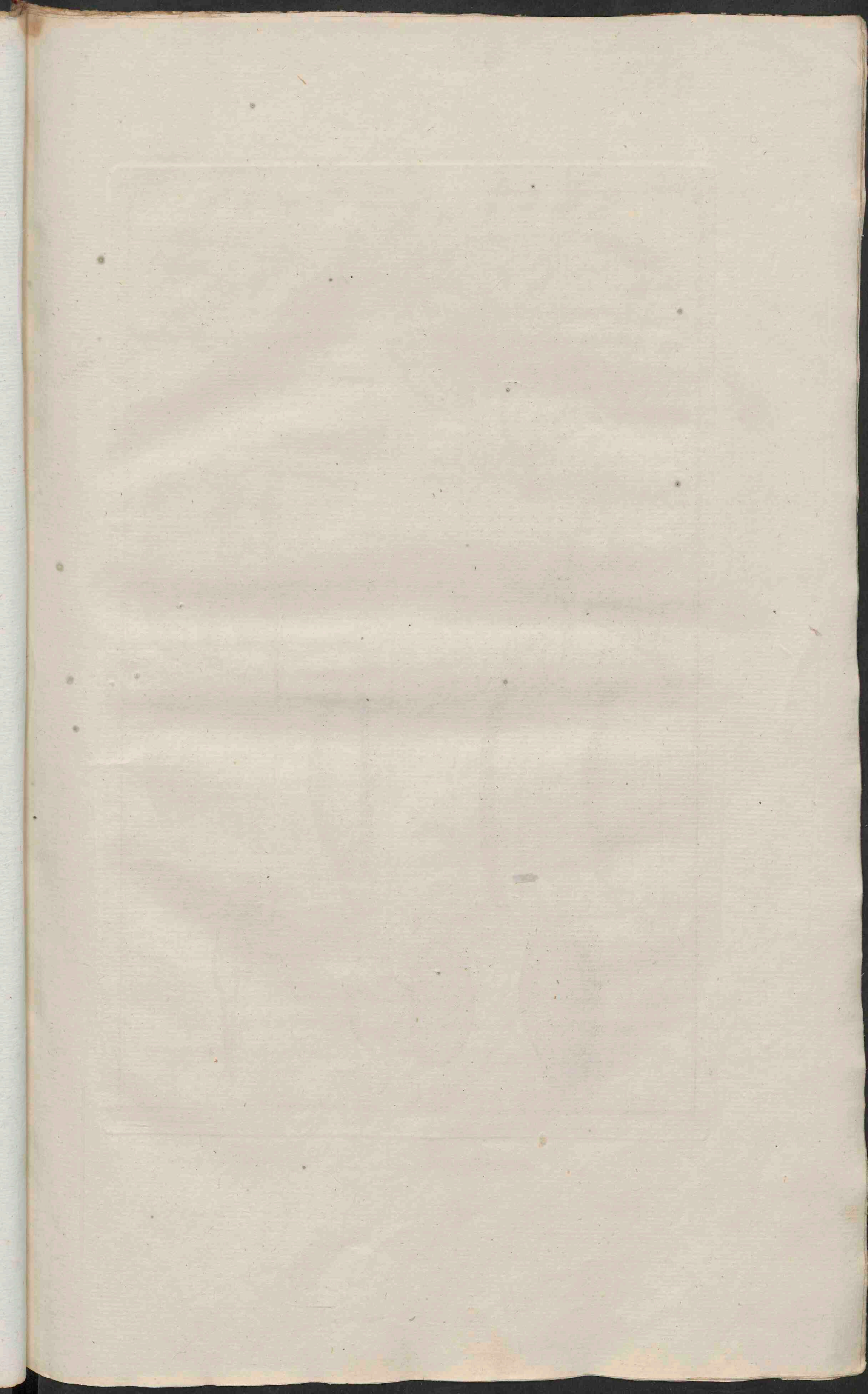
De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

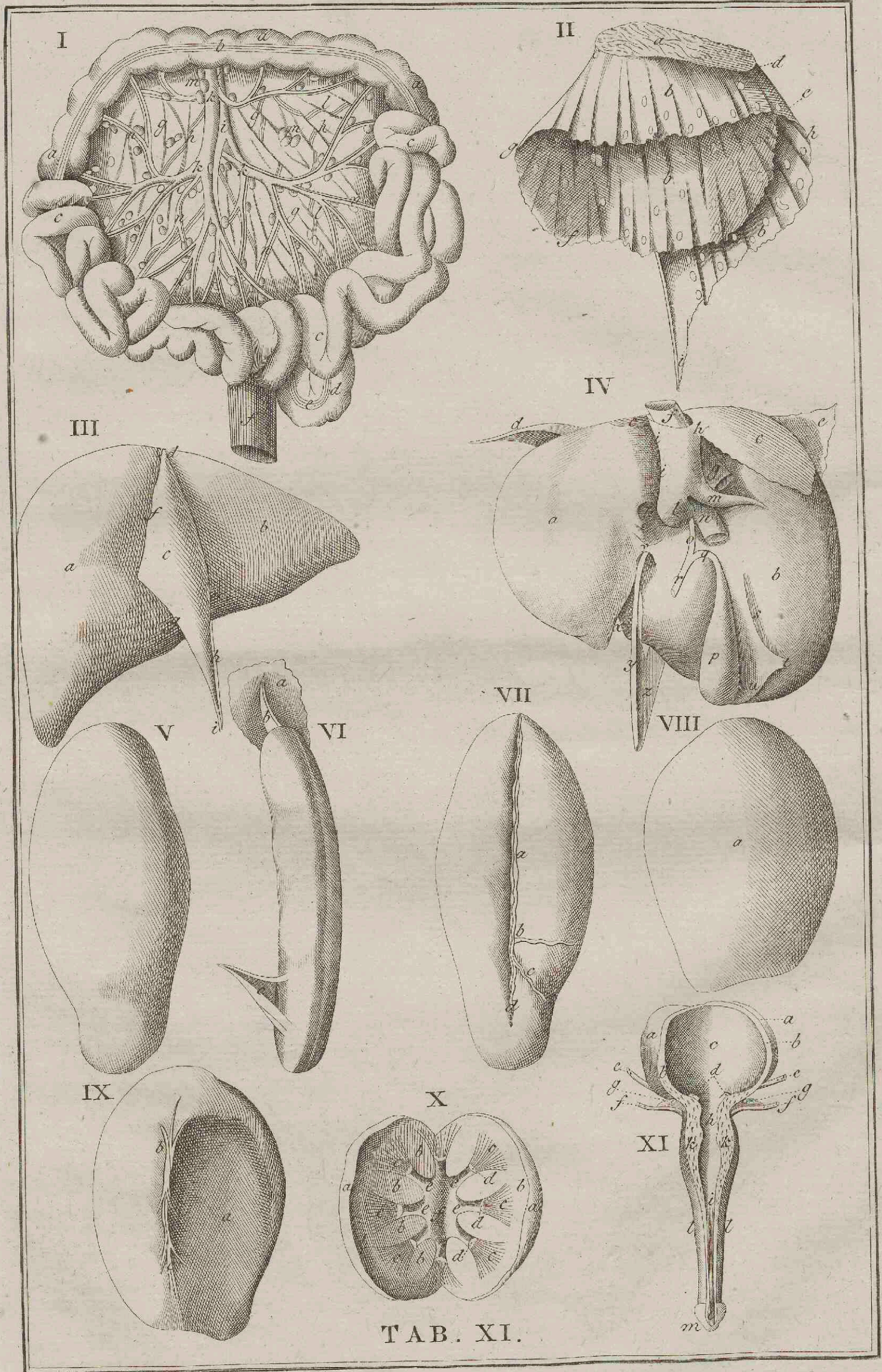
V I E R D E A F B E E I D I N G

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

De 1ste wyze...
De 2de wyze...
De 3de wyze...
De 4de wyze...
De 5de wyze...
De 6de wyze...
De 7de wyze...
De 8de wyze...
De 9de wyze...
De 10de wyze...

V E R K L A A R I N G

D E R

II^{de}

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

Het damscheil (*mesenterium*), met deszelfs bloedvaten en klieren uitgespreid, en het gedarmte naar allen zyden teruggeschoven.

- a.a.a De karteldarm (*colon*).
- b. Een van deszelfs langwerpige banden.
- c.c.c De nugteren darm (*jejunum*), en kronkeldarm (*ilium*).
- d De S wyze bogt van de karteldarm.
- e De langwerpige band.
- f De endeldarm (*rectum*).
- g.g Het damscheil.
- h.h Plooijen van het zelve.
- i. i De damscheils- slagader (*art. mesenterica*).
- k.k De damscheils- ader (*vena mesenterica*), met haare takverdeelingen
- l. l Damscheilsvaten, die tusfchen plooijen inlopen.
- m. m Damscheils- klieren.
- n.n Takverdeelingen der vaten, die naar het gedarmte gaan.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Het alvleefch (*pancreas*), en daarmede veréénigt damscheil.

- a Het alvleefch.
- b.b.b Het damscheil, met deszelfs plooyen en klieren.
- c. d Deszelfs aanhechting aan het alvleefch.
- e. f De omtrek, tot aanhechting van den nugteren darm en kronkeldarm.
- f.g.h.i. De omtrek, tot aanhechting van den blinden-kartel- en regtendarm.

D E R D E A F B E E L D I N G.

De lever (*hepar*), van de bolle zyde.

- a Het regtergedeelte, of de grooter } De kwab-
regter kwab. } ben loopen
- b Het linker-gedeelte. } puntig uit.
- c De brede leverband.
- d. e Deszelfs begin van het oppervlakkig vlies van de lever.
- f. g De afgesneden kanten, waarmede dezelve in het buikvlies overgaat.
- h De ronde leverband, in een eerstgebooren kind de navelader (*vena umbilicalis*).

V I E R D E A F B E E L D I N G.

De lever, van de holle agterzyde.

- a Het linker gedeelte.
- b Het regter gedeelte.
- c c De plaats, alwaar de lever, van uitwendig eigen vlies ontbloot, door enkel celwys weeffel met het middenrif word verbonden; terwyl van den omtrek derzelve het levervlies in het buikvlies overgaat.

- d Een vliezige band, ter aanhechting van het linker gedeelte van de lever.
- e Een dergelyke vliezige band, ter aanhechting van het regter gedeelte.
- f. g De holle ader (*vena cava*).
- h Een gedeelte van de lever, 't welk de holle ader omvat.
- i. i De groef, waarin by kinderen de aderlyke buis (*canalis venosus*) ligt.
- k Een gedeelte van de poorten der lever.
- l. m Verhevenheden, tusfchen welke de poortader in de lever ingaat. l De zogenaamde kwab van SPIGELIUS, (*lobulus Spigelii*).
- n De poortader (*vena portarum*).
- o De leverbuis (*ductus hepaticus*).
- p De galblaas.
- q De galbuis (*ductus cysticus*).
- r De gemeene galleider (*ductus choledochus*).
- f. t. u Het begin van een vliezige band, een vervolg van het buikvlies, daar het de regter nier overdekt.
- v Vleezig gedeelte van de lever, waar onder
- w Een groef, tot doorlaating van de ronde leverband of navelader.
- x Een spleet in den voorrand der lever, die deeze doorlaating bevordert, en door sommigen de lever in twee kwabben heeft doen onderscheiden.
- y De navelader of ronde leverband.
- z De brede leverband.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

De bolle buitenzyde van een langwerpige milt.

Z E S D E A F B E E L D I N G.

Eene milt (*lien, splen*), van den voorkant.

- a Een gedeelte van het buikvlies, het welk het middenrif bekleed.
- b Een band, die daarvan het vervolg is, tot aanhechting van de milt dienende.
- c Een dergelyke vliezigen band van de milt, aan den onderkant.

Z E V E N D E A F B E E L D I N G.

Eene milt, van de holle binnenzyde.

- a. b. c. d. Eene groef, en kronkelingen door sommigen voor een bewys van watervaten gehouden.

A G T S T E A F B E E L D I N G.

Eene milt, van een meerder ronde gedaante.

- a De bolle buitenzyde.

VERKLAARING DER II^{de} PLAAT.

NEGENDE AFBEELDING.

Dezelfde milt, van de binnenzijde.

- a Het holle gedeelte, tegens den maag aanliggende.
- b. c De groef en vaten, die na en van de milt gaan.

TIENDE AFBEELDING.

Eene nier (*ren*), van de buitenzijde naar de lengte tot in deszelfs holte of bekken doorgesneden.

- a. a De buitenste oppervlakte.
- b. b De zogenaamde schorsachtige zelfstandigheid (*cortex*).
- c. c De mergachtige (*medullaris*) of inwendige zelfstandigheid, bestaande uit de pypjes van BELLINUS (*tubuli belliniani*).
- d. d Tepeltjes, waarin de straalwijze pypjes eindigen.
- e. e. e De verlengfels van het nierbekken (*pelvis*), die de tepeltjes omvangen.

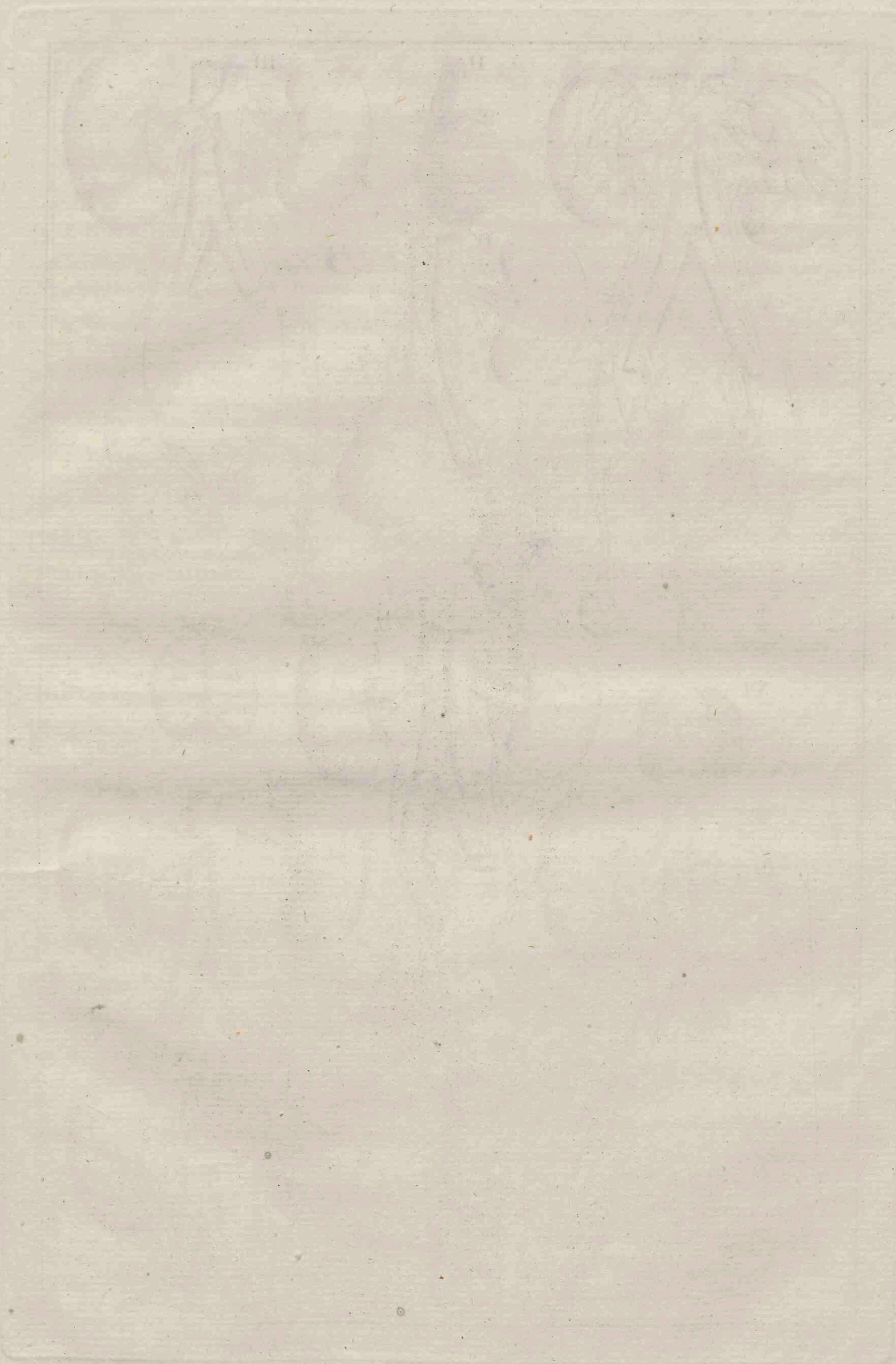
- f De vernauwig van het nierbekken, eindigende in den pisleider (*ureter*).

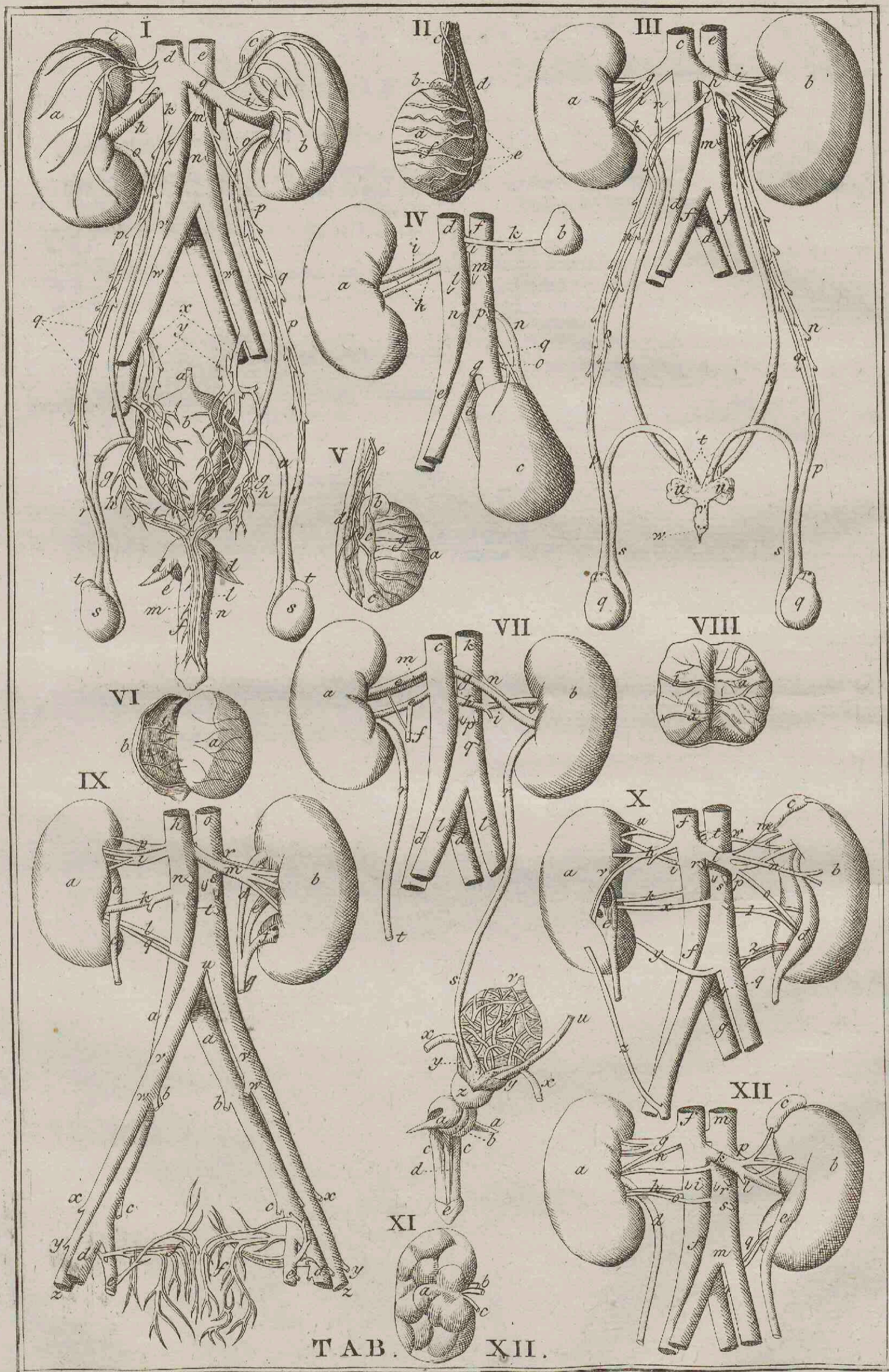
ELFDE AFBEELDING.

De pisblaas en pisweg (*urethra*), van den agter- en onderkant naar de lengte geopend.

- a. a De buitenste blaasrok.
- b. b De doorgesneden agterste wand.
- c De blaasholte.
- d De openingen der pisleiders e. e. binnen de blaasholte.
- f. f De afvoerende zaadvaten (*vasa deferentia*).
- g. g De zaadblaasjes (*vesiculae seminales*).
- h. i De holle pisweg.
- k. k Het sponswijze ligchaam des piswegs (*corpus cavernosum urethrae*).
- l. l De sponswijze ligchaamen der roede (*corpora cavernosa penis*).
- m Het roede-hoofd (*glans*).

V E R K L A A R I N G

D E R

12^{de}

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

De nieren, bynieren, blaas, roede en ballen, met de gewoone oorspronk van derzelver vaten.

- a De regter nier.
- b De linker nier.
- c De bynieren (*renes succenturiati*).
- d De holle ader, waarvan takjes naar het uitwendig niervlies, en naar de regter bynier gaan.
- e De nederdaalende stam der groote slagader (*aorta descendens*).
- f De regter nierader (*vena renalis*).
- g De linker.
- h De regter nierslagader (*art. renalis*).
- i De linker.
- k De regter zaadader (*vena spermatica*), uit de holle ader voortkomende.
- l De linker zaadader.
- m Het begin der zaadslagaderen (*art. spermatica*).
- n De onderste darmscheils slagader (*art. mesenterica*).
- o De pisleiders (*ureteres*).
- p De zaadvaten vliezig vereenigt.
- q Vlechten en vereenigingen der zaadslagaderen met de aderen.
- r De afdaalende streng dezer bloedvaten.
- f De ballen (*testes*).
- t De byballen (*epididymes*).
- u De zaad-afvoerende vaten (*vasa deferentia*).
- v De darmbeens-aderen (*vena iliaca*).
- w De darmbeens-slagaderen (*art. iliaca*).
- x De beneden buiks- of bekkenslagaderen (*art. hypogastrica*).
- y De benedenbuiks-aderen (*ven. hypogastrica*).
- z Een tak der darmbeens-ader, die naar de blaas gaat.
- a De blaasband (*urachus*).
- b De pisblaas.
- c De voorstaande klier (*prostate*).
- d De beginsels der sponswyze lichaamen der roede.
- e De bol des piswegs (*bulbus urethrae*).
- f De roede.
- g Takken van y. die inwendige schaam-slagaderen (*art. pudenda interna*) worden.
- h Takken van x. die inwendige schaam-aderen (*venae pudendae interna*) worden.
- i Samenkomst der aderen, y. z.
- k Samenkomst der zydelyke aderen, g. g. met y. z.
- l De ongepaarde roede-ader (*vena sine pari*, s. *azyga penis*).
- m. n. Slagaderlyke takken van h. h. die de roedeader vergezellen.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

De regter bal van den voorkant.

- a De bal.
- b De bybal.
- c De zaadslagader en ader.
- d Het afvoerend vat.
- e De bloedvaten, die 'er overloopen.
- f De vaten van de witte rok des bals (*tunica albuginea*).

De volgende derde, vierde, zevende, negende, tiende en twaalfde afbeelding, vertoonen natuurspeelingen omtrent de nieren, en derzelver vaten, door EUSTACHIUS waargenoomen.

D E R D E A F B E E L D I N G.

- a De regter nier.
- b De linker nier.
- c De holle ader.
- d De damsbeens-aderen.
- e De groote buik-slagader. *afdaalende Grootte Slagader.*
- f De darmbeens-slagaderen.
- g De regter nierader. } in verscheiden takken gedeeld.
- h De linker nierader. }
- i De nierslagaderen, en derzelver takverdeelingen, die van de nieraderen vergezeld worden.
- k De pisleiders.
- l Het begin der zaad-slagaderen.
- m De damscheils slagader.
- n De zaadaderen.
- o De zaadslagaderen, het vervolg van l.
- p De naar de ballen afdaalende zaadvaten.
- q De ballen.
- r De byballen.
- f. f. t De afvoerende vaten.
- u De zaadblaasjes (*vesiculae seminales*).
- v Het hennehoofd (*caput gallinaginis*).
- w De openingen der zaadblaasjes, binnen den pisweg te zien.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

- a De regter nier.
- b Een gebrekkige linker nier, of bynier.
- c Een andere linker nier, lager afgezak.
- d De holle ader.
- e De dambeens-aderen.
- f De groote slagader.
- g Deszelfs verdeeling (*bifurcatio*).
- h Twee regter nieraderen.
- i De regter nierslagader, die tuschen deze aderen loopt.
- k Eene linker nierader, waaruit de linkerzaadader voortkwam.
- l De regter zaadader.
- m De zaadslagaderen.
- n. n. o Slinker nieraderen, die naar de nier c. gaan.
- p De onderste darmscheils slagader.
- q De linker nierslagader, voor de nier c.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

- a De regter bal, van de agterzyde.
- b. c De bybal.
- d Het afvoerend vat.
- e De zaadslagader en ader.
- f Derzelver verspreiding langs en over den bybal.
- g De vaten van den witten rok des bals.

Z E S D E A F B E E L D I N G.

Een zaadbal, uit deszelfs geöpenden vliezigen rok gepeld.

- a De papagtige zelfstandigheid (*pulpa*), door bogtige lynen in gedeelten onderscheiden.

VERKLAARING DER 12de PLAAT.

- b De witte rok.
- c Deszelfs binnenste oppervlakte, die het papagtige omvat.
- d De vaten, die naar het papagtige gaan.

ZEVENDE AFBEELDING.

- a De regter nier.
- b De linker nier.
- c De holle ader.
- d. d De darmbeens-aderen.
- e. e De regter nieraderen.
- f De regter zaadader.
- g. h De linker nieraderen.
- i De linker zaadader.
- k De groote slagader.
- l. l De darmbeensslagaderen.
- m De regter nierslagader.
- n. o De linker nierslagader.
- p De zaadslagaderen.
- q De onderste darmscheils - slagader.
- r. r De pisleiders.
- s De linker pisleider, naar de blaas afdaalende, en tuschen het afvoerend vat x. en het zaadblaasje y. in de blaas eindigende.
- t. u De regter pisleider, doorgesneden.
- v De blaasband.
- w De pisblaas, van de agterzyde, met deszelfs spiervezelvlechten, en derzelver tuschenruimten.
- x. x De zaad afvoerende vaten.
- y. y De zaadblaasjes.
- z De voorstaande klier.

- a. a De beginfels der sponswyze ligchaamen der roede
- b De bol des piswegs. zie fig. 1. e.
- c. c. De sponswyze ligchaamen der roede.
- d De pisweg.
- e Het roedehoofd.

AGTSTE AFBEELDING.

Een naar de lengte doorgesneden zaadbal.

- a. a De inwendige papagtige zelfstandigheid, met deszelfs vaten en groeven.
- b Twee elkanderen vergezellende bloedvaten, slagader en ader.

NEGENDE AFBEELDING.

- a De regter, b. de linker nier.
- c. c Het regter langwerpig nierbekken (*pelvis renis*), en begin des pisleiders.
- d. e. f Drie beginfels van de linker pisleider g.
- h De holle ader.
- i. k. l Drie regter nieraderen, uit welke middenste k. de regter zaadader voortkomt.
- m De linker nierader.
- n De linker zaadader.
- o De groote slagader.
- p. q Twee regter nierslagaderen.
- r De linker nierslagader.
- s De zaadslagaderen.
- t De onderste darmscheils - slagader.

- u De verdeeling der groote slagader.
- v. v. De darmbeens slagaderen.
- ww De benedenbuiks slagaderen, zie fig. 1. x.
- x. x Takken der darmbeens slagaderen.
- y. y. Takken der dye slagaderen (*art. crurales*).
- z. z De dye slagaderen.

- a. a De darmbeens-aderen.
- b. b De benedenbuiks aderen.
- c. c De boven buiks aderen.
- d. d De dye-aderen (*vena crurales*).
- e. e De moeder-aderen (*vena saphena*).
- f. f De verspreiding der bloedvaten naar de schaamdeelen (*vasa pudenda externa*).

TIENDE AFBEELDING.

- a De regter, b. de linker nier.
- c De linker bynier.
- d Het langwerpig, bogtig, linker nierbekken.
- e Het regter nierbekken, of pisleider met drie beginfels.
- f. f De holle ader.
- g De linker darmbeens-ader.
- h. i. k Drie regter nier-aderen, uit welke bovenste h. de rechte zaad-ader voortkomt.
- l. m. n. o De linker nier-ader, en derzelver takverdeeling.
- p Een tak derzelve, die omgebogen naar het rugmerg ging.
- q Een laager voortkomende linker nierader.
- r De linker zaad-ader.
- s Het begin der zaadslagaderen, en onderste darmscheils slagader.
- t. u. v. x. y. z Regter nierslagaderen.
- w. 1. 2. Linker nierslagaderen.

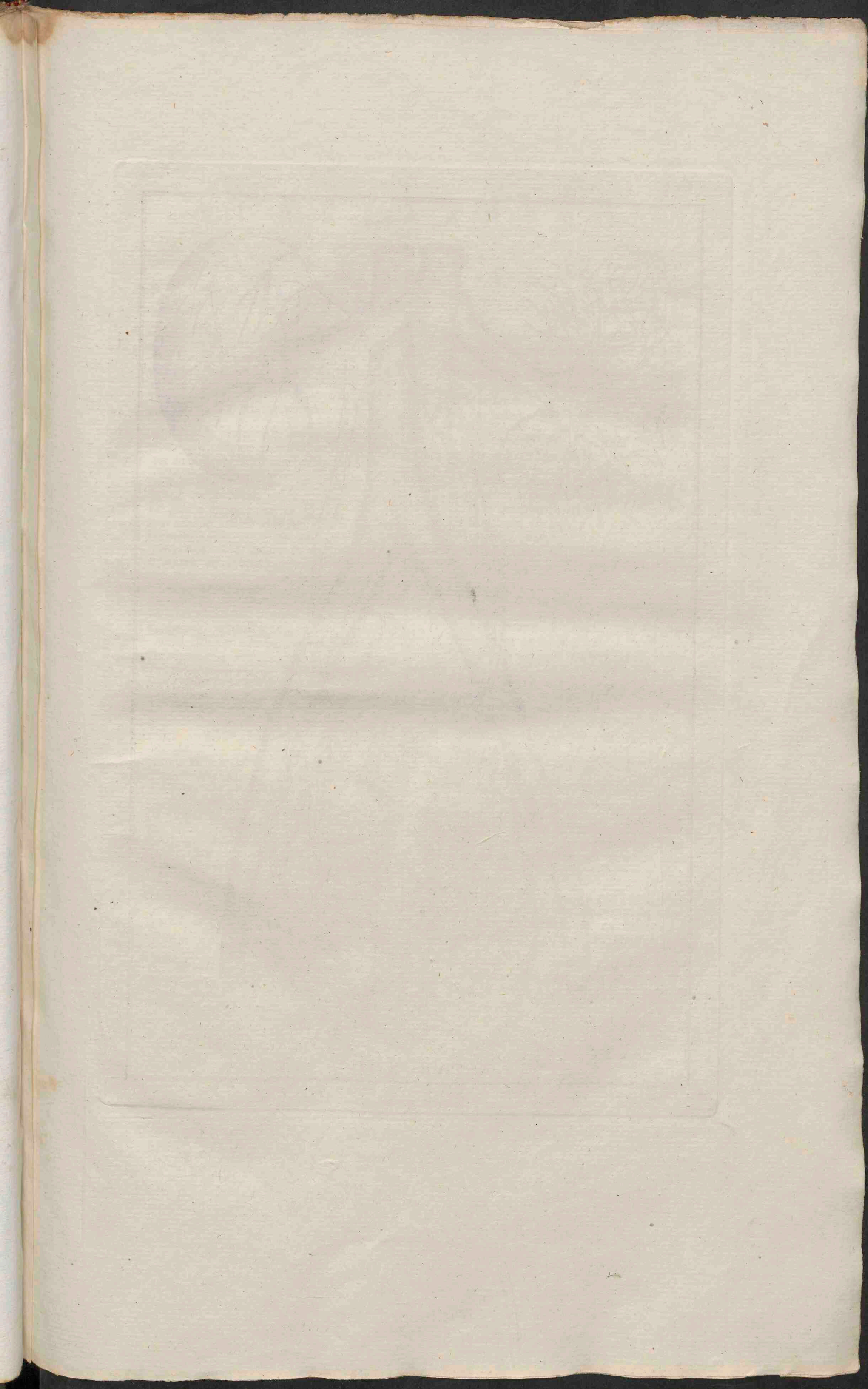
ELFDE AFBEELDING.

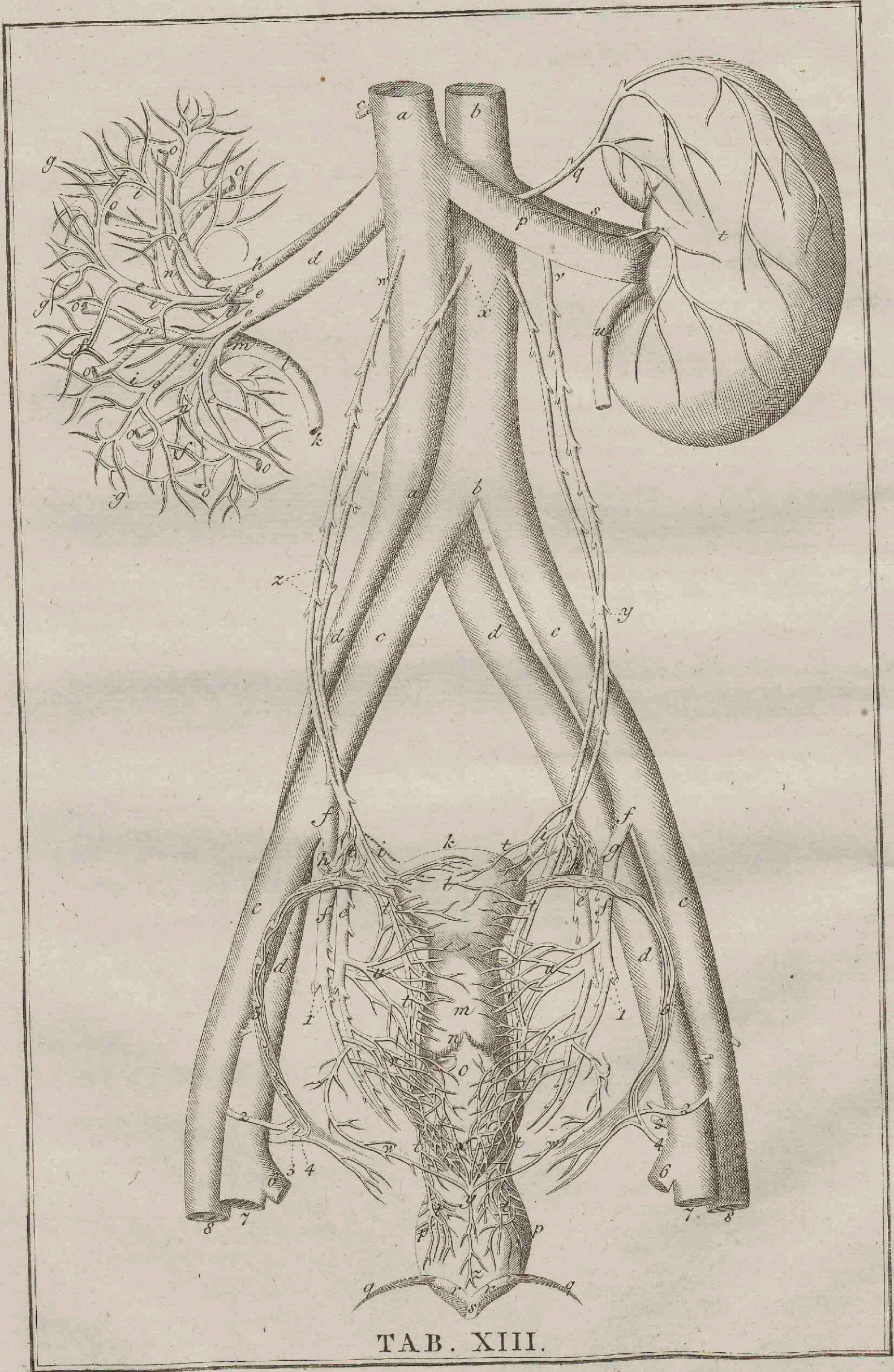
De nier van een beer, niet ongelyk aan die van een eerstgebooren kind.

- a Verscheiden klieragtige ligchaamen, die door een vlics zaamen gehouden worden.
- b De niervaten, een slagader en ader.
- c De pisleider.

TWAALFDE AFBEELDING.

- a De regter nier, b. de linker.
- c De linker bynier.
- d De regter pisleider, zonder bewys van een nierbekken.
- e Het linker nierbekken.
- f. f De holle ader.
- g. h De regter nieraderen.
- i De regter zaadader.
- k De linker nierader, in takken gedeeld.
- l De linker zaadader.
- m. m De groote slagader.
- n. o De regter nierslagaderen.
- p. q De linker nierslagaderen: de onderste van een ader vergezeld.
- r De zaadslagaderen.
- s De onderste darmscheils - slagader.

TAB. XIII.

V E R K L A A R I N G

D E R

13^{de}

P L A A T.

In plaats der rechter nier, vertoont deeze afbeelding een schets van de verspreiding der voornaamste bloed- en pis-voerende vaten, niet ongelijk aan plaat V. afbeelding II. De linker nier, met deszelfs vaten, komt overeen met plaat I. afbeelding I.

De darmscheils-vaten zijn weggelaaten, en alleen die voor de nieren, blaas, baarmoeder en schaamdeelen afgebeeld.

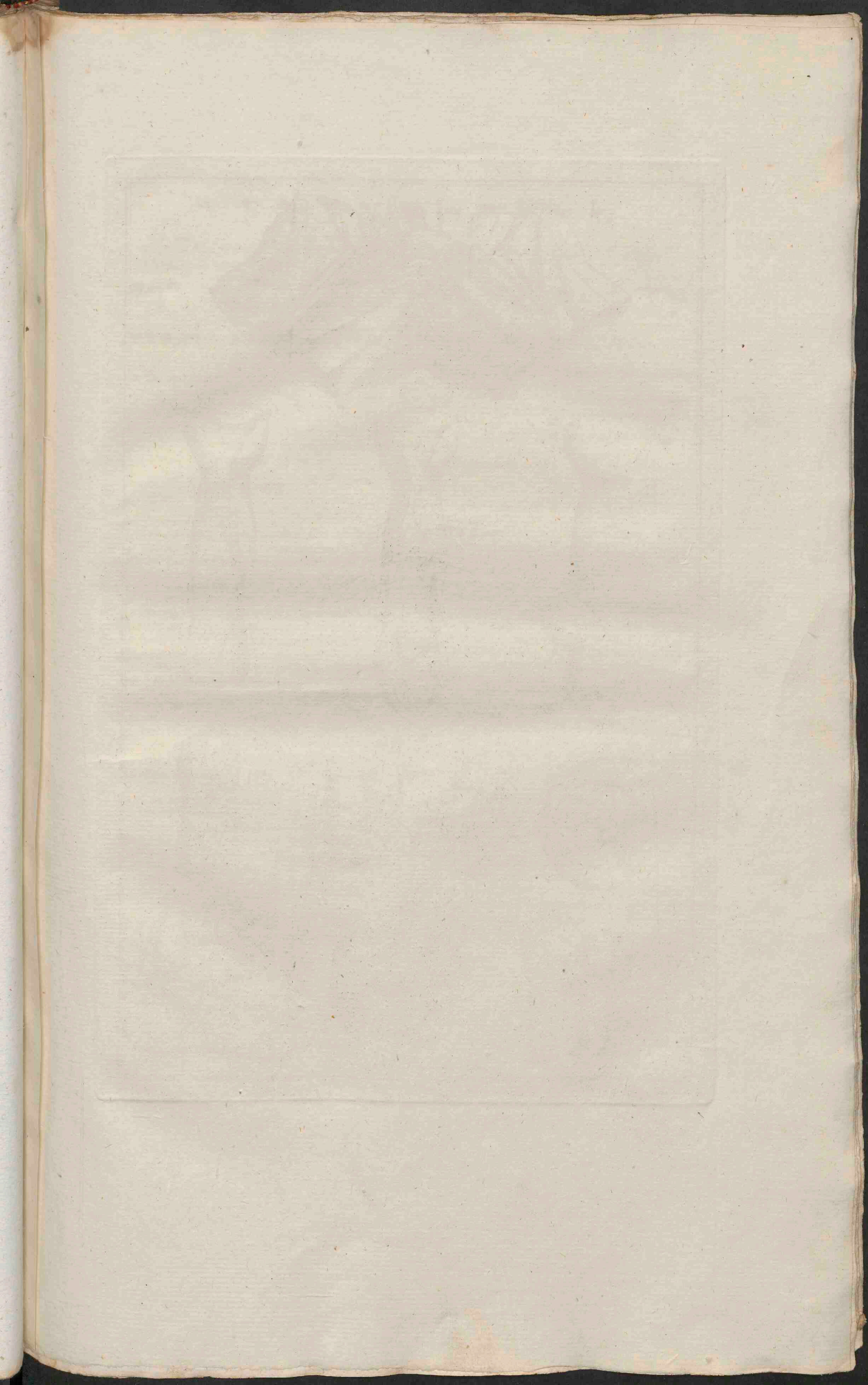
- a De holle ader (*vena cava*), beneden het middenrif en de lever.
- b De groote slagader (*aorta*).
- c Een aderlijk takjen voor de rechter bijnier.
- d De rechter nierader (*vena renalis f. emulgens*).
- e. e. e Derzelver takverdeeling en verspreiding.
- f. f. f Vlechten en inmondigen (*anastomoses*) derzelve.
- g. g. g Uiterste tedere einden.
- h De rechter nierslagader (*arteria renalis f. emulgens*), die achter den aderstam voordkomt.
- i. i. i Derzelver takverdeelingen, en vlechten, overal die der aderen vergezellende.
- k De afgesneden rechter pisleider (*ureter*).
- l Deszelfs begin van het nierbekken.
- m Het nierbekken (*pelvis renis*), of de zamenkomst van
- n. n. n De beginfels daarvan, in de nier.
- o. o. o o De trechterswijze mondjens, die de tepelswijze kliertjens (*papillae*) van de nier omvangen.
- p De linker nierader.
- q. r Takken daarvan, die zig in het uitwendig vlies der nier verspreiden.
- f De linker nierslagader.
- t De nier (*ren*).
- u De pisleider (*ureter*).
- v De linker zaadader (*vena spermatica*), uit de nierader voordkomende.
- w De rechter zaadader, die uit de holle ader voordkomt.
- x De beide zaadslagaderen (*art. spermatica*).
- y Derzelver verbindigen.
- z Derzelver inmondigen.

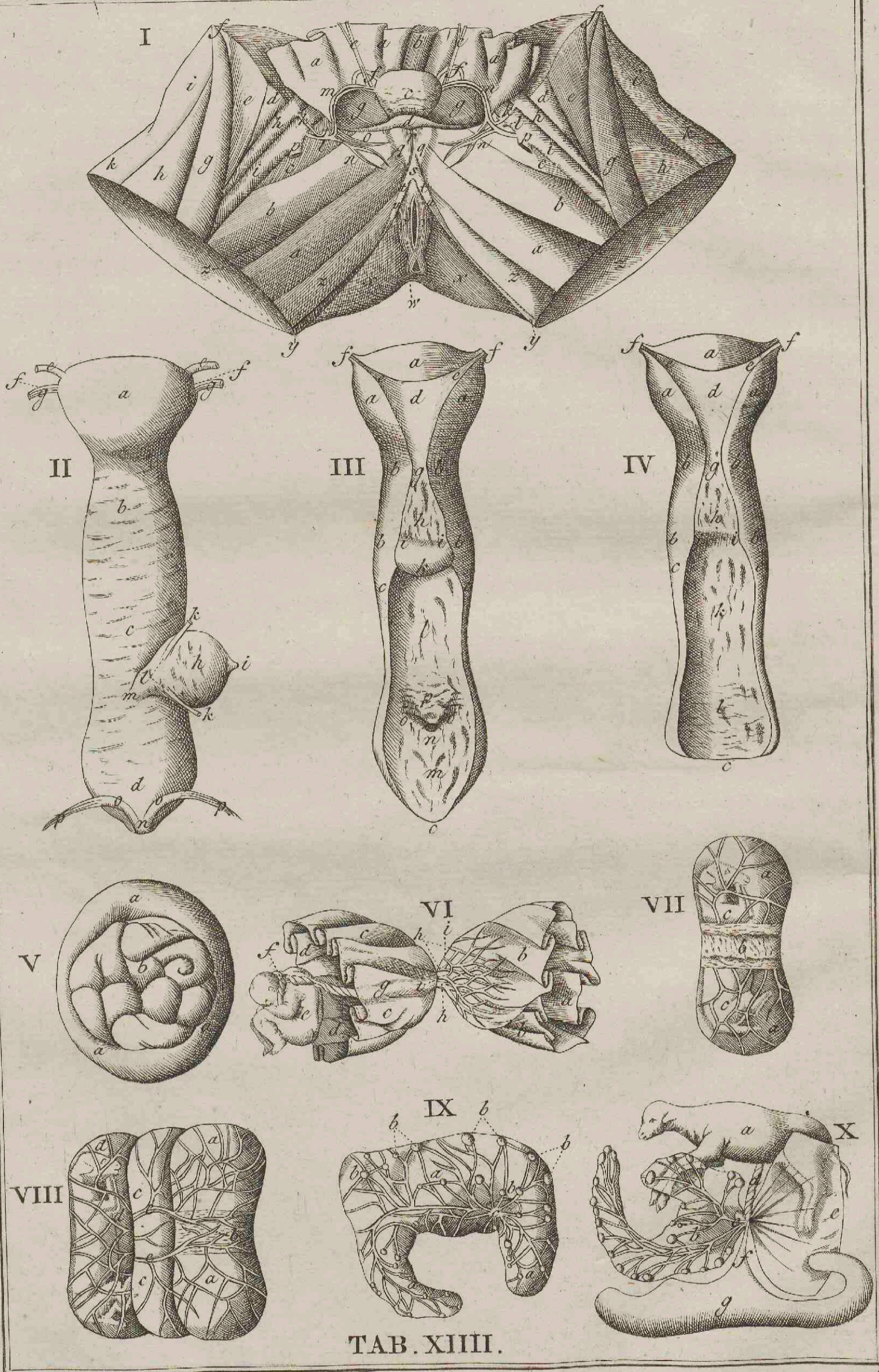
a De verdeeling der holle ader, in twee darmbeensaderen (*venae iliaca*).

- b De verdeeling der groote slagader (*bifurcatio aortae*).
- c. c De darmbeensslagaderen (*arteria iliaca*).
- d. d De darmbeensaderen (*vena iliaca*).
- e. e De beneden-buiksaderen (*vena hypogastrica*).
- f. f De beneden-buiksflagaderen (*art. hypogastrica*).
- g De linker navelslagader (*arteria umbilicalis*).
- h. h De eierstokken (*ovaria*).
- i. i De trompetten (*tuba fallopiana*).
- k De bodem der baarmoeder (*fundus uteri*).
- l Het ligchaam derzelve (*corpus*).
- m De hals derzelve (*collum*).
- n De blaasband (*urachus*).
- o De pisblaas (*vesica*).
- p. p De schede (*vagina*).
- q. q De oprichtende spieren des kittelaars (*erectores clitoridis*).
- r. r De beenen deszelven.
- s Het hoofd deszelven.
- t. t. t. t De loop en verspreiding der zaadvaten langs en naar de eierstokken, trompetten, baarmoeder en schede.
- u. u Takken en vlechten van de beneden-buiksvaten, die naar de baarmoeder gaan.
- v. v Takken derzelven naar de pisblaas.
- w. w Takken derzelven naar de schede.
- x Zamenkomst der vlechten van de vaten der pisblaas.
- y Zamenkomst der blaas- en schede-vaten.
- z Een tak derzelve, die tot aanden kittelaar loopt.
- 1. 1 Tak-beginfels van de benedenbuiks- of bekken-slagaderen en aderen, die naar de billen gaan.
- 2. 2 De boven-buiksflagaderen (*art. epigastrica*).
- 3. 3 De boven-buiksaderen (*vena epigastrica*).
- 4. 4 Takken van dezelve, die naar de ronde banden der baarmoeder (*ligamenta rotunda uteri*) opklimmen.
- 5. 5 De verspreiding daarvan, door deeze banden; zynde hier de kronkelende loop der rechter slagader, van de flauwer golvende loop der ader duidelyk onderscheiden.
- 6. 6 De moederaderen (*venae saphenae*).
- 7. 7 De afgesneden dyaderen (*venae crurales*).
- 8. 8 De afgesneden dyeslagaderen (*art. crurales*).

V E R K L A A R I N G

D E R

14^{de}

P

L

A

A

T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

- a. a. a Het buikvlies (*peritonæum*?)
- b De endeldarm.
- c De baarmoeder.
- d De pisblaas, met den bodem boven de schaambeenderen opgerezen, en met het buikvlies bekleed.

Voords ter wederzyde.

- e De zaadvaten.
- f De trompet van FALLOPPIUS.
- g De breede band der baarmoeder.
- h De dyeflagader (*arteria cruralis*).
- i De dyeader (*vena cruralis*).
- k De bovenbuiks-slagader (*art. epigastrica*), l. de bovenbuiks ader (*vena epigastrica*); de takken, die eigenlyk dien naam verkrygen, zyn afgesneden.
- m Takken, die langs den ronden band der baarmoeder naar dezelve opklimmen.
- n Takken, naar de uitwendige schaamdeelen verspreid (*art. et vena pudenda externa*).
- o Een gedeelte van den rechter ronden band der baarmoeder.
- p De afgesneden moederader (*vena saphena*).
- q Het schaambeen.
- r De tusschengeplaatste kraakbeenige en bandachtige zamenvoeging (*synchondrosis*) door een lijn in tweeën gedeeld.
- s De kittelaar (*clitoris*).
- t Een been van dezelve.
- u De oprichtende spier van dezelve (*erector*).
- v De sluitspier der schaamte (*constrictor cunni*).
- w De sluitspier van den aars (*sphincter ani*) met de voornoemde vereenigd.

- x De grootè bilspier (*gluteus major*).
- y De halfpeeszige (*semitendinosus*).
- z De grootè aanvoerder der dye (*adductor magnus*).
- a De dunne dyespier (*gracilis*).
- b De lange aanvoerder der dye (*adductor longus*).
- c De schaambeenspier (*pectineus*).
- d De grootè of lange lendenspier (*psoas magnus*).
- e De inwendige darmbeenspier (*iliacus internus*).
- f Een gedeelte van het darmbeen (*os ilium*).

- g De snyderspier (*sartorius*).
- h De rechte dyespier (*rectus cruris*).
- i De spanspier der dyefchede (*tensor vaginae femoris*).
- k De dyefchede, daar zy de buitenste zwaare dyespier (*vastus externus*) omvat en bedekt.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

De baarmoeder en fchede van den boven- of voor-kant.

- a Het ligchaam der baarmoeder.
- b De hals.
- c. d De fchede.
- e. e De trompetten, afgesneden.
- f. f De ronde banden.
- g. g Derzelver bloedvaten, slagader en ader.
- h De ter zijde gebogene pisblaas.
- i De blaasband.
- k. k De pisleiders.
- l De plaatfen, alwaar dezelve zig aan den achterkant in de pisblaas inplanten.
- m De blaas, aan de fchede ingehecht.
- n De kittelaar.
- o. o Deszelfs beenen.
- p. p De oprichtende spieren.

D E R D E A F B E E L D I N G.

De baarmoeder en fchede, naar de lengte zydeyk doorgesneden. Het voorste gedeelte van de binnensyde.

- a. a Het ligchaam der baarmoeder.
- b. b. b De hals.
- c. c. c De fchede.
- d Het inwendig driehoekig hol der baarmoeder.
- e. e De bovenste hoeken, die in de trompetten eindigen.
- f. f De afgesneden trompet-openingen.
- g De benedenste hoek, die in den hals eindigt, ook wel de bovenste opening van den hals genaamd.
- h De hals, ongelijk van oppervlakte.
- i. i De halfronde inwendige omtrek van den moedermond.
- k De voorste lip van den moedermond, die laager dan de achterste in de fchede uitpuilt.
- l Het hol der fchede.
- m Derzelver voorste gedeelte tusschen de uitwendige schaamdeelen.
- n De opening des piswegs (*urethra*).
- o. o Ploojen ter wederzyden.
- p Het uitpuilend rimpelig gedeelte der fchede, in den omtrek des piswegs.

VERKLAARING DER 14de PLAAT.

VIERDE AFBEELDING.

Het achterste gedeelte der naar de lengte door gesneden baarmoeder en schede, van de binnenzijde gezien.

- a. a. a Het ligchaam der baarmoeder.
- b. b. b. b De hals.
- c. c. c De schede.
- d Het hol der baarmoeder.
- e. e De bovenste hoeken.
- f. f De trompetten.
- g De onderste hoek- of bovenste mond van den hals.
- h De rimpelige oppervlakte van denzelfden.
- i. i. De kortere agterste lip van den moedermond die in de schede eindigt.
- k De rimpelige schede.
- l Derzelver laagste gedeelte dwars gerimpeld, daar de schede op den endeldarm ligt.

VYFDE AFBEELDING.

De deelen van een bevrucht ei, door het water uitgespannen.

- a. a. a Het buitenste vlies van het ei (*chorion*).
- b. De moederkoek (*placenta*), van de zijde, waarmede zy aan den wand der baarmoeder gehecht wordt, afgedeeld in bultige verhevenheden, die door groeven onderscheiden worden.

ZESDE AFBEELDING.

Een dergelyk bevrucht ei, het kind, de nageboorte, en zyn vliezen ontleed.

- a De buitenste oppervlakte van het omgekeerd vaatryk vlies (*chorion*).
- b De binnenste oppervlakte van hetzelfde.
- c De buitenste oppervlakte van het tweede of lamsvlies (*amnios*).
- d. d De binnenste oppervlakte van hetzelfde.
- e Het kind, in die gebogen gestalte, waarin het meestal ligt.
- f De bloote en gekronkelde navelstreng, om den hals geslingerd.
- g Dezelfde streng, door het lamsvlies doorschynende.
- h. h De aderlyke, i. i de twee slagaderlyke stammen van de navelstreng, die naar den koek en het *chorion* gaan, en zig daarin verspreiden.

ZEVENDE AFBEELDING.

Een ongeboren hond met zyne vliezen, kenlyk aan de ooren.

- a. a Het vaatryk vlies (*chorion*).
- b. De koek (*placenta*) aan een breedten band gelyk.
- c. c De vrucht in het water liggende afgebeeld.

AGTSTE AFBEELDING.

Dezelfde ongeboren hond, met zyne vliezen, ontleed.

- a. a Het vaatryk vlies (*chorion*).
- b De plaats van de koek.
- c. c Het pisvlies (*alantois*), aan veele dieren eigen.
- d. d Het lamsvlies (*amnios*), met de bevatte vrucht.
- e. f Bloedvaten, en wel slagaderen en aderen, die ook hier elkander vergezellen.

NEGENDE AFBEELDING.

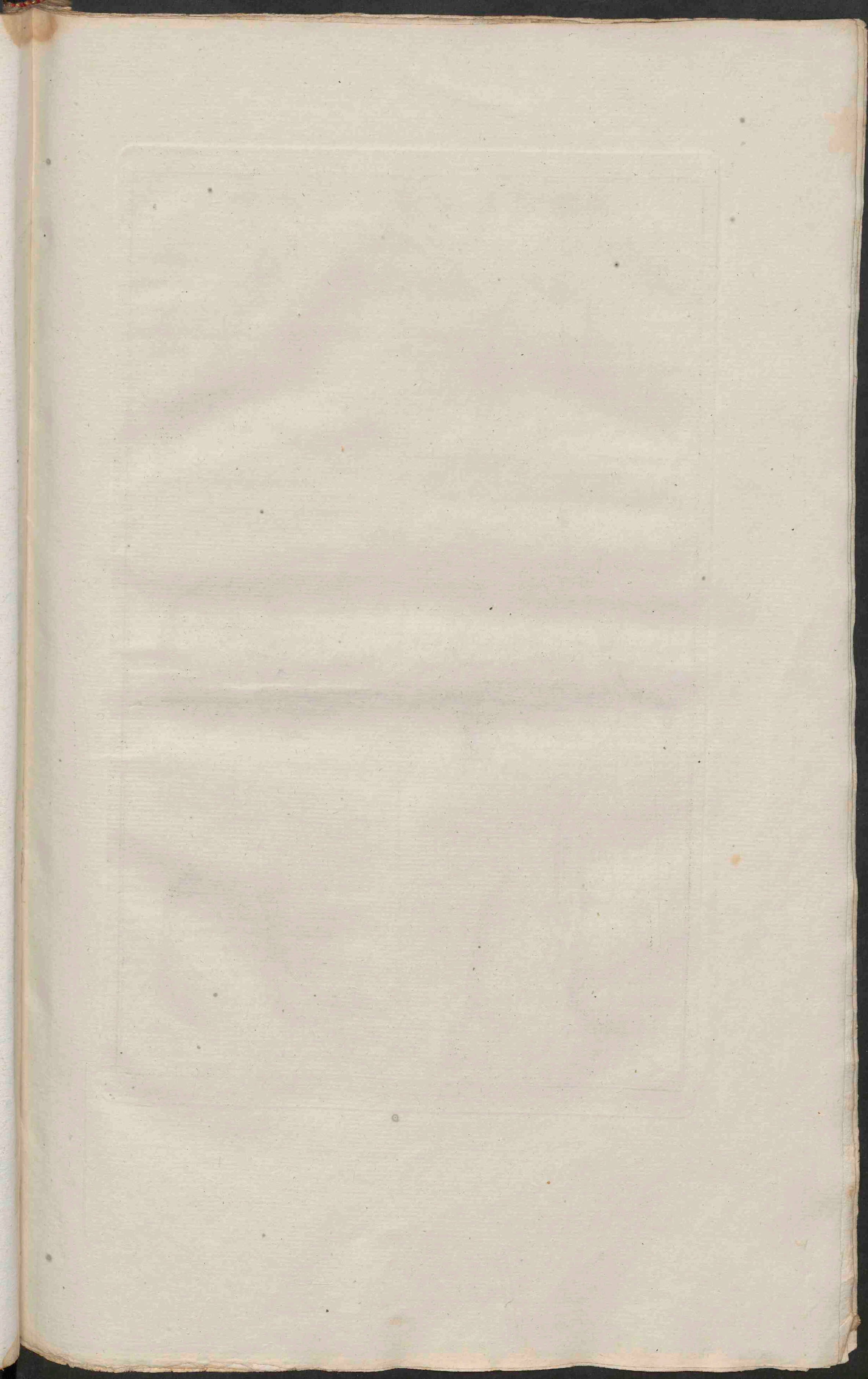
Een ongeboren kalf, of schaap in zyne vliezen.

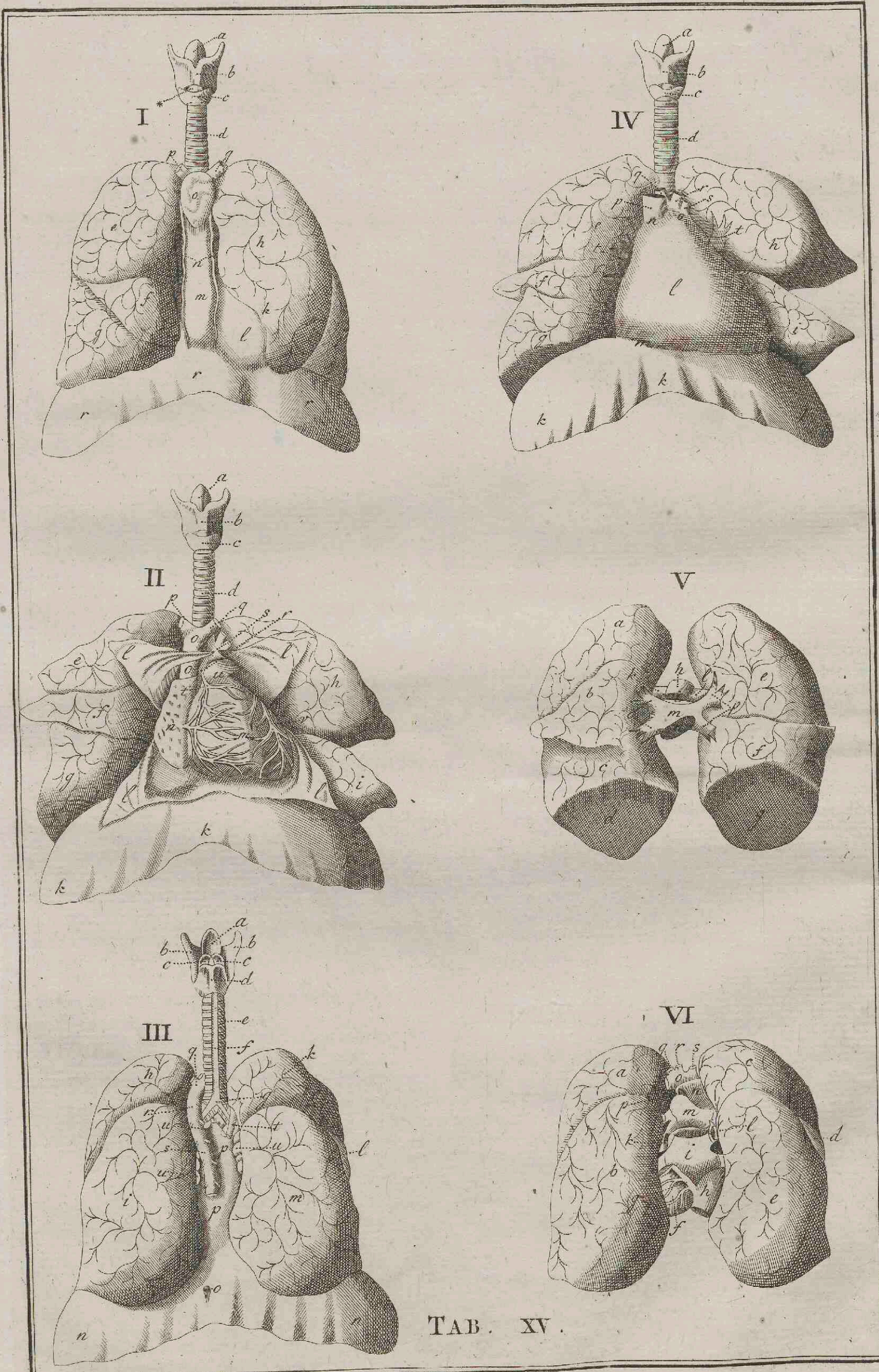
- a De vrucht binnen het door water uitgespannen vlies, en hierom deszelfs deelen niet dan flauw kenbaar.
- b. b. b. b Verscheidene kleine moederkoekjens (*placentulae*), aan het vaatryke vlies (*chorion*) van deeze dieren eigen.
- c De plaats, alwaar de vaten van dit vlies byeenkomen, om in de navelsteng opteklimmen, en waar de navelstreng in dit vlies eindigt.

TIENDE AFBEELDING.

Dezelfde deelen ontleed.

- a De vrucht.
- b Het buitenste vaatrykvlies (*chorion*), met zyne vaten en moederkoekjens.
- c Het binnenste of lamsvlies (*amnios*).
- d De navelstreng.
- e De overgang der streng in de vliezen.
- f De blaasband of het pisvat (*urachus*), 't welk door de navelstreng uitkomende, den pizak (*alantois*) maakt, die in deeze dieren, door tusfschenkomst van den hollen blaasband, met de pisblaas in het ligchaam gemeenschap heeft.
- g De pizak of het pisvlies, ook wel genaamd worstvlies (*membrana farciminalis*).

TAB. XV.

V E R K L A A R I N G

D E R

15de P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

De borst-ingewanden van den voorkant, in derzelve natuurlyke plaats.

- a. b. c Het strottehoofd (*larynx*).
- a Het strotteklepjen (*epiglottis*).
- b Het schildswyze kraakbeen (*cartilago thyroidea*).
- c Het ringswyze kraakbeen (*cart. circoidea*).
- * De afstand tuschen beiden, die vliezig gesloten word.
- d De luchtpyp (*trachea, aspera arteria*) met deszelfs kraakbeenige ringen.
- e. f. g De rechter long, in drie kwabben gedeeld.
- h. i De linker long, in twee kwabben gedeeld.
- k De kant der grootste kwab, alwaar dezelve ontbreekt, en voor het hartzakjen wykt.
- l. m Het hartzakjen (*pericardium*), l. in het linker gedeelte der borstholte, m. achter het borstbeen.
- n De afgesnedene kanten van het rechter en linker borstvlies (*pleura*), die, naar het borstbeen opklimmende, het borst-middenshot (*mediastinum*) uitmaaken.
- o De borstklier (*thymus*).
- p. q De rechter en linker ondersleutelbeensaderen (*vena subclavia*).
- r. l. r Het middenrif (*diaphragma*), van deszelfs bolle bovenzyde.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Die na de vierde behoorde te volgen.

- a. b. c. d Dezelfde als in de eerste afbeelding.
- e. f. g. h. i De beide longen en derzelve kwabben, die in fig. l. het hartzakjen overdekten, terug gellagen.
- k. k. k Het middenrif met deszelfs bolle bovenzyde.
- l. l. l. l Het hartzakjen door eene kruiswyze insnyding geopend, en de vier hoeken omgellagen.
- m Het hart.
- n Het rechter ofvoorste oot (*auricula dextra*) waaruit de kroonader (*vena coronaria*) voortkomt.
- o. o De bovenste holle ader (*cava superior*), zo binnen als buiten het hartzakjen.
- p. q De ondersleutelbeensaderen.
- r De groote slagaderstam (*aorta*) binnen het hartzakjen.
- s Dezelfde buiten het hartzakjen, met deszelfs drie opgaande takken.
- t De voorste of rechter kroonslagader (*art. coronaria*).
- u De longslagader (*art. pulmonalis*).

v De achterste of linker kroonslagaderen en aderen.

Deeze vaten van het hart, worden in de volgende zestiende plaat, in de eerste en tweede afbeelding, breeder verklaard en aangewezen.

D E R D E A F B E E L D I N G.

Die na de vyfde behoorde te volgen.

De borstingewanden van den achterkant.

- a Het strotteklepjen.
- b. b Het schildswyze kraakbeen.
- c. c De hoornswyze kraakbeenderen (*cartilaginee arytenoidea*).
- d Het ringswyze kraakbeen.
- e De luchtpyp, met derzelve afgebroke ringen.
- f Het vliezig gedeelte aan den achterkant.
- g De verdeeling der luchtpyp in twee longpypen (*bronchia*), rechter en linker, mede vliezig tuschen de ontbreekende kraakbeenige ringen.
- h. i De twee linker longkwabben.
- k. l. m De drie rechter longkwabben.
- n. n Het middenrif.
- o De spleet, tot doorgang van den slokdarm.
- p. p Het hartzakjen.
- q De bogt der groote slagader (*aorta*), waaruit de linker kropslagader en linker ondersleutelbeenslagader voortkomen.
- r. s De achter de linker longpyp nederdaalende groote slagader, met derzelve wederzydsche tuschenribbige slagaderen (*arterie intercostales*).
- t De ongepaarde ader (*vena azygos*), die achter de rechter longpyp afdaalt.
- u. u. u Longpyps-klieren (*glandulae bronchiales*).

V I E R D E A F B E E L D I N G.

Die na de eerste behoorde te volgen.

De borstingewanden van den voorkant.

- a. b. c. d Dezelfde als in de eerste en tweede afbeelding.
- e. f. g. h. i. k Dezelfde als in de tweede afbeelding.
- l Het hartzakjen in zyn geheel, ontbloom van den voorkant.
- m. m Deszelfs aanhechting aan het middenrif.
- n Deszelfs aanhechting aan de bovenste holle ader.
- o Deszelfs aanhechting aan de groote slagader.
- p De bovenste holleader, buiten en boven het hartzakjen.
- q De zogenaamde stam van LOWER (*truncus loweri*), of gemeen beginzel van de rechter krop- en ondersleutelbeensslagaderen.

VERKLAARING DER 15de P L A A T.

- r De linker krop-flagader (*carotis*.)
- s De linker onderfleutelbeens-flagader.
- t. t De longsaderen, die in de longen ingaan.

VYFDE AFBEELDING.

Die na de tweede behoorde te volgen.

De longen van den voorkant, sterker naar achteren omgebogen, met weglating van het hart.

- a. b. c De drie kwabben der rechter long.
- e. f De twee kwabben der linker long.
- d. g De holle vlakten, waarmede de rechter en linker long aan het bolle middenrif beantwoorden.
- h De longslagaderstam, by i. aan het hart afgesneden.
- k. l De longslagaderen, rechter en linker.
- m De longaderstam, of gemeene boezem, by n. aan het hart afgesneden.
- o. p De vier longaderen, rechter en linker.

ZESDE AFBEELDING.

Die na de derde behoorde te volgen.

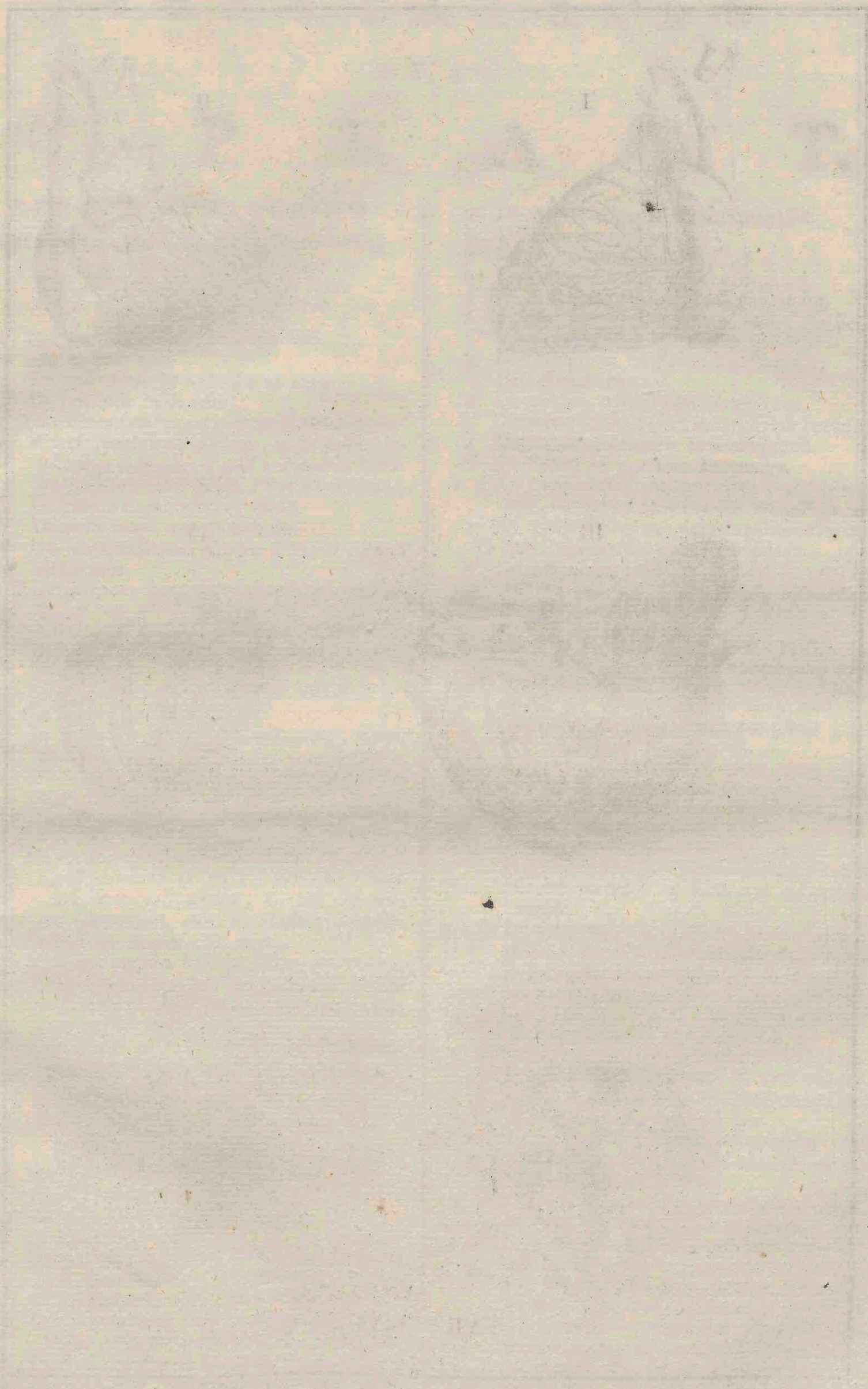
De longen en het hart, met derzelver groote vaten, van den achterkant gezien.

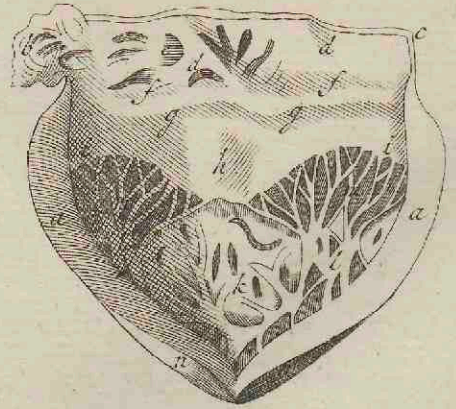
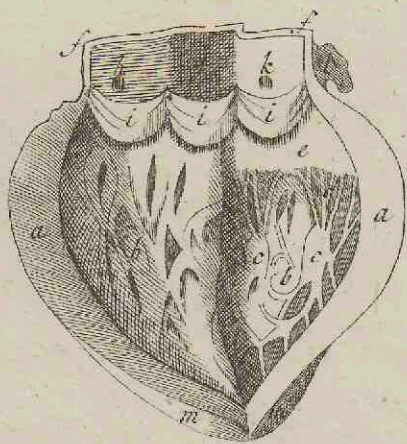
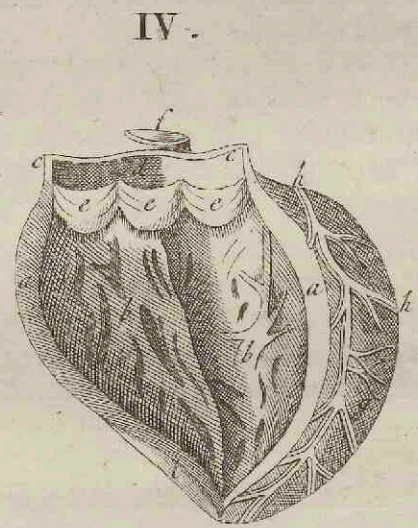
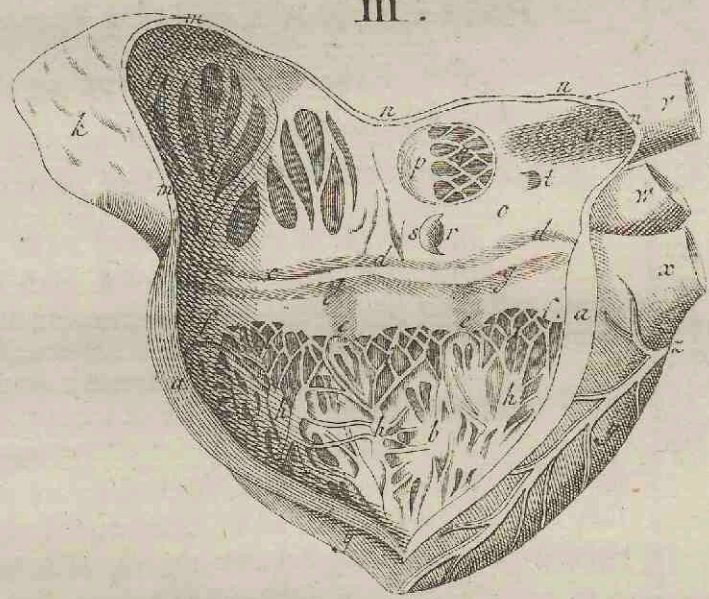
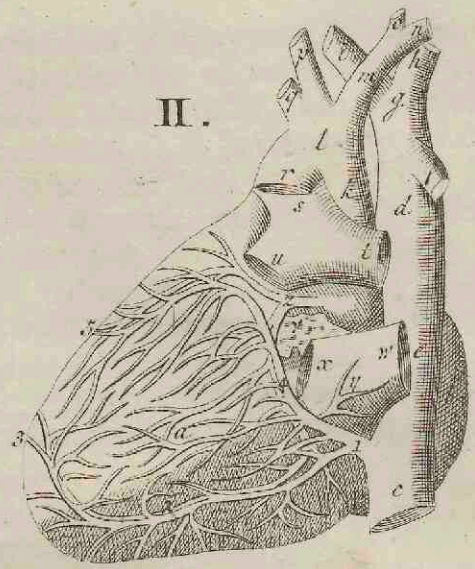
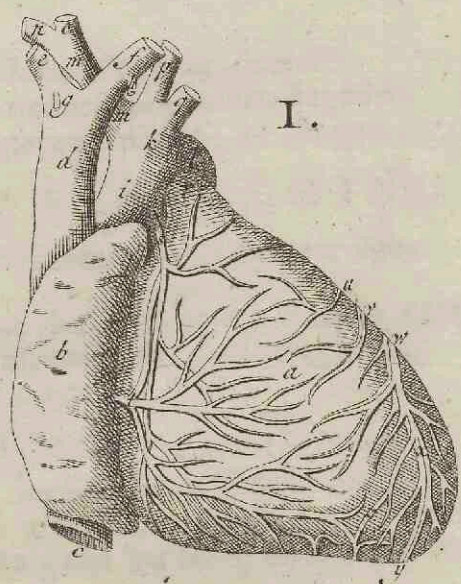
- a. b De twee kwabben der linker long.
- c. d. e De drie kwabben der rechter long.
- f Het achterste linker gedeelte van het hart.
- g De achterste kroonader, uit de onderste holle ader voortkomende.
- h De onderste holle aderstam (*vena cava inferior*.)
- i De longaderlyke boezem midden tusschen de longaderen, aan welke de plaatsfen der aanhechtingen van het hartzakjen doorlynen aangewezen zyn.

- k. l De afgesneden longpypen (*bronchie*.)
- m De longslagaderstam en verdeling in rechter en linker longslagader, aan welke mede de aanhechtingen van het hartzakjen doorlynen zyn aangewezen.
- n De groote slagaderstam (*aorta*), binnen het hartzakjen.
- o Dezelfde, buiten het hartzakjen, met de lyn van aanhechting van het zelve.
- p De slagaderlyke band, die, in een ongeboren vrucht, een buis van gemeenschap is tusschen de groote en longslagader (*canalis arteriosus*.)
- q De linker onderfleutelbeensslagader.
- r De linker kropslagader.
- s De gemeene stam der rechter krop-en onderfleutelbeensslagader, of tronk van L O W E R.

In plaat XV. na afbeelding I. moet afbeelding IV. in aanmerking komen, die van de voorgaande alleen hierin verschilt, dat, na het wegneemen van de thymklier en borstvliezen, en het opligten der longkwabben, het hartzakjen met eenige bovenste stammen van bloedvaten van het hart zichtbaar worden: hierop volgt afbeelding II., waarin het hartzakjen geopend gezien wordt; en daarna afbeelding V., waarin het hartzakjen en tevens het hart is weggenomen: daarna worden in afbeelding III. de longen enz. van den achterkant gezien; waarop in afbeelding VI. na het wegneemen der overdekkende vliezen, alle de vaten van het hart van den achterkant voorkomen."

G. MARTINI, in B. EUSTACHII
tabulas anatomicas commentaria,
Prolegomen: cap. 2. n°. 9. pag. 39.

TAB. XVI.

V E R K L A A R I N G

D E R

16^{de}

P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

Het hart (*cor*) met deszelfs groote vaten, in den natuurlyken staat van den voorkant, niet ongelyk aan die in plaat XV. afbeelding II. voorgesteld.

- a Het rechter gedeelte van het hart.
- b Het rechter oor.
- c De onderste holle ader (*vena cava*).
- d De bovenste holle ader.
- e De rechter, f. de linker onderfleutelbeensader.
- g Waarfchynelyk de rechter, h. de linker inwendige mamader (*vena mammaria interna*), nader in de XXVII. Plaat aantewyzen.
- i De groote slagaderftam (*aorta*).
- k Deszelfs bogt, overgaande in
- l De nederdaalende groote slagader (*aorta descendens*).
- m. m De gemeene ftam der rechter onderfleutelbeens- en krop- slagader, of tronk van LOWER (*truncus LOWERI*).
- n De rechter onderfleutelbeensslagader (*art. subclavia*).
- o De rechter kropslagader (*art. carotis*).
- p De linker kropslagader.
- q De linker onderfleutelbeensslagader, die uit de bogt der groote slagader voortkomt.
- r De ftam der longslagader, die onder die bogt doorgaat naar achteren.
- s De rechter of kleinere kroonslagader (*art. coronaria*).
- t De rechter of kleiner kroonader (*vena coronaria*), welke takken zig nevens en door elkanderen verfpreden, en met die van den achterkant, door inmondigen vereenigen en vlechten maaken.
- u. v Kleinere takjens van de linker kroonader.
- w. x. y Grootere en elkander vergezellende takken der linker kroonslagader en ader, in de volgende afbeelding te vinden.
- z Een vlecht of tak van gemeenfchap tusfchen de rechter- en linker kroonader.

TWEEDE AFBEELDING.

Het zelfde hart, met deszelfs vaten, van den achterkant.

- a Het linker gedeelte van het hart.
- b Het rechter oor.
- c De onderste holle ader.
- d De bovenste holle ader.
- e De zamenkomst deezer beiden, om den rechter boezem (*sinus*) uittemaaken.
- f De ongepaarde ader (*vena azyga*).
- g De zamenkomst van h. de rechter, i. de linker onderfleutelbeensader.
- k De ftam der groote slagader.
- l Deszelfs bogt, uit welke voortkomt
- m De tronk van LOWER of gemeene ftam van n. en o.

- n De rechter onderfleutelbeensslagader.
- o De rechter kropslagader.
- p De linker kropslagader.
- q De linker onderfleutelbeensslagader.
- r De nederdaalende groote slagaderftam.
- s De ftam der longslagaderen, onder den bogt der *aorta* voortkomende.
- t De rechter, u. de linker longslagader.
- v Het linker oor.
- w De rechter, x. de linker longaderen.
- y Derzelver zamenkomst in den linker boezem.
- z De linker of grootere kroonslagader.
- i De linker of grootere kroonader.
- 2. 3 De verfpreading van derzelver onderste takken, vergezeld door die der kroonslagader.
- 4 De verfpreading van derzelver bovenste takken, nevens die der kroonslagader.
- 5 De ombuigingen derzelve naar de voorzyde van het hart, in de eerste afbeelding met w. aangewezen.

DERDE AFBEELDING.

Het rechter gedeelte van het hart, de holligheid, de boezem en het oor, naar de lengte geopend, gelyk aan plaat VIII. afbeelding VI.

- a. a De dikte der wanden van de rechter holligheid (*ventriculus*).
- b Die zelfde holligheid van binnen.
- c. d. d De rechter aderlyke opening van het hart (*ostium venosum*), of gemeenfchap by c. met het rechter oor, by d. d. met de rechter boezem.
- e. e. f. f De driepuntige klapvliezen (*valvula tricuspidales*) waarvan e. e. geheel zyn; de derde is doorgesneden, waarvan f. f. de gedeelten aanwyzen.
- g. g De oorsprong deezer klapvliezen van den rand der aderlyke opening.
- h. h De vleezige kolommen binnen de holligheid.
- i. i De trekkerachtige koorden en vlechten derzelve, waardoor de vleeschkolommen met de klapvliezen vereenigd zyn.
- k Het rechter oor, van de buitenzyde.
- l Het zelve van binnen, met deszelfs vleezige kolommen.
- m. m De randen van het opengesneden oor.
- n. n. n De rand van den rechter boezem.
- o De rechter boezem (*sinus*) van binnen.
- p Het vleezige, q. het pees- vlechtig gedeelte van het klapvlies in de opening der onderste holle ader, daar deeze zig in den rechter boezem ontlast; het klapvlies van EUSTACHIUS (*valvula EUSTACHII*) geheten.
- r De opening der linker of grootere kroonader, daar die zig in den rechter boezem ontlast.

- s Een halfmaanswyze klapvlies voor dezelve geplaatst, waardoor de terugvloeijing van het bloed in de ader belet wordt.
- t Een halfmaanswys boezemtjen, een overblyfzel van het eironde vengster (*foramen ovale*) in het vliezig middenfchot tusfchen den rechter en linker boezem.
- u De opening, waarmede v. de bovenfte holle ader zig in den rechter boezem ontlaf.
- w De ftam der groote flagader (*aorta*).
- x De ftam der longflagader, waarvan de flagaderlyke opening, door het driepuntig klapvlies f. bedekt wordt.
- y Het uitwendige gedeelte van het hart.
- z Takken der flinkere of grootere kroonflagader en ader, die elkander vergezellen en zich door de oppervlakte verfpreden. Zie afbeelding I. w. x. y.

VIERDE AFBEELDING.

De rechter holligheid van het hart en der longflagader, naar de lengte te gelyk geopend langs de flinker holligheid, en buitenwaards gebogen.

- a. a De dikte van de doorsnede der rechter holligheid.
- b. b De inwendige oppervlakte met dezelfs vleeschkolommen.
- c. c De doorsnede van de longflagader.
- d De longflagader van binnen.
- e. e De halfmaanswyze klapvliezen, (*valvula semilunares*) in de rechter flagaderlyke opening (*ostium arteriosum*) van het hart geplaatst, afgerond naar de holligheid, en met de hoornen naar de flagader gekeerd.
- f De groote flagader (*aorta*).
- g De uitwendige oppervlakte van de flinker holligheid.
- h, h De verfpreading der elkander verzellende flinker kroonflagader en ader over hetzelve.
- i De uitwendige oppervlakte van de rechter holligheid, zie afbeelding II. 1. 2. 3.

VYFDE AFBEELDING.

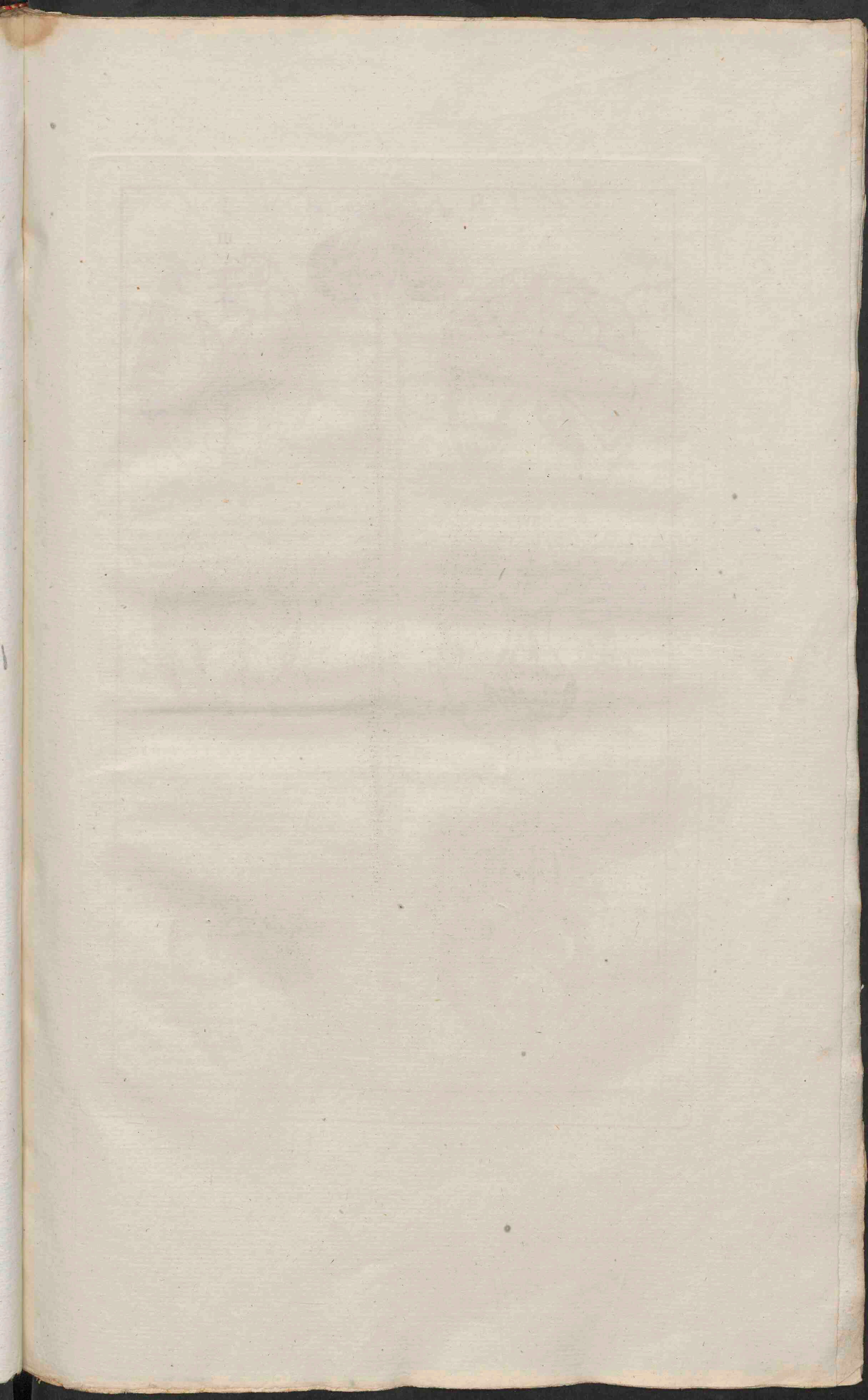
De flinker holligheid van het hart, en de ftam der groote flagader, aan den voorkant van het flinker oor te gelyk geopend.

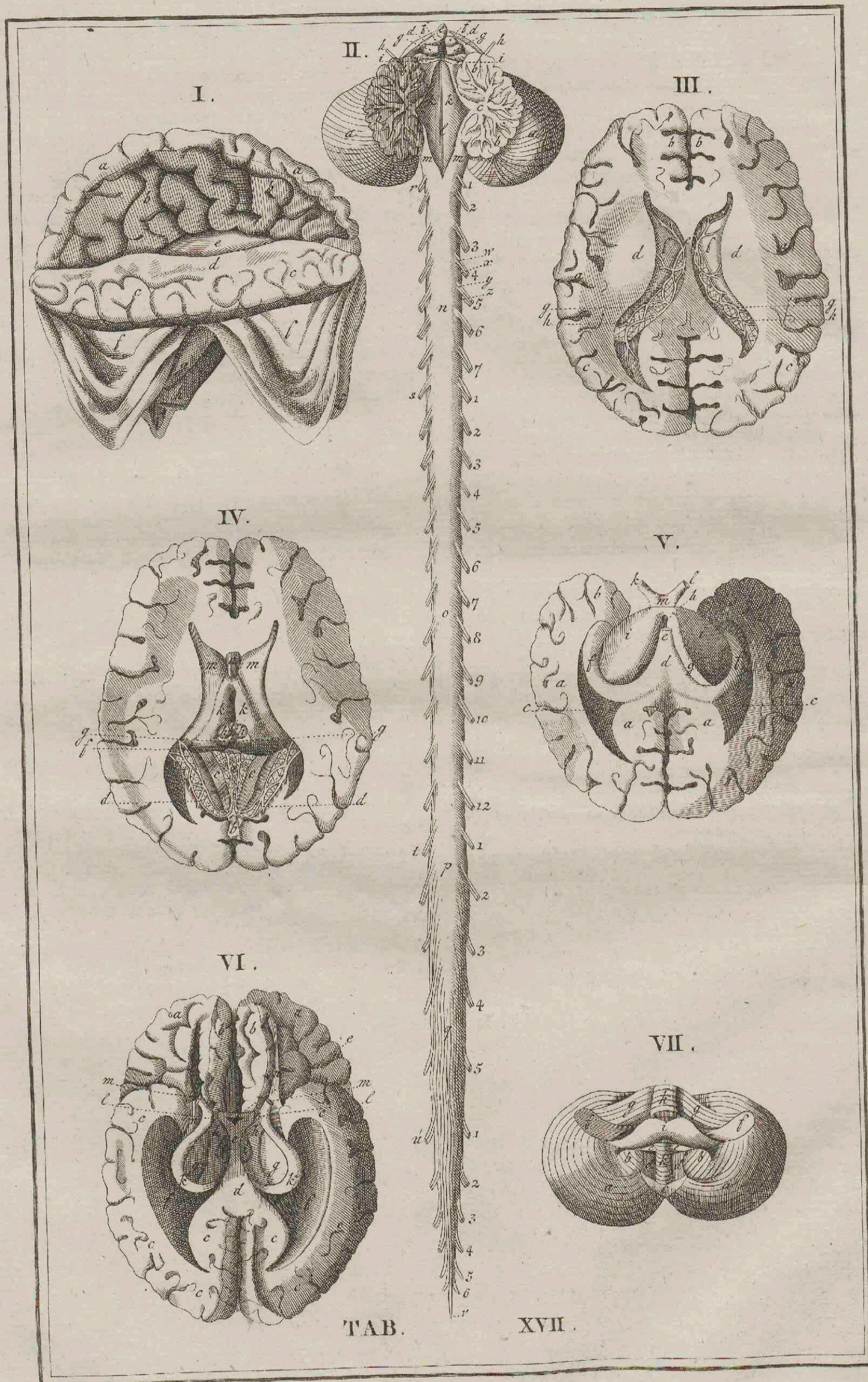
- a. a De meerdere dikte der doorsnede van den wand der flinker holligheid.
- b. b De flinker holligheid van binnen.
- c. c Vleeschkolommen in dezelve.
- d Peesvlechten deezer kolommen.
- e Een gedeelte van de myterswyze klapvliezen (*valvula mitrales*).
- f. f De doorsnede van den grooten flagaderftam.
- g De groote flagader van binnen.
- h De opening van de rechter, k die van de flinker kroonflagader.
- i. i. i De halfmaanswyze klapvliezen in de flinker flagaderlyke opening van het hart, even als die in de vierde afbeelding, met de hoornen naar den kant der flagader, en met de bolle zyde naar de holligheid gekeerd.
- l Het flinker oor, zie afbeelding II. v.

ZESDE AFBEELDING.

Het flinker gedeelte van het hart, deszelfs holligheid, boezem en oor, naar de lengte geopend.

- a. a De meerdere dikte der doorsnede van den wand der flinker holligheid.
- b. c De doorsnede van het flinker oor en boezem der longaderen.
- d. d De flinker boezem (*sinus*) van binnen.
- e Het halfmaanswyze boezemtjen, een overblyfzel van het eironde vengster (*foramen ovale*): zie afbeelding III. t.
- f. f De rand der flinker aderlyke opening (*ostium venosum*) van het hart.
- g. g Het begin der vliezige uitbreiding der mytersvormige klapvliezen (*valvuli mitrales*).
- h Een deezer klapvliezen in zyn geheel.
- i. i Gedeelten van het doorgetneden tweede klapvlies.
- k De flinker holligheid van binnen.
- l. l Derzelve vleeschkolommen.
- m. m De peesvlechten, die deeze kolommen met de mytersvormige klapvliezen verëenigen.
- n. n De uitwendige oppervlakte van het flinkerhart.

V E R K L A A R I N G

DE R

17de P L

EERSTE AFBEELDING.

De hersenen van den rechter kant gezien, na dat het bovengedeelte der rechter kwabbe grondvlakkelig is afgesneden, en derzelve bekleedzel kruiswijze doorgesneden, waar van de gedeelten bij het ruggemerg nederhangen.

- a. a. Het linker halfmond (*hemisphaerium*) der groote hersenen.
- b. b. Waarschijnlijk het seiswijze verlengsel (*processus falciformis*) door het welke de kronkelingen der linker kwabbe doorschijnen.
- c. c. De bastachtige zelfstandigheid van de grondvlakkelige doorsnede der rechter kwabbe.
- d. De mergachtige zelfstandigheid derzelve.
- e. Het eeltachtig ligchaam (*corpus callosum*).
- f. f. f. f. Het kruiswijze gedeelte en nederhangende dikke hersenvlies (*dura mater*).
- g. De kleine hersenen (*cerebellum*).
- h. Het verlengde merg (*medulla oblongata*).

TWEEDE AFBEELDING.

De kleine hersenen van den achterkant doorgesneden, en het ruggemerg.

- a. a. De buitenste oppervlakte der kleine hersenen (*cerebellum*).
- b. b. b. Het bastachtige } der doorgesneden kleine
- c. c. c. Het mergachtige } hersenen.
- d. d. De beenen van het merg der groote hersenen (*crura cerebri*), afgesneden.
- e. De pijnappelklier (*glandula pinealis*).
- f. f. De billen (*nates*).
- g. g. De ballen (*testes*).
- h. h. Het vierde paar of de hartstochtlike oogzenuwen (*nervi pathetici*).
- i. i. De beginsels van het vierde paar zenuwen achter de ballen.
- k. k. Het vervolg van het verlengde merg, of beenen der groote hersenen (*crura cerebri*)
- d. d. in den natuurlijken staat door de kleine hersenen overdekt, en daar door de vierde holligheid (*ventriculus quartus*) helpende uitmaaken.
- l. Eene groef in dezelve, of de schrijfspen (*calamus scriptorius*).
- m. m. De achterste beginsels van het ruggemerg of mergverlengfels der kleine hersenen (*crura cerebelli*).
- n. Het ruggemerg, bekleed met deszelfs eigen

A A T.

vlies (*pia mater*), dikker en breeder in den hals.

- o. Het zelfde, dunner en smaller in den rug.
- p. Het zelfde, wederom breeder in de lendenen, uit hoofde van den aldaar beginnenden paardestaart (*cauda equina*).
- q. De meerdere verdeling van den paardestaart.
- r. s. t. u. Linker hals- rug- lenden- en heiligbeens- zenuwen, uit de achterste zijdelijke oppervlakte van het ruggemerg voortkomende, en door zenuwen van den voorkant vergezeld wordende.
- v. De ongepaarde zenuw, of het draadvormig uiteinde van het ruggemergs-vlies.
- w. y. Voorbeelden van achterste halszenuwen van de rechter zijde.
- x. z. Voorbeelden van voorste halszenuwen, ook bij de volgende waarteneemen.
- 1-7 De zeven halszenuwen (*nervi cervicales*).
- 1-12 De twaalf ruggezenen (*nervi dorsales*).
- 1-5 De vijf lendenzenuwen (*nervi lumbales*).
- 1-4 De zes heiligbeenszenuwen (*nervi osis sacri*).

van de rechter zijde.

DERDE AFBEELDING.

Het vlak eener dwarse doorsnede der groote hersenen, waarvan het bovenste gedeelte is weggenomen.

- a. a. a. a. De groote kwabben der groote hersenen, tusfchen welker kronkelingen hier en daar het tedere hersenvlies (*pia mater*) fchijnt intetreden.
- b. b. De bastachtige zelfstandigheid (*cortex cerebri*), met een gedeelte van het mergachtige (*medulla*) der twee voorste kwabben.
- c. c. De bastachtige zelfstandigheid met het mergachtige der achterste kwabben.
- d. d. Het middenste mergachtige der hersenen.
- e. Een gedeelte van het eeltachtig ligchaam (*corpus callosum*): het overige weggenomen zijnde, om de holligheden te vertoonen.
- f. f. De gestreepte ligchaamen (*corpora striata*).
- g. g. De netswijze vlechten van vaten (*plexus choroidei*), die de bedden der gezichtzenuwen overdekken, binnen de groote hersenholligheden (*ventriculi anteriores*), waarvan de linker meerder naar achteren geopend is.

h. h. Aanzienlijke bloedvaten deezer vaatvlechten.

VIERDE AFBEELDING.

Het vervolg der voorgaande derde afbeelding; zijnde het gewelf (*fornix*) aan den voorkant afgesneden, en met de netswijze vlecht van vaten naar achteren omgeslagen.

- a. a. Het voorste gedeelte van het gewelf (*fornix*), afgesneden.
- b. b. Het andere afgesneden gedeelte van het gewelf.
- c. c. Het onderste gedeelte van het gewelf.
- d. d. Het wederzijdsche gedeelte van de vaatvlecht (*plexus choroidæus*), zie fig. III. g. g.
- e. e. Het middenste gedeelte van de netswijze vlecht onder het gewelf gelegen.
- f. f. Een gedeelte der kleine hersenen (*cerebellum*).
- g. g. De ballen (*testes*).
- h. h. De billen (*nates*).
- i. i. De pijnappelklier (*glandula pinealis*).
- k. k. De bedden der gezichtzenuwen (*thalami nervorum opticorum*).
- l. l. De spleet tusschen de bedden der gezichtzenuwen, of derde hersenholligheid (*ventriculus tertius*).
- m. m. De gestreepte ligchaamen (*corpora striata*).

VIJFDE AFBEELDING.

Het vlak eener andere doorsnede van de achterste kwabbe der groote hersenen, op de hoogte der hersen-holligheid.

- a. a. a. a. De bast- en merg-achtige zelfstandheid der achterste kwabben.
- b. b. De plaats, alwaar de voorste kwabben der groote hersenen zijn weggesneden.
- c. c. Achterste gedeelten der voorste holligheden (*ventriculi anteriores*), het vervolg van fig. III. aan de linker zijde.
- d. d. Het gewelf.
- e. e. Het afgesneden voorste gedeelte.
- f. f. De achterste beenen van hetzelfde (*crura posteriora fornicis*).
- g. g. De bedden der gezichtzenuwen (*thalami nervorum opticorum*).
- h. h. De spleet tusschen de bedden der gezichtzenuwen, zie fig. IV. l.
- i. i. De plaats, alwaar de beenen van het verlengde merg (*crura medulla oblongata*) zijn weggenomen.
- k. l. De gezichtzenuwen (*nervi optici*); k de linker, l de rechter.

m. De zamenkomst derzelve.

ZESDE AFBEELDING.

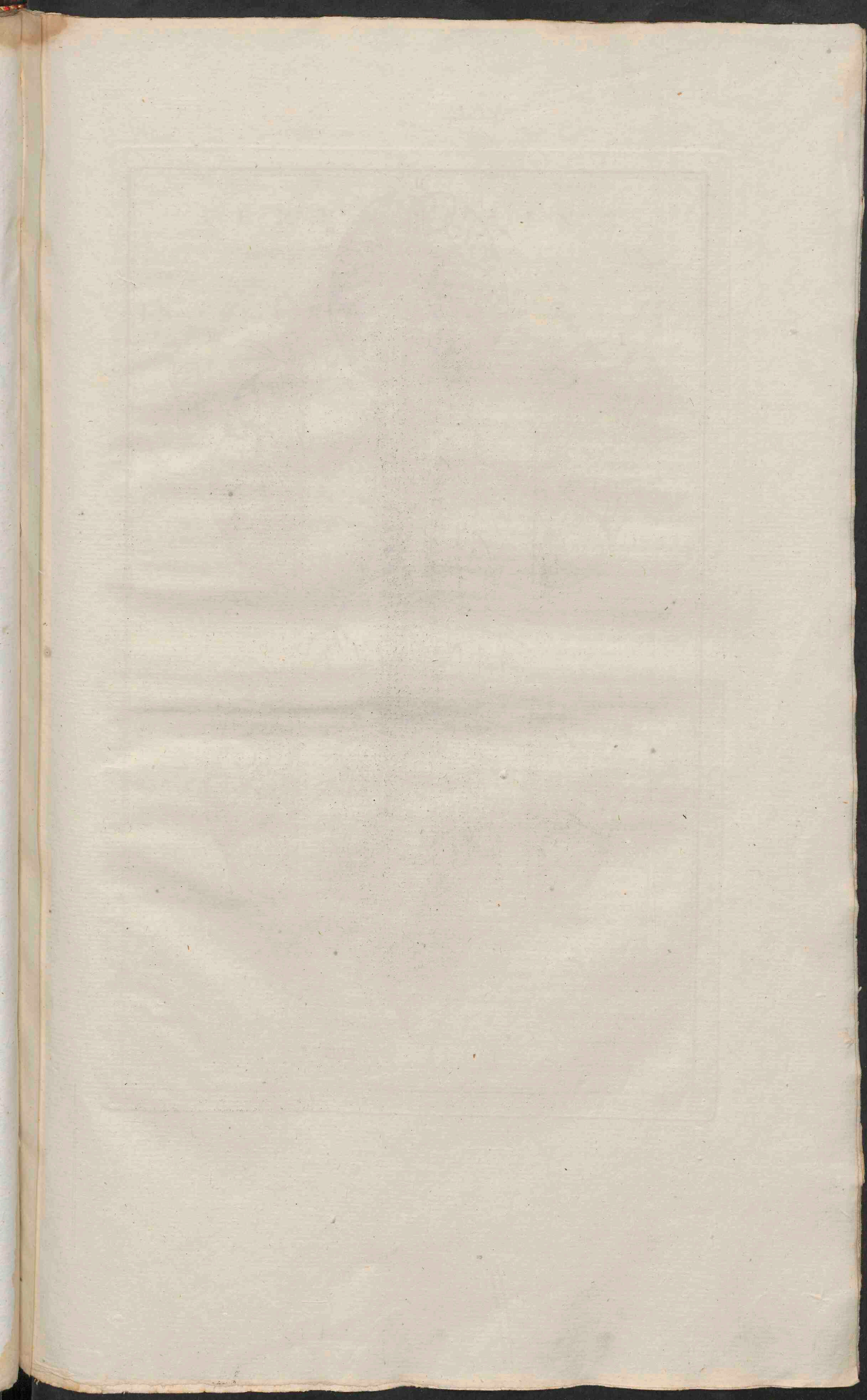
De hersenen van den onderkant, na eene dergelijke grondvlakkige doorsnede, waarbij het onderste gedeelte is weggenomen.

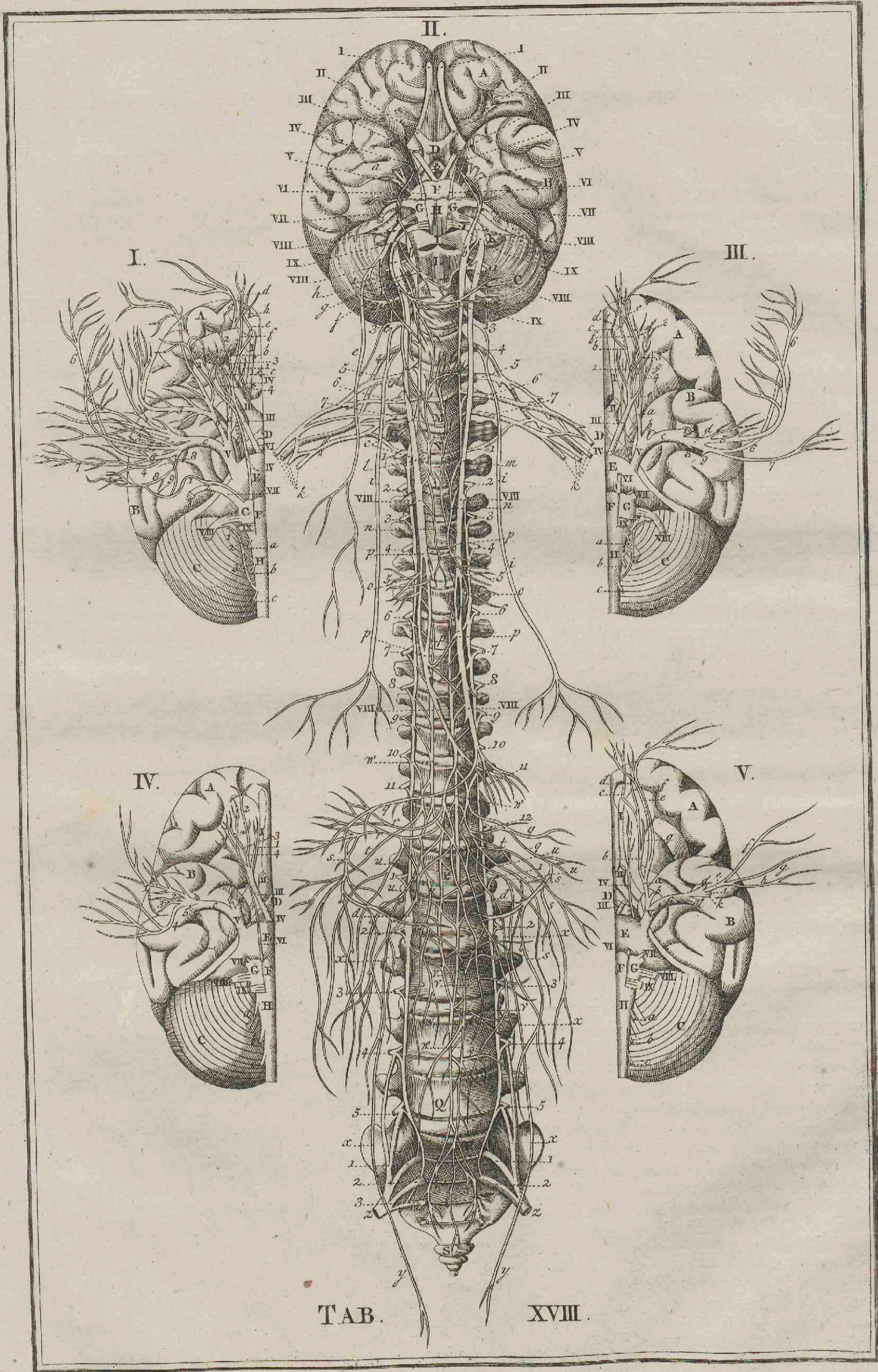
- a. a. De voorste kwabben der groote hersenen van den onderkant.
- b. b. Derzelve gedeelten, die tegen elkander aangeleggen zijn geweest, een weinig van één gebragt.
- c. c. c. c. Het vlak der doorsnede van de bast- en merg-achtige zelfstandigheid der achterste kwabben.
- d. d. Het onderste gedeelte van het gewelf.
- e. e. Hetzelve met eene driehoekige ruimte tusschen deszelfs voorste beenen (*crura fornicis anteriora*).
- f. f. De bovengedeelten der groote hersenholligheden.
- g. g. De afgesneden beenen van het verlengde merg (*crura medullæ oblongatæ cerebri*).
- h. h. De bedden der gezichtzenuwen (*thalami nervorum opticorum*).
- i. i. De doorgesneden vereeniging derzelve.
- k. k. De stammen der gezichtzenuwen, die van de bedden voordkomen, en zig om het verlengde merg buigende voordloopen.
- l. l. De vlakten der doorgesneden vereeniging der gezichtzenuwen.
- m. m. De afgesneden gezichtzenuwen (*nervi optici*).
- n. n. De tepelwijze verlengzels (*processus mammillares*), of het eerste paar zenuwen.

ZEVENDE AFBEELDING.

De kleine hersenen van den onder- en voorkant; het tegenovergestelde van fig. II. a-m.

- a. a. De uitwendige gegroefde oppervlakte der kleine hersenen.
- b. b. Ronde verhevenheden aan dezelve.
- c. d. d. e. e. f. f. g. g. Gedeelten der kleine hersenen, die naar de wormswijze verlengfels en de ringswijze verhevenheid overgaan.
- h. h. Het voorste wormswijze verlengfel (*processus vermiformis*).
- i. i. De ringswijze verhevenheid (*eminentia annularis; pons VAROLII*), van welks voorste gedeelte de verlengde beenen van het hersenmerg (*crura cerebri*) zijn afgesneden, en van het achterste gedeelte het verlengde merg (*medulla oblongata*).
- k. k. Het achterste wormswijze verlengfel.

V E R K L A A R I N G

D E R

18de P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

De hersenen, naar de lengte doorgesneden, en daarvan het rechter gedeelte van den onderkant verbeeld.

- A De rechter voorste kwab der groote hersenen.
- B De rechter middenste kwab der groote hersenen.
- C Het rechter gedeelte der kleine hersenen.
- D De helft van de tusschenruimte der vereeniging van de gezichtzenuwen en der ringswijze verhevenheid; inwelke naar achteren de witachtige lichamen, (*corpora candicantia*) gelegen zijn, en naar vooren de opening der derde hersenholligheid (*vulva*), of het trechtertjen (*infundibulum*) gezien wordt.
- E Het rechter gedeelte der ringswijze verhevenheid (*eminentia annularis*).
- F Het rechter gedeelte van het voorste pyramiedswijze ligchaam.
- G Het rechter gedeelte van het achterste pyramiedswijze ligchaam.
- H Het ruggemerg (*medulla spinalis*).
- I Het eerste paar zenuwen.
- II Het tweede paar zenuwen.
- III Het derde paar zenuwen, 't welke de volgende takken afgeeft:
  - 1 De tak die naar der aanvoerende spier van het oog gaat.
  - 2 De tak die zig in de onderste schuinse spier van het oog verliest.
  - 3 De tak die in de nederdrukkende spier van het oog eindigt.
  - 4 De tweede groote tak van het derde paar, die zig verliest in de bovenste rechte spier van het oog en in de optrekker van het bovenste ooglid.
- IV Het vierde paar zenuwen.
- V Het vijfde paar zenuwen.
  - a De eerste tak, van het vijfde paar zenuwen.
  - b De oogzenuw (*ramus ophthalmicus*).
  - c De tak die naar den regenboog loopt (*ramus ciliaris*).
  - d. e. De tak van de oogzenuw, die uit het ooghol in den neus gaat (*nasalis*).
  - f De voordgang van de oogzenuw.
  - g De oogzenuw, die door het bovenste oogholsgat (*foramen orbitale superius*) loopt, om de voorhoofdszenuw (*nervus frontalis*) te worden.

- h De tak die zig in den hoek van het oog naar de traanklier verliest.
- i De tweede tak van het vijfde paar zenuwen, bovenkaakszenuw (*nervus maxillaris superior*) genaamd.
  - 1 De tak die naar den neus gaat.
  - 2 De tak die in de sleuf van het ooghol loopt, en verder weder te voorschijn komt uit het onderste oogholsgat, verdeelende verder zijn takken in de spieren van de bovenkaak.
  - 3 De tak die naar het verhemelte gaat (*ramus sphaenopalatinus*).
- C De derde tak van het vijfde paar zenuwen (*nervus maxillaris inferior*).
  - 1 De tak die naar de wangspier gaat (*ramus buccinatorius*).
  - 2 De tak die naar de slaapspier loopt (*ramus temporalis*).
  - 3 De tak die naar de uitwendige vleugelspier loopt (*ramus pterygoideus externus*).
  - 4 De tak die naar de kaauwspier gaat (*ramus massetericus*).
  - 5 De tak die tot de tong loopt (*ramus lingualis*), van sommigen voor de smaakzenuw van de tong (*nervus gustatorius*) gehouden.
- 6, 6 De tak, die door het kanaal van de onderkaak loopende, uit het voorste kaakgat weder te voorschijn komt.
- 7 De tak die van de voorgaande afkomt, en zig verspreidt in de maaltands-tongbeen en tweebuikige spieren, en *ramus mylohyoideus* genaamd wordt.
- 8, 8 De vereeniging van de achterste tak van de onderkaakszenuw met het harde gedeelte van de gehoorzenuw.
- 9 De trommelsnaar (*chorda tympani*), welke zig met de vijfde tak van de onderkaakszenuw vereenigt.
- VI Het zesde paar zenuwen.
- VII Het zevende paar zenuwen, dat zig in twee stammen verdeelt.
  - 1 Het harde gedeelte van de gehoorzenuw (*portio dura*) dat hier de golvende loop in de waterleiding van FALLOPIUS voorsteld.
  - 2 Het zachte gedeelte van de gehoorzenuw (*portio mollis*).
  - 3 Het slekkehuis (*cochlea*), waarin de voorgaande zenuw loopt.
- VIII Het agtste paar zenuwen, dat hier afgesneden is.
- IX Het negende paar zenuwen, hier afgesneden.

VEKLAARING DER 18de P L A A T.

- a De eerste halszenuw.
- b De tweede halszenuw.
- c De derde halszenuw.
- 1 De terugkeerende ruggemergzenuw (*nervus spinalis recurrens*), vereenigd met het agtste paar zenuwen, en met de eersten van den hals.
- 2 De vereeniging van de terugkeerende ruggemergzenuw met de eerste en tweede halszenuwen.
- 3 De vereeniging van dezelfde zenuw met de tweede en derde halszenuw.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

De hersenen van den onderkant, met derzelver zenuwen, en de verspreiding daarvan langs den voorkant van de ruggegraat, met derzelver voornaamste takken.

- A De voorste kwab der groote hersenen.
- B De middenste kwab der groote hersenen.
- C Het benedenste gedeelte der kleine hersenen.
- D De vereeniging der gezichts-zenuwen.
- E De tusschenruimten tusschen deeze vereeniging en de ringswijze verhevenheid; in welke naar achteren de wirachtige ligchaamen (*corpora candidantia*), naar vooren de opening der derde hersenholligheid (*vulva*) of van het trechttertjen (*infundibulum*) gezien wordt.
- F De ringswijze verhevenheid (*eminentia annularis*).
- G De achterste pyramiedswijze ligchaamen.
- H De zamenkomst der voorste pyramiedswijze ligchaamen (*corpora pyramidalia*).
- I De voorste boog der bovenste halswervel (*atlas*).
- K Het linker zijdelijk uitsteeksel derzelve.
- L Het ligchaam van de tweede halswervel, naar boven in een tandwijze punt uitlopende (*epistropheus*).
- M De onderste halswervel.
- N De bovenste rugwervel.
- O De onderste rugwervel.
- P De bovenste lendenwervel.
- Q De onderste lendenwervel.
- R De bovenste wervel van het heiligbeen (*os sacrum*), bestaande uit vijf wervelen.
- S Het stuitbeen (*os coccygis*), uit vier werveltjens zamengesteld.
- I, I Het eerste paar zenuwen of tepelswijze verhevenheden (*eminentia papillares*).
- II II Het tweede paar zenuwen, vereenigd in D.
- III III Het derde paar zenuwen, vóór de ringswijze verhevenheid voorkomende.
- IV IV Het vierde paar zenuwen.
- V V Het vijfde paar zenuwen, ter zijde van de ringswijze verhevenheid voorkomende, en in drie takken gedeeld, die hier afgesneden zijn.
- VI VI Het zesde paar, van de ringswijze verhevenheid, even vóór de pyramiedswijze ligchaamen voorkomende.

VII VII Het zevende paar zenuwen, waarvan het dikkere of zachtere gedeelte (*portio mollis*) een flekkenhuisjen (*corhlea*) op deszelfs einde vertoont; terwijl het dunnere hardere gedeelte (*portio dura*) met eene meer slangwijze bogt verbeeld wordt.

VIII VIII Het agtste of dwaalende paar (*par vagum*), uit het zijdelijke gedeelte der achterste pyramiedswijze ligchaamen voorkomende, en het welke in den hals, borst en buik voordlopende, verscheidene voornaame takken van zig afgeeft, en vlechten helpt uitmaaken.

IX IX Het negende paar hersenzenuwen, of de tongzenuwen (*nervi linguales*), die ter wederzijde uit de voorste pyramiedswijze ligchaamen voordkomen.

In den hals tusschen I en N van 1-7. de zeven paaren halszenuwen (*nervi cervicales*), tusschen de bovenste hals- en bovenste rug-zenuwen, uit het ruggemerg ontsproten, te voorschijn komende.

In de rug tusschen N en P van 1-12. de twaalf rugzenuwen (*nervi dorsales*), die naderhand tusschen de ribben loopende (*intercostales*) worden.

In de lendenen tusschen P en R van 1-5. de vijf paar lendenzenuwen (*nervi lumbales*).

Aan het heiligbeen R 1. 2. 3. de voorste heiligbeenzenuwen (*nervi sacri*).

a De vereeniging van de tusschenribbige zenuw (*nervus intercostalis*) met het zesde paar binnen het bogtig kanaal van het slaapbeen; een weinig laager eene spleiting, tot doorlating van de inwendige kropslagader (*arteria carotis interna*).

b Derzelver bovenste halsknoop (*ganglion cervicale superius*).

c Derzelver benedenste halsknoop.

d d Derzelver halfmaanswijze zenuwknoop (*ganglion semilunare*) even beneden de bovenste lendenwervel.

e De terugkeerende zenuw van het agtste paar (*spinalis recurrens*) buiten het hoofd, met derzelver takken, die zig naar de tepel- en nekspieren verspreiden.

f Het negende paar zenuwen, met derzelver takken.

g De tongtak van het agtste paar zenuwen (*ramus lingualis*).

h De bovenste strottenhoofdszenuw van het agtste paar (*ramus laryngeus superior*).

i i De middenrifs-zenuwen (*nervi diaphragmatici*), eindigende in takken, die zig in het middenrif verliezen.

k k De vlecht der armzenuwen (*nervi brachiales*), gemaakt van de zeven hals- en de bovenste rugge-zenuwen, en eindigende in vier voornaame stammen, die afgesneden zijn.

l De benedenste of terugkeerende strottenhoofdzenuw van het dwaalende paar (*nervus laryngeus inferior*), die zig om de ondersteutelbeensader ombuigt, naar boven in takken verdeelt, en eindigt; gemeenschap hebbende met de tusschenribbige.

VERKLAARING DER 18de PLAAT.

- m. Dezelfde van de linkerzijde, die zig laager om de bogt van de groote slagader (*aorta*) gewoon is omtebuigen.
- n. n. De rechter en linker hartzenuwen (*nervi cardiaci*), voordkomende van het agtste paar zenuwen, van derzelve terugkeerende strottenhoofdszenuwen en van de tusfchenribbige.
- o. o. De longszenuwen (*nervi pulmonales*) van het agtste paar.
- p. p. Spling in den ftam van het agtste paar, en vlecht met de tusfchenribbige zenuw.
- q. q. Rechter en linker maagzenuwen van het agtste paar, of de maagvlecht (*plexus stomachicus*).
- r. r. De levervlecht (*plexus hepaticus*).
- t. t. De niervlecht (*plexus renalis*) of nierzenuwen.
- s. s. De netvlecht (*plexus gastroëpiploicus*).
- u. u. De darmscheilsvlecht (*plexus mesentericus*).
- v. v. De dikke darmscheilsvlecht (*plexus mesocolicus*).
- w. w. De middenfte tusfchenribbige zenuw, welke uit die van de buitenfte voordgekomen, met deeze en den tak van het agtste paar, veele vlechten maakt.
- x. x. De zaadzenuwen (*nervi spermatici*), of inwendige balzakzenuwen (*scrotales interni*), die y. y. naar den balzak afdaalen.
- z. z. De zitbeenszenuwen (*nervi ischiatici*) of ftam van de achterfte dije-zenuwen, die van de twee onderfte lenden, en drie heiligbeenszenuwen oorfponk neemende, de zwaarfte zenuwen maaken; welken hier afgefneeden zig vertoonen.
- NB. Het geen verder in deeze zamengeftelde afbeelding niet mogelijk met letters aangewezen kon worden, zal een opmerkend oog ligtlijk erkennen, naamlijk: de naaukeurig uitgedrukte menigvuldige vereenigingen en vlechten, door de zamenloopende takken der zenuwen gemaakt; bij voorbeeld, van e de wederkeerende ruggemergzenuw; i de middenrifzenuw; van het negende paar zenuwen met de terugkeerende strottenhoofdszenuw h; van de armzenuwen k. k. onderling met den halszenuwen; van het agtste paar en deszelfs strottenhoofds-longhart-maag-net-lever-nier-darmscheilsvlecht en balzakszenuw, met de takken van de tusfchenribbige zenuwen a, b, c, die naar dezelfde ingewanden gaan; maar voornaamlijk de tusfchenribbige zenuwen en derzelve gemeenfchap met het zesde paar zenuwen der hersenen; met alle de hals borst-lenden- en heiligbeenszenuwen, met welken zij, als door zo veele beginfels en bijkomende takjens, gemeenfchap heeft, aan die plaatfen kleine knooppjens (*ganglia*) vormt, die hier en daar flaauw zijn uitgedrukt, en waarvan de grooteren b, c, d tot voorbeeld zijn aangewezen: zo veel gemeenfchap door de tusfchenribbige zenuw (*intercosta-*

lis), heeft daaraan te recht door WINSLOW den naam van medelijdende (*sympatheticus*) doen doen geeven, waaruit, in de genees- en heel-kunde, veele verfhijnfelen kunnen verklaard worden.

DERDE AFBEELDING.

- De hersenen naar de lengte doorgesneden, en het linker gedeelte derzelve van den onderkant vertoont.
- A De linker groote kwab der groote hersenen.
- B De middenfte groote kwab der groote hersenen.
- C Een gedeelte der kleine hersenen.
- D Het zelfde, als in de eerste afbeelding.
- E Het linker gedeelte der ringswijze verhevenheid.
- F Het gedeelte der voorfte pijramiedswijze ligchaamen.
- G Het achterfte gedeelte derzelve.
- H Het ruggemerg (*medulla spinalis*).
- I Het eerste paar zenuwen.
- II Het tweede paar zenuwen, afgefneeden.
- III Het derde paar zenuwen.
- 1 De tak van het derde paar, die zig verliest in de afvoerende oogfpier.
- 2 De tak van het derde paar, die in de onderfte fchuinfte oogfpier loopt.
- 3 De tak van het derde paar, die in de nedertrekkende fpier van het oog eindigt.
- 4 De tak van het derde paar, die zig verliest in de rechte fpier van het oog, en bovenst ooglid.
- IV Het vierde paar zenuwen.
- V De ftam van het vijfde paar.
- a De eerste tak van het vijfde paar, of oogzenuw (*nervus ophthalmicus*), welke zig in de volgende takken verfpreadt.
- b De tak die naar boven opklimt, waaruit twee takken voordkomen, als:
- c De neustak.
- d De oogtak.
- e De oogtak, welke zig ombuigt, en voorhoofdzenuw wordt; zie letter g in de eerste afbeelding.
- f De tak van de oogzenuw, die zig in den hoek van het oog verfpreadt, om traanklierszenuw (*ramus lacrymalis*) te worden.
- g De tak van de oogzenuw, die zig vereenigt met de tak van het derde paar, om de linzenvormige knoop (*ganglion lenticulare*) te maaken.
- b De tweede tak van het vijfde paar zenuwen (*nervus maxillaris superior*), afgefneeden.
- c De ftam van de derde tak van het vijfde paar zenuwen (*nervus maxillaris inferior*).
- 1 De afgefneeden tak, die zig verfpreadt in de wang-flaap-uitwendige vleugel- en kaauw-fpiere: zie fig. I. n^o. V. 1. 2. 3. 4.
- d De achterfte ftam van de derde tak, van het vijfde paar zenuwen, waaruit de volgende takken voordkomen; als,

VEKKLAARING DER 18de PLAAT.

- 5 De tongtak, (*ramus lingualis*), van som-
migen voor de smaakzenuw (*nervus gus-
tatorius*) gehouden.
- 6 De tak die in het kanaal van de onderkaak
gaat, en uit het voorste kaakgat weder te
voorschyn komt.
- 7 De tak die zig in de maaltandstongebeens-
en twee buikige spieren verliest: zie de
zelfde in Afbeeld. I. n^o. V. c. 5. 6. 7.
- 8 De afgesneden tak van de vereeniging van
het vijfde paar, met het zachte gedeelte van
de gehoorzenuw.
- 9 De afgesneden tak, die zig met den trom-
melnaar (*chorda tympani*) van het ze-
vende paar vereenigt: zie dezelfde Af-
beeld. I. n^o. V. c. 7. 8. 9.
- VI Het zesde paar zenuwen.
- VII Het zevende paar zenuwen.
- VIII Het agtste paar.
- IX Het negende paar.
- a De eerste } halszenuw, afgesneden.
b De tweede }
c De derde }
- d De terugkeerende ruggemergszenuw: zie
Afbeelding I. n°. 1. 2. 3.

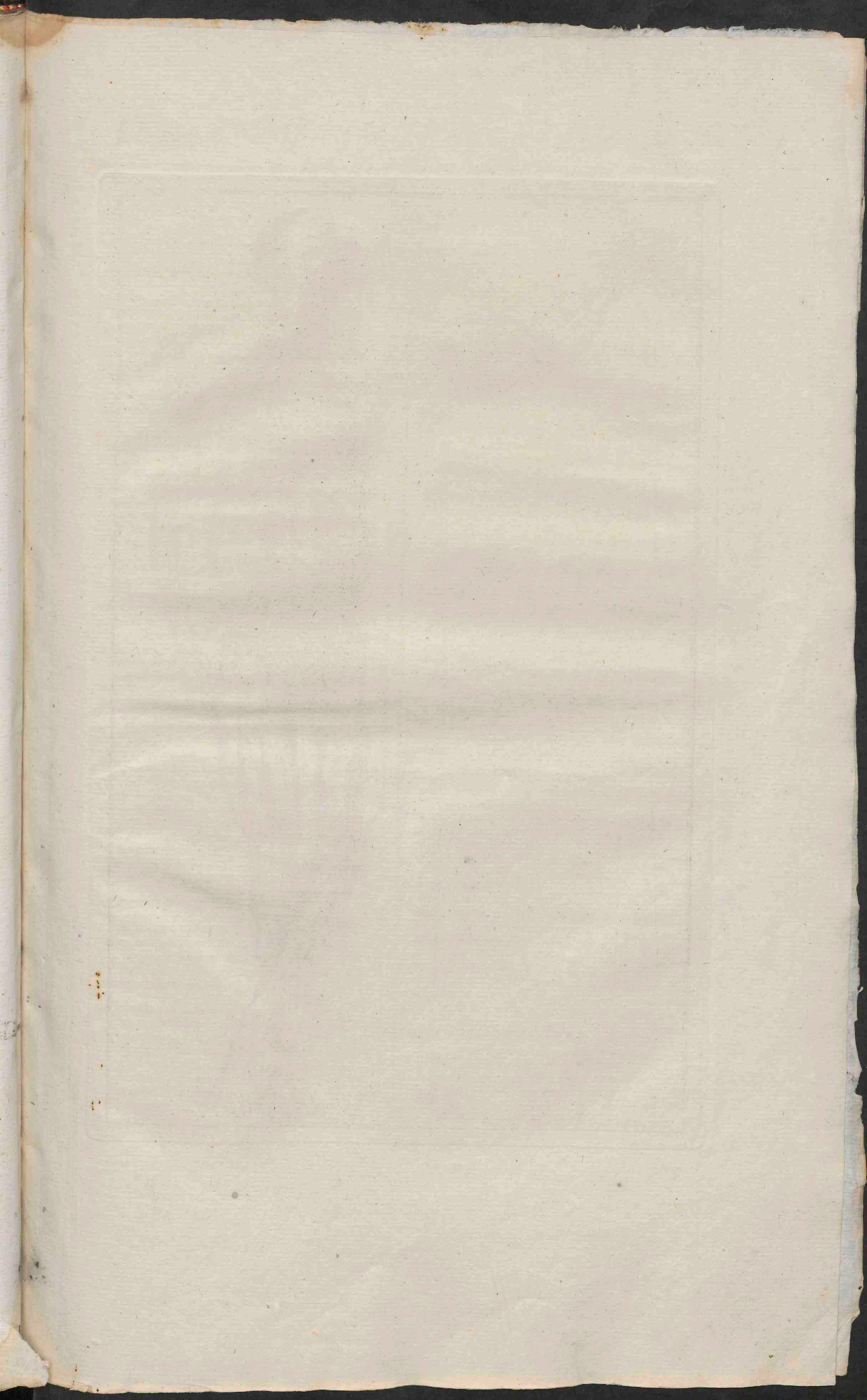
VIERDE AFBEELDING.

- De hersenen van den onderkant, het rechter ge-
deelte van dezelve vertoonende.
- A De rechter groote kwab der groote herse-
nen.
- B De middenste kwab der groote hersenen.
- C De kleine hersenen.
- D Zie Afbeelding I.
- E Het gedeelte der ringswijze verheven-
heid.
- F Het gedeelte der voorste pyramiedswijze
ligchaamen.
- G Het achterste gedeelte derzelve.
- H Het ruggemerg.
- I Het eerste paar zenuwen.
- II Het tweede paar afgesneden.
- III Het derde paar zenuwen, waaruit de vol-
gende takken voordkomen.
- I De tak, die naar de afvoerende oogspier
gaat.
- 2 De tak, die in de onderste schuinse spier
van het oog gaat.
- 3 De tak, die zig verliest in die spier, welke
het oog naar beneden trekt.
- 4 De tak, die zig verliest in de rechte spier van
het oog, en in het bovenste ooglid.
- IV De afgesneden stam van het vierde paar
zenuwen.
- V Het vijfde paar zenuwen.
- a De oogzenuw van het vijfde paar (*nervus
ophthalmicus*), afgesneden.
- b De bovenkaakzenuw (*nervus maxillaris
superior*).
- c De onderkaakzenuw *nervus maxillaris
inferior*.
- i De tak, die naar de wangspier gaat.

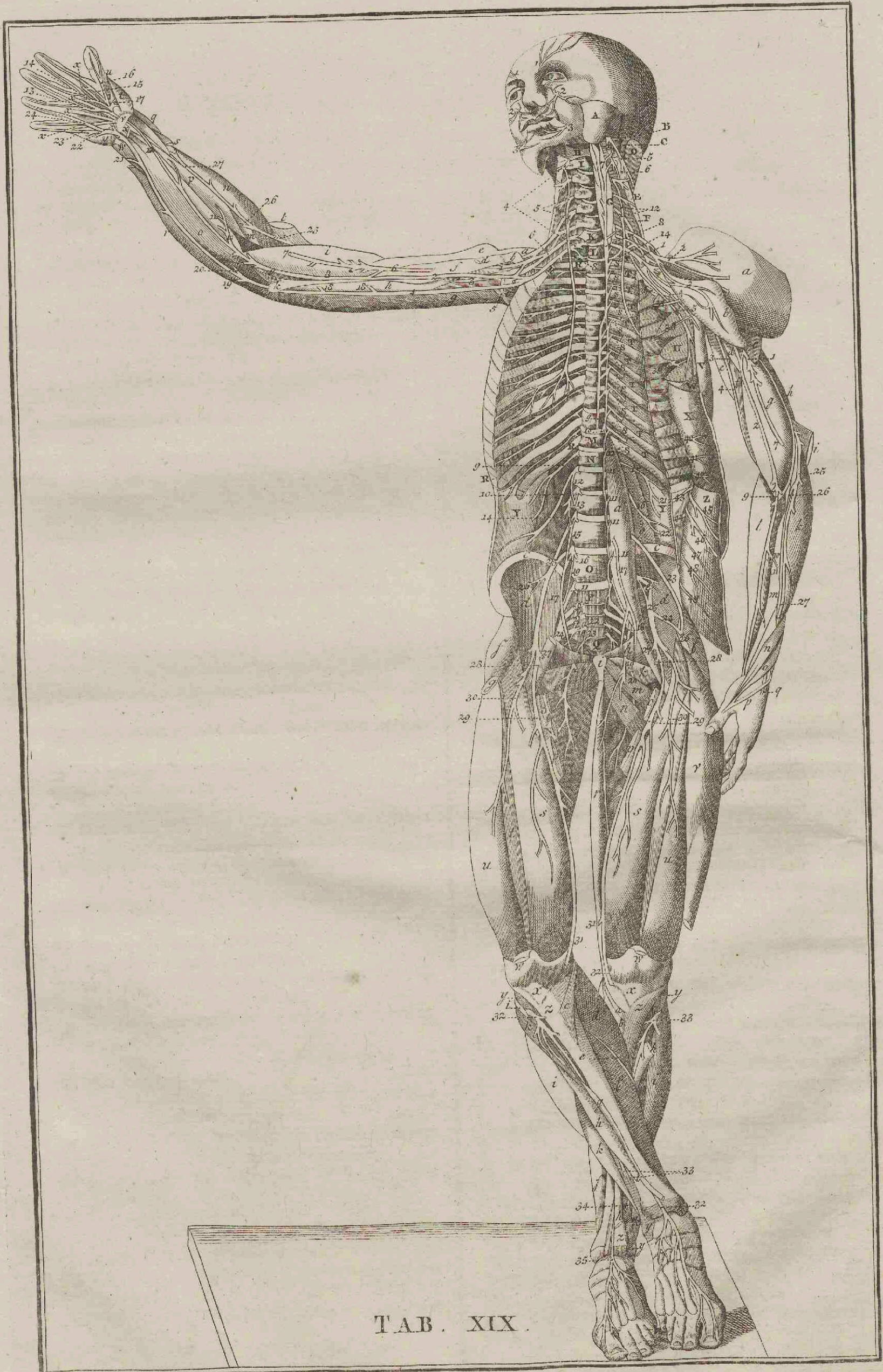
- 2 De tak, die zig naar de slaapspier be-
geeft.
- 3 De tak, die naar het verhemelte loopt.
- 4 De tak, die naar de kaauwspier gaat.
- 5 De achterste tak van de onderkaaks-zenuw,
die zig in verscheidene takken ver-
deelt, waarvan de stam is afgesneden.
- VI Het zesde paar zenuwen.
- VII Het zevende paar, hier afgesneden.
- VIII Het agtste paar, ook hier afgesneden.
- IX Het negende paar zenuwen.
- a De eerste } halszenuw, afgesneden.
b De tweede }
c De derde }

VIJFDE AFBEELDING.

- De hersenen van den onderkant, het linker-
gedeelte zig hier vertoonende.
- A De linker voorste kwab der groote hers-
enen.
- B De middenste kwab der groote hersenen.
- C De kleine hersenen.
- D. E. F. G. H. Ziet dezelfde letters in de voor-
gaande figuren.
- I. Het tepelswijze verlengsel of eerste paar
zenuwen.
- II De stam der gezichts-zenuw.
- III De stam van het derde paar zenuwen.
- IV Het vierde paar zenuwen.
- V Het vijfde paar zenuwen.
- a De eerste tak van het vijfde paar zenu-
wen.
- b De tak van deze zenuw, die naar
boven loopt.
- c De tak, die door den neus loopt.
- d De tak, die naar het oog loopt.
- e. c. De oogzenuw, die zig ombuigt, om
voordhoofdzenuw te worden.
- f De tak, die naar den traanklier gaat.
- g De tak van vereeniging met het derde
paar zenuwen.
- h De tweede tak van het vijfde paar zenu-
wen.
- i De derde tak van het vijfde paar zenu-
wen.
- j De afgesneden tak van de onderkaaks-
zenuw, die naar de wangspier en
in de onderste schuinse oogspier gaat,
om zig met drie takken f. g. h. te
verspreiden.
- k De afgesneden tak, die naar de uitwen-
dige vleugelspier gaat.
- l De afgesneden tak, die naar de kaauw-
spier gaat.
- m De afgesneden achterste stam van den on-
derkaakzenuw.
- VI Het zesde paar zenuwen, afgesneden.
- VII Het zevende paar zenuwen, afgesneden.
- VIII Het agtste paar zenuwen.
- IX Het negende paar zenuwen.
- a. b. c. De eerste, tweede en derde halszenuw.

TAB. XIX.

V E R K L A A R I N G

D E R

19^{de}

P L A A T.

De spieren van het hoofd, den hals en rug wederzydsch.

- A De kaauwspier.
- B De zijdelijke rechte spier (*rectus lateralis*).
- C De kleine zamengevatte (*complexus minor*).
- D De schuinse breede nekspier (*splenius*).
- E De opligter van het schouderblad.
- F De middenste ongelijke driehoekige spier (*scalenus medius*).
- G De voorste groote rechte spier (*rectus anticus major*).
- H De eerste halswervel (*atlas*).
- I De tweede derzelve (*epistropheus*).
- K De laatste derzelve.
- L De eerste rugwervel.
- M De laatste derzelve.
- N De eerste lendenwervel.
- O De laatste derzelve.
- P Het heiligbeen.
- Q Het eerste beenjen van het staartbeen.
- R-K De twaalf ribben, van vooren weggesneden.
- S De uitwendige tuschenribbige spieren (*musc. intercostales externi et interni*).
- T De inwendige tuschenribbige spieren.
- U De groote zaagspier.
- V De breede rugspier.
- W De uitwendige schuinse buikspier.
- X Een gedeelte van de voorgaande, hier omgellagen.
- Y De dwarsse buikspieren.
- Z De inwendige schuinse buikspier.

De spieren van de lendenen, schenkel en voet, wederzydsch.

- a De linker lange lendenspier (*psaos*).
- b De vierkante lendenspier.
- c De rand van het darmbeen.
- d De inwendige darmbeenspier.
- e Iets peesvliezigs, dat van de zenuw naar de voorgaande spier overgaat.
- f De kleine bilspier.
- g De groote draajer van het dijbeen.
- h Het schaambeen.
- i De vereeniging der schaambeenderen.
- k De uitwendige stopspier, (*obturator ext. r.*
- l De inwendige *nus et internus*.
- m. n. De korte aanvoerder van het dijbeen (*adductor brevis femoris*).
- o De schaambeenspier (*pectineus*).
- p De lange aanvoerder van het dijbeen (*adductor magnus femoris*).

- q De groote aanvoerder van het dijbeen (*adductor magnus femoris*).
- r De dunne dijspier.
- s De inwendige zwaare dijspier (*vastus*).
- t De eigen dyenspier (*crureus*).
- u De uitwendige zwaare dijspier (*vastus externus*).
- v De rechte spier van de dije.
- w De afgesneden pees van de regte spier, omgebogen.
- x Het gemeen peesachtig einde der dikke en rechte dijspieren.
- y Het kuitbeen.
- z Het scheenbeen.
- a De pees van de dunne dijspier.
- b De pees van de half-peesachtige spier, aan het linker kniegewricht.
- c Die der rechter half-peesachtige spier.
- d De tweelingskuitspieren (*gemelli*).
- e De voetzoelspieren (*plantaris*).
- f De platte kuitspier (*soleus*).
- g De lange uittrekker van de groote teen (*extensor longus pollicis pedis*).
- h De lange uittrekker van de teenen.
- i De lange kuitbeenspier (*peroneus longus*).
- k De korte kuitbeenspier (*peroneus brevis*).

De spieren van de rechter schouder, armen hand.

- a De bovendoornspier (*supraspinatus*).
- b Het ravenbekswijze uitteeksel.
- c De onderschouderbladspier.
- d Het breede hoofd van de tweehoofdige spier.
- e Het opperarmbeen.
- f De ravenbekswijze armspieren.
- g De driehoofdige armspieren (*triceps*).
- h Het tweede hoofd van de voorgaande spier.
- i De inwendige armspieren.
- k De groote knobbel van het opperarmbeen.
- l De lange achteroverwender (*supinator longus*).
- m De korte *gus, et brevis*.
- n De uitwendige spaakbeenspier.
- o De diep gelegene spier (*profundus*).
- p De lange buiger des duims (*flexor longus pollicis*).
- q De lange afvoerder des duims (*abductor longus pollicis*).
- r Uitwendige ellebeenspieren.
- s De lange achteroverwender.
- t De korte buiger van den duim.
- u De voorhands-band (*ligamentum carpi*).
- v De pees der inwendige ellebeenspier.
- xxxx x De peezen der verhevene spier (*sublimis*).
- y De aanvoerder van den pink (*abductor digiti minimi*).

t. de tegensteller des duims (*opponens Pollicis*)

VERKLAARING DER 19de PLAAT.

De spieren van de linker schouder, arm en hand.

- a De groote borstspier.
- b De voorste zaagspier.
- c De driehoekige schouderp. spier.
- d De ravenbekswijze armsp. spier.
- e Het lange hoofd van de driehoofdige armsp. spier.
- f Het kortste hoofd derzelve.
- g De inwendige armsp. spier.
- h Het buitenste hoofd van de driehoofdige armsp. spier.
- i De lange achteroverwender, afgesneden.
- k De uitwendige spaakbeensp. spier.
- l De diep gelegene spier.
- m De lange buiger van den duim.
- n De lange afvoerder van den duim.
- o De korte uitstrekker van den duim.
- p De lange uitstrekker.
- q De peeseinden der uitwendige spaakbeensp. spier.

De zenuwen van de rechter zijde van het hoofd, den hals, de borst, lendenen, dye, den schenkel en voet.

- 1 De oogzenuwtak, welke uit het bovenoogholsgat te voorschijn komt.
- 2 De bovenkaakszenuwtak van het vijfde paar.
- 3 De onderkaakszenuwtak van hetzelfde paar.
- 4 De zeven halszenuwen (*nervi cervicales*).
- 5 Het eerste en tweede beginfel der middenrijszenuw (*nervus diaphragmaticus*).
- 6 De vlecht van de armenzenuwen.
- 7 Berloop van de middenrijszenuw.
- 8-9 De twaalf ruggezenen (*nervi dorsales*), die in de tusschenruimte der ribben loopen.
- 10-11 De vijf lendenzenuwen (*nervi lumbales*), welke zig onderling doortakken verdeelen, waaruit verscheidene kleine zenuwen voortkomen.
- 12 De tak van gemeenschap tusschen de eerste en tweede lendenzenuwen.
- 13 De afgesneden stam der lieschzenuw; zie de linker zijde, n° 23.
- 14 De tak van vereeniging tusschen de derde en vierde lendenzenuwen.
- 15 Het eerste beginzel van de stopspierszenuw (*nervus obturatorius*), voorkomende uit de derde en vierde lendenzenuwen.
- 16 Het tweede beginzel.
- 17 De loop der stopspierszenuw.
- 18 De takken derzelve, beneden het schaambeens.
- 19 De tak van gemeenschap tusschen de vierde lenden- en zitbeens-zenuw.
- 20-23 De vier heiligbeenszenuwen (*nervi sacrales*), van welke, nevens de laatste lendenzenuw, de groote zitbeenszenuw voortkomt.
- 24 De zitbeenszenuw (*nervus ischiaticus*).

- 25 De dijezenuw (*nervus cruralis*), uit de derde en vierde lendenzenuw afkomstig.
- 26 De zijdelijke takken, die zig in de spieren van het darmbeen verspreiden.
- 27 De afgesneden tak, die naar de schaambeensspier gaat.
- 28 De afgesneden tak, die huidzenuw wordt.
- 29 De uitwendige tak, welke zig in de voor-schreven spier verliest.
- 30 De uitwendige tak van de dijezenuw, die tusschen de snijder- en dunne dije-spier loopt, om huidzenuw te worden.
- 31 De afdaling van de inwendige tak der dijezenuw, bij het kniegewricht, om huidzenuw te worden.
- 32 De voorste kuitbeenszenuw, die tusschen de spieren van den schenkel loopt, zig verder naar den voet en op denzelfen uitbreidt.
- 33 De afgesneden takken, welke uit de zenuwen des voets voortkomen.

De zenuwen van den rechter arm.

- 1 De doorboorende zenuw, van CASSERIUS (*nervus perforans CASSERII*).
- 2 De groote middenste zenuw (*nervus medianus*).
- 3 De spaakbeenszenuw (*nervus radialis*).
- 4 De ellebeenszenuw (*nervus ulnaris*).
- 5 De gewrichtszenuw (*nervus articularis*).
- 6 Het vervolg der doorboorende zenuw.
- 7 De stam van dezelfde zenuw, afgesneden.
- 8 De stam van de middenste zenuw.
- 9 De takken van dezelfde zenuw, die in de schuinse- dunne vooroverwender- inwendige spaakbeens- verheven en lange handpalmspieren eindigen.
- 10 De takken van dezelfde zenuw, die zig verliezen in den langen buiger van den duim, en diepgelegene spieren.
- 11 De takken van dezelfde zenuw, die zig in den vierkanten vooroverwender verliezen.
- 12 De loop der middenste zenuw, onder den voorhandsband, om verder in de handpalm te eindigen.
- 13 De eerste tak van de middenste zenuw in de hand, loopende naar den tweeden en derden vinger.
- 14 De tweede tak, naar den middensten en wysvinger.
- 15 De derde, naar den wijsvinger.
- 16 De vierde, naar den duim.
- 17 De vijfde tak, na den korten afvoerder des duims.
- 18 De takken van de ellebeenszenuw, die naar de uitwendige armsp. spier gaat.
- 19 De tak, die in de uitwendige ellebeensspier eindigt.
- 20 De tak, die zig in de diep gelegene spieren verliest.
- 21 De tak, die zig naar den rug van de hand verspreidt.

VEKKLAARING DER 19de P L A A T.

- 22 De tak, die zig in de palm der hand verliest.
- 23 De tak, die zig naar den kleinsten vinger begeeft.
- 24 De tak, die naar de binnenzijde van den pink en derden vinger loopt.
- 25 De stam der spaakbeenszenuw.
- 26 Een tak van dezelve.
- 27 De tak, die zig naar den rug van de hand begeeft.

De zenuwen der linker zijde van het hoofd, den hals, de borst, lendenen, dije, den schenkel en voet.

- 1 De oogzenuwtak, of voorhoofdszenuw van het vijfde paar
- 2 De bovenkaakszenuw.
- 3 De onderkaakszenuw.
- 4 De afgesneden stam van het agtste paar, vereenigd met de terugkeerende ruggergsmerszenuw.
- 5 De stam van de terugkeerende zenuw (*nervus recurrens*), met het agtste paar weder buiten het hoofd gekoomen.
- 6 De tak, die naar de borsttepelspier gaat.
- 7 De bovenste halszenuwknoop (*ganglion cervicale superius*).
- 8 De benedenste halszenuwknoop derzelfde zenuw, (*ganglion cervicale inferius*) in de borst.
- 9 De afgesneden groote tak der tusschen ribbige zenuw.
- 10 De afgesneden kleine tak van dezelfde zenuw.
- 11-11 De takken van gemeenschap tusschen de tusschenribbige zenuw en de rug- en lenden-zenuwen.
- 12 De twee beginzels van de middenriptszenuw, in de hals.
- 13 De kromme loop van dezelfde zenuw.
- 14-15 De twaalf ruggezenen.
- 16 De eerste lendenzenuw.
- 17 De tak van de tweede en derde lendenzenuw, die onder den band van POUPART doorgaat, om een luts om den schenkelslagader te maaken.
- 18 De stopspierszenuw.
- 19 Het vervolg van dezelve.
- 20 De tak, die in den aanvoerder der dije gaat.

- 21 De takken van de laatste ruggezenen, die in de dwersche buikspier gaan.
- 22 Dergelijke takken der eerste lendenzenuw.
- 23 Het eerste begin der dijezenen, uit de tweede lendenzenuw voortkoomende.
- 24 De gemeenschap met de volgende.
- 25 Het tweede begin der dijezenen.
- 26 De afgesneden tak van dezelve.
- 27 De tak, die naar de schaambeensspier loopt.
- 28 De tak, die huidzenuw word.
- 29 De inwendige tak, die zig in de spieren
- 30 De uitwendige tak, van de dije verliezen.
- 31 De afgesneden inwendige tak der dijezenen, bij de knie.
- 32 De groote afgesneden inwendige tak der dijezenen.
- 33 De groote kuitbeenszenuw (*nervus peroneus anticus*).
- 34 De voorste inwendige tak der kuitbeenszenuw.
- 35 De tak van dezelfde zenuw, die huidzenuw word.

Van 36-49 takken van de twaalf rug- en eerste lendenzenuwen, die zich tusschen de spieren van den borst en buik verspreiden.

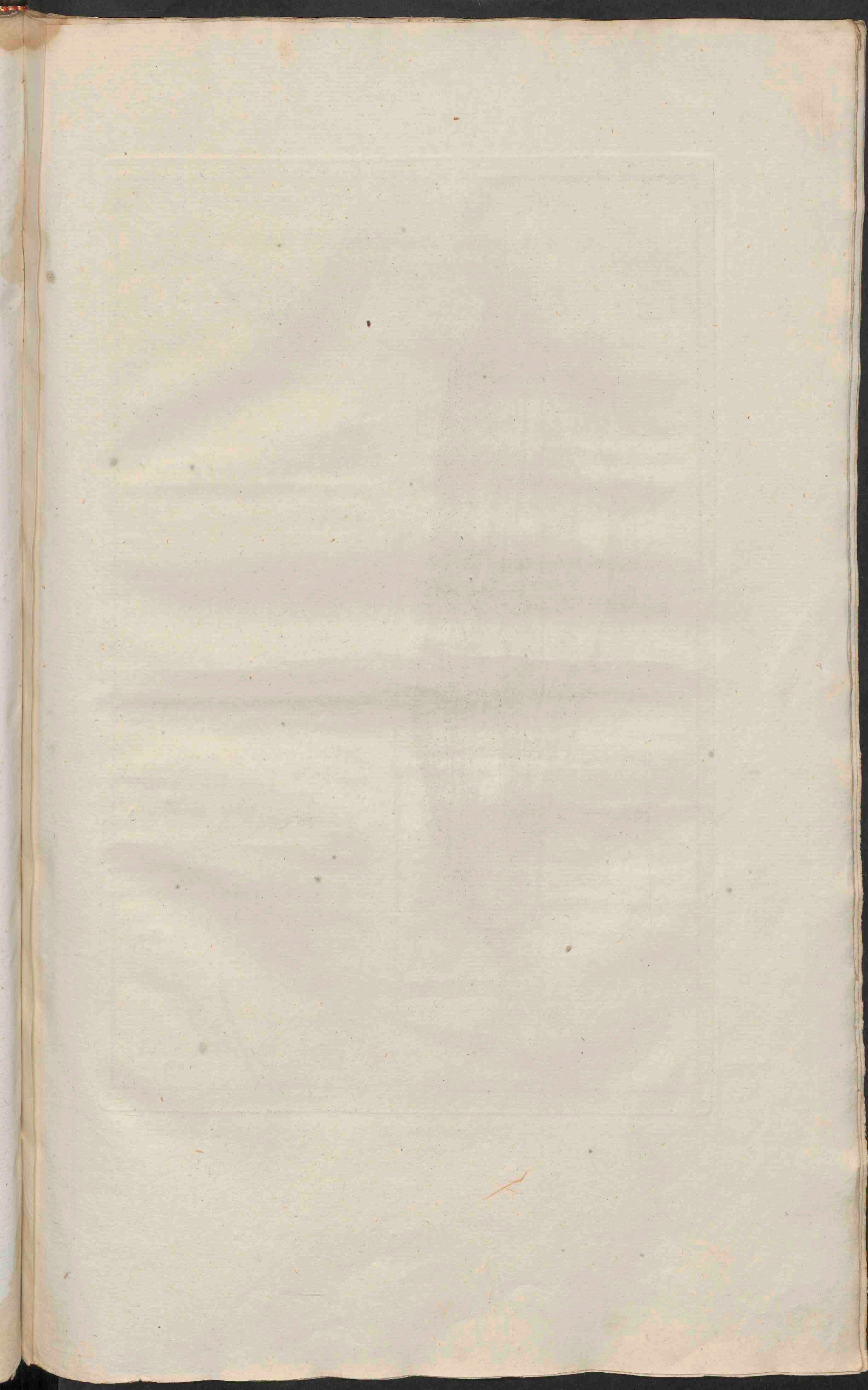
De zenuwen aan de linker zijde van den hals en schouder.

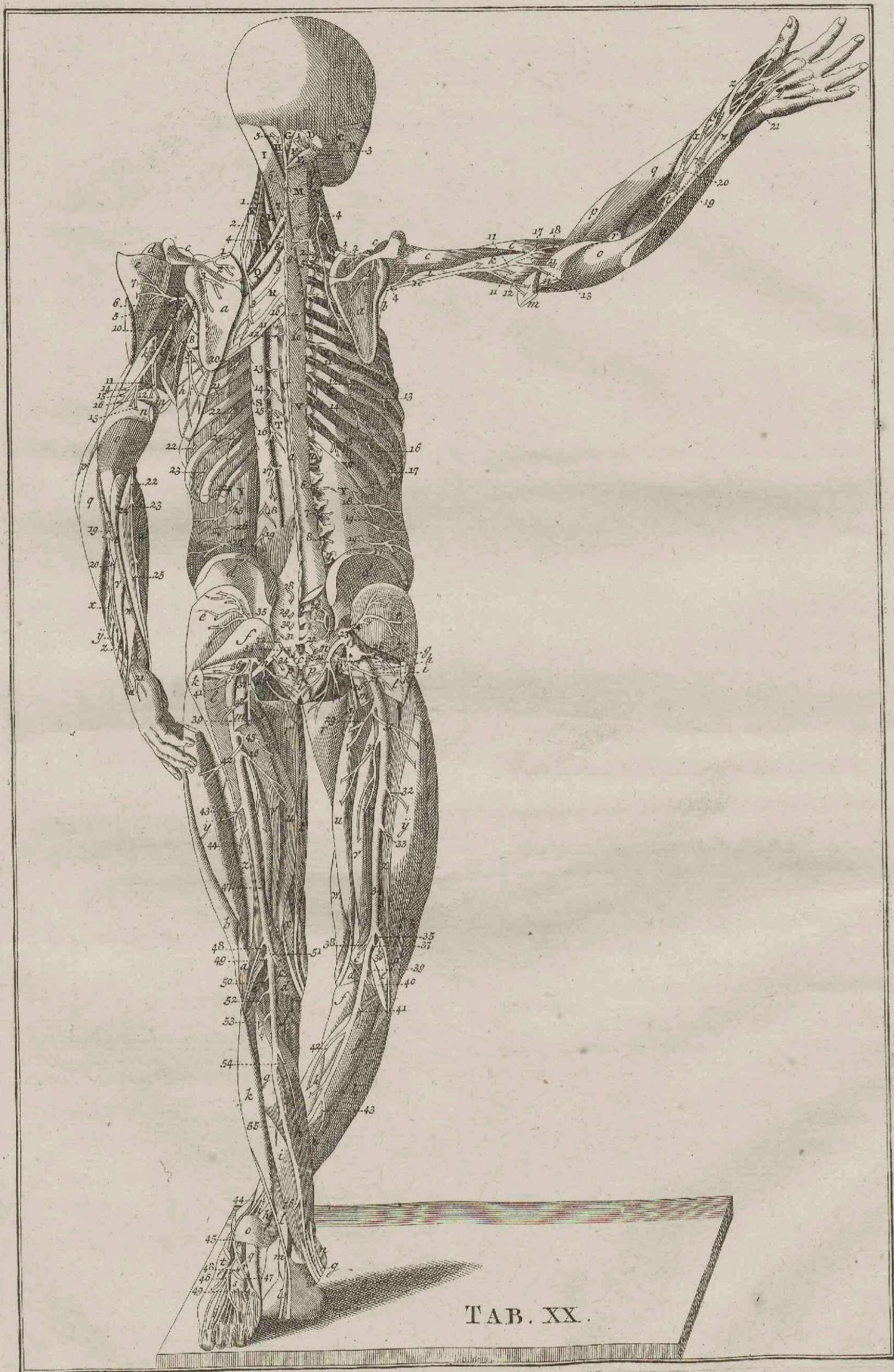
- 1 De armvlecht, gemaakt door de vijfde, zesde, zevende en agtste hals- en eerste rugzenuwen.
- 2-5 De takken, die in de borst- groote zaagbreede rug- en groote halspiieren zig verspreiden.

De zenuwen van den linker arm.

- 1 De doorboorende zenuw van CASSERIUS.
- 2 De middenste zenuw (*medianus*).
- 3 De spaakbeenszenuw (*radialis*).
- 4 De ellebeenszenuw (*ulnaris*).
- 7 De afgesneden stam der doorboorende zenuw.
- 9-11 Afgesneden takken van de middenste zenuw.
- 25 Het vervolg des stams der spaakbeenszenuw.
- 26 Een tak van dezelve.
- 27 De tak, die naar den rug van de hand gaat.

VERKLARING

DER

20ste

PLAAT

De spieren van het hoofd, nek, rug en lendenen ter wederzijde.

- A Het jukbeen.
- B De kaauwspier.
- C De onderkaak.
- D De bovenste schuinse hoofdspier
- E De onderste ——— } *obliquus capitis superior, et inferior.*
- F De agterste groote rechte hoofdspier } *rectus posterior capitis major, et minor.*
- G De agterste kleine
- H De zaamgevatte (*complexus*).
- I De miltwijze spier (*Splenius capitis*).
- K De opligter van het schouderblad (*levator scapulae*).
- L De kleine zaamgevatte (*complexus minor*).
- M De doornwijze nekspier (*spinalis colli*).
- N De middenste ongelijke driehoekige
- O De derde ——— } *scalenus medius, et posterior.*
- P De agterste bovenste zaagwijze spier (*Serratus posterior superior*).
- Q De kleine ruitwijzespier } *rhomboideus minor, et major.*
- R De groote ———
- S De heiligbeenslendenspier (*sacro-lumbalis*).
- T De lange rugspier (*longissimus dorsi*).
- U De doornwijze rugspier (*spinalis dorsi*).
- V De veelhoofdige rugspier (*multifidus*).
- W, W De eerste en laatste rib.
- X De uitwendige tusschenribbige spieren.
- Y De dwersche buikspieren.
- Z De dwersche uitsteekfels der eerste en laatste lendenwervel.
- a, a De doornen der wervelen (*spinae vertebrarum*).
- b Het heiligbeen.
- c Het stuitbeen.

Aan de dije, het been en den voet, ter wederzijde.

- d Het darmbeen.
- e De kleine billspier (*gluteus minor*).
- f De uitwendige heupbeenspier (*iliacus externus*).
- g De bovenste tweelingspier (*geminus superior*).
- h De inwendige stopspier (*obturator internus*).
- i De onderste tweelingspier.
- k De groote draaijer van het dijbeen.

- l De vierkante spier der dije (*quadratus femoris*).
- m Het lange hoofd der tweehoofdige dijspier (*biceps*).
- n o. De heilige en zitbeensband (*ligamentum sacro-ischiaticum*).
- p De opligter van den aars (*levator ani*).
- q De uitwendige sluitspier van den aars (*sphincter ani externus*).
- r De groote aanvoerder van het dijbeen (*adductor magnus femoris*).
- s De halfpeeszige spier (*Semitendinosus*).
- t De lange dijspier.
- u Het inwendige gedeelte van de halfpeesachtige spier.
- v De halfvliezige spier (*Semimembranosus*).
- w De uitwendige dikke dijspier (*vastus externus*).
- x Het inwendige gedeelte van de halfvliezige spier.
- y Het lange hoofd } der tweehoofdige
- z De korte hoofd } dijspier.
- a De pees der tweehoofdige dijspier.
- b De uitwendige dikke spier (*vastus externus*).
- c Het dijbeen.
- d Het scheenbeen.
- e Het beginsel van het uitwendig hoofd der tweeling-kuitspier (*gastrocnemius*).
- f De knieholspier (*popliteus*).
- g De agterste scheenbeenspier (*tibialis posterior*).
- h De lange buiger der teenen.
- i De lange buiger van de groote teen.
- k De lange kuitbeenspier (*peroneus longus*).
- l De korte kuitbeenspier.
- m De buitenste enkel.
- n De binnenste enkel.
- o Het hielbeen.
- p Het peesagtige, 't welk zig aan den bal van den voet naar de buigers der teenen verspreidt.
- q De afvoerder van de kleine teen (*abductor digiti minimi pedis*).
- r De peesagtige kooker van de lange kuitbeenspier.
- s De korte buiger van de teenen (*flexor brevis digitorum pedis*).
- t De afvoerder des grooten teens (*abductor pollicis pedis*).

Aan den rechter arm.

- a Het schouderblad.
- b De onderschouderbladspier (*subscapularis*).
- c Het opperarmbeen.
- i De ravenbekswijze armspier (*coracobrachialis*).

VEKLAARING DER 20ste P L A A T V

- k De uitwendige armspier (*brachius externus*.
 l De inwendige armspier.
 m Het lange } gedeelte der driehoofdige
 n Het korte } spier, afgesneden.
 o Het uiteinde der driehoofdige spier.
 p De lange agteroverwender (*supinator lon-*
gus.
 q De uitwendige spaakbeenspier (*radialis*
externus.
 r De kleine knobbel van het opperarmbeen.
 s De korte agteroverwender (*supinator brevis*.
 t Het ellebeen.
 u De diepgelegene spier.
 v De lange uittrekker van den duim (*extensor*
longus pollicis.
 w De lange uittrekker der wijsvinger (*ex-*
tensor indicis proprius.
 x y De lange afvoerder van den duim (*abductor*
longus pollicis.
 z De korte uittrekker des duims (*extensor*
brevis pollicis.
 a De pees van de uitwendige spaakbeens-
 spier.

Aan den linker arm.

- a. b. c. i. k. m. n. o. p. q. t. u. v. w. x. y. z. a. Dezelfde
 spieren, als aan den regter arm.
 d De driehoekige armspier (*deltoides*.
 e Een omgeslagen gedeelte derzelve.
 f De groote ronde spier (*teres major*), hier af-
 gesneden.
 g De tweede rugspier (*trapezius dorsii*.
 h De groote zaagspier (*serratus major*.

De zenuwen der regter zyde van den nek,
 rug en lendenen.

1. 2 Takken der halszenuwen, en wel bij-
 zonder van de eerste, tweede tot zesde,
 welke zig in de spieren van den nek
 verliezen.
 3 De tak, welke in de munikkapspier loopt.
 4 De tak der vijfde halszenuw, welke
 de middenste ongelijke driehoekige hals-
 spier doorboort, om zig in de groote
 schuinsche ruitspier te planten.
 5. 6 Takken, voorkomende uit de ruggezen-
 uwen, welke zig in de spieren van den rug be-
 geeven.
 7. 8 Takken van het eerste en tweede paar len-
 den-zenuwen.
 9-10 Takken, voortkomende uit den ruggezen-
 uwen.
 11—19 Takken van de zesde tot de twaalfde
 ruggezenuw.
 20-21 Takken der eerste, tweede, derde,
 vierde en vijfde heiligbeenszenuwen.
 22 Het uiteinde van den paardestaart (*cau-*
da equina.

Aan de regter dijs, been en voet.

- 23 De zitbeenszenuw (*nervus ischiaticus*.
 24 Een tak der zitbeenszenuw, welke naar
 de middenste en kleine bilspier loopt.
 25 De tak der zitbeenszenuw, welke
 zig naar den aars en het vet verspreidt,
 ziet de andere zijde n°. 40.
 26 De afgesneden tak der zitbeenszenuw,
 welke onder de groote bilspier loopt.
 27 De verspreiding van de uitwendige tak.
 28 De tak der zitbeenszenuw, welke naar
 de groote bilspier loopt.
 29 De tak van de zitbeenszenuw, welke
 in den halfpeezige spier loopt.
 30 De tak der zitbeenszenuw, welke naar
 het inwendige gedeelte van het lange
 hoofd der driehoofdige dijspier loopt.
 31 De tak, welke zig in de halfvliezige
 spier verspreidt.
 32 De tak, welke zig in de hoofden van de
 driehoofdige spier verspreidt.
 33 De tak, welke in het kleine hoofd
 van de driehoofdige spier loopt.
 34 De stam der zitbeenszenuw, die naar be-
 neden daalt, om knieholzenuw (*nervus*
popliteus) te worden.
 35 De tak der zitbeenszenuw, welke naar
 de buitenzijde van het been loopt.
 36 De tak, welke naar het hoofd van de twee-
 lingspier loopt, hier afgesneden.
 37 De tak van de zitbeenszenuw, welke
 naar het uitwendige hoofd der tweeling-
 spier loopt.
 38—39 De tak van de zitbeenszenuw, welke
 naar het inwendige hoofd van gemelde spier
 loopt.
 40 De tak van de zitbeenszenuw, welke
 zig in de onderkniepspier verspreidt.
 41 De tak, welke zig in de agterste scheen-
 beenspier verliest.
 42 De tak, welke in den langen buiger
 van den voet gaat.
 43-44 De takken, welke naar den langen buiger
 van den grooten teen loopen.
 45 De afgedaalde knieholzenuw, om den
 binnen enkel gaande om voetzoolszenuw
 (*nervus plantaris*) te worden.
 46 De inwendige voetzoolszenuw (*nervus*
plantaris internus), welke zig aan de bin-
 nen zijde van de vier eerste teenen ver-
 liest.
 47 De uitwendige voetzoolszenuw (*nervus*
plantaris externus), welke naar den vierden
 en vijfden teen gaat.
 48-49 De takken, welke de uitwendige voet-
 zoolszenuw geeft, en welke zig in de
 spieren van den voet verspreiden.

VERKLAARING DER 20te P L A A T.

De zenuwen van den regter arm.

- 1 Een tak van het vijfde paar halszenuwen.
- 2 Een tak, welke na de bovendoornspier gaat.
- 3 Een tak, welke om de doorn van het schouderblad loopt.
- 4 Een tak van de spaakbeenszenuw, hier afgesneden.
- 10 De stam van de zelfde zenuw.
- 11-11. 31 De takken, welke naar de uitwendige armspier gaan.
- 12 Een tak, welke naar het lange hoofd der driehoofdige armspier gaat.
- 13 De tak, welke naar het korte hoofd gaat.
- 17 Een tak van de spaakbeenszenuw.
- 18 De tak, welke naar de lange en korte agteroverwender van de hand gaat.
- 19 De stam van de spaakbeenszenuw, welke de korte agteroverwender doorboort.
- 20 Het vervolg des voorgaanden stams, loopende over de groote uitstrekker van den duim.
- 21 De verspreiding der zelfde zenuw.

De zenuwen der linker zijde van den nek, rug en lendenen.

- 1 De terugkeerende ruggemergszenuw.
- 2 Een tak der vierde halszenuw.
- 3 De tak, welke in de monnikkapspier loopt.
- 4 Een tak van het vijfde paar halszenuwen.
- 5 Een afgesneden tak van de tweede halszenuw.
- 6-9 Takken der derde, vierde en vijfde halszenuw.
- 10-20 Takken, voortkomende uit de rug- en lendenzenuwen.
- 21-26 Takken der zevende, agtste, negende, tiende en twaalfde rugzenuwen.
- 27 Een tak der eerste lendenzenuw.
- 28 De tak, welke naar het hoofd van de breede rugspier loopt.
- 29 Een tak der tweede heiligbeenzenuw.
- 30 Een tak van de derde —————
- 31-34 Kleine takjes, welke naar spieren gaan.

Aan de linker dijs en het been.

- 35 Een tak, welke naar de middenste en kleine bilspier gaat.
- 36 De zitbeenszenuw (*nervus ischiaticus*).

- 37 Een tak, welke onder de groote bilspier loopt.
- 38 De verspreiding van den inwendigen tak des bovengenoemden.
- 39 Een afgesneden tak van dezelve.
- 40 De tak, welke tusfchen de heilig- en zitbeensbanden loopt, en zig in het vet bij den aars verliest.
- 41 De bovenste tak van de zitbeenszenuw, welke in de groote bilspier loopt.
- 42 De tak, welke naar het lange hoofd der driehoofdige dijspier gaat.
- 43 De tak, welke naar het breede hoofd van de zelfde spier loopt.
- 44 De tak, welke naar het korte hoofd loopt.
- 45 De tak, welke naar de peesagtige spier gaat.
- 46 De tak, welke naar de halfvliezige spier loopt.
- 47 De stam der zitbeenszenuw.
- 48 De tak, welke naar het uitwendige hoofd van de tweelingspier gaat.
- 49 De tak, welke naar het voorste gedeelte van het been loopt.
- 50 De tak, welke zig in de tweelingspier verliest.
- 51 De tak, welke naar het inwendige hoofd van de tweelingspier loopt.
- 52 De tak, welke zig in de kniehols-pier verspreidt.
- 53 De tak, welke in de agterste scheenbeen-pier gaat.
- 54 De tak, welke naar den langen buiger van den voet gaat.
- 55-56 De takken, welke naar den langen buiger van de groote teen gaat.

De zenuwen van den linker arm.

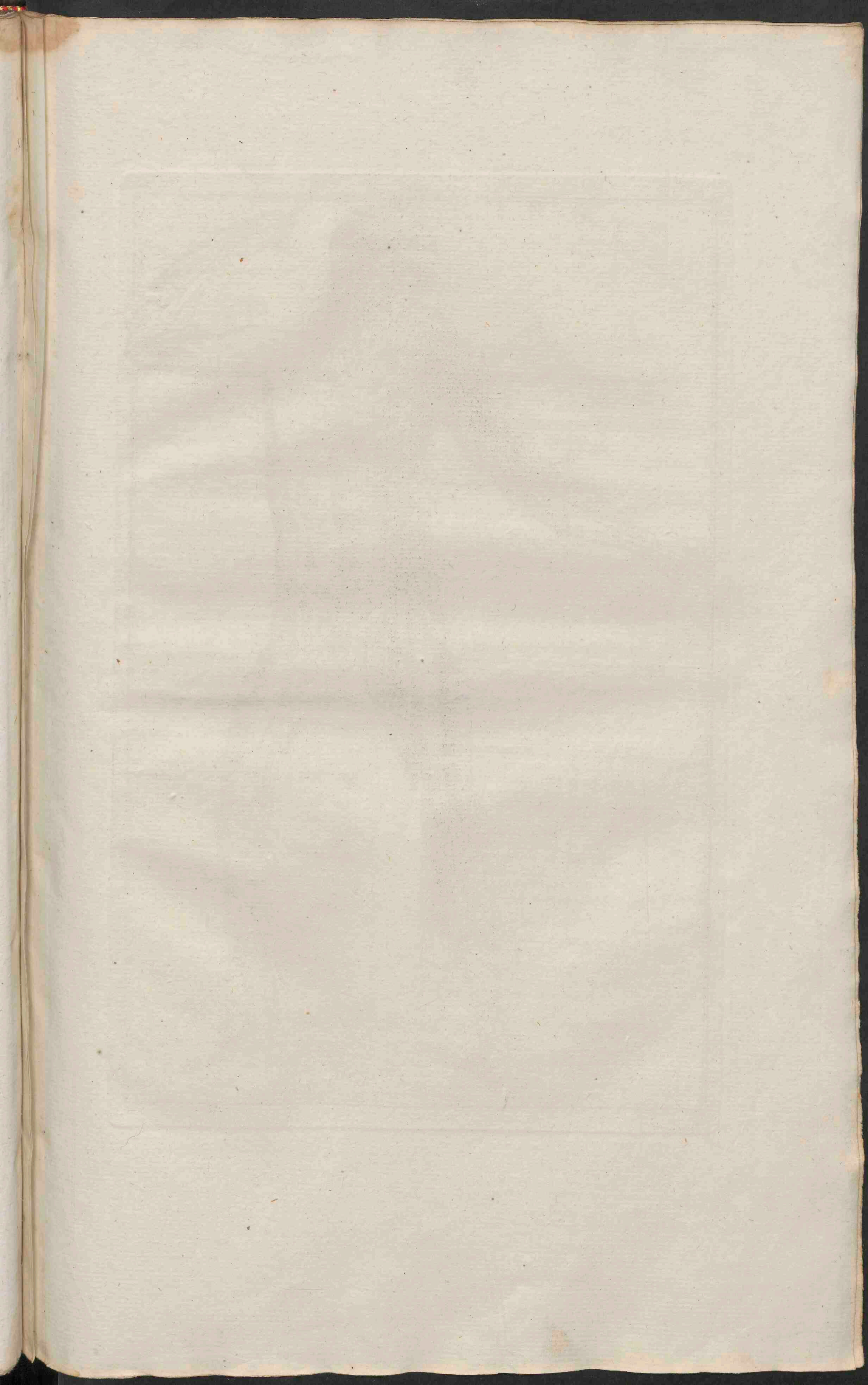
1. 2. 3. 4. 10. 11. 12. 13. 19. 20. 21. De zelfde zenuwen, als aan den regter arm.
- 5 De tak, welke na de groote ronde spier van het schouderblad gaat.
- 6 De zijdelijke tak der spaakbeenszenuw.
- 7 De tak, welke na de driehoekige armspier gaat.
- 8 De tak, welke zig in de breede rug- en groote zaagspier verliest.
- 9 De tak, welke tusfchen bovengemelde spieren loopt.
- 22 De ellebeenszenuw, welke naar beneden loopt, en in haar weg takken aan de spieren geeft.
- 23-25 De zijdelijke takken van bovengenoemde zenuw.

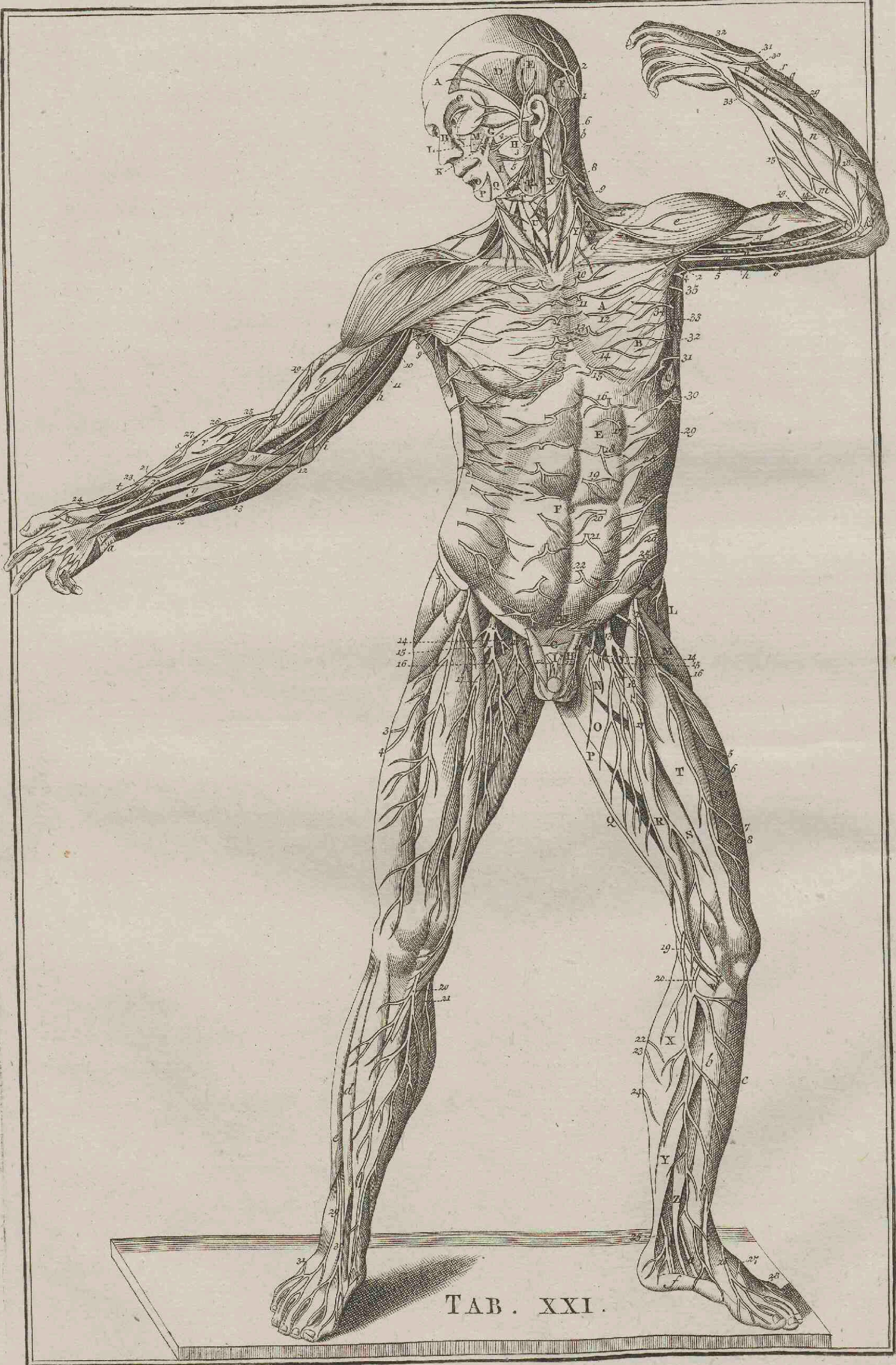
37 Een tak, welke onder de groote bilniet
 38 De verpanding van den tweeden tak
 39 Een afgebroken tak, welke in de
 40 De tak, welke naar de hooft en zig in
 41 De groote tak van de zinszenen
 42 De tak, welke naar het lange hoofd
 43 De tak, welke naar het brede hoofd
 44 De tak, welke naar het korte hoofd
 45 De tak, welke naar de zinszenen
 46 De tak, welke naar de helften
 47 De tak, welke naar de zinszenen
 48 De tak, welke naar het inwendige hoofd
 49 De tak, welke naar het voorste gedeelte van
 50 De tak, welke zig in de tweelingen
 51 De tak, welke naar het inwendige hoofd van
 52 De tak, welke zig in de knieholte
 53 De tak, welke in de agterste kniebeen
 54 De tak, welke naar den langen buiger van
 55 De tak, welke naar den langen buiger van
 de groote teen gaat

De zinnen van de linker arm

1 De tak, welke naar de groote bilniet
 2 De tak, welke naar de groote bilniet
 3 De tak, welke naar de groote bilniet
 4 De tak, welke naar de groote bilniet
 5 De tak, welke naar de groote bilniet
 6 De tak, welke naar de groote bilniet
 7 De tak, welke naar de groote bilniet
 8 De tak, welke naar de groote bilniet
 9 De tak, welke naar de groote bilniet
 10 De tak, welke naar de groote bilniet
 11 De tak, welke naar de groote bilniet
 12 De tak, welke naar de groote bilniet
 13 De tak, welke naar de groote bilniet
 14 De tak, welke naar de groote bilniet
 15 De tak, welke naar de groote bilniet
 16 De tak, welke naar de groote bilniet
 17 De tak, welke naar de groote bilniet
 18 De tak, welke naar de groote bilniet
 19 De tak, welke naar de groote bilniet
 20 De tak, welke naar de groote bilniet
 21 De tak, welke naar de groote bilniet
 22 De tak, welke naar de groote bilniet
 23 De tak, welke naar de groote bilniet
 24 De tak, welke naar de groote bilniet
 25 De tak, welke naar de groote bilniet
 26 De tak, welke naar de groote bilniet
 27 De tak, welke naar de groote bilniet
 28 De tak, welke naar de groote bilniet
 29 De tak, welke naar de groote bilniet
 30 De tak, welke naar de groote bilniet
 31 De tak, welke naar de groote bilniet
 32 De tak, welke naar de groote bilniet
 33 De tak, welke naar de groote bilniet
 34 De tak, welke naar de groote bilniet
 35 De tak, welke naar de groote bilniet
 36 De tak, welke naar de groote bilniet
 37 De tak, welke naar de groote bilniet
 38 De tak, welke naar de groote bilniet
 39 De tak, welke naar de groote bilniet
 40 De tak, welke naar de groote bilniet
 41 De tak, welke naar de groote bilniet
 42 De tak, welke naar de groote bilniet
 43 De tak, welke naar de groote bilniet
 44 De tak, welke naar de groote bilniet
 45 De tak, welke naar de groote bilniet
 46 De tak, welke naar de groote bilniet
 47 De tak, welke naar de groote bilniet
 48 De tak, welke naar de groote bilniet
 49 De tak, welke naar de groote bilniet
 50 De tak, welke naar de groote bilniet
 51 De tak, welke naar de groote bilniet
 52 De tak, welke naar de groote bilniet
 53 De tak, welke naar de groote bilniet
 54 De tak, welke naar de groote bilniet
 55 De tak, welke naar de groote bilniet
 56 De tak, welke naar de groote bilniet
 57 De tak, welke naar de groote bilniet
 58 De tak, welke naar de groote bilniet
 59 De tak, welke naar de groote bilniet
 60 De tak, welke naar de groote bilniet
 61 De tak, welke naar de groote bilniet
 62 De tak, welke naar de groote bilniet
 63 De tak, welke naar de groote bilniet
 64 De tak, welke naar de groote bilniet
 65 De tak, welke naar de groote bilniet
 66 De tak, welke naar de groote bilniet
 67 De tak, welke naar de groote bilniet
 68 De tak, welke naar de groote bilniet
 69 De tak, welke naar de groote bilniet
 70 De tak, welke naar de groote bilniet
 71 De tak, welke naar de groote bilniet
 72 De tak, welke naar de groote bilniet
 73 De tak, welke naar de groote bilniet
 74 De tak, welke naar de groote bilniet
 75 De tak, welke naar de groote bilniet
 76 De tak, welke naar de groote bilniet
 77 De tak, welke naar de groote bilniet
 78 De tak, welke naar de groote bilniet
 79 De tak, welke naar de groote bilniet
 80 De tak, welke naar de groote bilniet
 81 De tak, welke naar de groote bilniet
 82 De tak, welke naar de groote bilniet
 83 De tak, welke naar de groote bilniet
 84 De tak, welke naar de groote bilniet
 85 De tak, welke naar de groote bilniet
 86 De tak, welke naar de groote bilniet
 87 De tak, welke naar de groote bilniet
 88 De tak, welke naar de groote bilniet
 89 De tak, welke naar de groote bilniet
 90 De tak, welke naar de groote bilniet
 91 De tak, welke naar de groote bilniet
 92 De tak, welke naar de groote bilniet
 93 De tak, welke naar de groote bilniet
 94 De tak, welke naar de groote bilniet
 95 De tak, welke naar de groote bilniet
 96 De tak, welke naar de groote bilniet
 97 De tak, welke naar de groote bilniet
 98 De tak, welke naar de groote bilniet
 99 De tak, welke naar de groote bilniet
 100 De tak, welke naar de groote bilniet

De zinnen van de linker arm
 1 Een tak van het vijfde paar halzen-
 2 Een tak, welke na de bovenste bilniet
 3 Een tak, welke om de hooft van het
 4 Een tak van de halzenzenen, naar de
 5 De nam van de zinszenen
 6 De takken, welke naar de inwendige
 7 Een tak, welke naar het lange hoofd der
 8 De tak, welke naar het korte hoofd der
 9 Een tak van de halzenzenen
 10 De tak, welke naar de lange en korte
 11 Overwonden van de hand naar
 12 De nam van de halzenzenen, welke
 13 De korte agteroverwonden doorboort
 14 De vervolg der voorgaanden hooft
 15 Toepende over de groote inwendige van
 16 De verpanding der zinszenen
 De zinnen der linker arm van den tak
 1 De terugkerende rugzinszenen
 2 Een tak der vierde halzenzenen
 3 De tak, welke in de monnikspijler
 4 Een tak van het vijfde paar halzenzenen
 5 Een afgebroken tak van de tweede halzenzenen
 6 De takken der derde, vierde en vijfde halzenzenen
 7 De takken, voortkomende uit de rug en de
 8 De takken der zevende, agte, negende, tiende en twaalfde rugzinszenen
 9 Een tak der eerste halzenzenen
 10 De tak, welke naar het hoofd van de
 11 Brede rugzinszenen
 12 Een tak der tweede halzenzenen
 13 Een tak van de derde halzenzenen
 14 Kleine takjes, welke naar spieren gaan
 15 De linker arm van het been
 16 Een tak, welke naar de middelste en kleine
 17 De zinszenen (nervus ischiaticus)

TAB. XXI.

V E R K L A A R I N G

D E R

21ste

P L A A T.

De spieren der linker zyde van het hoofd.

- A De voorhoofdspier (*frontalis*.)
- B Een gedeelte derzelve, naar den neus loopende.
- C De rondgaande spier der oogleden (*orbicularis palpebrarum*.)
- D De slaapspier (*temporalis*.)
- E De opligter van het oor (*attollens auriculæ*.)
- F De achter-hoofdspier (*occipitalis*.)
- G Het jukbeen.
- H De kaauwspier (*masfeter*.)
- I De wangspier (*buccinator*.)
- K L De jukbeens- of lachspieren (*zygomatici*.)
- M De optrekker der bovenlip (*levator labii superioris*.)
- N De optrekkers des neusvleugels en der bovenlip (*levator labii superioris, et alæ nasi*.)
- O De rondgaande spier van den mond (*orbicularis oris*.)
- P De nederdrukker der onderlip (*depressor labii inferioris*.)
- Q De nederdrukker van den mondhoek (*depressor angulis oris*.)

Aan den hals.

- R De oorklier (*glandula parotis*.)
  - S De tweeboekige spier (*biventer maxilla*.)
  - T Het tongbeen.
  - U De borstbeens-tongbeensspier (*sternohyoideus*.)
  - V De bortsbeens-strottenhoofdspier (*sternothyreoideus*.)
  - WW De schouderblads-tongbeensspier (*coracohyoideus*.)
  - X De borstbeens-tepelspier (*sternomastoideus*.)
  - Y De sleutelbeens-tepelspier (*cleidomastoideus*.)
  - Z De ongelyke driehoekige spier (*scalenus*.)
  - a De opligter van het schouderblad (*levator scapulae*.)
  - b De miltwyzespier (*splenius*.)
  - c De munnikkaps-spier (*cucullaris*.)
  - d Het sleutelbeen.
- Deeze spieren zyn ook, meest allen, aan de rechter zyde.

Aan den linker arm.

- e De driehoekige schouderp. (*deltoides*.)
- f De inwendige armsp. (*brachieus*.)
- g De tweehoofdige sp. (*biceps*.)
- h Het lange { hoofd der driehoofdige
- i Het korte { spier

- k De groote of binnenste knokkel van het opperarmbeen.
- l Het begin der lange handpalmsp. (*ulnaris*.)
- m De inwendige } ellebeensspier (*ulnaris*.)
- n De uitwendige }
- o De eigene uitstrekker van den pink.
- p De uitstrekker der vingeren.
- q De afvoerder van den duim.
- r De uitwendige spaakbeensspier.

Aan de linker zyde van de borst en buik.

- A De groote borstspier.
  - B De tepel der borst.
  - C De groote zaagspier.
  - D De breede rugspier.
  - E De uitwendige schuinse buikspier.
  - F De navel.
  - G De plaats van de vereéniging der schaambeenderen.
  - H De optrekkende spier des bals (*cremaster*.)
  - I Het manlyk lid.
  - K De rand van het darmbeen.
- Ook deeze deelen zyn aan de rechter zyde kenbaar.

Aan de linker dye en het been.

- L De middenste bilspier (*gluteus medius*.)
  - M De spanspier der dyeschede.
  - N De schaambeensspier (*pectineus*.)
  - O De lange aanvoerder der dije.
  - P De bovenste pees der dunne dijspier (*gracilis*.)
  - Q De halve peesachtige spier.
  - R De snijdersp. (*sartorius*.)
  - S De inwendige zwaare dyespier (*vastus*.)
  - T De rechte dijspier.
  - U De uitwendige zwaare dijspier.
  - V De benedenste pees der dunne dijspier.
  - W De benedenste pees van de half-trekkerachtige (*semitendinosus*.)
  - X De binnenste tweelingsp. (*gemellus*.)
  - Y De platte kuitsp. (*soleus*.)
  - Z De lange buiger van de teenen.
  - a De pees der achterste scheenbeensspier.
  - b Het scheenbeen.
  - c De voorste scheenbeensspier.
  - f De afvoerder van den grooten teen.
- Ook deezen zyn aan de rechter zyde.

Aan den rechter arm.

e-r, Gelyk aan de linker zijde.

VERKLAARING DER 21^e PLAAT.

- s De uitwendige spaakbeenspier.
 t De lange afvoerder van den duim.
 v De lange achteröverwender (*pronator* *supinator*)
 w De ronde vooröverwender.
 x De inwendige spaakbeenspier.
 y De lange handpalmspier, die het pees-
 vlies in de hand maakt.
 z De uitwendige ellebeenspier.
 a De korte handpalmspier.
 b De korte buiger van den duim.
 c. c. c. De peezen der diepgelegene spier (*pro-*
fundus), na dat die door de splytingen der
 verhevene (*sublimis*) zyn uitgekomen, en
 naar de vingertoppen loopen.

De onderhuids-zenuwen der linker zyde van
 het hoofd, den hals en de borst, waarvan
 eenige tusfchen de spieren, anderen achter
 en door dezelve gaan.

- 1 De tak der tweede halszenuw, die naar
 het hoofd opklimt.
- 2 Een zydelyke tak, die zig naar het achter-
 hoofd verspreidt.
- 3 Het harde gedeelte van het zevende paar
 zenuwen, vóór het oor opklimmende (*por-*
ti dura septimi paris nervorum).
- 4 De tak, die zig in de jukspieren verliest.
- 5 De tak, die zig in de wangspier verspreidt.
- 6 Een tak der tweede halszenuw.
- 7 Een tak der derde halszenuw.
- 8 De terugkeerende ruggemergzenuw (*ner-*
vus spinalis recurrens).
- 9 De vierde halszenuw.

Aan de borst en buik.

- 10—16 Takken van de zes paar ribben-zenuwen
(nervi costales).
 17—35 Huidtakken, afkomstig van de boven ge-
 noemde ribben-zenuwen, en van de eerste
 der lendenen.

Aan de linker, of rechter dye.

- 1 Een huidtak, die van de lendenen-zenuw
 komt.
- 2 Een tak der tweede lenden-zenuw, die on-
 der den band van FALLOPIUS loopt, en zig
 naar de lieschklieren en breede zwachtel-
 spier verspreidt.
- 3—8 Takken der bovengenoemde zenuw, wel-
 ke zig vereenigen, en in één loopen met
 de takken van den achterkant, om huidze-
 nuw te worden.
- 9 Een tak, ontftaande uit de vereéniging
 van de tweede lendenzenuw met de dye-
 zenuw; zie Pl. XIX. N°. 24.
- 10, 11, 12 Takken van de binnenste tak der
 tweede lendenzenuw, die zig in de huid
 van de teeldeelen verliezen.
- 13 De stam der dijezenuwen (*nervus cruralis*).
- 14 De takken, die zig in de schaamspieren
 verliezen.
- 15 De stammen, die huidzenuwen worden.

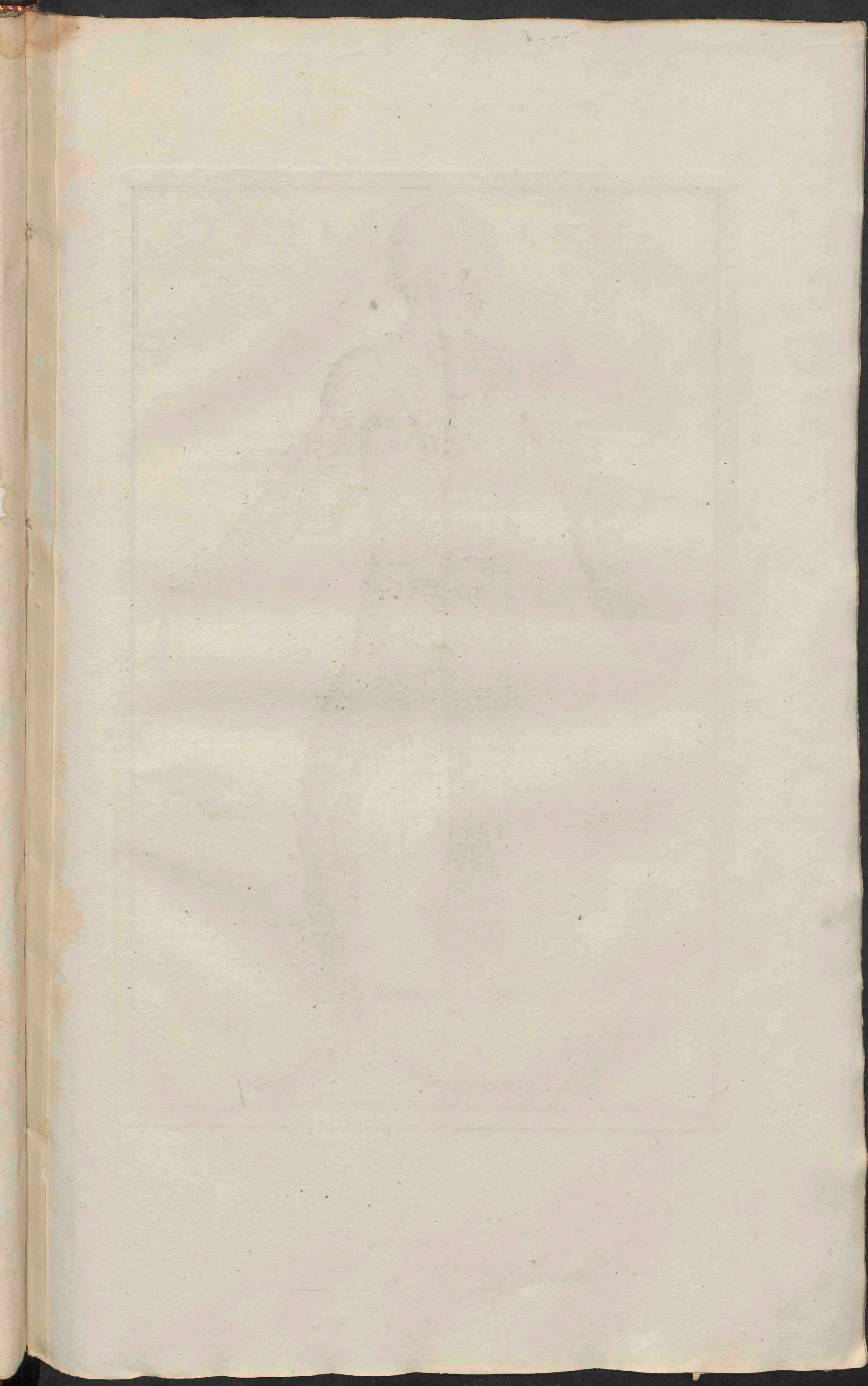
- 16 De takken, die, de snijderspier doorboo-
 rende, zig mede in de huid verliezen.
- 17 Het vervolg der voorgaande takken.
- 18 Takken, die zig met de voorgaande ver-
 eenigen, om vlechten te maaken.
- 19 De tak, die de snijderspier doorboort,
 en met de volgende zenuw vlechten maakt.
- 20 De tak van deeze zenuw, die zig met de
 voorgaande vereenigt, om een stam uitte-
 maaken, die de moederader vergezelt.
- 21 De kleine tak, die N°. 19 aan den linker
 knie geeft.
- 22, 23, 24 Huidtakjens, die van de achterzenuw af-
 komstig zyn.
- 25 Het uiteinde der zitbeenszenuw, die zig
 in het hol van de voet verspreidt.
- 26—30 Takken van de scheenbeens-zenuw, die
 zig over den voet verspreiden, om huidze-
 nuwen te worden.
- 31 Een takje van gemeenschap tusfchen de
 zenuwen van den voor- en achterkant.

Aan den rechter arm.

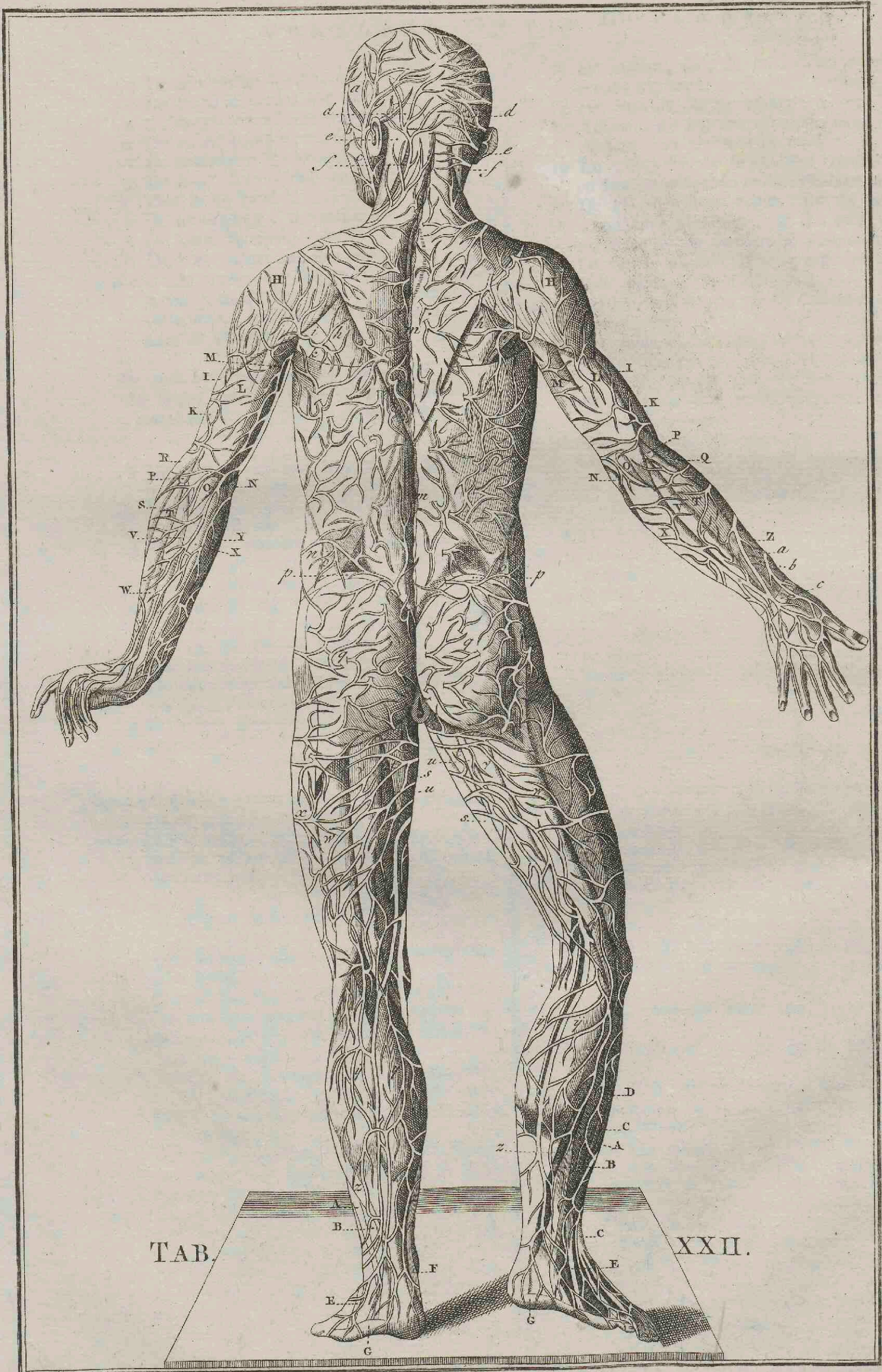
- 2 De gewricht-zenuw (*nervus articularis*).
- 7, 8, 9 Takken, die uit de rugzenuwen voord-
 komen.
- 10 De stam der ellebeenszenuw (*nervus ul-*
naris).
- 11 De inwendige huidzenuw (*nervus cutaneus*
internus).
- 12—13 Takken derzelve, die zig naar achteren in
 de huid verliezen.
- 16 De middenste zenuw (*nervus medianus*).
- 18 Een huidzenuw.
- 19 Een huidzenuw, afkomstig van de spaak-
 beenszenuw.
- 20 De spier-huidzenuw (*nervus musculo-cutaneus*).
- 21 De buitenste tak derzelve, die zig in de
 huid verliest.
- 22 De binnenste tak derzelve zenuw.
- 23, 24 Takken van de spaakbeenszenuw, die zig
 naar den rug van de hand en duim ver-
 spreiden.
- 25, 26, 27 Takken, die haaren oorsprong uit de
 spaakbeenszenuw neemen, en voortgaan om
 huidzenuwen te worden.

Aan den linker arm.

- 1 Een zenuwtak, die zig in de huid ver-
 spreidt.
- 3, 4, 5, 6 Takken, die uit de rugzenuwen voord-
 komen, en zig in de spieren van den arm
 en huid verspreiden.
- 14, 15 Zijdelyke takken der ellebeenszenuwen.
- 17 Een tak van gemeenschap, tusfchen de
 spier-huid en middenste zenuwen.
- 28 30 Takken van de spaakbeens-zenuw, die zig
 verliezen in de huid.
- 31, 32, 33 Takken, die naar den duim en wijsvin-
 ger, en naar de andere vingeren en pink
 gaan.
- 2, 10, 11, 16, 19 Deze zenuwen zija in den rechter
 arm duidelijker te zien.

V E R K L A A R I N G

D E R

22^{fte}

P L A A T.

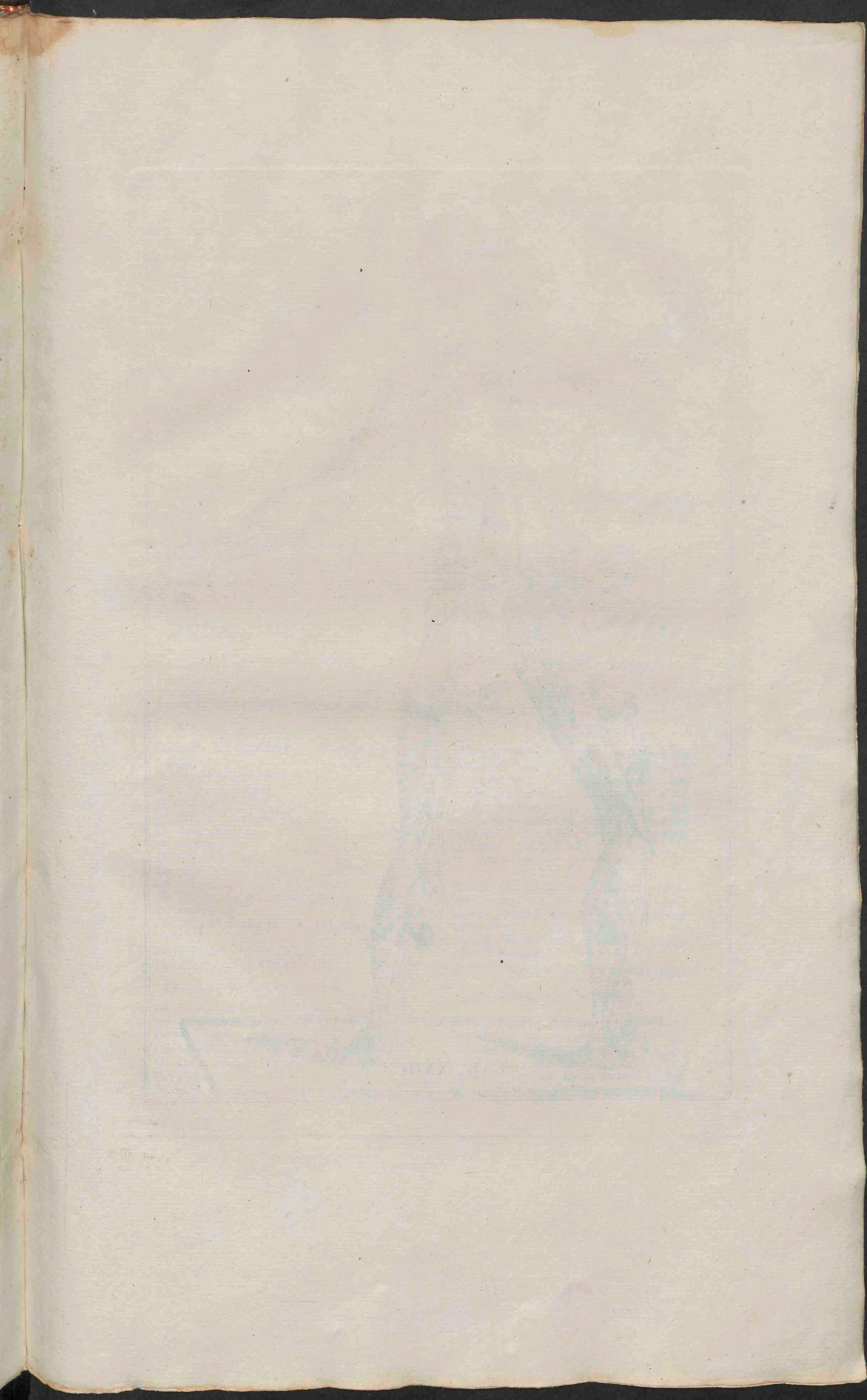
De onder de huid loopende aderen en slagaderen, van welke eenige dóór de spieren heen; en andere tusfchen dezelve, en nog andere van den voorkant koomen. De meeste aderen worden door geene slagaderen vergezeld; eenige worden vergezeld door slagaderen, die dunner zyn dan de aderen. De aderen vereenigen zig menigvuldig, en derzelve loop is verschillende aan de eene en andere zyde afgebeeld. Van welke stammen deeze slagaderen en aderlyke takken voordkomen, was van veele moeyelyk te zeggen; en is, om het geringe nut daarvan, niet aangeweezen.

De spieren zyn de volgende.

- a a De linker slaapspier.
- b b Het linker juk.
- c c De linker kaauwspier.
- d. d De achterhoofdspieren.
- e. e De borstbeenstepelspiere.
- f. f Gedeelten der faamgevoegde en fchuinfche nekspiere, en der opligters der fchouderbladen.
- g. g De munnikkapspiere.
- h. h De onderdoornspiere.
- i. i De kleine ronde spiere.
- k. k De groote ronde spiere.
- l. l De breede rugspiere.
- m. m De doornwyze uitfteekzels der wer- velen.
- n. n De uitwendige } fchuinfche buikspie-
o. o De inwendige } ren.
- p. p De randen der darmbeenderen.
- q. q De groote bilspiere.
- r De uitwendige fluitspierce van den aars, aan de rechterzyde aangeweezen.
- s. s De dunne dyefpiere.
- t. t De groote aanvoeders der dyen.
- u. u De half vliezige spiere.
- v. v De half peezige spiere.
- w. w De tweehoofdige dyefpiere.
- x. x Gedeeltens der dyefcheden, die de buitenfte zwaare dyefpiere (*vasti*) omkleeden, en van den rand der darmbeenderen voordkomen.
- y. y. y. y De tweelingspiere.
- z. z De platte kuitspiere.

- A. A De lange kuitbeenspiere.
- B. B De korte kuitbeenspiere.
- C. C De rechter lange uitftrekker der teenen.
- D De rechter voorfte fcheenbeenspierce.
- E. E De derde kuitbeenspiere.
- F De linker lange buiger der teenen.
- G. G De afvoeders der kleine teenen.
- H. H De driehoekige fchouderfpiere.
- I. I De inwendige armfpiere.
- K. K De lange achteroverwenders.
- L. L De korte, hoofden der driehoofdige
- M. M De lange armfpiere.
- N. N De lange handpalmspiere.
- O. O De ellebeenshoofden (*olecrana*).
- P. P De kleine knobfels der opperarm- beenderen.
- Q De rechter buitenfte fpaakbeenspierce.
- R De linker lange buitenfte fpaakbeens- spierce.
- S De linker korte buitenfte fpaakbeens- spierce.
- T. T De uitftrekkende spiere der vingeren.
- V. V De uitwendige ellebeenspiere.
- W De linker eigene uitftrekker van den pink.
- X. X De inwendige ellebeenspiere.
- Y De linker inwendige fpaakbeenspierce.
- z. a De twee gedeelten van de rechter lange afvoerder des duims.
- b De rechter korte uitftrekker des duims.
- c De rechter, uitwendige, ringwyze, voorhandsband.

TAB. XXIII.

V E R K L A A R I N G

D E R

23ste

P L A A T.

De spieren der rechter zyde van het hoofd, den nek, rug, lendenen en billen.

- a De achterhoofdspier.
- b De opligter van het oor.
- c De slaafspier.
- d De voorhoofdspier.
- e De rondgaande spier der oogleden.
- f Het jukbeen.
- g De groote jukbeenspier.
- h De wangspier (*buccinator*).
- i De kaauwspier (*masseter*).
- l De miltwijze nekspier (*splenius*).
- m De zamengevoegde spier (*complexus*).
- n De monnikspier (*cucullaris*).
- o De onderdoornspier.
- p De kleine ronde spier.
- q De groote ronde spier.
- r De groote schuinse ruit-spier.
- s De heiligbeens lendenpier.
- t De breedte rugspier.
- u De uitwendige } schuinse buikspier.
- v De inwendige }
- w De rand van het darmbeen.
- x De groote bilspier.
- y De uitwendige sluitspier van den aars.

Aan de rechter dije en het been.

- z Gedeelte der dijfchede, met derzelver spanspier.
- a De tweehoofdige dijspier.
- b De halfpeezige spier.
- c De halfvliezige spier.
- d De groote aanvoerder der dije.
- e De dunne dijspier.
- f De snijders spier.
- g De tweeling-kuitspier.
- h De platte kuitspier (*soleus*).
- ii De achterste }
- kk De voorste } kuitbeenspier, (*peronei*).
- l De kleine }
- n De lange buiger der teenen, aan het rechter been.
- o De achterste scheenbeens spier.
- p De afvoerder des kleinen teens.

De spieren van den rechter arm.

- q De doorn van het schouderblad.
- r De driehoekige spier (*deltoid*).
- s De driehoofdige armspier.
- t De inwendige armspier.
- v De kleine knobbel van het opperarmbeen
- w Het elleboogs uitsteeksel.
- x De lange achteröverwender.

- y De uitwendige spaakbeens-spier.
- z De uitstrekkers der vingeren.
- a De uitwendige } ellebeens-spier.
- b De inwendige }
- e Het bovenste gedeelte } van de lange af-
- f Het onderste gedeelte } voerder des duims.
- g De korte } uitstrekker des duims.
- h De lange }

Aan de linker zyde van het hoofd, den nek, rug, enz.

a—z, Gelijk aan de rechter zijde.

Aan de linker dije en het been.

a—l, p. Zie de rechter dije en been.

m De lange uitstrekker der teenen.

Aan den linker arm.

q, r, s, t, v, x, y, z, a, b, e, f, g, Gelijk aan den rechter arm.

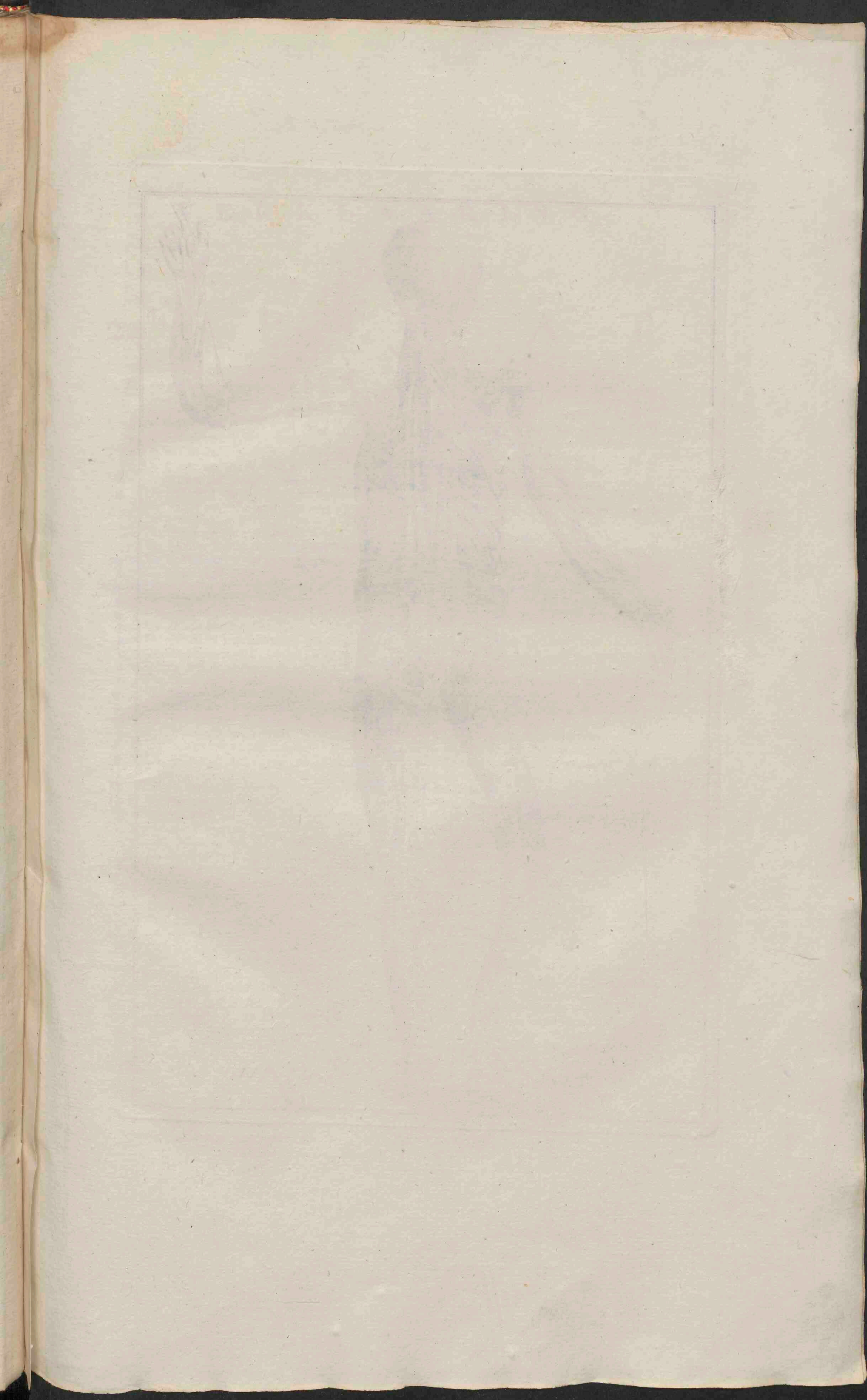
- u De tweehoofdige armspier.
- c De lange handpalmspier.
- d De inwendige spaakbeensspier.

De zenuwen van de rechter zyde van het hoofd, nek, rug en lendenen.

- 1 Het zogenaamd harde gedeelte der gehoorzenuw, of van het zevende paar, daar dezelve den ganzenpoot-vlecht (*pes anserinus*) uitmaakt, en vóór het oor naar de slaaf van het hoofd, naar de wang, en laager over den hoek van de onderkaak verspreidt; zie Plaat XXI N°. 3. aan de linker zijde van het hoofd.
- 2 De tak der derde halszenuw.
- 3 De terugkeerendé ruggemergszenuw.
- 4—7 Takken der tweede halszenuw.
- 8—31 Takken van de hals- rug- lenden- en heiligbeens zenuwen, die door de spieren naar buiten komen, en zig onder de huid verspreiden.
- 26 32 Takken van de tusfchenribbige en schouderbladszenuwen.
- 33 Takken van het vierde paar halszenuwen.

Aan de rechter dije en het been.

- 1 Eentakjen, afkomstig van de zitbeenszenuw.
- 2 Het vervolg van de tweede inwendige tak der zitbeenszenuw, zie Plaat XX. N°. 26. aan de rechter dije.
- 3, 4 Takken afkomstig van de tweede lendenzenuw; zie Plaat XXI. N°. 2 aan beide dijén.

VERKLAARING DER 23de PLAAT.

- 5 De knieholszenuw, het vervolg der zitbeenszenuw.
- 6 De tak van de zitbeenszenuw, die naar de buiten zijde van de kuit loopt.
- 7 Eén tak derzelve, die, naar en over de tweelingskuitspier zig onder de huid verspreidt; zie deszelfs begin op Plaatj XX. N°. 36.
- 8 Eén tak der zitbeenszenuw, die, de tweelingspier doorboorende, huidzenuw wordt.

Aan de linker zijde van den nek, rug en lendenen.

- 8—34 Dezelfde zenuwtakken, als aan de rechter zijde beschreven zijn.

Aan de linker dije en het been.

- 3—6 en 8 Dezelfde takken, als aan de rechter dije beschreven zijn.
- 7 Het vervolg van de tweede inwendige tak van de zitbeenszenuw, die hier kuitzenuw wordt, en van de rechter verschilt.
- 9 Takken der voorste zitbeenszenuw: zie Plaat XIX. N°. 32 en 33. aan de rechter en linker zijde.
- 10 Een takjen van gemeenschap tusschen deeze en de afdaalende kuitzenuw.

Aan den rechter arm.

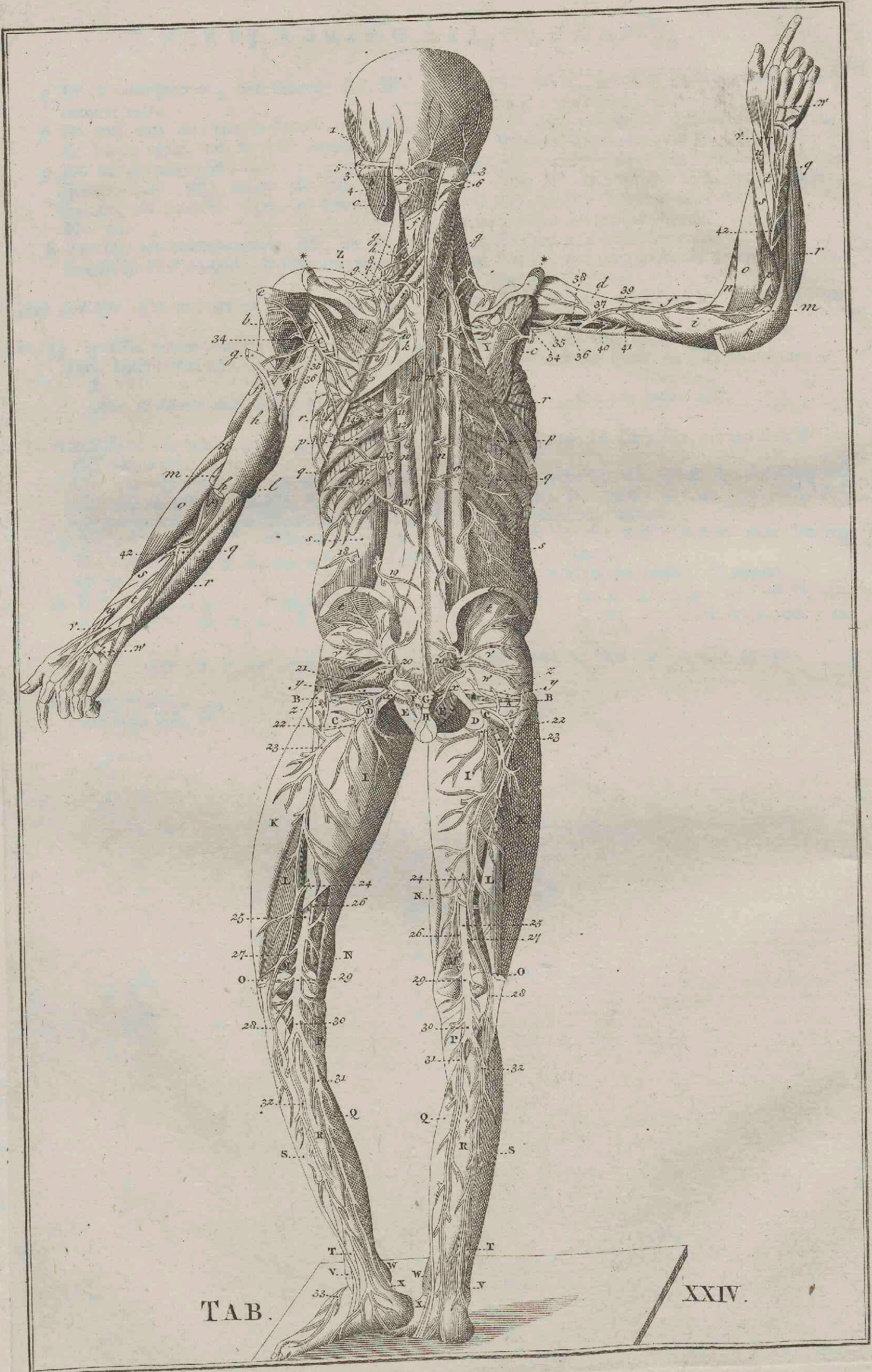
11. Takken afkomstig van de spaakbeenszenuw: zie Plaat XX. N°. 4. aan de rechter zijde.

- 12 Een takjen, het welk van de gewrichts zenuw voortkomt.
- 13 Een tak, afkomstig van de bovenste tusschenribbige zenuw, zie Pl. XXI. N^o.
- 14, 15 Takken der spaakbeens zenuwen: zie Plaat XX. N°. 17. aan den rechter arm, en N°. 15. aan den linker arm.
- 23, 24 Takken der zelfde zenuw.
- 25 Takken der ellebeenszenuw.
- 26 Takken der doorboorende zenuw van CASSERIUS.
- 27 Een tak der spaakbeenszenuw; zie Plaat XIX. N°. 27.
- 28 Een tak van gemeenschap tusschen de uiteinden der spaak- en ellebeens-zenuwen.

Aan den linker arm.

- 1, 12, 13, 14, 15 Dezelfde, als aan den rechter arm.
- 16 Het vervolg van de tak der doorboorende zenuw van CASSERIUS: zie Plaat XIX. N°. 7. aan beide armen.
- 17 Vervolg der zelfde zenuw naar den rug van de hand.
- 18, 19 Handtakken der spaakbeens-zenuw.
- 20 Een tak der spaakbeenszenuw, die zig over den rug van de hand verspreidt: zie Plaat XIX. N°. 27.
- 21, 22 Kleine takjens van dezelfde zenuw.

TAB.

XXIV.

V E R K L A A R I N G

D E R

24ste

P L A A T.

De aangewezenen spieren zyn de volgende.

- a Het linker juk.
- b De linker kaauwspier.
- c De onderkaak.
- d De nekstepelspier.
- e De linker zaamgevattespier.
- f. f De platte wiekspieren, de linker afgesneden.
- g. g De opligters van de schouderbladen.
- h De linker bovenste achterste zaagspier.
- i De linker kleine ruitspier.
- k De linker groote ruitspier.
- l De rechter smalle schuinsche nekspier.
- m. m De doornspieren van de ruggegraat.
- n. n De lange rugspieren.
- o. o De heiligbeens-lendenspiieren.
- p. p De ribben.
- q. q De uitwendige tuschenribbige spieren.
- r. r De groote zaagspiieren.
- s. s De dwarfsche buikspieren.
- t. t De darmbeenderen.
- u. u De randen derzelve.
- v. v De kleine bilspieren.
- w. w De peerswyze spieren.
- x. x De heilig- en zitbeensbanden.
- y. y De bovenste tweelingspiieren.
- z. z De inwendige stopspieren.
- A. A De onderste tweelingspiieren.
- B. B De groote draajers van de dyebeenderen.
- C. C De vierkante dyespieren.
- D. D De zitbeensknobbels.
- E. E De opligters van den aars.
- F De stuitbeenspier.
- G Het stuitbeen.
- H De uitwendige sluitspier van den aars.
- I. I De groote aanvoeders der dyen.
- K. K De uitwendige zwaare dyespieren.
- L. L De korte hoofden van de tweehoofdige dyespieren.
- M. M De dyebeenderen.
- N. N De inwendige zwaare dyespieren.
- O. O De afgesneden einden van de omgeslagen lange hoofden der tweehoofdige dyespieren.
- P. P De onderknieholspieren.
- Q. Q De lange buigers der teenen.
- R. R De achterste scheenbeenspiieren.
- S. S De lange kuitbeenspiieren.
- T. T De korte kuitbeenspiieren.
- V. V De buitenste enkels.
- W. W De inwendige enkels.

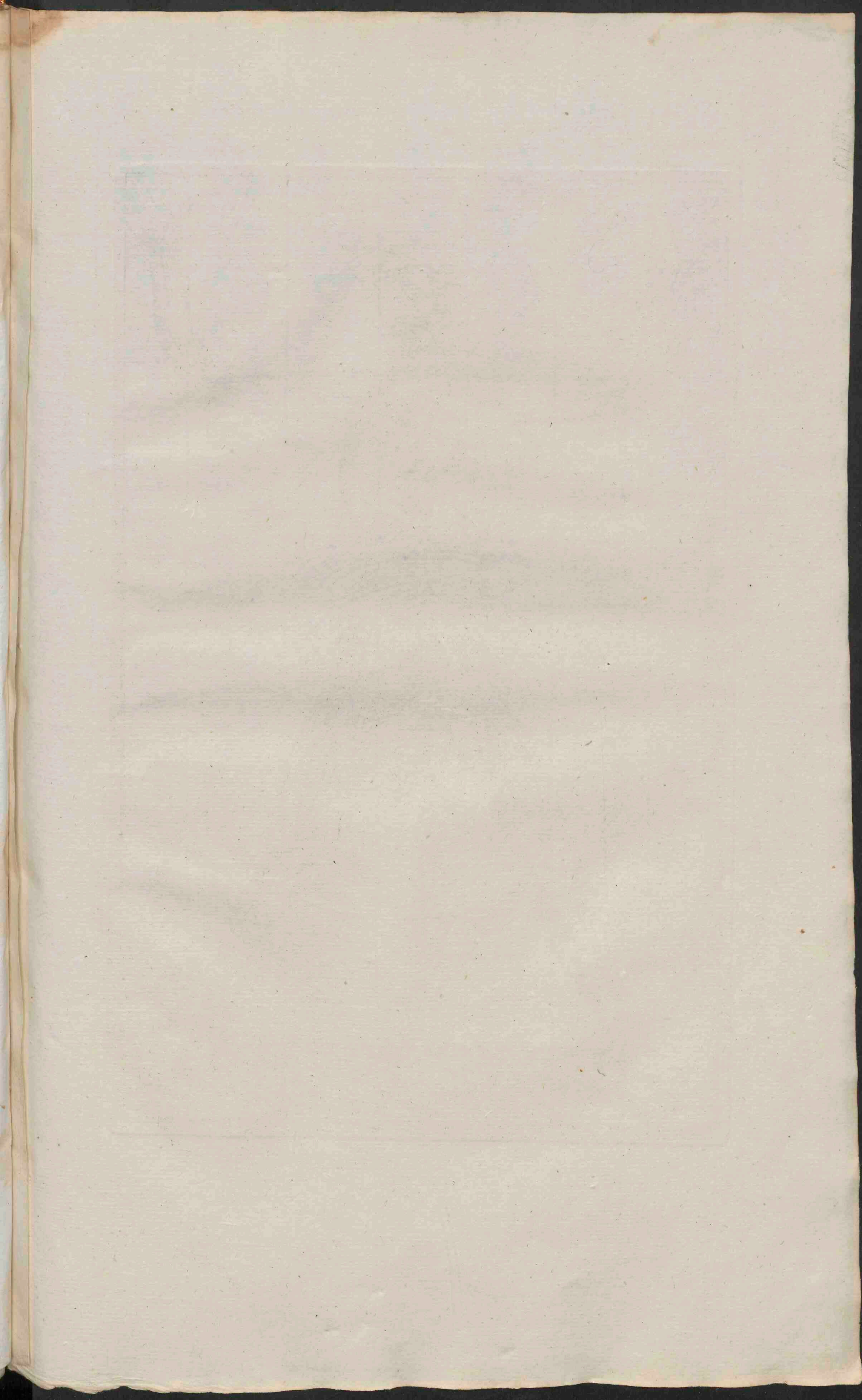
- X. X De peezen van de achterste scheenbeenspiieren.
- Y Het rechter schouderblad.
- Z De rechter boven-doornspier.
- * De aangroezels der schouder toppen.
- a De linker onderdoornspier.
- b De linker kleine ronde spier.
- c. c De onderschouderbladspieren.
- d Het rechter opperarmbeen.
- e De omgeslagen linker driehoekige schouder spier.
- f. f De inwendige armspiieren.
- g Het lange hoofd van de linker driehoofdige armspier, omgeslagen.
- h. h Het korte hoofd van de linker driehoofdige, waar van het einde onder is afgesneden.
- i Het rechter derde hoofd der driehoofdige.
- k Het rechter afgesneden gemeene einde van het lange en korte hoofd derzelve.
- l De inwendige knobbel van het linker opperarmbeen.
- m. m De uitwendige knobbels der beide armbeenderen.
- n. n De lange achteroverwenders.
- o. o De uitwendige spaakbeenspiieren.
- p. p De korte achteroverwenders.
- q. q De ellebeenderen.
- r. r De diepgelegen spieren.
- s. s De lange afvoeders der duimen.
- t. t De groote uitstrekters der duimen.
- u. u De korte uitstrekker.
- v. v De eigene uitstrekters der wysvingeren.
- w. w De peezen der uitwendige spaakbeenspiieren.

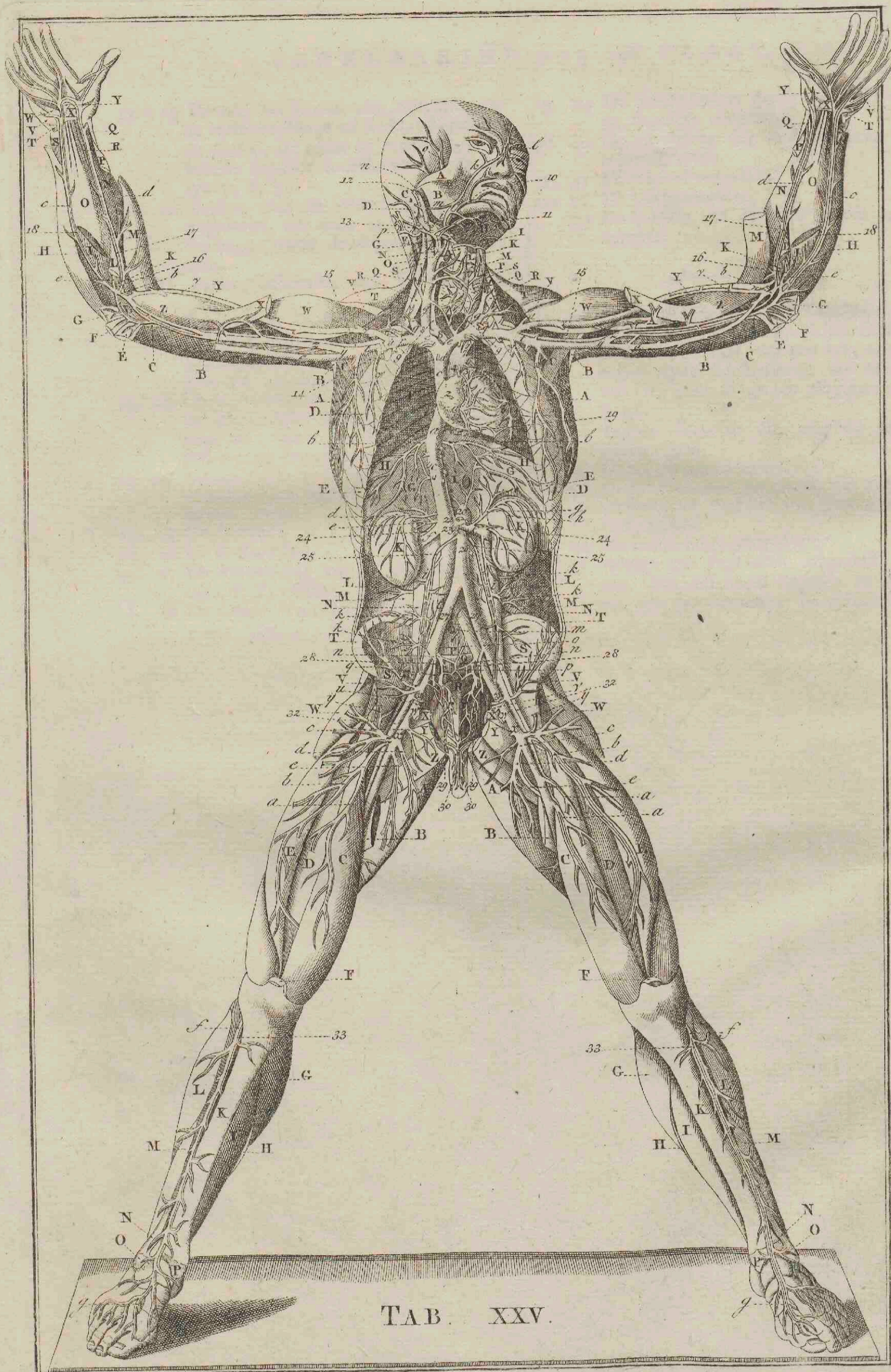
De diepgelegene aders en slagaders van het hoofd, den nek, rug, lendenen en dyen, van den achterkant.

- 1 De ader en slagader, die onder de slaapspier naar het uitwendig bekkeneelsvlies (*pericranium*) gaan.
- 2. 3. 4. 5. 6 Slagaderlyke en aderlyke takken, die naar het achterhoofd en de nekspieren gaan, waar van de oorsprong in Plaat 2^e wordt aangewezen.
- 7. 8. 9 Linker schouderaderen, van slagaderen vergezeld.

VERKLARING DER 24te PLAAT.

10-19 De rug- en lendenvaten, afkomstig van de tusschenribbige en lenden-flagaderen en aderen, die onder de munnikkaps- en breede rugspier voordkomen, even gelijk 7, 8, 9. 20. 20 Takken van de onderbuiksaderen en flagaderen, die door de zitbeens-uitsnydingen onder de bilspieren voordkomen. 21 Takken afkomstig van de voorgaande. 22. 22 Takken van de dyeaderen, die zich in de linker zyde vereenigen met de voorgaande tak N°. 21. en in de rechter zyde met de zitbeensader. 23. 23 De zitbeensaderen, die na dat zy aan de driehoofdige spieren takken hebben gegeven, naar beneden loopen, en zich met de scheinaderen vereenigen. 24. 24 Takken van vereeniging tusschen de dyeaderen en flagaderen met de voorgaande vaten. 25. 25 De dyeaders. 26. 26 De dyeflagaders. 27. 27 De vereeniging van de zitbeensaderen met de dyeaders. 28. 28 De kleine of uitwendige moederaders, (<i>venæ saphenæ parva</i>.)	29. 29 De knieholsaders (<i>venæ popliteæ</i>) van de flagaders vergezeld. 30. 30 De verdeeling der vaten in schein- en kuitbeensaders. 31. 31 De scheinbeensaders. 32. 32 De kuitbeensaders. 33 De huidtak van de linker groote moederader. <i>Aan de armen.</i> 34. 34 Takken deroxeladeren en flagaderen, die zich naar de schouderbladspiieren verspreiden, en waar van een tak, aan de regter zyde afgesneden, aan de linker zich over de groote zaagspier verspreidt. 35. 35 Takken derzelve die naar de Armspiieren gaan. 36. 36 De zoogenaamde leveraders. 37. 38 39. 40 Slagaders en aders, die over 't armbeen en tusschen de spieren zich verspreiden. 41 De rechter diepgelegen ader. 42. 42 Aderen van flagaderen vergezeld, die met verscheidenheid tusschen de spieren van den onderarm voordkomen.

TAB. XXV.

V E R K L A A R I N G

D E R

25ste

P L A A T.

De spieren.

- A Het rechter jukbeen.
- B De rechter kaauspier (*masseter*).
- C De ingang van den rechter gehoorweg.
- D Het rechter mamwyze uitsteekzel.
- E De rechter zaamgevatte spier (*complexus*).
- F De rechter tweebuikige onderkaakspier.
- G. G De priemstongbeenspiers (*stylohyoidei*).
- H De maaltandstongebeenspier (*mylohyordeus*).
- I Het tongbeen.
- K De linker borstbeenstongebeenspier (*sternohyoideus*).
- L Het schildwyze kraakbeen.
- M Het ringwyze kraakbeen.
- N De rechter tongbeens- schildwyze kraakbeenspier (*thyroideus*).
- O Het begin van den flokdarm.
- P De afgesneden rechter borstbeenschildspier (*sternothyroideus*).
- Q. Q De schildwyze klier (*gl. thyroidea*).
- R. R De middenste ongelijke driehoekige halspiers (*scaleni*).
- S. S De oplitgende spiers der schouderbladen.
- T. T De munnikkapspiers (*cucullares*).
- V. V De sleutelbeenderen.
- W. W De driehoekige schouderpiers (*deltoids*).
- X. X De korte hoofden der afgesneden tweehoofdige armpiers (*biceps*).
- Y. Y De vereeniging derzelve met de lange hoofden.
- Z. Z De vleezige buiken derzelve tweehoofdige armpiers.
- A De linker ravenbeksarmbeenspier (*coracobrachialis*).
- B. B De lange hoofden van de driehoofdige armpiers (*triceps*).
- C. C De armbeensknobbels.
- D De rechter inwendige armbeenspier (*brachialis*).
- E. E De afgesneden hoofden van de bovenste vooröverwenders (*pronatoras*).

- F. F De afgesneden hoofden van de inwendige spaakbeenspiers (*radiales*).
- G. G De afgesneden hoofden van de verheven spiers (*sublimes*).
- H. H De inwendige ellebeenspiers (*ulnares*).
- I. I De diepgelegen spiers (*profundi*).
- K. K De plaats van de korte achteröverwenders.
- L. L De afgesneden kleine vooröverwenders.
- M. M De lange achteröverwenders (*supinators*).
- N. N De uitwendige spaakbeenspiers.
- O. O De verhevene spiers, het bovenste weggesneden.
- P. P De eindens van de afgesneden lange achteröverwenders.
- Q. Q De lange afvoorders der duimen.
- R. R De rechter lange buiger des duims.
- S. S De ellebeenderen.
- T. T De afgesneden peezen van de inwendige ellebeenspiers.
- V. V De aanvoorders van de pink.
- W De rechter aanvoerder van het nashandsbeen der pink.
- X. X De voorhandsbanden.
- Y. Y De korte buigers der duimen.

Aan borst en buik.

- A. A De breede rugspiers.
- B. B De omgeslagen peesachtige eindens derzelve, aan elk armbeen ingeplant.
- C. C De groote ronde spiers.
- D. D De groote zaagspiers.
- E. E De afgesneden eindens der ribben.
- F De rechter inwendige borstholte ledig.
- G. G Het holle gedeelte van het middenrif.
- H. H De afgesneden voorkant derzelve.
- I De opening, waar door de flokdarm loopt.
- K. K De nieren.
- L. L De dwarsche buikspiers.
- M. M De vierkante lendenpiers.
- N. N De lange lendenpiers (*psos*).

VERKLAARING DER 25te P L A A T.

- O Het ligchaam der onderste lendenwervel.
 P Het kraakbeenige, tusfchen het heiligbeen en de laafte lendenwervel.
 Q Het heiligbeen.
 R De pisblaas en, naar onderen, de manlyke roede.
 S. S De inwendige darmbeenspiere.
 T. T De randen van de darmbeenderen.
 V. V De middenfte bilspieren.
 W. W De fpanfpieren der dyen, omgeflogen.
 X. X De afgefneeden punten der fchaambeenderen.
 Y. Y De beginzels der afgefneeden fchaambeenspiere (*pectines*).
 Z. Z De korte
 A. A De groote
 B. B De afgefneeden lange } aanvoerders
 C. C De inwendige dikke dyefpiere (*vasti*). } der dyen.
 D. D De fchenkelspiere (*cruræ*).
 E. E De uitwendige dikke dyefpiere.
 F. F De eindens der weggefneeden rechter dyefpiere.
 G. G De tweelingfpieren
 H. H De lange voetzoolfpieren.
 I. I De platte kuitfpieren (*follei*).
 K. K De fcheenbeenderen.
 L. L De lange kuitbeenspiere.
 M. M De korte kuitbeenspiere.
 N. N De kuitbeenderen.
 O Derzelver benedenfte aangroeizels.
 P. P De aangroeizels der fcheenbeenderen of binnenfte enkel.

De aderen, beginnende met die van het hart.

Naar boven.

- a De voorfte } kroonaders van het
 b De achterfte } hart.
 c De opklimmende ftam der holader, of bovenfte holader.
 d Takken, die naar het hartzakje afdaalen.
 e De onderfleutelbeensaderen (*venæ subclavia*).
 f Een tak, die van de linker onderfleutelbeensader naar het ftrottenhoofd opklimt, en zig met de rechter inwendige kropader vereenigt.
 g. g De opklimmende inwendige kropaders (*venæ jugulares internæ*).
 h De ftam van de rechter inwendige kropader, die achter in het hoofd loopt.
 i De voorfte tak van de rechter inwendige kropader, die, achter de tweebukige fpier, naar den hoek van de onderkaak opklimt, en hoekader (*vena angularis*) geheten wordt.
 k De slangwyze loop van de hoekader, by den neus opklimmende.
 l De vereeniging der neusaders boven den neus, en verdere verfpreading tot hoofdaderen.

- m De tak van gemeenfchap tusfchen de onderkaaksader en uitwendige kropader.
 n De onder en boven afgefneeden uitwendige kropader.
 o De flaapecters (*venæ temporales*), van flagaderen vergezeld.
 p Een tak, die naar het achterhoofd loopt, afkomstig van de inwendige kropader.
 q. q De uitwendige kropaders (*venæ jugulares externæ*).
 r. r De opperschouder-aders, uit de zelve voorkomende (*venæ superhumerales*).
 s De rechter bovenfte nekfpierader (*vena cervicalis*).
 t. t Het vervolg van de onderfleutelbeensaderen, nu okzeladers (*venæ axillares*).
 u. u De fpieraders (*venæ musculares*).
 v. v. v De zoogenaamde groote hoofdaders (*venæ cephalica*).
 w. w. x. x De uitwendige borstaders (*v. thoracica*) van flagaderen vergezeld.
 y. y De aderlyke ftammen, die de okzellagaders vergezellen.
 z. a Het vervolg van de okzeladers, of de zoogenaamde leveraders (*venæ basilica*).
 b. b De takken, die uit de vereeniging van de hoofd- en middenaderen ontftaan (*mediæ*).
 c. c De inwendige fpaakbeensaders (*venæ ulnares internæ*) van flagaderen vergezeld.
 d. d De inwendige fpaakbeensaders (*venæ ulnares internæ*) van flagaderen vergezeld.
 e. e De diepgelegen of tusfchenbeensaderen (*venæ profundæ*), die tusfchen de fpieren over de tusfchenbeensbanden loopen.
 f. f De boogen der handpalmsaderen en flagaderen (*arcus palmares*), uit welke takken naar de vingeren en duimen overgaan; na dat in de rechterhand de ellebeens- en fpaakbeensvaten, beiden over de voorhandsband (*ligamentum carpi*) naar de handpalm zyn opgeklimmen, waar omtrend in de linker eene verfcheidenheid plaats heeft, die meest voorkomt.

Naar onderen.

- a De onderste holader (*venæ cava inferior*).
 b. b De middenriksaders (*venæ diaphragmaticæ*).
 c De leversaders (*venæ hepatica*).
 d. e De takken der holader, die zig verfpreden over de oppervlakten van de rechter nier.
 f. f De nieraders (*venæ renales*).
 g. h De takjes van de linker nierader, die zig over de linker nier verfpreden.
 i. i De zaadaderen (*venæ spermatica*), waar van de rechter onmiddelyk uit de holader, en de linker uit de linker nierader voorkomt.

VERKLAARING DER 25te PLAAT.

- k. k Takken van de derde, vierde en vyfde lendenaderen.
- l. l De darmbeensaders (*vena iliaca*), die naar de lieschen afdaalen.
- m Een tak, die zig op het heiligbeen verspreidt.
- n. n De inwendige heupbeens- of bekkenaderen (*vena hypogastrica*).
- o Een tak van gemeenschap tuschen de holader en inwendige heupbeensader.
- p Eene ruitwyze vlegt van de inwendige heupbeensader.
- q Een tak, die van de rechter heupbeensader, door de gaten van het heiligbeen loopen.
- r. r De takken van de inwendige heupbeensaders, naar den voorkant van de blaas loopende.
- s De vereeniging derzelve met andere, en als ééne ader over de sponsachtige lichaamen.
- t. t De takken van de holader, die tuschen de lenden en inwendige heupbeenspijeren loopen.
- u. v De afgesneden takken, die agter de buikspieren opklimmen, en bovenbuikaders (*vena epigastrica*) genaamd worden.
- w. w De afgesneden takken, die inwendige moeder-aders (*vena saphena interna*) genaamd worden.
- x. x De dycaders (*vena crurales*).
- y. y De takken, die naar de inwendige darmbeenspijeren loopen.
- z. z De takken, die naar de spanpijeren der dyescheden gaan.
- a. a. a De takken, die naar de inwendige dy-pijeren gaan.
- b. b De takken, die naar de uitwendige dikke dyespieren loopen.
- c. c Huidtakjes.
- d. d De takken, die naar de korte aanvoerders der dyen loopen.
- e. e De takken, die naar de lange aanvoerders der dyen loopen.
- f. f De voorste scheenbeensaders (*vena tibiales anteriores*).
- g. g Het vervolg daar van, over den rug der voeten loopende.

De slagaders, beginnende met die aan het hart.

Naar boven.

- 1 Het rechter hart.
- 2 Het rechter oor van het zelve.
- 3 De longslagadersstam, (*arteria pulmonalis*).
- 4 De groote slagader (*aorta*).
- 5 De voorste kroonslagader (*arteria coronaria cordis*).

- 6 De opklimmende groote slagader, die met een bogt naar onderen loopt.
- 7 De linker onderfleutelbeensslagader (*arteria subclavia sinistra*), waar naast de linker kropflagader begint.
- 8 De gemene stam van de rechter onderfleutelbeens- en rechter kropflagader, die de stam van LOWER genaamd wordt.
9. 9 De kropflagaders (*arterie carotides*).
- 10 De voorste uitwendige tak van de rechter kropflagader, die de ader op den hoek van de onderkaak verlaat, om kinslagader (*arteria mentalis*) te worden.
- 11 De tak van de uitwendige kropflagader, die naar de onderkaak opklimt.
- 12 De rechter tak der inwendige kropflagader, die onder de tweebuikige spier loopt, voor het oor opklimt, en uitwendige oorslagader (*arteria auricularis*) genaamd wordt.
- 13 De kropflagaderlyke tak, die naar het achterhoofd loopt (*arteria occipitalis*).
- 14 De tak, die naar de borst gaat.
15. 15 De onderfleutelbeensslagaders, hier armlagaders (*art. brachiales*) geworden.
16. 16 De tuschenbeensslagaders (*arterie interossee*).
17. 17 De spaakbeensslagaders (*arterie radiales*).
18. 18 De ellebeensslagaders (*arterie ulnares*).
19. 19 De nederdaalende stam van de groote slagader (*aorta descendens*), boven het middenrif.

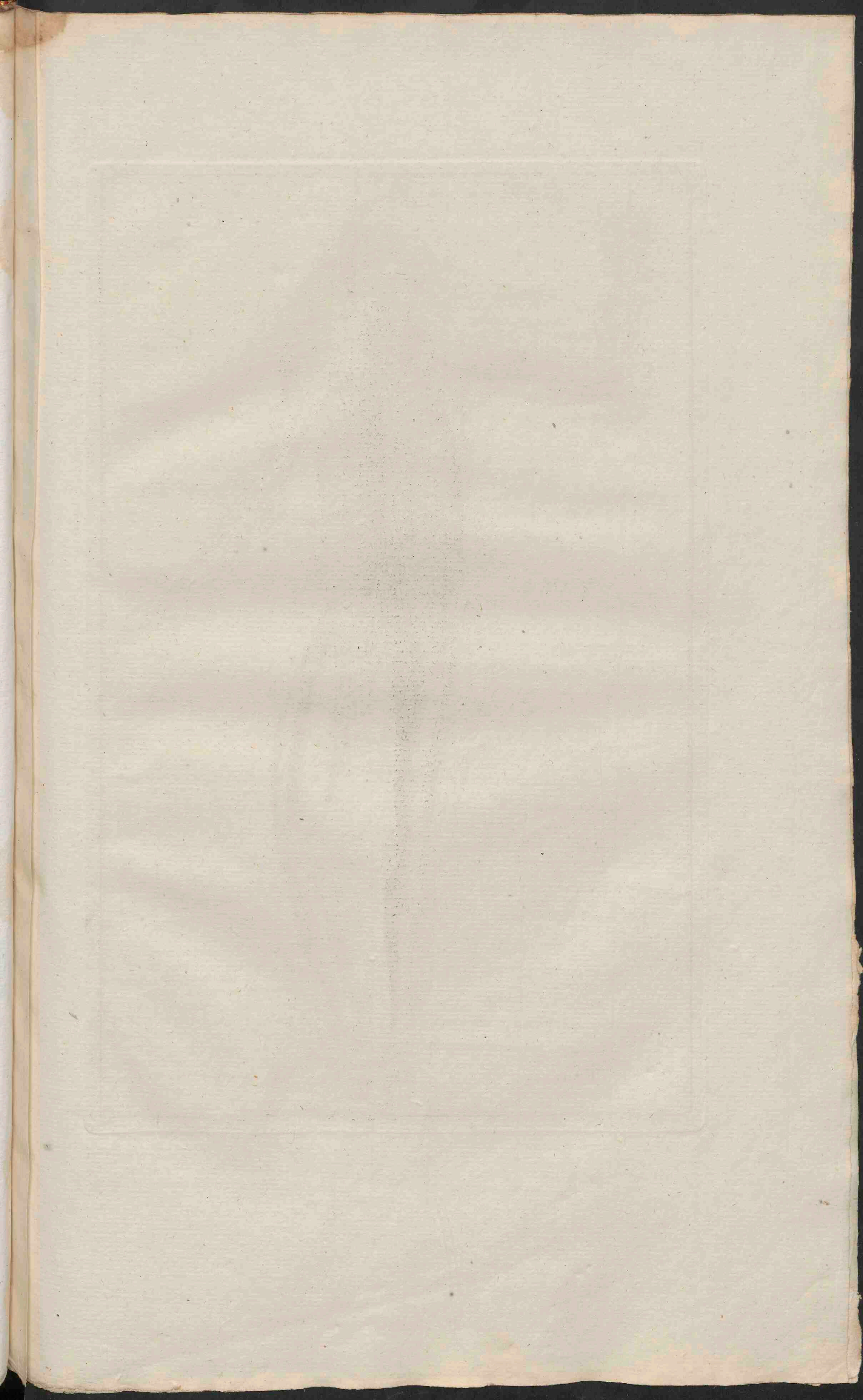
Naar onderen.

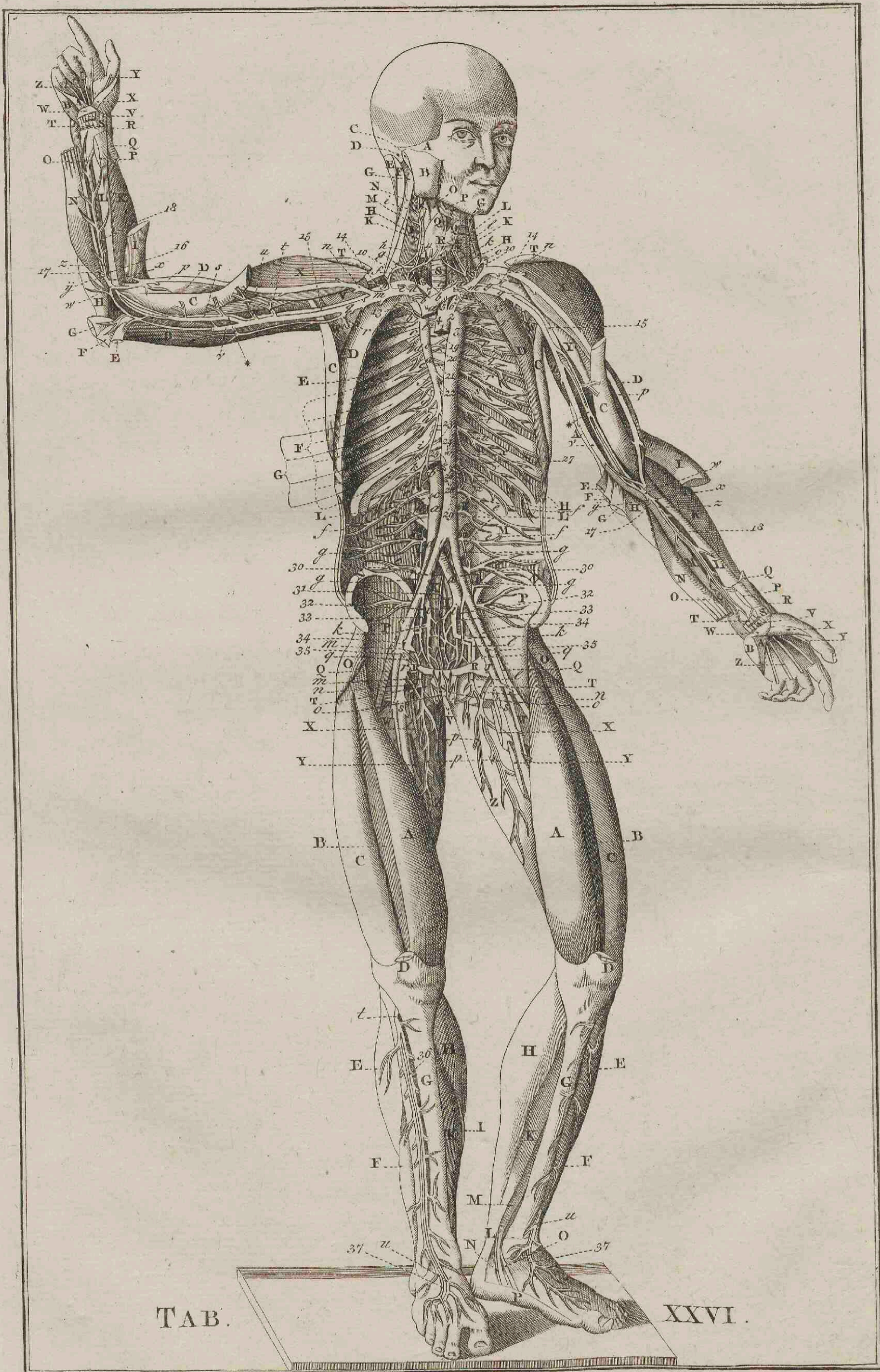
- 20 De groote slagader, door het middenrif heen in den buik gekomen.
21. 21 De middenrifslagaders (*arterie diaphragmatica*).
- 22 De buikslagader (*arteria coeliaca*).
- 23 De bovenste darmschylslagader (*arterie mesenterica superior*).
24. 24 De nierlagaders (*arterie renales*).
25. 25 De zaadslagaders (*arterie spermaticae*).
- 26 De onderste darmschylslagader.
27. 27 De heupbeensslagaders (*arterie iliaca*).
28. 28 De onderbuikslagaders (*arterie hypogastrica*).
29. 29 De takken van onderbuikslagaders, die over den blaas loopen.
30. 30 De takken van den onderbuikslader, die over den rug der roede loopen.
31. 31 De bovenbuikslagaders (*arterie epigastrica*).
32. 32 De deyslagaders (*arterie crurales*).
33. 33 De voorste scheenbeensslagaders (*arterie tibiales anteriores*), en derzelve verspreiding tot over den voet.

1 De ... 2 De ... 3 De ... 4 De ... 5 De ... 6 De ... 7 De ... 8 De ... 9 De ... 10 De ... 11 De ... 12 De ... 13 De ... 14 De ... 15 De ... 16 De ... 17 De ... 18 De ... 19 De ... 20 De ... 21 De ... 22 De ... 23 De ... 24 De ... 25 De ... 26 De ... 27 De ... 28 De ... 29 De ... 30 De ... 31 De ... 32 De ... 33 De ... 34 De ... 35 De ... 36 De ... 37 De ... 38 De ... 39 De ... 40 De ... 41 De ... 42 De ... 43 De ... 44 De ... 45 De ... 46 De ... 47 De ... 48 De ... 49 De ... 50 De ...

De ... 1 De ... 2 De ... 3 De ... 4 De ... 5 De ... 6 De ... 7 De ... 8 De ... 9 De ... 10 De ... 11 De ... 12 De ... 13 De ... 14 De ... 15 De ... 16 De ... 17 De ... 18 De ... 19 De ... 20 De ... 21 De ... 22 De ... 23 De ... 24 De ... 25 De ... 26 De ... 27 De ... 28 De ... 29 De ... 30 De ... 31 De ... 32 De ... 33 De ... 34 De ... 35 De ... 36 De ... 37 De ... 38 De ... 39 De ... 40 De ... 41 De ... 42 De ... 43 De ... 44 De ... 45 De ... 46 De ... 47 De ... 48 De ... 49 De ... 50 De ...

V E R K L A A R I N G

D E R

26ste

P L A A T.

De spieren.

- A Het rechter jukbeen.
- B De rechter kaauwspier.
- C Een gedeelte van de onderkaak.
- D De ingang van den gehoorweg.
- E De platte wickspier (*splenius*), aan de rechterzyde van den hals.
- F De rechter wervel - tepelspier (*trachelo-mastoideus*.)
- G. G De opligters van de schouderbladen.
- H. H De inwendige gedeelten derzelve.
- I Ongetwyfeld het voorste gedeelte der saamgevatte spier.
- K. K. L. M De zydelyksche uitsteekzels van de halswervelen.
- N Een gedeelte der rechter groote voorste hoofdspier.
- O Een gedeelte van de zwelgkeel.
- P Het schilwyze kraakbeen.
- Q. Q De ringwyze kraakbeenspielen.
- R De schilwyze klier.
- S De luchtpyp (*aspera arteria*.)
- T. T De afgesneden sleutelbeenderen.
- V De rechter onderfchouderbladspier.
- W. W De groote ronde spieren.
- X. X De driehoekige armspielen.
- Y De ravenbeks-armspielen.
- Z Het lange hoofd der linker driehoofdige armspier (*triceps*.)
- A Het kleine hoofd der linker driehoofdige armspier.
- B De zelfde regter driehoofdige armspier.
- C. C De afgesneden en omgeslagen gedeeltens der tweehoofdige armspielen.
- D. D De inwendige armspielen.
- E. E De afgesneden en omgeslagen hoofden van de vooroverwenders.
- F. F De afgesneden en omgeslagen hoofden van de inwendige spaakbeenspielen.
- G. G De afgesneden hoofden der verhevene spieren.
- H. H De inwendige ellebeenspielen.
- I. I De afgesneden langen agteroverwenders.
- K. K De uitwendige spaakbeenspielen.
- L. L De spaakbeenderen.
- M Het linker ellebeen.
- N. N De afgesneden diepgelegen spieren, buitenwaards afgebogen.
- O. O. P. P Gedeelten van de doorgesneden vierkante vooroverwenders.
- Q. Q De einden van de afgesneden lange agteroverwenders.
- R. R De lange afvoerders der duimen.
- S. S De afgesneden peezen van de lange buigers der duimen.
- T. T De afgesneden peezen van de diepgelegene spieren.
- V. V De peezen van de verhevene spieren.
- W. W De armbanden.
- X. X De korte buigers der duimen.
- Y. Y De peezen van de lange buigers der duimen.
- Z. Z De peezen van de verhevene spieren.

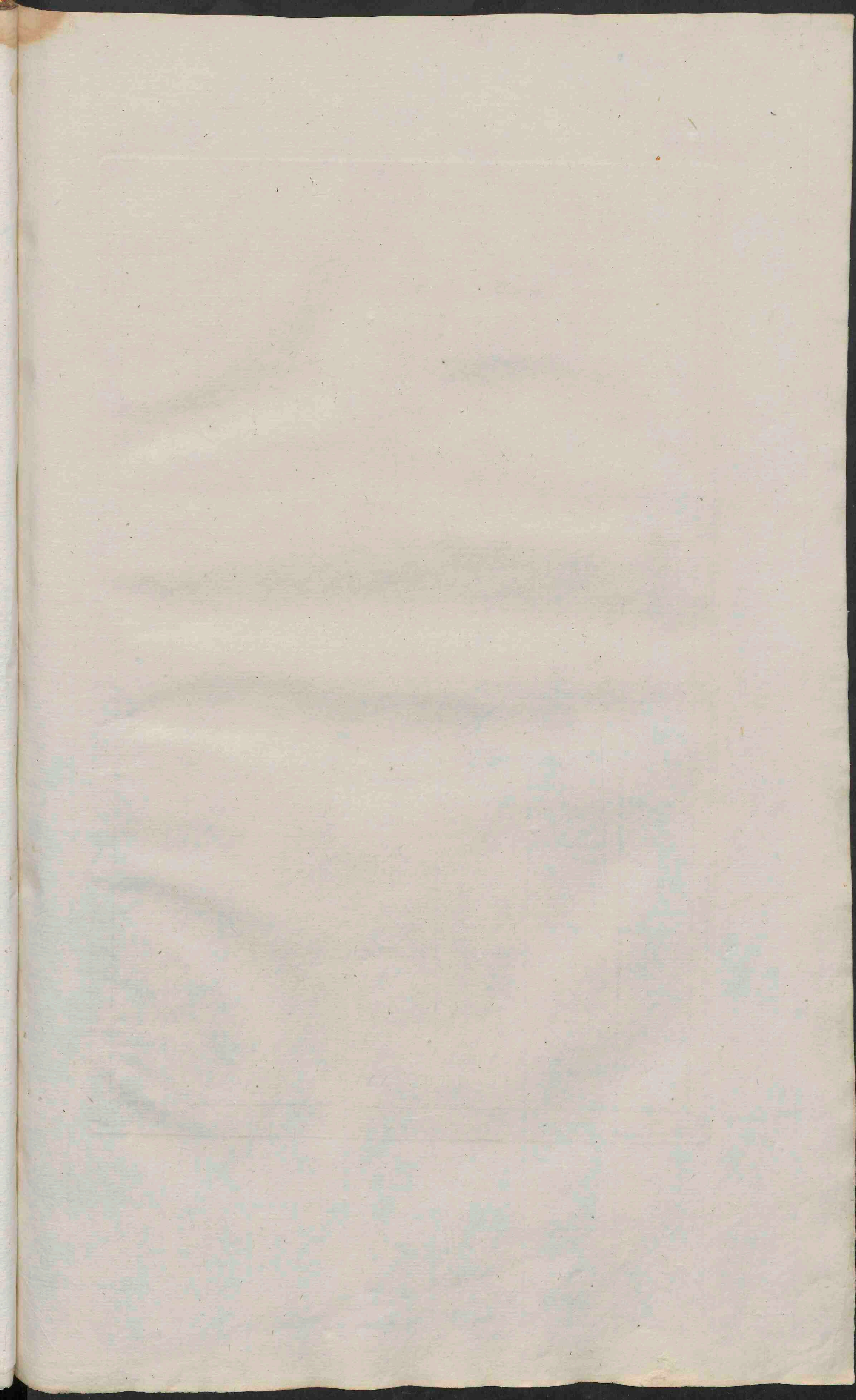
- A. A De aanvoerders van de nahandsbeenderen der kleinste vingeren.
  - B. B De aanvoerders van de pinken.
-
- C. C De breede rugspieren.
  - D. D De uitwendige zyden van de borst.
  - E. E De inwendige borstholten.
  - F. F De rechter inwendige tuschenribbige spieren.
  - G. G De ribben.
  - H De linker buitenste tuschenribbige spieren.
  - I Het kraakbeen tuschen de elfde en twaalfde wervel.
  - K Het lichaam van de twaalfde wervel.
  - L. L De dwarfsche uitsteekzels van de lendenwervelen.
  - M. M De dwarfsche buikspieren.
  - N. N De randen van de darmbeenderen.
  - O. O De kleine bilspieren.
  - P. P De inwendige darmbeenspielen.
  - Q. Q De lange lendenpielen (*psow*.)
  - R. R De schaambeenderen.
  - S Derzelve vereeniging.
  - T. T De lange en korte aanvoerders der dyen.
  - V. V De afgesneden rechter en linker uitwendige stopspieren.
  - W. W De afgesneden schaambeenspielen.
  - X. X De afgesneden korte, en Y. Y de lange aanvoerders der dyen.
  - Z. Z De groote aanvoerders der dyen.
  - A. A De binnenste zwaare dyespieren.
  - B. B De eigene dyespieren (*cruræ*.)
  - C. C De buitenste zwaare dyespieren.
  - D. D De afgesneden en omgeslagen peezen van de rechter dyespieren, aan de knieschyf ingeplant.
  - E. E De lange, en F. F. de korte kuitbeenspielen.
  - G. G De scheenbeenderen.
  - H. H De binnenste der tweelingspielen.
  - I De rechter zoolspier (*plantaris*.)
  - K. K De platte kuitspielen (*solei*.)
  - L De linker pees van Achilles.
  - M De linker lange buiger der teenen.
  - N De trekker van den langen buiger der groote teen.
  - O De trekker van de achterste scheenbeenspier.
  - P De linker afvoerder der groote teen.

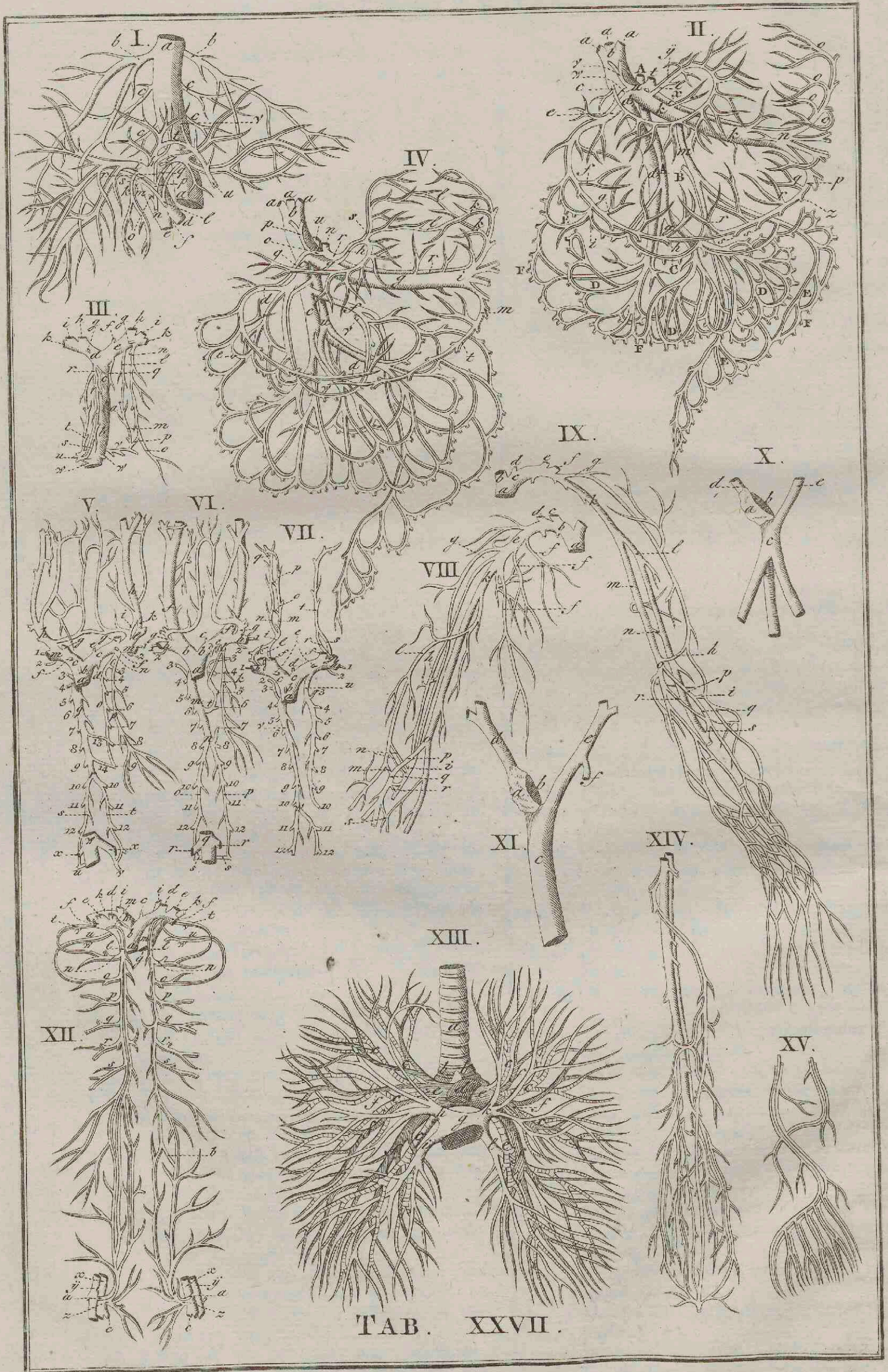
De aderen.

- a De bovenste holader (*vena cava superior*.)
- b. b De onder - sleutelbeens - aderen.
- c De linker afgesneden schildkliersader.
- d. d De inwendige kropader.
- e De rechter uitwendige kropader.
- f. g De rechter uitwendige wervelbeensader, die voorkomt met twee beginzels, uit de okzel en onder - sleutelbeensader.
- h De verdere loop van de uitwendige rechter wervelbeensader in het kanaal van de halswervelen.

VERKLAARING DER 26te PLAAT.

- i De tak, die wederom naar buiten over de wervelen opklimt en uitwendige wervelader genaamd wordt.
- k De linker inwendige wervelbeensader.
- l De loop van de uitwendige linker wervelbeensader.
- m. m De stammen van de okzeladeren.
- n. n De zogenaamde hoofdaderen (*venæ cephalicæ*).
- o De uitwendige linker kropader, afgesneden.
- p. p De loop van de hoofd-aderen.
- q. q De okzeladeren die hier laager, leveraders genaamd worden.
- r. r De geledings-aderen.
- s De zydelyke rechter tak van de leverader, die de slagader vergezelt.
- t. u De takken van de rechter leverader, die naar de ravenbeks- en tweehoofdige armspieren loopen.
- v. v De loop van de leverader, naar den onderarm.
- w. w De vlegt van takken van de hoofd- en leverader, waaruit de volgende hoofdtakken voorkomen.
- x. x De spaakbeensaderen (*venæ radiales*).
- y. y De ellebeensaderen (*venæ ulnares*).
- z. z De midden-aderen (*venæ medianæ*).
- *. * De diepgelegene aderen (*profundæ*), die de armlagaderen vergezellen.
- a De ongepaarde ader (*vena azygos*).
- b De tak van de ongepaarde ader, die zig in vier takken verdeelt.
- c-k Takken der ongepaarde ader, die tuschenribbige worden, voor de rechter zyde.
- l-w Takken van de ongepaarde ader, die achter de groote slagader heen gaan, en in de linker zyde de tuschenribbige aderen worden.
- x De tak van gemeenschap tuschen de elfde en twaalfde linker tuschenribbige ader.
- y. z De laatste takken van de ongepaarde ader, die gemeenschap krygen met de eerste lendenaders.
- a De onderste holader (*vena cava inferior*), boven de oorprong der nieraderen, afgesneden.
- b De nieraderen (*venæ renales*).
- c De rechter zaadader (*vena spermatica dextra*).
- d. d De heupbeensaderen (*venæ iliacæ*).
- e. e. e. e. e. e De lendenaderen (*venæ lumbales*).
- f. f. f. Takken van de lendenaderen, die in de dwarfsche buikspieren gaan.
- g. g. g. g. g. g Takken van gemeenschap tuschen de derde, vierde en vyfde lendenaderen.
- h. h. h Takken, die de lendenen doorbooren.
- i. i De beneden-buiks- of bekkenadren (*venæ hypogastricæ*).
- k. k Takken van de onderbuiksaderen, die naar de uitsnyding van het heilig- en zitbeen loopen, en zig in de spieren van achteren verliezen.
- l. l Een tak van de linker onderbuiksader, die onder het schaambeent voorkomt, om zig met takken te verspreiden in de schaambeens- en stopspieren.
- m. m Takken van de rechter heupbeensader, die naar de spieren loopen.
- n. n Takken der dyeaderen, die naar dezelfde spieren gaan.
- o. o Takken van de rechter onderbuiks- en linker heupbeensaderen, die zig hier verspreiden in de spieren.
- p. p Het vervolg van de voorgaande takken, die in de rechter zyde met één tak, in de linker met twee, de slagader vergezellen tot in de dyespieren.
- q. q De afgesneden bovenbuiksaderen (*venæ epigastricæ*).
- r. r De afgesneden moederaderen (*venæ saphenæ*).
- s. s De dyeaderen (*venæ crurales*).
- t De voorste rechter scheenbeensader (*vena tibialis*).
- u. u De verdere verspreiding van de scheenbeensader, over den rug van de voeten.
- De slagaderen.
1. 2. 3 De groote slagader (*arteria aorta*):
1, de stam, boven het hart afgesneden,
2, de bogt, 3, de nederdalende stam.
- 4 De tak van de groote slagader, die de derde en vierde tuschenribbige slagader wordt.
- 5 De stam van LOWER, of der rechter krop- en onderfleutelbeensslagader, nevens de linker kropslagader.
- 6 De linker onderfleutelbeensslagader.
- 7 De stam van LOWER, boven de onderfleutelbeensaderen.
8. 8 De kropslagaderen (*arteriæ carotides*).
9. 9 De onderfleutelbeens- slagaderen.
10. 10 Takken van de voorgaande slagaderen.
11. 11 De wervelbeensslagaderen (*arteriæ vertebrales*).
12. 12 Takken, die naar het strottenhoofd en de schildwyze klier loopen.
13. 13 Takken van de borstslagaderen.
14. 14 De schouderbladslagaderen (*arteriæ scapulares*).
15. 15 De armlagaderen (*arteriæ brachiales*).
- 16 Een tak van de spaakbeensslagader *arteria radialis*.
17. 17 Takken van de ellebeensslagaderen (*arteria ulnaris*).
18. 18 De diepgelegene slagaderen (*arteriæ profundæ*).
- 19- 23 De vyfde, zesde, zevende, agtste en negende tuschenribbige slagaderen.
- 24 Takken van de middenrifslagader (*arteria diaphragmatica*).
- 25 De buikslagader (*arteria coeliaca*).
- 26 De bovenste darmseilslagader (*arteria mesenteria superior*).
- 27 De linker nierslagader (*arteria renalis*).
- 28 De zaadslagaderen (*arteria spermatica*).
- 29 De onderste darmseilslagader (*arteria mesenteria inferior*).
30. 30 De heupbeensslagaderen (*arteriæ iliacæ*) waar in de groote slagader gedeeld wordt.
- 31 De slagader, die uit de achterkant van de groote slagader langs de lendenwervelen voorkomt.
32. 32 De onderbuiksslagaderen (*arteriæ hypogastricæ*).
33. 33 De navelslagaderen (*arteria umbilicalis*).
34. 34 De dyeslagaderen (*arteriæ crurales*).
35. 35 De afgesneden bovenbuikslagaderen (*arteriæ epigastricæ*).
- 36 De voorste scheenbeensslagader (*arteria tibialis anterior*).
37. 37 Derzelver verspreiding over den rug van de voeten.

TAB. XXVII.

V E R K L A A R I N G

D E R

27ste

P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

De vaten van de lever en galblaas.

- a. a De onderste holader (*vena cava*), boven en onder de lever afgesneden.
- b. b Groote leveraders (*vena hepatica*).
- c. c. c. c Kleine leveraders.
- d De stam van de miltader.
- e De stam van de darmscheilsader.
- f De vereeniging dier beiden, of de poortader (*vena portarum*).
- g. h. i De verdeeling der poortader, daar zy zig met drie hoofdtakken, in de zelfstandigheid van de lever verspreidt.
- k De tak van de poortader, die naar de galblaas loopt.
- l De leverlagader (*arteria hepatica*) afgesneden.
- m De tak van de leverlagader, die naar de galblaas loopt en *arteria cystica* genaamd wordt.
- n De galleider (*ductus choledochus*) hier afgesneden.
- o De galblaasbuis (*ductus cysticus*).
- p De leverbuis (*ductus hepaticus*).
- q. r. s De drie beginzels van de leverbuis, die de drie takken van de poortader g. h. i. vergezellen.
- t, u Aderlyke takken, die zich in de poortader ontlasten.
- v Een tak derzelve, naar de holader opklimmende.

TWEEDE AFBEELDING.

- a. a. a De drie takken der poortader, beneden de lever afgesneden.
- b De stam van de poortader.
- c De vereeniging van de poortader, met de kroonader van de maag.
- d. d De groote darmscheilsader (*vena mesenterica*).
- e De rechter maag- en netader (*vena gastropiploica dextra*), die haare takken geeft naar den twaalfvingerigen darm, het alveesch en naar het bovenste gedeelte van de maag; als ook een tak naar het onderste gedeelte derzelve, f; als mede een naar het achterste gedeelte, g. g; verder een naar het onderste gedeelte van het netvlies, h; en ten laatste, eenige takken die zich vereenigen met de darmscheilsader i.
- k. k De miltader (*vena lienalis*).

- l De tak van de miltader, die de kroonader van de maag (*vena coronaria ventriculi*) wordt.
- m De tak van de miltader, die naar het darmscheil van de dikke darmen gaat.
- n De miltader, in vier takken gedeeld.
- o. o. o. o De takken, die naar de maag loopen.
- p De linker maag- en netader (*vena gastropiploica sinistra*), die zich met takken verspreidt, gelyk de rechter, en zich met dezelve vereenigt: zie q, r, r, ss. —
- t De buikslagader (*arteria coeliaca*).
- u De rechter tak van de buikslagader.
- v De leverlagader (*arteria hepatica*).
- w De rechter maag- en netlagader (*arteria gastropiploica dextra*).
- x De linker tak van de buikslagader, die miltlagader wordt.
- y De kroonlagader van de maag (*arteria coronaria ventriculi*).
- z De linker maag- en netlagader (*arteria gastropiploica sinistra*).
- A. A De bovenste } darmscheilslagader, af-
- B De benedenste } gesneden (*arteria mesenteria superior*).
- C De zamenkomst van de dikke en dunne darmscheilsaderen, en dikke en dunne darmscheilslagaderen.
- D. D. D. E. E. E De overige vereenigingen der aderen en slagaderen van het dikke en dunne darmscheil; waar door zekere boogen gemaakt worden, uit welke de takken F. F. F voor het gedarmte voorkomen; voorts stellen deeze vaten eenigermaate de gedaante van maag- en darmscheilen voor: vergelyk hiermede Plaat 10 en 11.

DERDE AFBEELDING.

- a De holader, van het hart en deszelfs rechteroor afgesneden.
- b De onderste } holaderstam.
- c De bovenste }
- d De rechter } onderfleutelbeensaderen
- e De linker } (*vena subclavia*).
- f De schildwyze kraakbeensader (*vena thyroidea*).
- g. g De beginzels der mamaderen.
- h. h De inwendige } kropaderen.
- i. i De uitwendige }
- k. k De beginzels der okzeladeren.
- l. m. n. o. p. q Takken der linker onderfleutelbeensader, die naar het middenrifftafdaalen, en aan het middenschoot takken geeven.
- r. s. t Dergelyke takken; aan de rechterzyde uit de holader voortkomende.

VERKLAARING DER 27te PLAAT.

- u De rechter } middenriptsaderen (*vena*
v De linker } *diaphragmatica*.
w De bovenste leveraderen.

VIERDE AFBEELDING.

- a. a. a De takken der poortader, by de lever afgesneden.
b De stam van de poortader.
c. c De darmscheilsader.
d. d De rechter maag- en netader, die hare takken verspreidt in het net en over de maag, en zich vereenigt met de darmscheilsader L.
f De darmscheilsader der dikke darmen.
g. g De stam der miltaderen.
h De kroonader van de maag.
i De miltader, die zich in takken verdeelt, die naar de milt loopen.
k. k Takken, die naar de maag loopen, van waar 'er eenige zich vereenigen met de kroonader van de maag, l.l.
m De linker maag- en netader, die uit de miltader komt.
n De buiksflagader, van de groote slagader afgesneden.
o De rechter tak van de buiksflagader, die naar het net gaat.
p De leverflagader, afgesneden.
q De rechter maag- en netflagader.
r. r De miltflagaderen.
s De kroonflagader van de maag, zynde een linker tak van de buikflagader.
t De linker maag- en netflagader, die uit de miltflagader voorkomt.
u. u De bovenste } darmscheilsflagaderen,
v De onderste } van de groote slag-
ader afgesneden.
w De vereeniging van takken, van de darmscheilsader en van de bovenste en onderste darmscheilsflagader.

VYFDE AFBEELDING.

- a De bovenste holader, by het hart afgesneden.
b De rechter hartzaksader.
c. c De onderfleutelbeensaderen.
d De linker hartzaksader.
e De tak, die naar de schildklier gaat.
f. f De takken van de inwendige borstaderen (*vena mammaria*).
g. g De inwendige kropaderen.
h. h De uitwendige kropaderen, waar van de linker twee beginzels heeft, i. k.
l De linker opperschouderader.
m. m De afgesneden beginzels der okzeladeren.
n. o Een ader, die van de linker stam der holader voorkomt, en zich vereenigt met de agtste en negende zydelyke tak van de ongepaarde ader, N^o.
13. 14.
p De linker middenriptsader,
q De ongepaarde ader.

- r De verdeeling van de ongepaarde ader, in rechter en linker s. t; van welke s; achter de rechter nier afdaalt, en in de rechter zaadader eindigt; gelyk t, beneden de linker nierader, in de linker zaadader eindigt.
u De rechter zaadader, die uit de holader voorkomt.
v De linker zaadader, uit de linker nierader voorkomende.
w De stam van de onderste holader, onder en boven de nieraderen afgesneden.
x. x De rechter en linker nierader.
1-12 De rechter en linker tuschenribbige aderen, aan beide zyden.

ZESDE AFBEELDING.

- a De bovenste holader, by het hart afgesneden.
b. b De onderfleutelbeensaderen (*vena subclavia*).
c De schildkliersader.
d. e De inwendige borstvaten.
f. f De inwendige } kropaderen (*vena ju-*
g. g De uitwendige } *gulares*.
h. h De okzeladeren.
k De linker middenriptsader.
l Derzelve begin uit de onderfleutelbeensader, waar van ook een tak in de borst afdaalt, en zich vereenigt met de ongepaarde ader, t.
m De ongepaarde ader (*vena sine pari*).
n De verdeeling in twee takken.
o. p De verdere afdaaling van de voorgaande takken, die in de rechter en linker zaadader eindigen, s. s.
q De stam van de onderste holader, onder en boven de nieraderen afgesneden.
r. r De rechter en linker nieraderen (*vena renales*).
s. s De rechter en linker zaadaderen (*vena spermatica*).
t De tak van de ongepaarde ader, die ombuigende naar de hoogte opklimt, en waar uit de derde, vierde, vyfde, en zesde linker tuschenribbige aderen voorkomen.
1-12 De rechter en linker tuschenribbige aderen (*vena intercostales*).

ZEVENDE AFBEELDING.

- a De bovenste holader, by het hart afgesneden.
b De middenriptsader.
c. c De onderfleutelbeensaderen.
d De schildkliersader.
e Het beginzel der inwendige borstaderen.
f. f De afgesneden inwendige kropaderen (*vena jugulares interna*).
g. g De uitwendige kropaderen, ook afgesneden.
h. h De afgesneden okzeladeren.

VERKLAARING DER 27te PLAAT.

- i De rechter wervelbeensader (*vena vertebralis dextra*), die voortkomt met twee beginzels uit de okzelader, k, en uit de onderfleutelbeensader, l.
- m De inwendige rechter wervelbeensader (*vena vertebralis interna dextra*), die door het kanaal van de halswervelen loopt.
- n De uitwendige tak derzelve.
- o. p. q De vereeniging van de uit- en inwendige tak.
- r. s De twee beginzels van de linker wervelbeensader.
- t De inwendige tak van dezelve, die mede door het kanaal van de halswervelen loopt.
- u De tak der linker onderfleutelbeensader, die zomwylen, even gelyk de ongepaarde ader, aan de linker zyde van de borst afdaalt.
- v De ongepaarde ader (*vena sine pari*).
- w De verdeeling derzelve.
- 1—12 De rechter en linker tusfchenribbige aderen, waar van 1 aan de rechter, en 12 aan de linker zyde, even gelyk in fig. V en VI, uit de onderfleutelbeensader voorkomen; en voorst de overige uit de rechter ongepaarde ader en uit de linker, u haar oorspronk nemen.

AGTSTE AFBEELDING.

- a De bovenfte rechter holader, by het hart afgefneeden.
- b De rechter onderfleutelbeensader.
- c De afgefneeden inwendige } kropade-
- d De afgefneeden uitwendige } ren (*vene jugulares*).
- e De okzelader (*vena axillaris*).
- f. f. f De uitwendige borstaderen.
- g De diepgelegen ader (*vena profunda*).
- h Een takje van gemeenfchap.
- i De vereeniging der twee diepgelegen aderen.
- k De okzel- of zogenaamde leverader (*vena axillaris, f. hepatica*).
- l Een tak derzelve, die zich naar buiten begevende, de zogenaamde hoofdader fchynt te worden.
- m. n. o. p Takken van gemeenfchap tusfchen deeze zogenaamde hoofd- en leverader, uit welke q, de zogenaamde middenader (*vena mediana*) haar oorspronk neemt.
- r Een takje van gemeenfchap der midden- en diepgelegen ader.
- s Een takje van gemeenfchap der midden- en leverader.

NEGENDE AFBEELDING.

- a De linker bovenfte holader, by het hart afgefneeden.
- b De rechter afgefneeden onderfleutelbeensader.
- d De afgefneeden fchildkliersader.

- e De afgefneeden inwendige } kropade-
- f De afgefneeden uitwendige } ren.
- g De zogenaamde hoofdader (*vena cephalica*).
- h Een tak van gemeenfchap, tusfchen de hoofd- en leverader.
- i Een tak van gemeenfchap met de middenader.
- k De okzelader.
- l De diepgelegen ader.
- m De uitwendige okzel- of leverader.
- n Een takje van gemeenfchap met de diepgelegen ader.
- o De takverdeeling der leverader.
- p. q. r. s Takken van gemeenfchap, tusfchen de zogenaamde lever- en diepgelegen ader, welke over den onderarm en naar den hand afdaalende, menigvuldige vlechten maaken.

TIENDE AFBEELDING.

- a Het rechter oor van het hart.
- b Alwaar dezelve van het hart is afgefneeden.
- c De onderfte holader, die naar onderen in drie takken gedeeld is.
- d De rechter bovenfte holader.
- e Een dergelyke linker. Denkelyk uit een dier.

ELFDE AFBEELDING.

- a Het rechter oor van het hart.
- b Het gedeelte, waar van het hart is afgefneeden.
- c De onderfte holader.
- d De rechter holader, naar boven in twee takken gedeeld.
- e De linker bovenfte holader.
- f Het begin van de ongepaarde ader. Dus in den egel en den muis.

TWAALFDE AFBEELDING.

- a De bovenfte holader.
- b De verdeeling derzelve, in rechter en linker onderfleutelbeensader.
- c De fchildkliersader.
- d. d De inwendige } kropaderen, afgefne-
- e. e De uitwendige } den.
- f. f De okzeladeren.
- g De groote slagader (*aorta*).
- h De zogenaamde ftam van LOWER.
- i. i De afgefneeden kropflagaderen.
- k. k De afgefneeden onderfleutelbeenslagaderen.
- l. l De inwendige mamaderen, welke, naar onderen voortloopende, de bovenbuiksaderen ontmoeten, en zich daar mede vereenigen.
- m. m De inwendige mamflagaderen, die de laatstgenoemde aderen vergezellen, en op gelyke wyze de bovenbuiksflagaderen ontmoeten, en zich daar mede vereenigen.

VERKLAARING DER 27te PLAAT.

- n. o. p. q. r. s Takken van de mamaderen en slagaderen, welke zich met de tusfchenribbige vereenigen: by voorb. n. n. met de eerste; o. o. met de tweede; enz.
- t. t De bovenste } tusfchenribbige aderen en
u. u De onderste } slagaderen, waar mede zich de takken der mamavaten n. n. vereenigen.
- v. w. v. w De tweede tusfchenribbige slagaderen, die zich met de takken der mamslagaderen o. o. vereenigen.
- x. x De heupbeensaderen, } onder en bo-
y. y De heupbeenslagaderen, } ven de boven-
(*art. et vena iliaca.*) } buiksvaten af-
gesneden.
- z. z De bovenbuiksaderen, } die naar
a. a De bovenbuiksflagaderen, } de mam-
(*art. et vena epigastrica.*) } vaten op-
klimmen.
- b Eene vereeniging der groote takken van de linker bovenbuiksader met de mamader.
- c. c De groote moederaderen, (*vena saphena*, hier afgesneden.

DE RTIENDE AFBEELDING.

De luchtpyp (*arteria aspera*) met de longaderen en slagaderen, van de voorkant te zien.

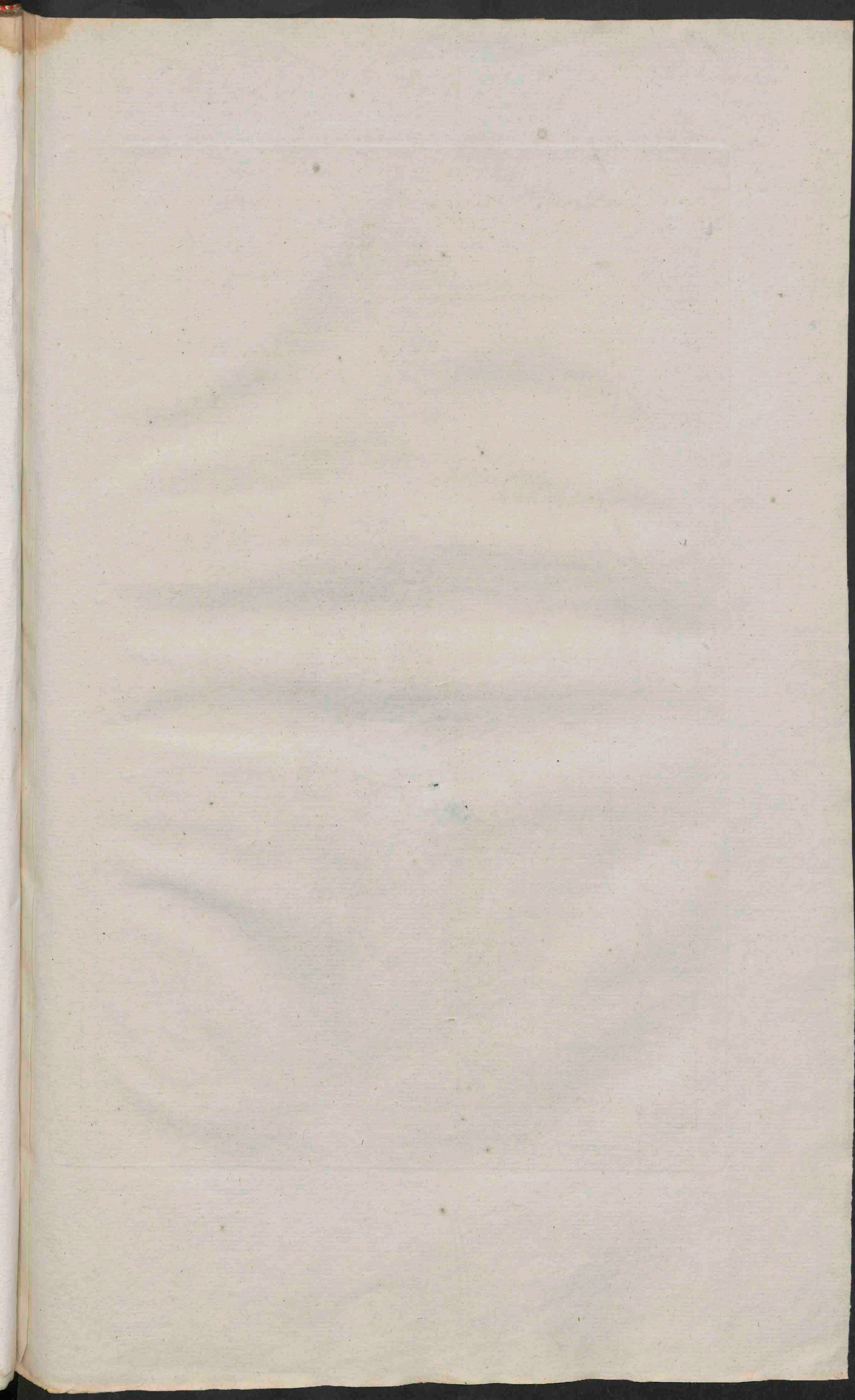
- a De luchtpyp, by het strottenhoofd afgesneden, met derzelver kraakbeenige ringen en vliefige tusfchenruimten.
- b. b Derzelver verdeeling in twee longpypen.
- c. c. c. c. c. c. c De takverdeeling in de zelfstandigheid van de longen, kenbaar aan derzelver ringen.
- d De longslagader.
- e. e De twee takken der longslagader, gedeeld in rechter en linker.
- f. f. f. f. f De takken van de longslagader, die zich in de zelfstandigheid van de longen verliezen.
- g De gemeene boezem der longsaderen.
- h. i. k. l De vier longsaderen, die van den boezem voorkomen, en zich door de long verspreiden.

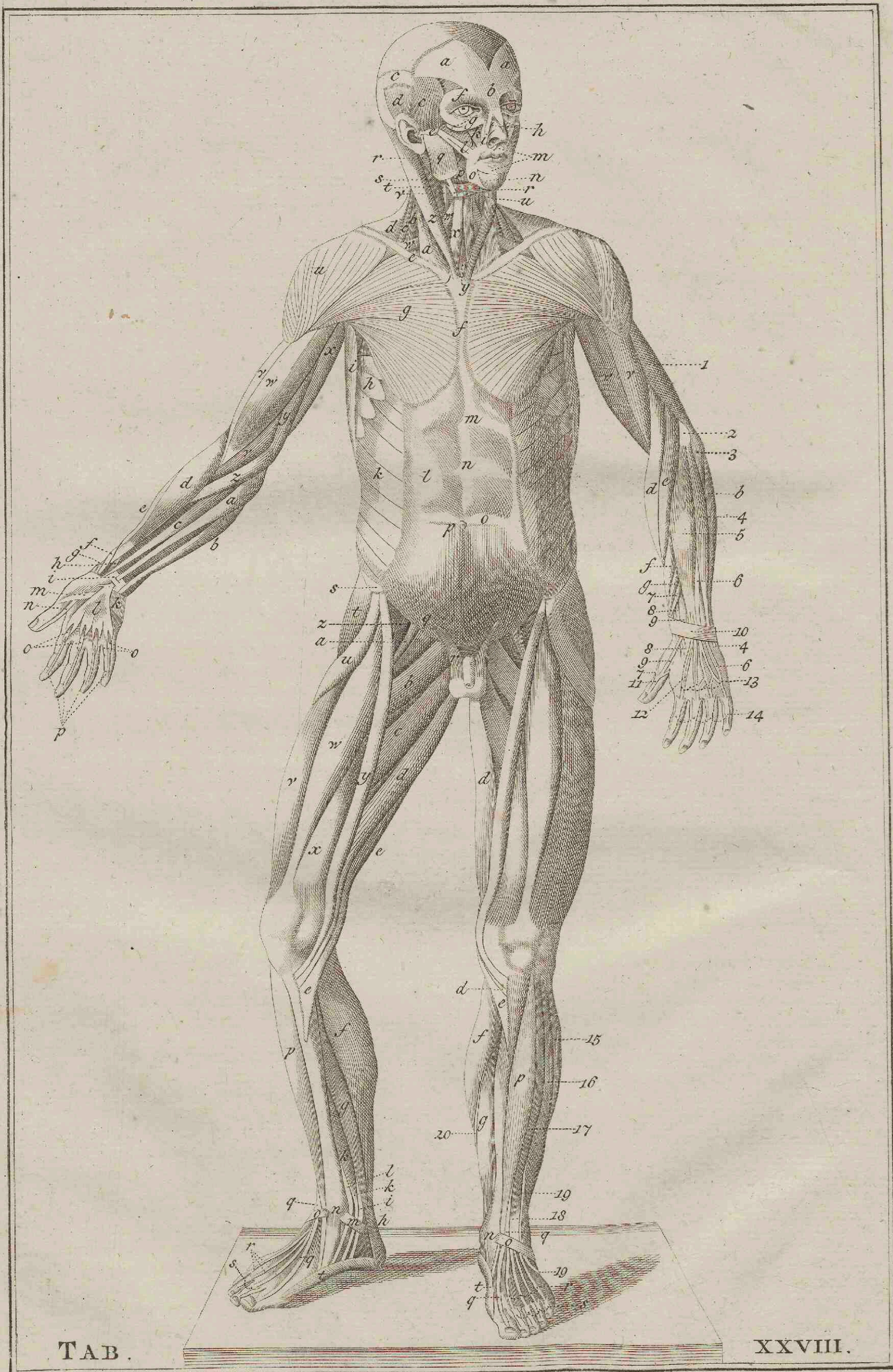
VEERTIENDE AFBEELDING.

Waarfchynelyk de loop der dyevaten, byzonderlyk omtrent de knie.

VYFTIENDE AFBEELDING.

Denkelyk aderen en slagaderen van den voet, en wel van den voetzool.

TAB.

XXVIII.

V E R K L A A R I N G

DER

28ste

P L A A T.

Aan het hoofd.

- a a De voorhoofdspieren (*musculi frontales*).
- b Derzelver vereeniging.
- c c De slaapspier (*temporalis*).
- d De opligter van het oor (*attollens auriculæ*).
- e Het juk of wangbeen.
- f De rondgaande spier der oogleden (*orbicularis palpebrarum*).
- g Een gedeelte derzelve, meestal van de kleine jukspier voortkoomende.
- h De samendrukker der neusgaten (*compressor narium*).
- i De opligter der neusvleugel en van den bovenlip (*levator labii superioris et alæ nasi*).
- k De optrekker van den bovenlip (*levator labii superioris*), en onder dezelve een gedeelte van den optrekker van de hoek des monds (*levator anguli oris*).
- l De schuinsche optrekker van den hoek des monds, anders de lachspier of jukbeenspier (*zygomaticus*) genaamt.
- m De rondgaande spier des monds (*orbicularis oris*).
- n De plaats voor de nedertrekkende spieren der onderlip (*depressor labii inferioris*).
- o De nedertrekkende spier van de hoek des monds (*depressor anguli oris*).
- p Een gedeelte der onderkaak.
- q De groote kaauwspier (*masseter*).

Aan de regter zyde van den hals.

- r. r De tweebuikige spier (*biventer maxillæ*).
- s De lange voorste halspier (*longus colli*).
- t Een gedeelte van het keelgat en strottenhoofd.
- u Het tongbeen.
- v De priems-tongbeenspier (*stylohyoideus*).
- w De schouderblads-tongbeenspier (*omohyoideus* s. *coracohyoideus*).
- x De borstbeens-tongbeenspier (*sternohyoideus*).
- y De borstbeens-strottenhoofds- of schildspier (*sternothyrioideus*).
- z De borstbeens-tepelspier, of schuinsche halspier (*sternomastoideus*).
- a De sleutelbeens-tepelspier (*cleido-mastoideus*).
- b De middenste ongelyk driehoekige spier (*scalenus medius*).
- c De opligter van het schouderblad (*levator scapulae*).
- d De monnikkapspier (*cucullaris*).

Aan de borst en buik.

- e Het sleutelbeen.
- f Het borstbeen.
- g De groote borstspier (*pectoralis major*).
- h De groote zaagspier (*serratus magnus*).
- i De breede rugspier (*latisimus dorsi*).
- k De buitenste schuinsche buikspier (*obliquus externus abdominis*).
- l Deszelfs peesvliezige uitbreiding (*aponeurosis*).
- m. n. o De witte streep (*linea alba*) en dwarsche afdeelingen der rechte buikspieren.

- p De navel.
- q De ring der buikspieren.
- r De optrekkende balspier (*cremaster*).

Aan de regter dye, schenkel en voet.

- s Het darmbeen.
- t De middenste bilspier (*gluteus medius*).
- u De spanspier der dyefchede (*tensor vaginae femoris*).
- v De buitenste zwaare dyespier (*vastus externus*).
- w De rechte dyespier (*rectus cruris*).
- x De binnenste zwaare dyespier (*vastus internus*).
- y De snyderspier (*sartorius*).
- z De inwendige darmbeenspier (*iliacus internus*), of ten minsten derzelver plaats.
- a De lendenspier (*psaos*).
- b De schaambeenspier (*pectineus*).
- c De lange aanvoerder der dye (*adductor longus femoris*).
- d De dunne dyespier (*gracilis*).
- e. e De halfpeesachtige (*semitendinosus*).
- f De tweelingspier der kuit (*gemellus*).
- g De platte kuitspier (*soleus*).
- h Derzelver vereeniging in den pees van Achilles (*tendo Achillis*).
- i De lange buiger des grooten teens (*flexor longus pollicis*).
- k. k De lange buiger der teenen (*flexor longus digitorum*).
- l De achterste scheenbeenspier (*tibialis posticus*).
- m Een band onder welke deeze peezen doorloopen.
- n De binnenênkel (*malleolus internus*), door het scheenbeen gemaakt.
- o De dwarsche band voor de uitstrekkende spieren.
- p De voorste scheenbeenspier (*tibialis anticus*).
- q. q De eigen uitstrekker des grooten teens (*extensor proprius pollicis*).
- r De peezen van de gemeene uitstrekker der teenen (*extensor communis digitorum*).
- s De uitbreidingen derzelve op den rug der teenen.
- t De afvoerder van den grooten teen (*abductor pollicis pedis*).

Aan den regter arm.

- u De driehoekige schouderpieren (*deltoides*).
- v. v De binnenste armspier (*brachieus internus*).
- w De tweehoofdige (*biceps*).
- x Het lange hoofd der driehoofdige (*caput longum tricipitis*).
- y Het derde hoofd der driehoofdige.
- z De ronde vooroverkantelende spier des onderarms (*pronator teres*).
- a De lange handpalmspier (*palmaris longus*).
- b De binnenste ellebeenspier (*ulnaris internus*).
- c De binnenste spaakbeenspier (*radialis internus*).
- d De lange achteroverkantelende spier (*supinator longus*).
- e De buitenste lange spaakbeensspier (*radialis externus longior*).
- f. g De peezen des lange afvoerders van den duim (*abductor longus pollicis manus*).
- h De lange buiger van den duim (*flexor longus pollicis*).
- i. Een

VERKLARING DER 28de PLAAT.

- i Een bandje, waar onder de pees der lange handpalm-
spier loopt.
- k De korte handpalm spier (*palmaris brevis*).
- l De peesachtige uitbreiding der lange handpalm spier.
- m De korte buiger des duims (*flexor brevis pollicis*).
- n De trekker van de lange buiger des duims (*flexor
longus pollicis*).
- o. o. De peezen der verheeven liggende of doorboorde
buigspier der vingerleden (*sublimis*).
- p De peezen der diepgelegene of doorboorende
buigspier der vingerleden (*profundus*).

Aan den linker arm.

- u, v, w, b, d, e, f, g, enz. Dezelfde spieren als aan den
regter arm.
- 1 Het korte hoofd der driehoofdige spier (*caput
breve tricipitis*).
- 2 De voorste knokkel van het opperarmbeen.
- 3 De pees der driehoofdige spier, loopende over het
ellebeensuitsteekfel, en voorts aan dit been in-
geplant.
- 4. 4 De uitwendige ellebeenspiet (*ulnaris externus*).
- 5 De gemeene uitstrekker der vingeren (*extensor com-
munis digitorum*).
- 6. 6 De eigen uitstrekker des pinks (*extensor proprius
digiti minimi*).
- 7 De kleine uitstrekker des duims (*extensor minor
pollicis*).

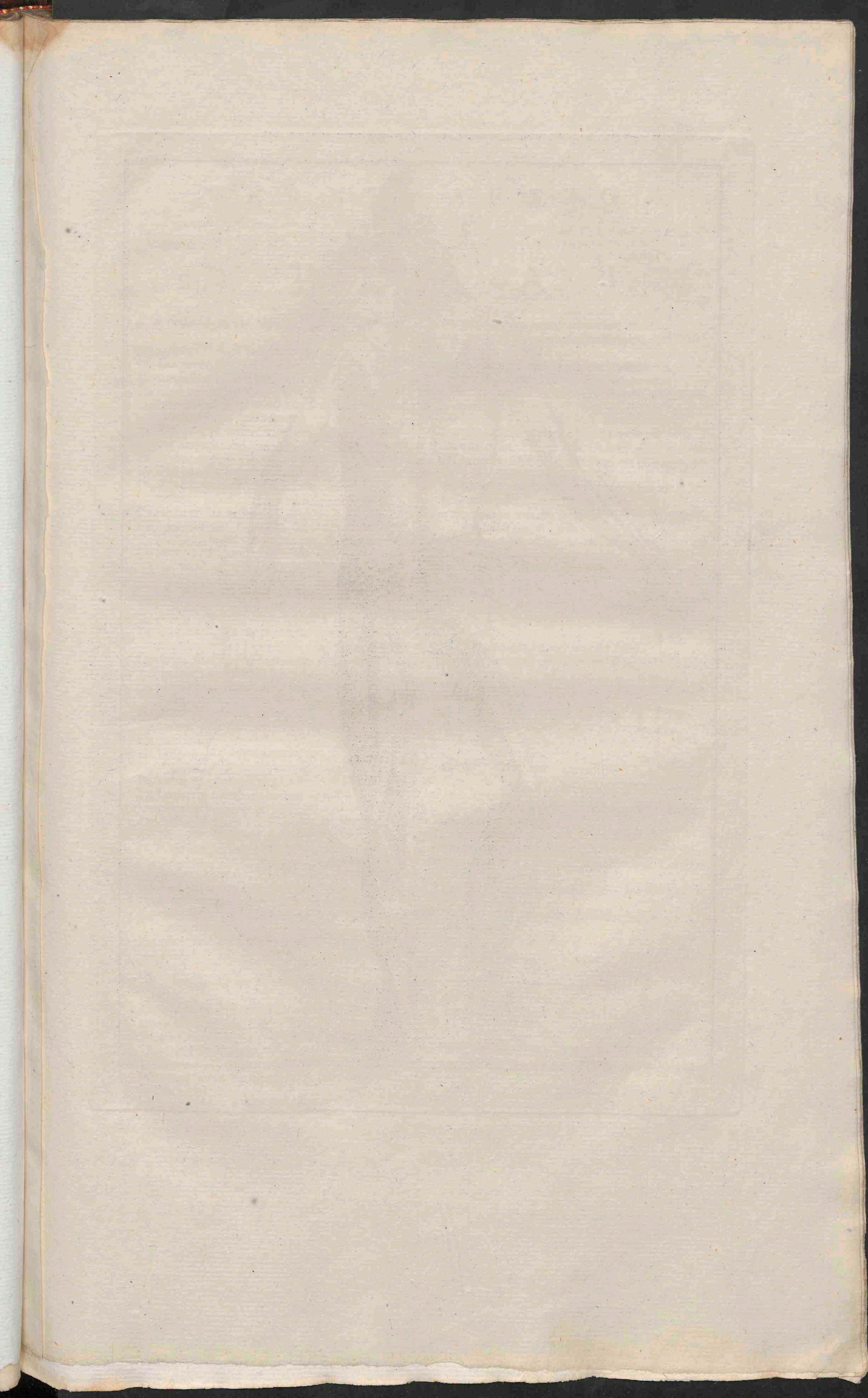
- 8 De peezen van de uitwendige lange en korte
speekbeenspiet.
- 9 De lange uitstrekker des duims (*extensor longus pol-
licis*).
- 10 De band, waaronder deeze voornoemde peezen
doorgaan.
- 11 De uitbreiding van den pees van de groote uit-
strekker des duims.
- 12 De pees van den eigen uitstrekker der wysvinger
(*indicator*).
- 13 De vlechten, welke de peezen der uitstreckende
spieren op den rug van den hand maaken.
- 14 De uitbreiding deezer peezen op den rug der vin-
geren.

Aan het linker been.

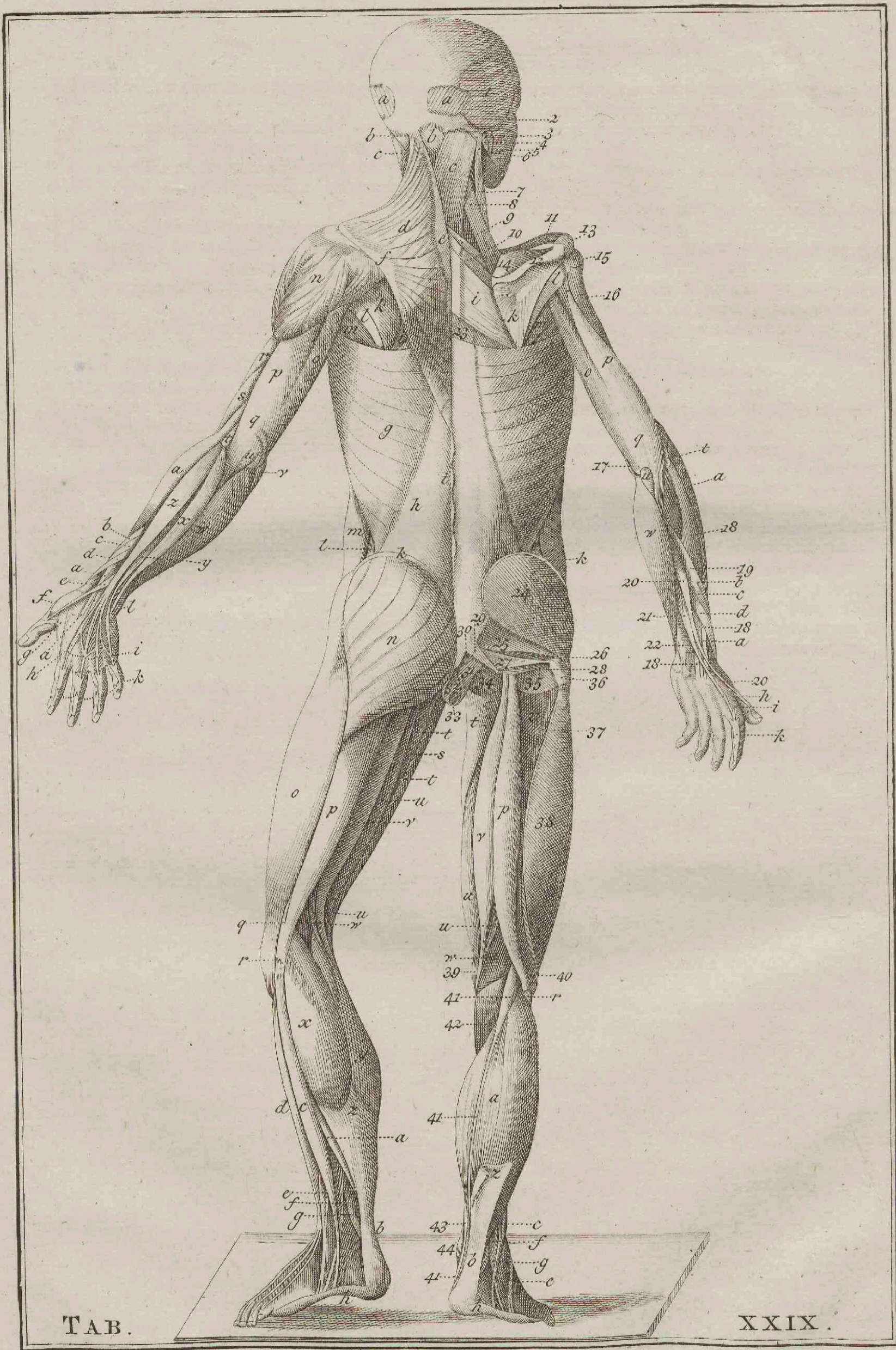
- d, e, f, g, n, o, p, q, r, s, t, enz. dezelfde als aan het
regter been.
- 15 Een gedeelte der platte kuytspier g (*Soleus*).
- 16 De lange kuytbeenspiet (*peroneus longus*).
- 17 De gemeene uitstrekker der teenen (*extensor com-
munis digitorum pedis*).
- 18 Deszelfs breede pees, die onder den band o doorgaat.
- 19 De derde kuytbeenspiet (*peroneus tertius*).
- 20 De dunne pees der voetzoolspiet (*plantaris*).

De overige ongeteekende deelen aan de linkerzyde van
het hoofd, den hals, borst, buyk en dye, zyn dezelf-
de als die aan de regterzyde zyn aangewezen.

V E R K L A A R I N G

DER

29te

P L

A A T.

Aan de linker zyde van het hoofd, nek en rug.

- a De agterhoofdspier (*occipitalis*.)
- b De saamgevoegde spier (*complexus*.)
- c De schuinsche breede nekspier (*splenius*.)
- d De monnikkapspier (*cucullaris*.)
- e Deszelfs peesachtige aanhechting aan de doornwyze uitsteekfels der halswervelen.
- f Deszelfs peezige aanhechting aan den doorn van het schouderblad.
- g De breede rugspier (*latissimus dorsi*.)
- h Deszelfs peezige uitbreiding of begin.
- i De doornwyze uitsteekfels der rug- en lendenwervelen.
- k De rand van het darmbeen.
- l Een gedeelte der binnenste schuinsche buikspier (*obliquus internus*.)
- m De buitenste schuinsche buikspier (*obliquus externus abdominis*.)

Aan de linker dye en been.

- n De groote bilspeer (*gluteus major*.)
- o De dyeschede, die de buitenste zwaare dyespeer (*vastus externus*) overdekt.
- p Het lange hoofd der tweehoofdige dyespeer (*biceps*.)
- q Een gedeelte van deszelfs korte hoofd.
- r De aanhechting derzelve aan het hoofdje des kuitbeens.
- s De dunne dyespeer (*gracilis*.)
- t De aanvoerende spier der dye (*adductor*.)
- u De halfvliezige (*semimembranosus*.)
- v De halfpeezige (*semitendinosus*.)
- w Het kniehol.
- x De buitenste tweelingspier (*gemellus exterior*.)
- y De binnenste tweelingspier (*gemellus interior*.)
- z Derzelve gemeene pees.
- a De breede en platte kuitspeer (*soleus*.)
- b De pees van Achilles (*tendo Achillis*.)
- c De lange kuytbeenspeer (*peroneus longus*.)
- d De lange uitstrekker der teenen (*extensor longus digitorum pedis*.)
- e De derde kuitbeenspeer (*peroneus tertius*.)
- f De korte kuytbeenspeer (*peroneus brevis*.)
- g De lange buygspier der teenen (*flexor longus digitorum pedis*.)
- h De afvoerder des kleinen teens (*abductor digiti minimi*.)

Aan den linker schouder en arm.

- i De groote schuinsche ruitspier (*rhomboideus major*.)
- k De onderdoornspier (*infraspinatus*.)
- l De kleine ronde spier (*teres minor*.)
- m De groote ronde spier (*teres major*.)
- n De driehoekige schouder spier (*deltoides*.)
- o Het lange hoofd der driehoofdige spier (*triceps*.)
- p Het korte hoofd.
- q Derzelve gemeene buik en trekker.

- r De inwendige armspier (*brachii internus*.)
- s De lange agteroverkantelende spier (*supinator longus*.)
- t De voorste knokkel van het opperarmbeen.
- u De agterste ellebeensknobbel (*olecranon*.)
- v Een klein gedeelte of begin van de lange handpalmspier (*palmaris longus*.)
- w De binnenste ellebeensspier (*ulnaris internus*.)
- x De uitwendige ellebeensspier (*ulnaris externus*.)
- y De uitstrekker van de pink (*extensor digiti minimi*.)
- z De gemeene uitstrekker der vingeren (*extensor communis digitorum*.)
- a De buitenste lange spaakbeensspier (*radialis externus longior*.)
- b c De peezen van de lange afvoerder des duyms (*abductor longus pollicis manus*.)
- d De kleyne uytstrekker des duyms (*extensor minor pollicis*.)
- e De groote uytstrekker des duyms (*extensor major pollicis*.)
- f De trekker van de kleyne uytstrekker des duyms.
- g De afvoerder des wysvingers (*abductor indicis*.)
- h De pees van den uytstrekker des wysvingers (*indicator*.)
- i De peesvlechten op den rug der hand.
- k De peezige uytbreidingen op den rug van yder vinger.
- l Het onderste hoofdje van het ellebeen.

Aan de rechterzyde, behalven eenige der linkerzyde, nog de volgende die, na het wegneemen der eerste laag, zichtbaar worden.

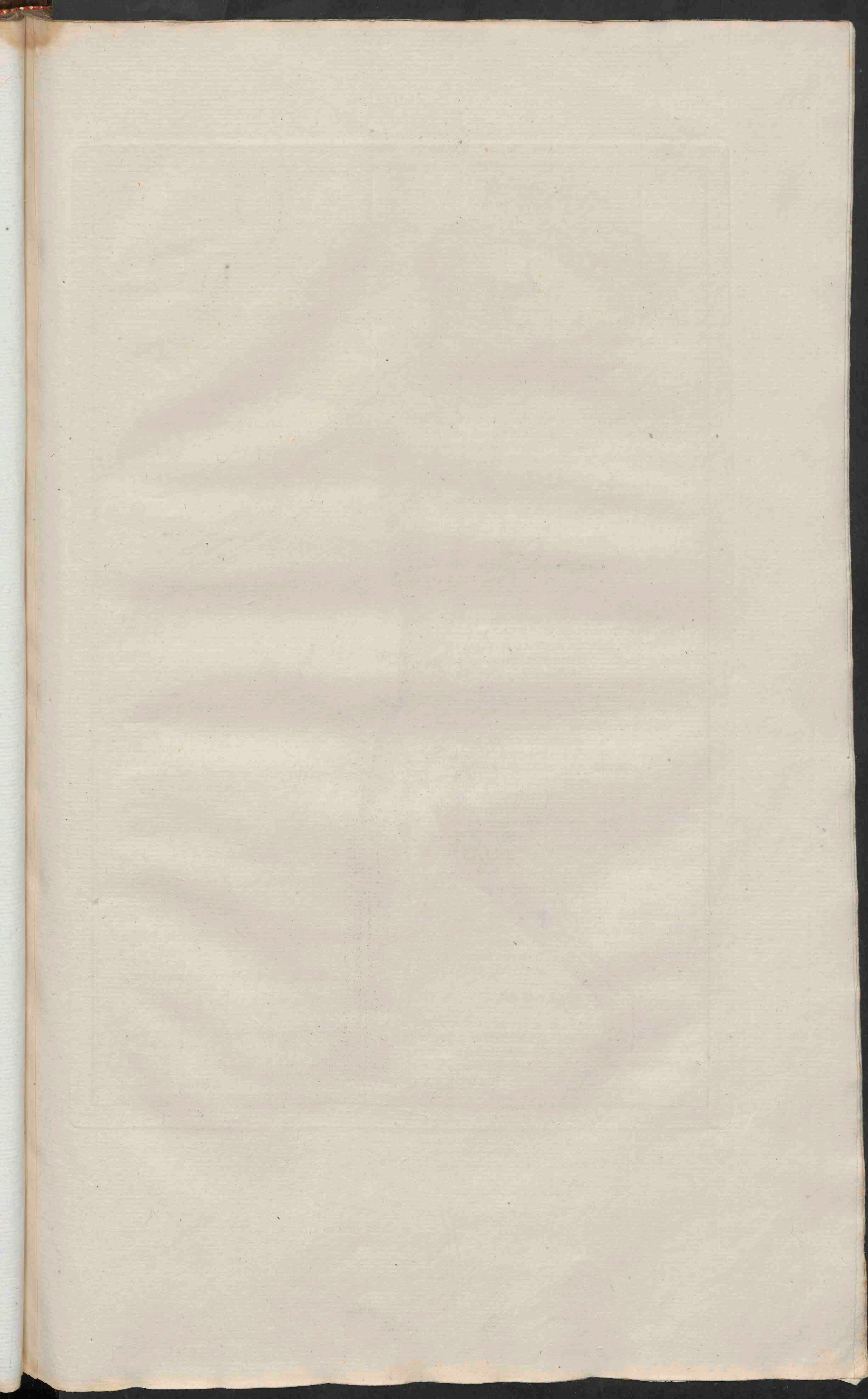
- 1 De slaapspeer (*temporalis*.)
- 2 Het Jukbeen.
- 3 De onderkaak.
- 4 De binnenste vleugelspeer (*pterygoideus internus*.)
- 5 De kaauwspier (*masseter*.)
- 6 Het tepelwyze uitsteekfel van 't slaapbeen.
- 7 De borstbeens-tepelspeer (*sterno-mastoideus*.)
- 8 De optrekker van het schouderblad (*levator scapulae*.)
- 9 De bovenste agterste zaagspeer (*serratus posticus superior*.)
- 10 De kleine ruitwyze spier (*rhomboideus minor*.)
- 11 Het sleutelbeen.
- 12 De doorn van het schouderblad.
- 13 De opperschouder (*acromium*.)
- 14 De bovendoornspier (*supraspinatus*.)
- 15 Het hoofd van het opperarmbeen.
- 16 Het bloote armbeen.
- 17 De binnenste of agterste knokkel van het zelve.
- 18 De uitwendige korte spaakbeensspier (*radialis externus brevior*.)
- 19 De lange afvoerder des duims (*abductor longus pollicis*.)
- 20 De lange uitstrekker des duims (*extensor longus pollicis*.)
- 21 De uitstrekker des wysvingers (*indicator*.)
- 22 Het onderste hoofdje van het ellebeen.

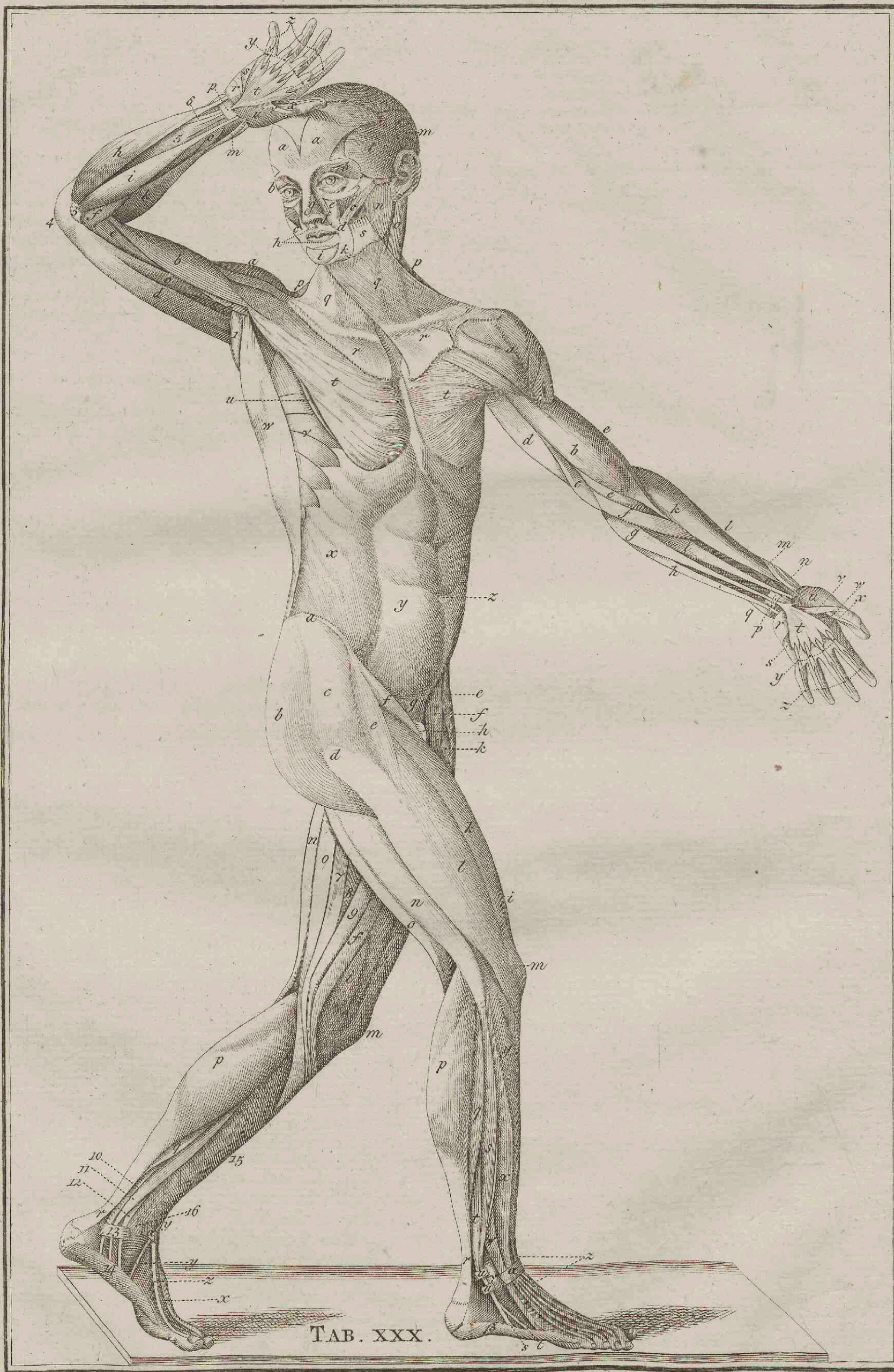
VERKLAARING DER 29de PLAAT.

- 23 Een gedeelte van de lange rugspier, (*longissimus dorsi*), tuschen de groote ruitwyze spier van het schouderblad, en de groote rugspier ingeleggen.
- 24 De middenste bilspier (*gluteus medius*).
- 25 De peerwyze spier (*pyriformis*).
- 26 De bovenste tweelingspier (*gemellus superior*).
- 27 De inwendige stopspier (*obturator internus*).
- 28 De onderste tweelingspier (*gemellus inferior*).
- 29 De heilig- of zitbeensband (*ligamentum sacro-ischiaticum*).
- 30 De stuytbeenspier (*coccygeus*).
- 31 De opligter van den aars (*levator ani*).
- 32 De buitenste sluitspier van den aars (*sphincter ani externus*).
- 33 De aars-opening.
- 34 Een gedeelte van de onderfte opening van het

- bekken, ziende op het zitbeen en eyronde gat, van welks onderrand de groote aanvoerende dyespier t voorkomt.
- 35 De vierkante dyespier (*quadratus femoris*).
- 36 De groote draaijer (*trochanter major*).
- 37 De scherpe lyn aan het dyebeen, en de kant des afgesneden peesvlies.
- 38 De ontblootte buitenste zwaare dyespier (*vastus externus*).
- 39 De binnenste knokkel van het dyebeen.
- 40 De buitenste knokkel van het dyebeen.
- 41 De lange voetzoolspier (*plantaris longus*).
- 42 De knieholspier (*popliteus*).
- 43 De lange buyger der teenen (*flexor longus digitorum pedis*).
- 44 De binnenste enkel.

TAB. XXX.

V E R K L A A R I N G

DER

30ste

P L A A T.

Aan het hoofd, wederzydsch.

- a De voorhoofdspier.
- b De rondgaande spier der oogleden.
- c De jukbeenspier, van het jukbeen voortkoomende.
- d De optreker van den hoek des monds.
- e De optrekker van den bovenlip.
- f De optrekker der neusvleugel en van den bovenlip.
- g De saamendrukker der neusgaaten.
- h De rondgaande spier des monds.
- i De nedertrekker der onderlip.
- k De nedertrekker van den hoek des monds.
- l De slaapspier.
- m De optrekker van het oor.
- n De kaauwspier.

Aan den hals.

- o De borstbeens - tepelspier.
- p Een gedeelte der monikkapspier.
- q De breede halspier (*latissimus colli s. platysma-myoides*).
- r Deszelfs begin van den borst.
- s Deszelfs verspreiding over de onderkaak.

Aan de borst.

- t De groote borstspier.
- u De kleine borstspier of voorste zaagspier (*pectoralis minor, s. serratus anticus*).
- v De groote zaagspier.
- w De breede rugspier.
- x De buitenste schuinse buikspier.
- y Deszelfs peesvliezige uitbreiding.
- z De navel.

Aan de regter heup, dye en been.

- a De rand van het darmbeen.
- b De groote bilspier.
- c De middenste bilspier, door een peesvlies overdekt.
- d De uitpuyling des grooten draaijers van het dyebeen.
- e De spanspier der dyefchede.
- f De snyderspier.
- g De schaamte.
- h Het manlyk lid.
- i De binnenste zwaare dyespier (*vastus internus*).
- k De regte dyespier.
- l De buytenste zwaare dyespier, door de peesvliezige dyefchede omkleed.
- m De verspreyding dezer peezen, aan en over de knieschyf.
- n De tweehoofdige spier, aan het hoofdje des kuytbeens ingeplant.
- o De halfpeeszige spier.
- p De tweelings - kuytspier.
- q De platte kuytspier.

- r Derzelver gemeene pees, de pees van Achilles genaamt.
- s De lange kuytbeenspier.
- t De korte kuytbeenspier.
- u. u Twee bandachtige ringen, door welke de peezen dezer laaste spieren doorgaan.
- v De buytenste enkel.
- w De derde kuytbeenspier.
- x De lange uytstrekker der teenen.
- y De voorste scheenbeenspier.
- z Een gedeelte van de lange uytstrekker des grooten teens.
- α Een band, onder welke de peezen van dezer laatgenocnde spieren doorgaan.
- β De afvoerder van den kleynsten teen.

Aan den linker arm.

- a De driehoekige schouder spier.
- b De tweehoofdige spier.
- c De buitenste armspier, of het derde hoofd der driehoofdige armspier.
- d Het lange hoofd der driehoofdige armspier.
- e. e De binnenste armspier (*brachiius internus*).
- f De ronde vooroverkantelende spier des onderarms.
- g De lange handpalmspier.
- h De binnenste ellebeenspier.
- i De binnenste spaakbeenspier.
- k De lange agteröverwender (*supinator*).
- l De buitenste lange spaakbeenspier.
- m. n Peezen van den langen afvoerder des duyms.
- o De lange buyger des duyms.
- p Een band, door een gedeelte van welke de pees der lange handpalmspier doorgaat.
- q Het hoofdje van het ellebeen.
- r De korte handpalmspier.
- s De afvoerder van den pink.
- t De peesvliezige uitbreiding der lange handpalmspier. NB. dit peesvlies word in de regterhand verbeeld van den inwendige armband voortte-koomen.
- u De korte afvoerder des duyms.
- v De korte buyger des duyms.
- w De aanvoerder des duyms.
- x De pees van de lange buyger des duyms.
- y De peezen van de verhevene buygspeer der vingeren (*sublimis*).
- z De peezen van de diepleggende buygspeer der vingeren (*profundus*).

Aan den regter arm.

- a — f, h — k, m, o, p, r — z Dezelfde als aan den linkerarm, terwyl aan dezer de lange handpalmspier schynt weggenomen.
- 1 De groote ronde spier van het schouderblad (*teres major*).
- 2 De ravebeks-armspier (*coracobrachialis*).
- 3 De binnenste knokkel van het armeen.

4 De

VERKLAARING DER 30te PLAAT.

- 4 De verspreyding van de driehoofdige armpier over het groote ellebeens uytsteekfel (*olecranon*).
- 5 De verheevene buygspier der vingeren (*sublimis*).
- 6 Een gedeelte der diepleggende buygspier (*profundus*).

Aan de slinker dye en been.

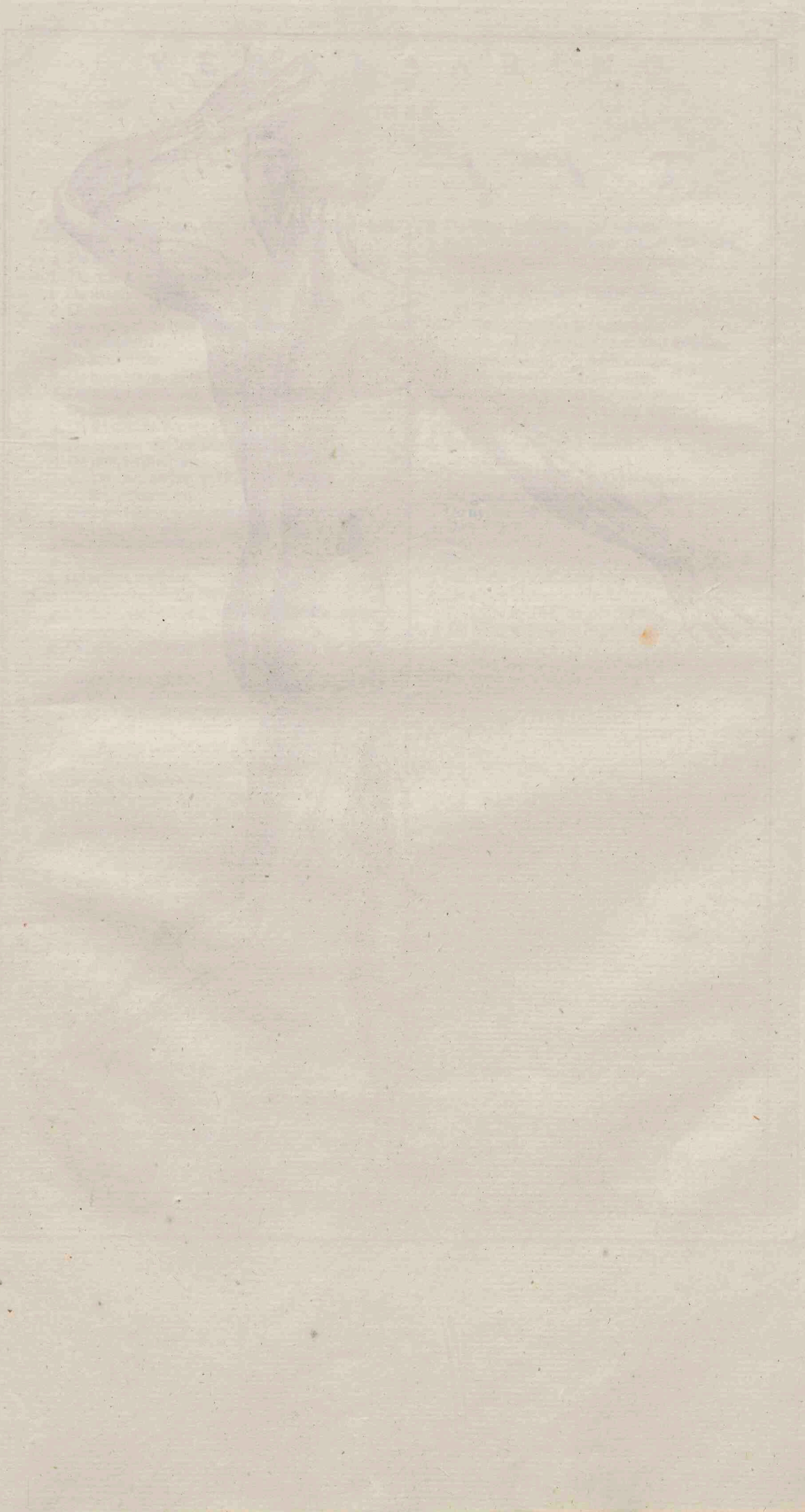
e, f, i, k, m — r, x, y, z, α, β. Dezelfde als aan de regterzyde.

- 7 De halfvliezige dyespier.
- 8 Een gedeelte van de groote aanvoerder der dye (*adductor magnus*).

- 9 De dunne dyespier.
- 10 De lange buygspier des grooten teens.
- 11 De lange buygspier der teenen.
- 12 De agterste scheenbeenspier.
- 13 Een band, waar agter de peezen deezer spieren heen gaan.
- 14 De afvoerder des grooten teens.
- 15 Het scheenbeen.
- 16 De binnenste enkel.

De latynsche benaamingen der overige spieren zyn in de verklaaring der 28 en 29te Plaat van dit werk te vinden.

V E R K L A A R I N G

DER

31ste

P L A A T.

Aan het hoofd, den hals, rug en lendenen, wederzydsch.

- a De agterhoofdspier.
- b De optrekker van het oor.
- c De slaapspier.
- d De vorhoofdspier.
- e De rondgaande spier der oogleden.
- f Het jukbeen.
- g De kaauwspier.
- h De borstbeens- tepelspier.
- i De terugtrekker van het oor (*retrahens*).
- k De saamgevoegde spier (*complexus*).
- l De schuinsche breede nekspier (*splenius*).
- m De opligter van het schouderblad.
- n De monnikkapspier.
- o, o, o. De doornwyze uytsteekfels der hals, rug en lendenwervelen.
- p De groote schuynsche ruytspier (*rhombeus*).
- q De onderdoornspier.
- r De kleyne ronde spier.
- s De groote ronde spier.
- t De breede rugspier.
- u Deszelfs peesvliezig begin.
- v Deszelfs aanhechting aan de onderste onwaare ribben.
- w Deszelfs voortgang naar het armbeen ter inplantinge.
- x De groote zaagspier.
- y De uytwendige schuinsche buikspier.
- z Deszelfs aanhechting aan de rand van het darmbeen.

Aan de flinker heup, dye en been.

- a De groote bilspier.
- b De uitpuiling der kleine bilspier.
- c De uitpuiling van den spanspier der dyeschede.
- d De uytwendige zwaare dyespier (*vastus externus*), overdekt door de dyeschede, die over de knieschyf *l* zich uitspreid.
- f Het korte hoofd der tweehoofdige dyespier.
- g Deszelfs lange hoofd.
- h De half peezige spier.
- i, i De half vliezige.
- k Een gedeelte van de groote aanvoerder der dye.
- l De dunne dyespier (*gracilis*).
- m De snyderspier.
- n De knieholte.
- o, p De beide hoofden der tweelingspier.
- q Derzelver gemeene pees.
- r De platte kuytspier.
- s De lange kuytbeenspier.
- t De korte kuytbeenspier.
- u, u Twee bandagtige kokers waar door deeze laatste spieren doorgaan.
- v De lange buygspier der teenen.
- w De derde kuytbeenspier.

- x De lange uytstrekker der teenen.
- y Een band waaronder deeze spieren doorgaan.
- z De afvoerder van den kleynen teen.

Aan den flinker arm.

- a De driehoekige schouderpier.
- b De inwendige armspier (*brachneus internus*).
- c Het korte hoofd der driehoofdige.
- d Het langehoofd der driehoofdige.
- e Het ellebeensuytsteekfel (*olecranium*).
- f De binnenste knokkel van het armbeen.
- g De voorste of buytenste knokkel van het zelve.
- h De lange agteröverkantelende spier (*supinator longus*).
- i De uytwendige lange spaakbeenspier.
- k De gemeene uytstrekker der vingeren.
- l De uytwendige ellebeenspier.
- m De inwendige ellebeenspier.
- n Een gedeelte van de lange handpalmspier.
- o De eygen uytstrekker der pink.
- p De beide gedeelten der lange afvoerder des duyms.
- q De kleine afvoerder des duyms.
- r De lange uytstrekker des duyms.
- s De band, waaronder de peezen dezer spieren doorgaan.
- t De pees van de eigen uytstrekker des wysvingers.
- u De lange aanvoerder des duyms.
- v De afvoerder des wysvingers.
- w De peesvlechten op den rug der hand.
- x De peezige uitbreidingen op den rug der vingeren.

Aan den regter arm, a — d, g — l, o — s, &c. dezelfde als aan den flinker, behalven dat *z* aldaar niet de lange uytwendige spaakbeenspier, maar veel eerder de korte aanduyd.

Aan het regter been, g — i, l — r, v, x, y. dezelfde als eenige aan het flinker: daarenboven.

- 1 De inwendige zwaare dyespier (*vastus internus*), door de dyeschede bedekt en omgeeven.
- 2 De lange, dunne voetzoolspier (*plantaris*).
- 3 De lange buygspier der teenen.
- 4 De pees van de agterste scheinbeenspier (*tibialis posticus*).
- 5 Een band, waaronder de peezen dezer spieren doorgaan.
- 6 De pees der voorste scheinbeenspier.
- 7 De pees van de eigen uytstrekker des grooten teens.
- 8 De afvoerder des grooten teens.

De latynsche benaamingen der overige spieren zyn in de verklaring van de 28 en 29ste Platen van dit werk te vinden.

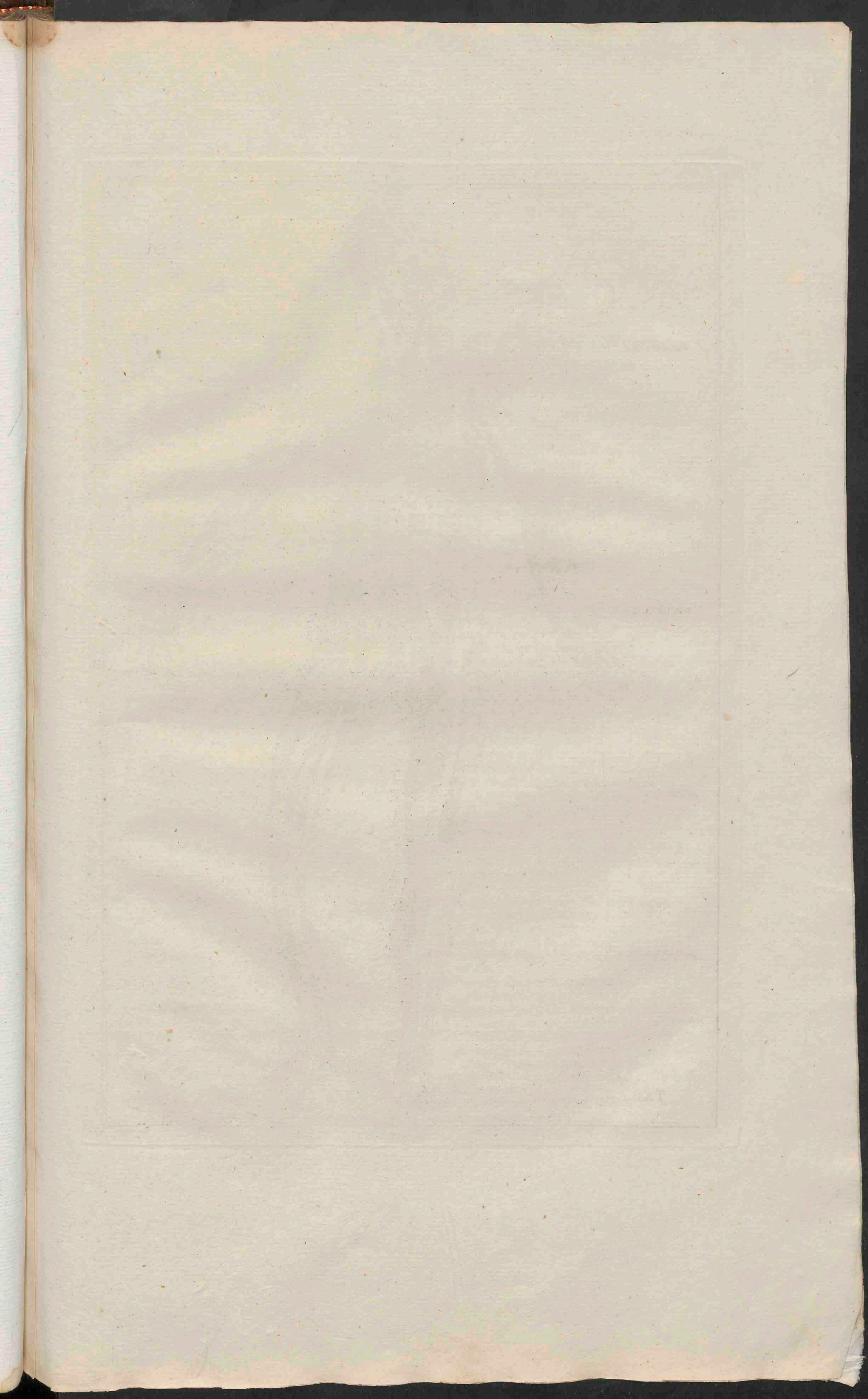
V E R K I A A R I N G

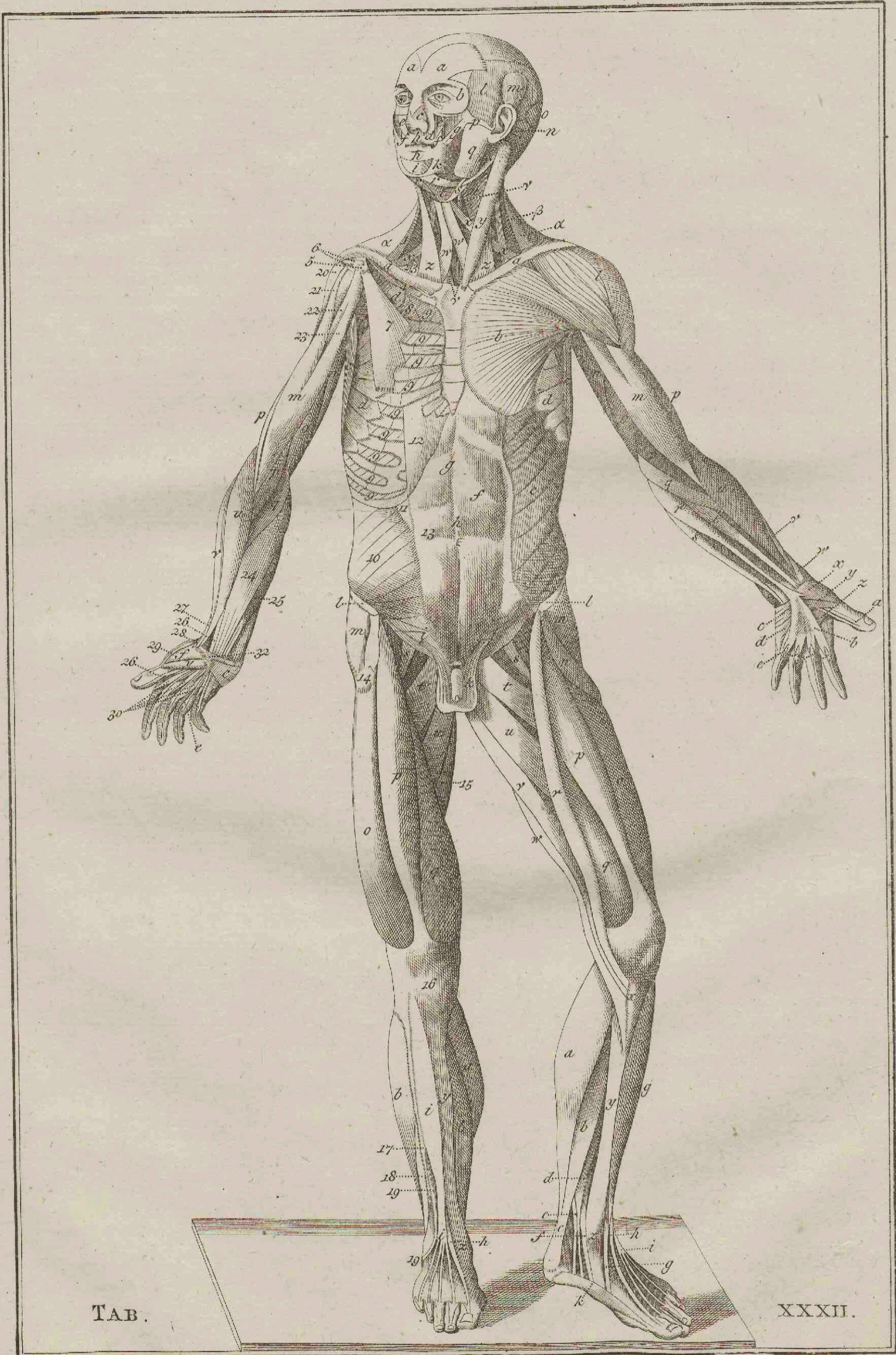
D E R

W E T V O O R T E N

1. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

2. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

3. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

4. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

5. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

6. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

7. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

8. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

9. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

10. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

11. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

12. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

13. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

14. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

15. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

16. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

17. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

18. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

19. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

20. De wetgever heeft de volgende bepalingen gemaakt:

TAB.

XXXII.

V E R K L A A R I N G

DER

32ste

P L A A T.

Aan de linkerzyde van het hoofd en den hals.

- a De voorhoofdspier.
- b De rondgaande spier der oogleden.
- c De samendrukker der neusgaaten.
- d De optrekker van den neusvleugel en bovenlip.
- e De optrekker van den bovenlip.
- f De optreker van den mondhoek.
- g De jukbeenspier.
- h De rondgaande spier des monds.
- i De nedertrekker van den onderlip.
- k De nedertrekker van den mondhoek.
- l De slaapspier.
- m De optrekker van het oor (*attollens*).
- n De terugtrekker van het oor (*retrahens*).
- o De agterhoofdspier.
- p Het jukbeen.
- q De kaauwspier.
- r De tweebuykige.
- s De priems-tongebeenspier (*stylohyoideus*).
- t De kaakbeens-tongebeenspier (*mylohyoideus*).
- u De binnenste groote regte hoofdspier (*rectus major capitis*).
- v De tongebeens-schildspier (*hyothyreoideus*).
- w De borstbeens-tongebeenspier (*sternohyoideus*).
- x De schouderblads-tongebeenspier (*costohyoideus*).
- y De borstbeens-tepelspier (*sternomastoideus*).
- z De sleutelbeens-tepelspier (*cleidomastoideus*).
- a De monnikkapspier.
- β De middenste schuynsche driehoekspier (*Scalenus medius*).
- γ De borstbeens-strottenhoofdspier (*sternothyreoideus*).

Aan den tronk.

- a Het sleutelbeen.
- b De groote borstspier.
- c De breede rugspier.
- d De groote zaagspier.
- e De buitenste schuynsche buykspier.
- f Deszelfs peesvliezige uytbreiding.
- g De witte streep.
- h De navel.
- i De ring der buykspieren.
- k De balspier.
- l Het darmbeen.

Aan het linker been.

- m De middenste bilspier.
- n De spanspier der dyefchede.
- o De buytenste zwaare dyespier.
- p De regte dyespier.
- q De binnenste zwaare dyespier.
- r De snyderspier.
- s De ronde lendenspier (*psos*).
- t De schaambeenspier (*pectineus*).
- u De lange aanvoerder der dye.
- v De dunne dyespier.
- w De halfpeezige.

- x De plaats der knieschyfsband, en knobbel van 't scheenbeen.
- y Het scheenbeen.
- z De binnenste enkel.
- a De tweeling-kuytspier.
- b De platte kuytspier (*soleus*).
- c De pees van Achilles.
- d De lange buyger der teenen.
- e De lange buyger des grooten teens.
- f De agterste scheenbeenspier.
- g De voorste scheenbeenspier.
- h De lange uytstreker des grooten teens.
- i De lange uytstreker der teenen.
- k De afvoerder des grooten teens.

Aan den linker arm.

- l De driehoekige schouderdspier.
- m De twee hoofdige.
- n Het lange hoofd der driehoofdige.
- o Het derde hoofd der driehoofdige, of buytenste armspier.
- p De binnenste armspier (*brachicus*).
- q De ronde vooroverwender.
- r De lange handpalmspier.
- s De binnenste ellebeenspier.
- t De binnenste spaakbeenspier.
- u De lange agteroverwender.
- v De lange buytenste spaakbeenspier.
- w De lange afvoerder des duyms.
- x De korte afvoerder des duyms.
- y Een gedeelte van de korte buyger des duyms.
- z De aanvoerder des duyms.
- a De pees van de lange buyger des duyms.
- b De peezige uytbreiding der lange handpalmspier.
- c De korte handpalmspier.
- d De afvoerder van den pink.
- e De gefleetene peezen der verhevene buygspeer der vingeren, door welke de peezen der diepgelegene doorkomen.

Aan den rechterzyde van den hals, borst en buyk, behalven de voorgaande.

- 1 De oplitter van het schouderblad.
- 2 De middenste schuynsche driehoekspier (*scalenus medius*).
- 3 De voorste schuynsche driehoekspier.
- 4 De onderfleutelbeenspier.
- 5 Het ravebeks wyze uytsteeksel van het schouderblad.
- 6 Twee banden van dit uytsteeksel, na de opperschouder gaande, die vliezig vereenigt een driehoekige band uytmaaken.
- 7 De voorste zaag- of kleyne borstspier.
- 8 De buitenste tuschenribbige spier, tuschen de eerste en tweede rib.
- 9 De binnenste tuschenribbige spieren (*intercostalis interni*).
- 10 De binnenste schuynsche buykspier (*obliquus internus abdominis*).

VERKLAARING DER 32ste PLAAT.

- 11 Deszelfs peesvliezige uitbreiding, aan het kraakbeen der ribben gehecht.
- 12 Een gedeelte der rechte buykspier.
- 13 Het overige derzelve, door het peesvlies der voorgaande spier bedekt.

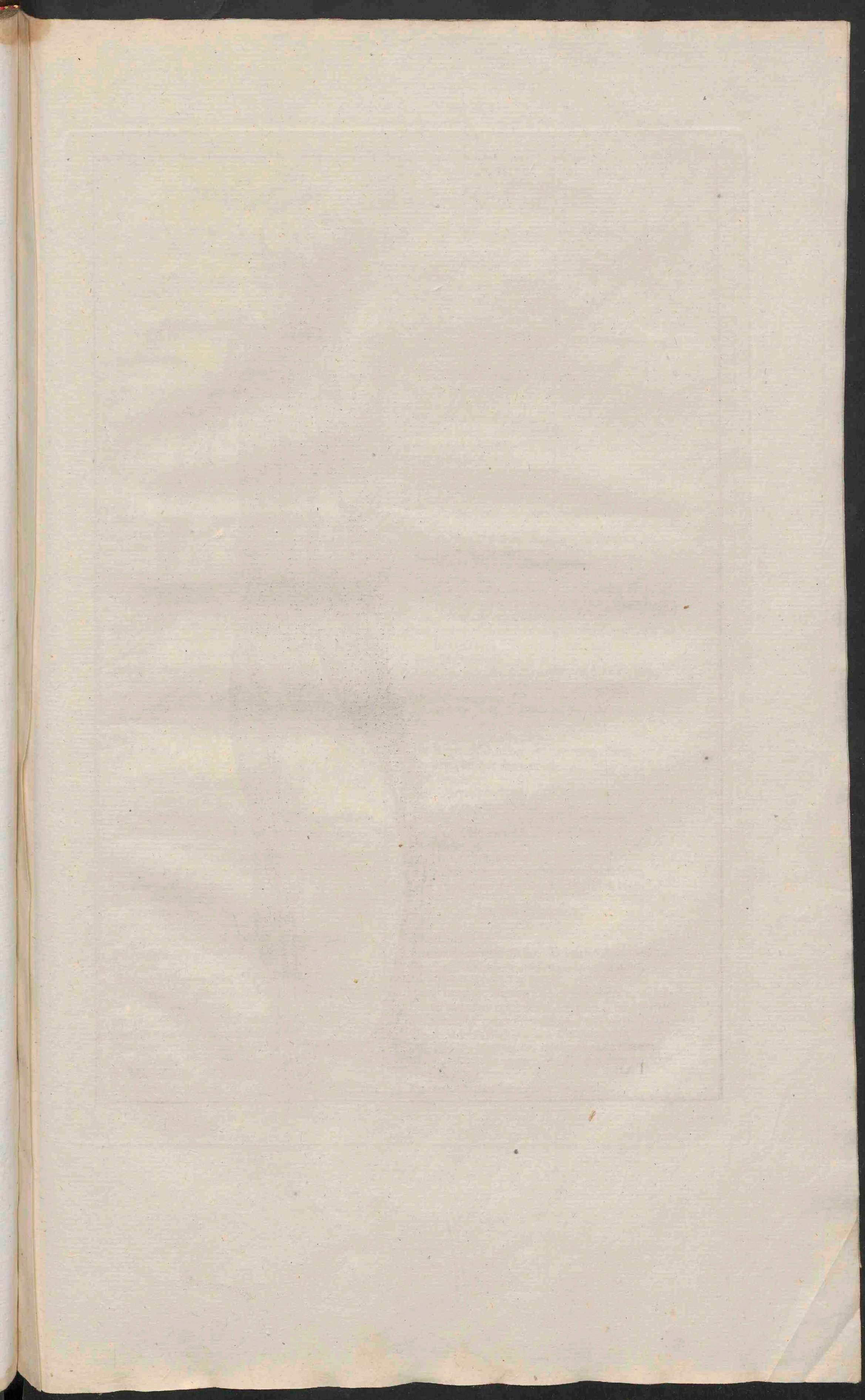
Aan het regter been.

- 14 De groote draaijer.
- 15 De groote aanvoerder der dye (*adductor magnus*).
- 16 De uytpuylende knieschijf.
- 17 Het kuytbeen.
- 18 De korte kuytbeenspier.
- 19 De derde kuytbeenspier.

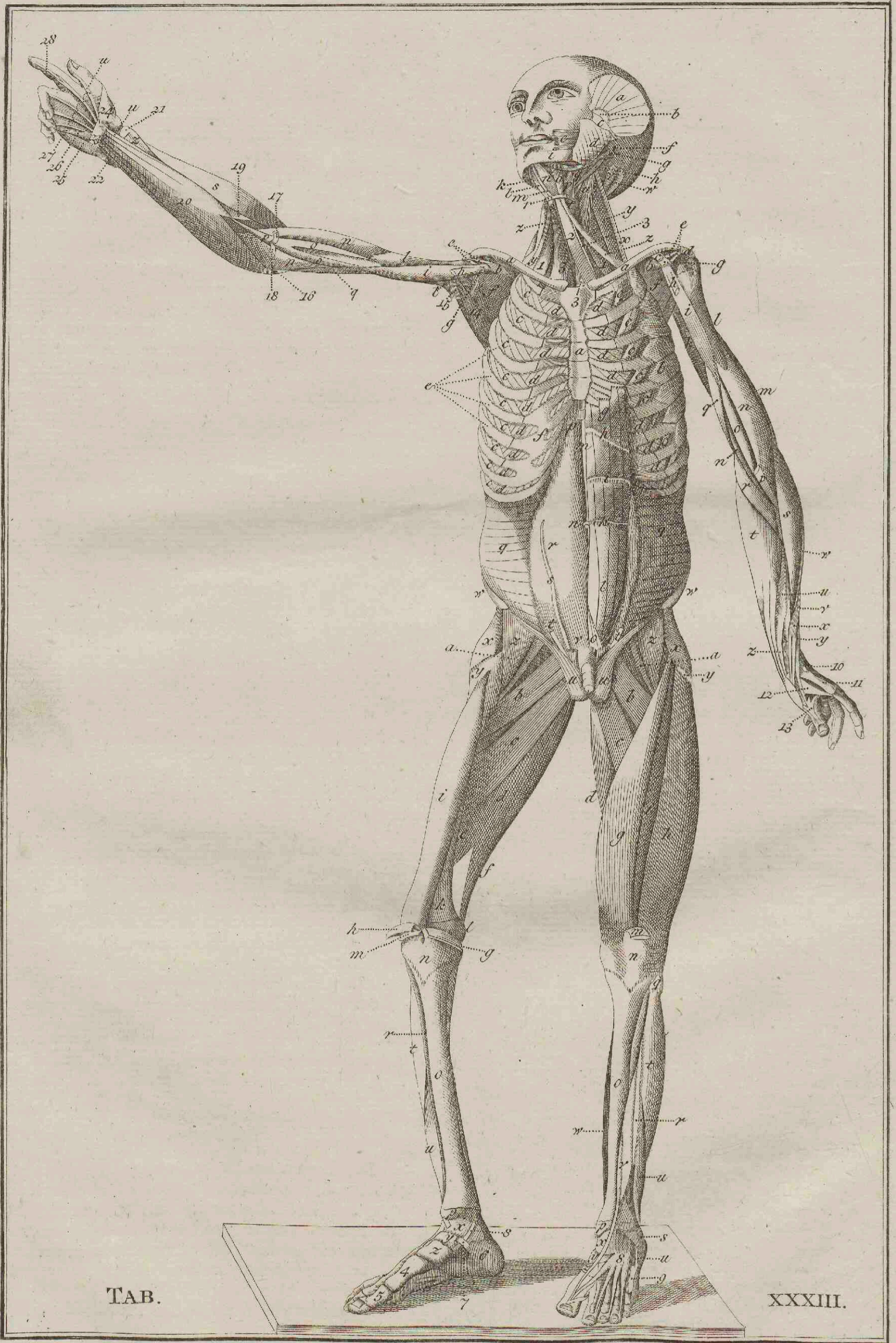
Aan den regter arm.

- 20 Het opperarmbeenshoofd.
- 21 Het lange hoofd der tweehoofdige spier.
- 22 Het korte hoofd der tweehoofdige.
- 23 De ravebeksarmspier.
- 24 De verhevene buigspier der vingeren (*sublimis*).
- 25 De diepgelegene (*profundus*).
- 26 De lange buyger des duyms.
- 27-28 Peezen van de lange afvoerder des duyms.
- 29 De pees van de korte uytstrekker der duyms.
- 30 De wormwyze spieren binnen de hand (*lumbricales*).

De latynsche benaamingen der overige spieren zyn in de verklaring der voorgaande platen te vinden.

TAB.

XXXIII.

V E R K L A A R I N G

DER

33ste

P L A A T.

Aan het hoofd en den hals.

- a De slaapspier.
- b Deszelfs pees, die agter het jukbeen afdaalt.
- c Het jukbeen.
- d De kaauwspier.
- e De wangspier (*buccinator*).
- f De uytwendige beenige gehoorweg.
- g Het priemswyze uytsteekfel van het slaapbeen.
- h De priems-keelspier (*stylopharyngeus*).
- i De priems-tongspier (*styloglossus*).
- k De tweebuykige spier der onderkaak.
- l De kaakbeens-tongbeenspier (*mylohyoideus*).
- m De kins-tongbeenspier (*geniohyoideus*).
- n De kins-tongspier (*genioglossus*).
- o De tongbeens-tongspier (*hyoglossus*).
- p De hoorns-tongspier (*ceratoglossus*).
- q De zwelgkeel (*pharynx*).
- r Het tongbeen.
- s. t De tongbeens-schildspieren (*hyothyreoides*).
- u De groote inwendige regte hoofdspier (*rectus major anterior capitis*).
- v De schuynsche breede nekspier (*splenius*).
- w De saamgevoegde spier (*complexus*).
- x De oplitger van het schouderblad.
- y De middenste schuynsche driehoekspier (*scalenus medius*).
- z De schouderblads-tongbeenspier (*coracohyoideus*).
- 1 De voorste schuynsche driehoekspier.
- 2 De borstbeens-tongbeenspier (*sternohyoideus*).
- 3 De borstbeens-strottenhoofds- of schildspier (*sternothyreoides*).

Aan den tronk.

- a Het borstbeen, waarmede de ribben zydelings zyn vereenigd.
- b De groote zaagspier.
- c-c De buytenste tuschenribbige spieren.
- d-d De binnenste tuschenribbige spieren.
- e De vier onderste waare ribben.
- f Het kraakbeen der laatste waare rib, aan 't borstbeen ingeplant.
- g. l De regte buykspier.
- h. i. k Deszelfs dwarfsche peesachtige verdeelingen.
- m De witte streep (*linea alba*).
- n De navel.
- o De pyramiedwyze spier (*pyramidalis*).
- p Een gedeelte der driehoekige borstbeenspier (*triangularis sterni*).
- q De dwarsche buikspier (*transversus*).
- r Deszelfs peesvliezige uitspreiding.
- s Een overblyffel van het afgesneeden peesvlies der binnenste schuynsche buykspier.
- t De zaadvaaten, die naar de ballen gaan.
- u De optrekker van de bal, of balspier (*cremaster*).

- v Eenige vleeschvezelen derzelve, die somwylen van de buytenste buykspier voortkoomen.
- w Het darmbeen.

Aan de beenen.

- x De middenste bilspier.
- y De groote draaijer.
- z De inwendige darmbeenspier.
- a De ronde lendenspier (*psoas*).
- b De schaambeenspier.
- c De lange aanvoerder der dye.
- d De groote aanvoerder.
- e Deszelfs aanhechting aan het dyebeen.
- f Een lange pees, die naar de binnensten knokkel gaat.
- g De binnenste zwaare dyespier (*vastus internus*).
- h De buitenste zwaare dyespier.
- i De dye of schenkelspier (*crurus*).
- k Het dyebeen.
- l deszelfs onderste uiteinde en binnenste knokkel, nog een aangroeyfel (*epiphysis*).
- m De pees van de regte dyespier (*rectus*).
- n De peesvliezige aanhechting der dyespieren aan het scheenbeen.
- o Het scheenbeen.
- p Deszelfs onderste aangroeyfel, en binnenenkel.
- q Het bovenste hoofdje van het kuytbeen.
- r Deszelfs midden.
- s Deszelfs onderste hoofdje en buytenenkel.
- t De lange kuytbeenspier.
- u De derde kuytbeenspier.
- v De lange uytstrekker des grooten teens.
- w De lange buyger der teenen.
- x Het kootbeen.
- y Het schuytwyze been.
- z Het groote wiggebeen.
- 4 Het voorvoetsbeen van den grooten teen.
- 5 Het eerste lid van den grooten teen.
- 6 Het hielbeen.
- 7 Een band, tot doorlaating van
- 8 De trekker van de agterste scheenbeenspier.
- 9 Het voorvoetsbeen voor den kleynsten teen.

Aan den flinker arm.

- a Het sleutelbeen.
- b Het ravebekswyze uytsteekfel van het schouderblad.
- c Een band, die deeze twee beenderen koppelt.
- d De opperschouder (*acromium*).
- e Twee bandjes, die van het ravebekswyze uytsteekfel naar den opperschouder gaan, en, vliezig vereenigt, een driehoekige band vertoonen.
- f De onderfchouderblads spier (*subscapularis*).
- g Het gemeen beginfel der twee volgende spieren.
- h Het afgesneeden korter hoofd der twee buykige armspier.
- i De ravebeks-armspier (*coracobrachialis*).

k

VERKLAARING DER 33ste PLAAT.

- k Het lange hoofd der driehoofdige.
- l Het bloot armbeen.
- m Het buytenste of korte hoofd der driehoofdige spier.
- n De inwendige armspier (*brachieus internus*).
- o Bykomende gedeeltens der tweehoofdige spier, die zomwylen van het armbeen voorkoomen.
- p De pees der tweehoofdige spier, die naar het spaakbeen gaat.
- q Het derde hoofd der driehoofdige spier.
- r De ronde vooroverwentelende spier (*pronator teres*).
- s De lange buytenste spaakbeenspiers (*radiales*).
- t De diepgelegen buygspeer der vingerleden.
- u De lange buygspeer des duyms.
- v Het spaakbeen.
- w De korte buytenste spaakbeenspier.
- x De lange afvoerder des duyms.
- y De korte uytstrekker des duyms.
- z De vierkante vooroverwender (*pronator quadratus*).
- 10 De pees van de lange spaakbeenspier.
- 11 Het voorhandsbeen van den wysvinger.
- 12 De afvoerder des wysvingers (*abductor indicis*).

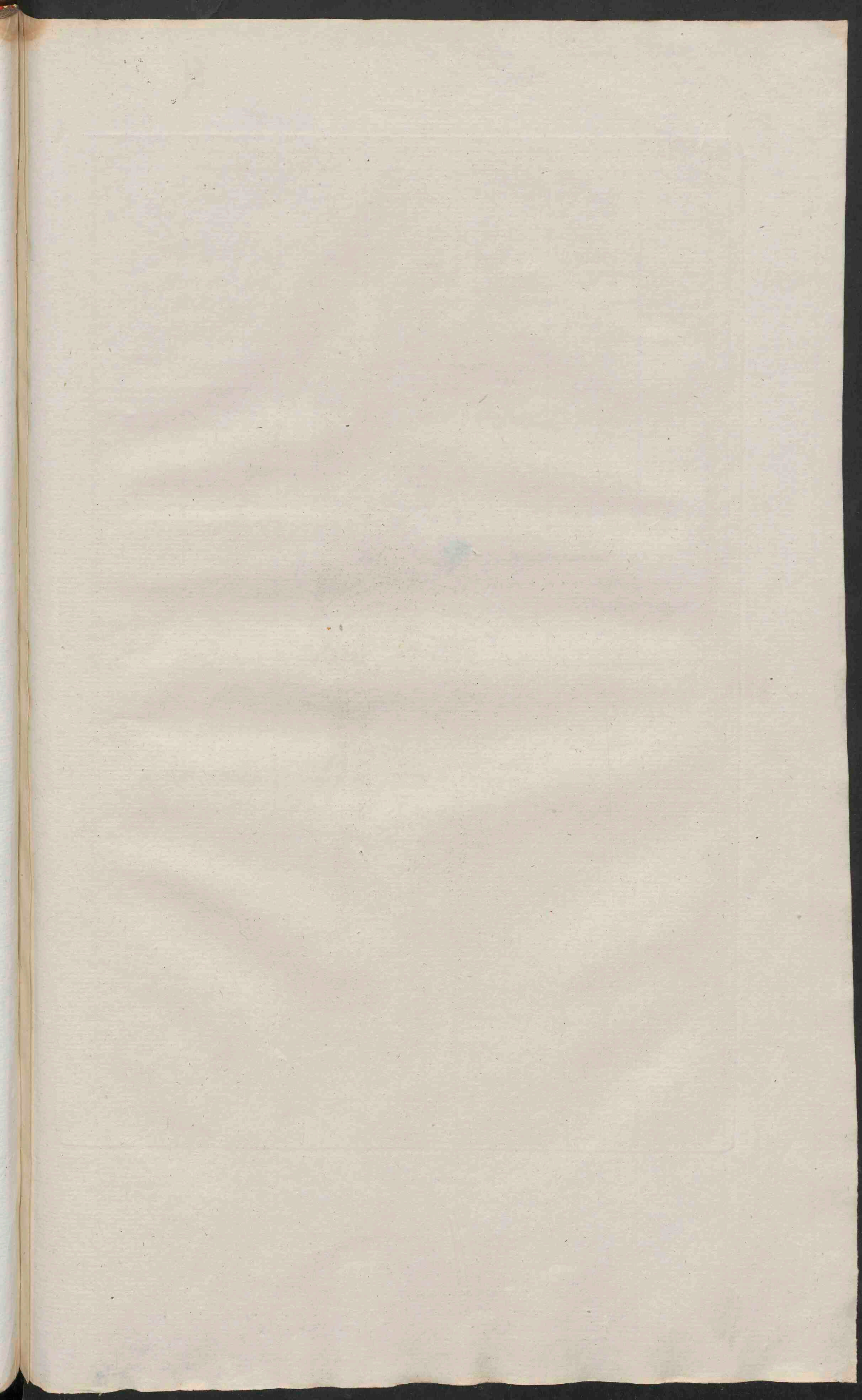
- 13 De peezige uitbreyding op den rug des duyms, die door deszelfs uytstrekker, aanvoerder en afvoerder, gemaakt word.

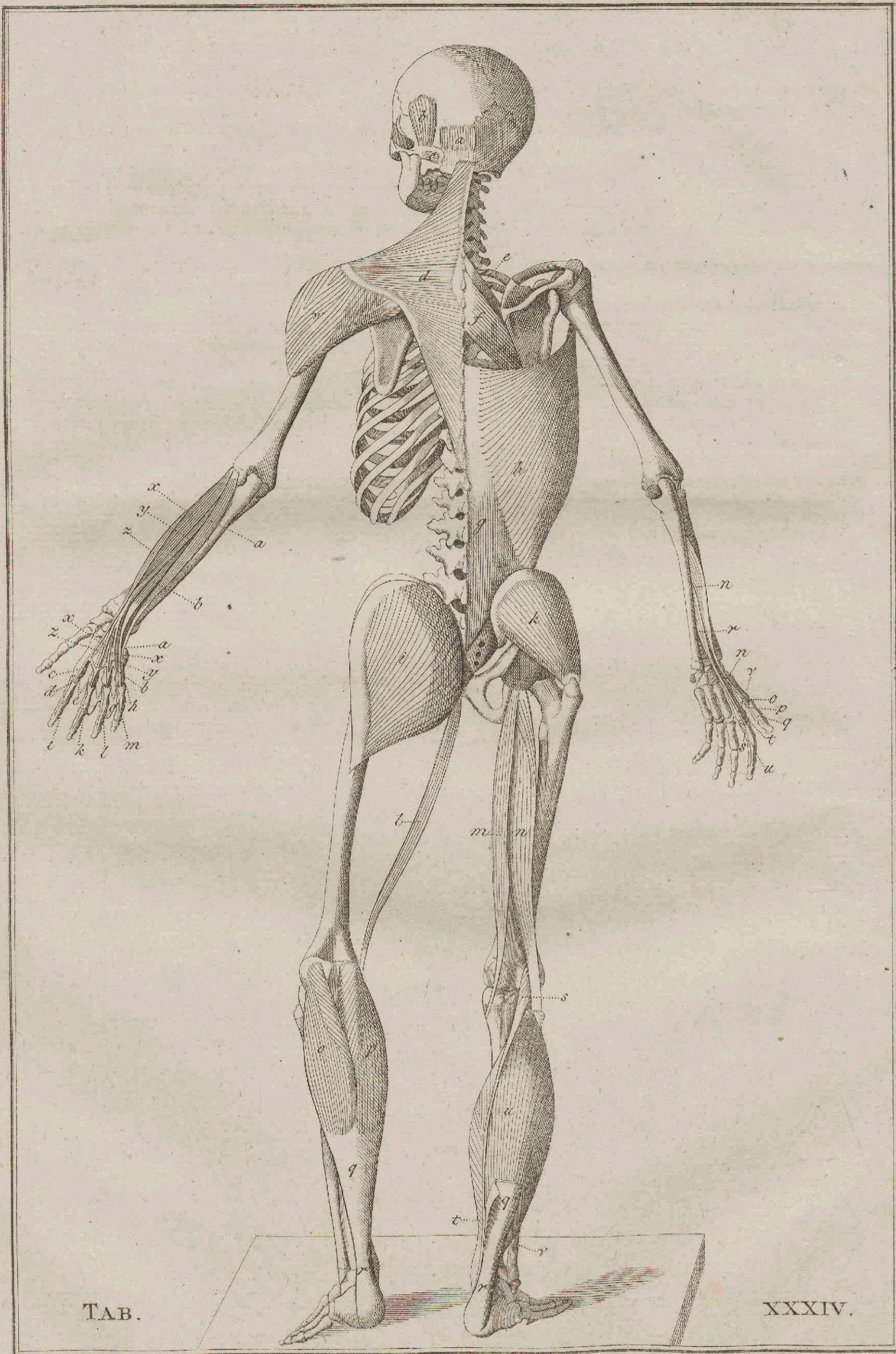
Aan den regter arm, behalven de voorgaande

- 14 De groote ronde spier (*teres major*).
- 15 De pees der afgesneden breede rugspier.
- 16 De binnenste knobbel van het armbeen.
- 17. 18. Afgesneden eynden van de tweehoofdige armspier.
- 19 De korte agteroverwender (*supinator brevis*).
- 20 De verheven buygspeer der vingeren (*sublimis*).
- 21 Het spaakbeen.
- 22 Het ellebeen.
- 23 De voorhandsband, (*ligamentum carpi*).
- 24 De tegensteller van den duym (*opponens*).
- 25 De afvoerder van den pink.
- 26 De afvoerder van het vierde voorhandsbeen.
- 27 De peezen van de verheven buyger der vingeren.
- 28 De pees van de diepgelegen buyger des wysvingers.

De latynsche benamingen der overige spieren zyn in de verklaring der voorgaande platten te vinden.

V E R K L A A R I N G

DER

34^{fte}

P L A A T.

Aan het hoofd en den tronk.

- a De agterhoofdspier, naar boven in een peesvlies eyndigende.
- b De optrekker van het uytwendig oor.
- c De terugtrekkende spier van het oor.
- d De munnikkapspier (*cucullaris*).
- e De kleyne schuynsche ruytspier (*rhomboides minor*).
- f De groote schuynsche ruytspier.
- g Het peesvliezig gedeelte der breedste rugspier.
- h Het vleesig gedeelte derzelve, omgeboogen, met een smallen trekker aan de voor- en binnenzijde van het armbeen ingeplant.

Aan de heupen, dyen, enz.

- i De groote bilspier (*gluteus major*).
- k De middenste bilspier.
- l De dunne dyespier (*gracilis*).
- m De halfpeezige spier.
- n Het langste hoofd der tweehoofdige dyespier.
- o. p De hoofden der tweelingsspier.
- q Derzelver gemeene trekker, die laager
- r De pees van Achilles genaamt word.
- q. r Dezelfde aan 't regter been.
- s De lange voetzoelspier (*plantaris longus*).
- t Derzelver pees.
- u De platte kuytspier (*soleus*).
- v De byvoeging van derzelver pees, by die van de tweelingsspier, om den pees van Achilles uyttemaaken.

Aan den schouder en slinker arm.

- w De driehoekige schouderpspier (*deltoides*).
- x. y. z De gemeene uytstreckende spier der vingeren.

x 't Middenste gedeelte derzelve, waarvan de trekkers naar de middenste vingeren gaan, en, op den rug der hand, vlegten maaken met de volgende.

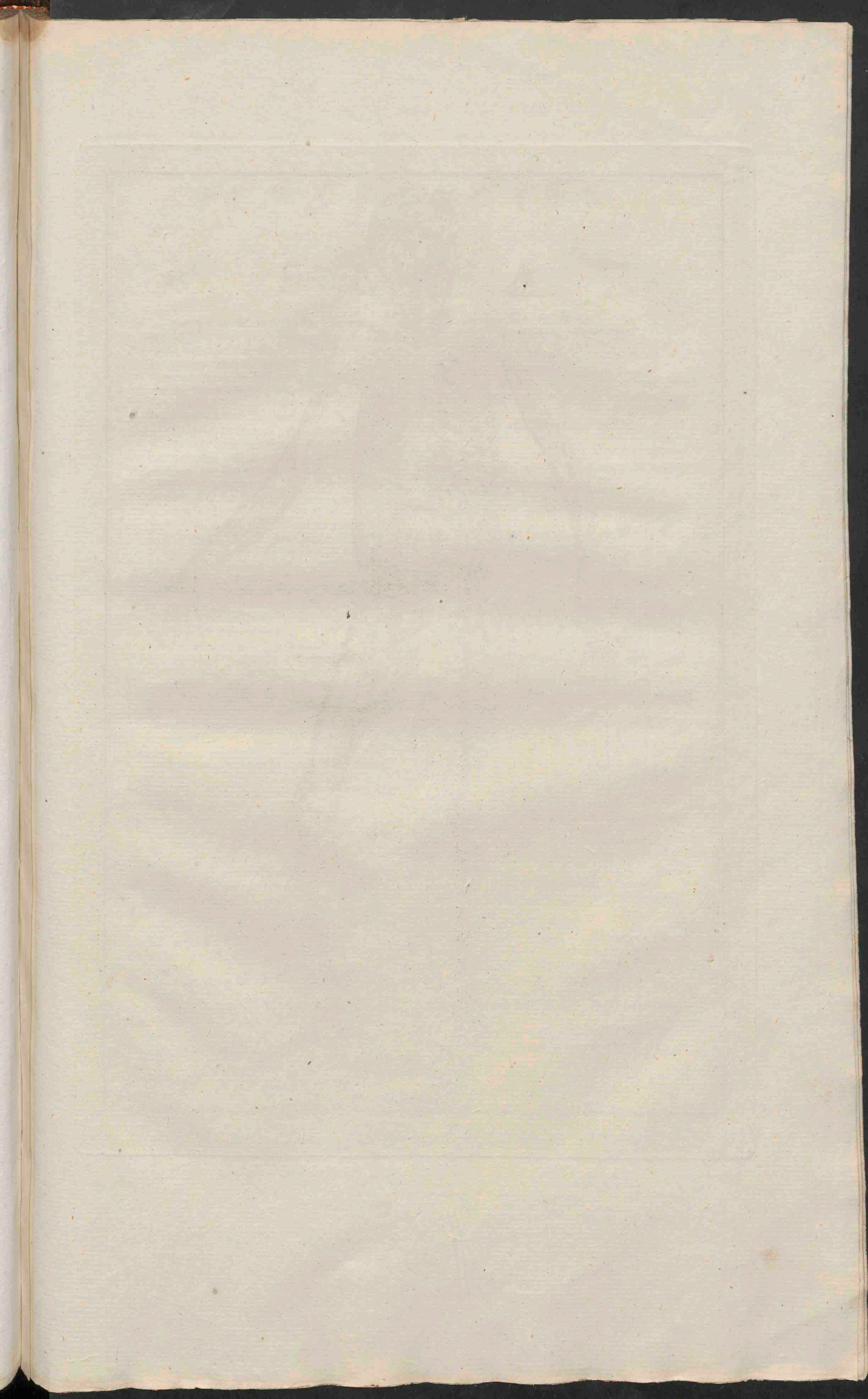
- y Een gedeelte, waar van de pees naar den pink gaat.
- z Een gedeelte, waar van de pees naar de voorste of wysvinger gaat.
- a. a De buytenste ellebeensspier (*ulnaris*), aan het bovenste hoofdje van het nahandsbeen van den pink ingeplant.
- b. b De eygen uytstrekker van den pink.
- c De plaats, waar zig de pees van de eygen uytstrekker van den wysvinger met de pees der gemeene uytstreckende spier der vingeren vereenigd.
- d. e. f. g. h De peezen der wormwyze spieren (*lumbricales*) alwaar deeze zig met die van de uytstrekker vereenigen, om de volgende
- i. k. l. m Peesvliezige uytbreidingen, op den rug der vingeren te maaken.

Aan den regter arm.

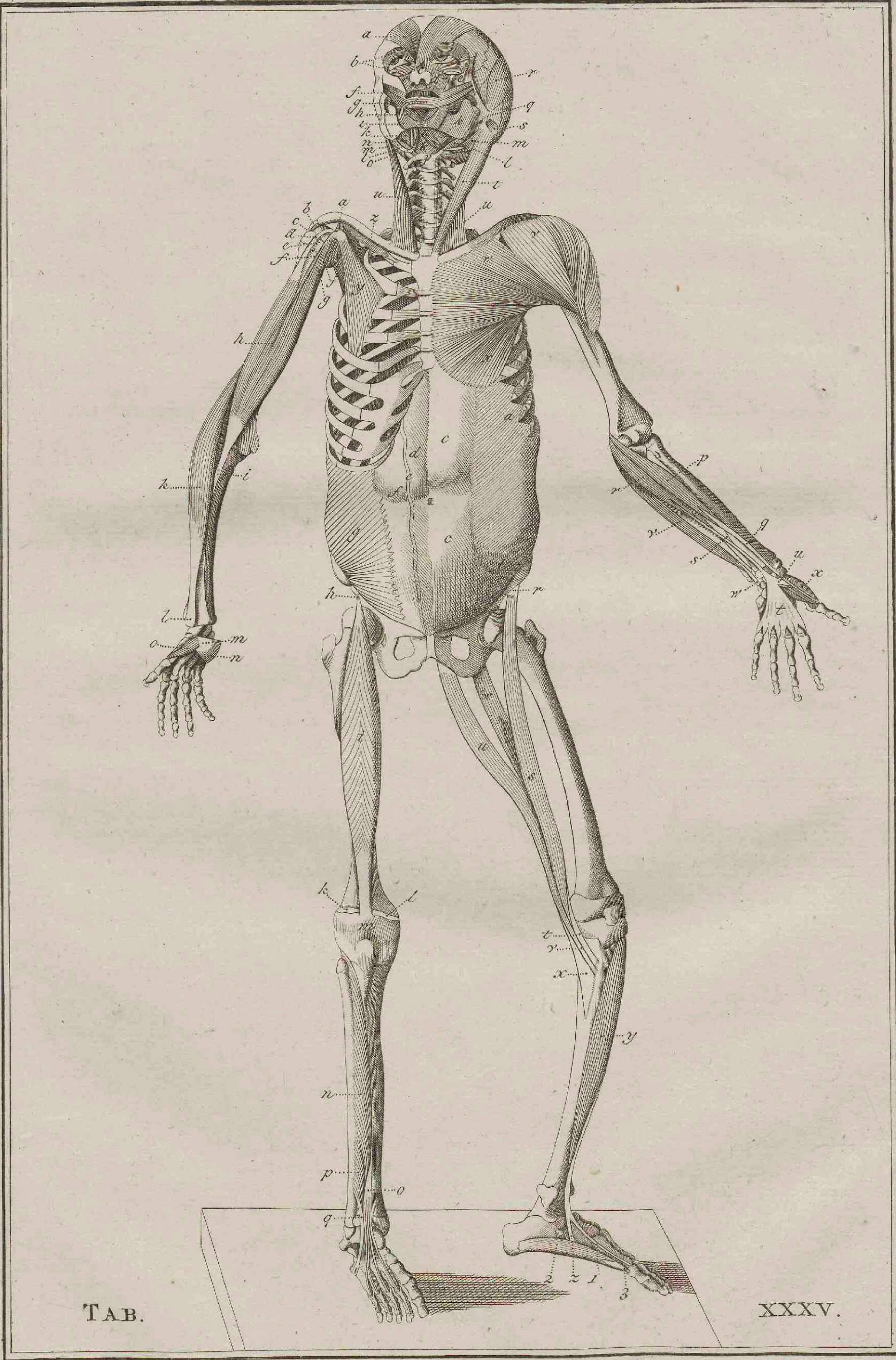
- n De lange uytstrekker des duyms.
- o. p Peesgedeelten, die van de kleyne afvoerende en kleyne buygspier van den duym voortkoomen, en
- q De peesvliezige uytbreiding op den rug des duyms helpen uytmaaken.
- r De eyge uytstrekker der wysvinger (*indicator*).
- s. t Peesgedeelten der wormwyze spieren, die zig by het peesvlies dezer spier *u*, voegen.
- v De plaats, alwaar de pees van den gemeene uytstrekker der vingeren zig by den pees der eygen uytstrekker des wysvingers voegt.

TAB.

XXXV.

V E R K L A A R I N G

DER

35te

P L A A T.

Aan het hoofd en den hals.

- a De regter voorhoofdspier.
- b De rondgaande spier der oogleden.
- c De saamendrukker der neusgaaten.
- d De slinker optrekker der neusvlugel en van de bovenlip.
- e. e De opligter der bovenlip, wederzydsch.
- f De jukbeens- of lachspier (*zygomaticus*).
- g De rondgaande spier van den mond.
- h De nedertrekker van de onderlip.
- i De nedertrekker van den mondhoek.
- k. k. k De maaltand-tongbeensspieren (*mylohyoidei*), en derzelver samenkomst.
- l. l De priems-tongbeensspieren (*stylohyoidei*).
- m. n. o De tweebuikige onderkaakspier, (*biventer*).
m. De buyk, die van het slaapbeen komt;
n. de buyk die van de onderkaak begint;
o. derzelver gemeene pees.
- p Het tongbeen (*os hyoides*).
- q De opening der slinker uitwendige beenige gehoorweg. Het oor weggesneden.
- r De optrekker van het oor.
- s De terugtrekker van het oor.
- t De borstbeens tepelspier (*sternomastoideus*).
- u. u De sleutelbeens-tepelspiieren (*cleidomastoidei*).

Aan de borst, schouders en armen.

- v De slinker driehoekige schouderpieren (*deltois*).
- w De bovenste afdaalende vezelen der groote borstspier.
- x De onderste vezelen dezer spier, die agter de afdaalende opklimmen, en hooger ingeplant worden.
- y De regter voorste zaagspier of kleyne borstspier.
- z De ondersleutelbeenspier.
- a Het ravebekswyze uytsteeksel van het regter schouderblad (*proc. coracoideus*).
- b De opperschouder (*acromium*).
- c Het armbeenshoofd.
- d Het lange hoofd der tweehoofdige spier (*biceps*).
- e Het gemeen beginsel van het korte hoofd dezer spier met dat van de ravebeksarmspier.
- f. f De ravebeksarmspier (*coracobrachialis*).
- g Het korte hoofd der tweehoofdige.
- h De vereeniging dezer twee hoofden.
- i Derzelver trekker, aan het spaakbeen ingeplant.
- k De lange agteröverkantelende spier (*supinator longus*).
- l Derzelver inplanting aan het spaakbeen.
- m Een gedeelte der voorhandsband (*ligamentum carpi*).
- n De korte handpalmspier (*palmaris brevis*).

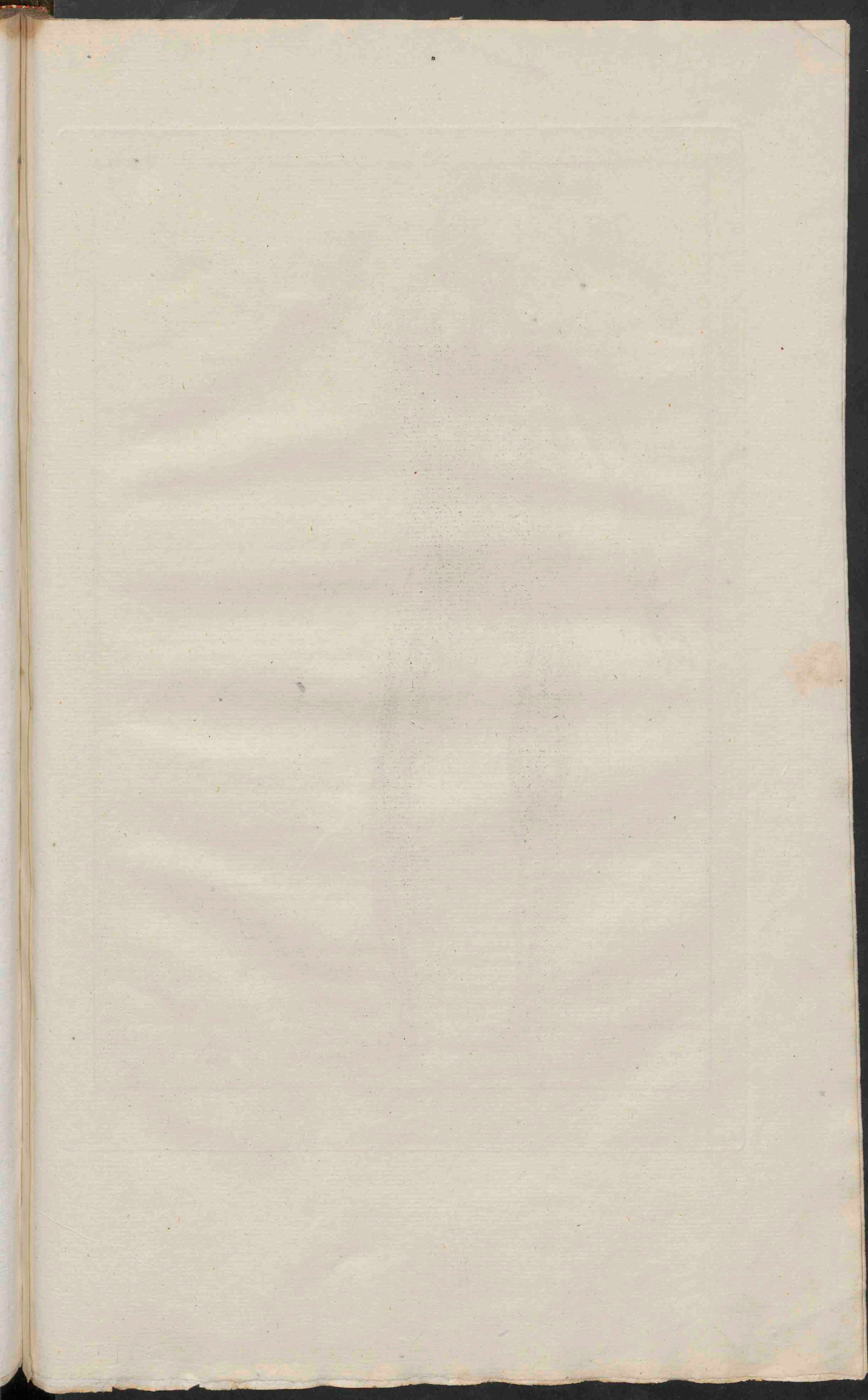
- o De korte buygspier des duyms.
- p De slinker binnenste spaakbeenspier (*radialis internus*).
- q Derzelver pees.
- r De lange handpalmspier (*palmaris longus*).
- s De pees derzelve, uytlopende in
- t Het peesvlies der handpalm (*aponurosis palmaris*).
- u Een gedeelte van het zelve, naar den duym gaande.
- v De binnenste ellebeenspier (*ulnaris internus*).
- w Derzelver pees, aan 't ronde been der voorhand ingeplant.

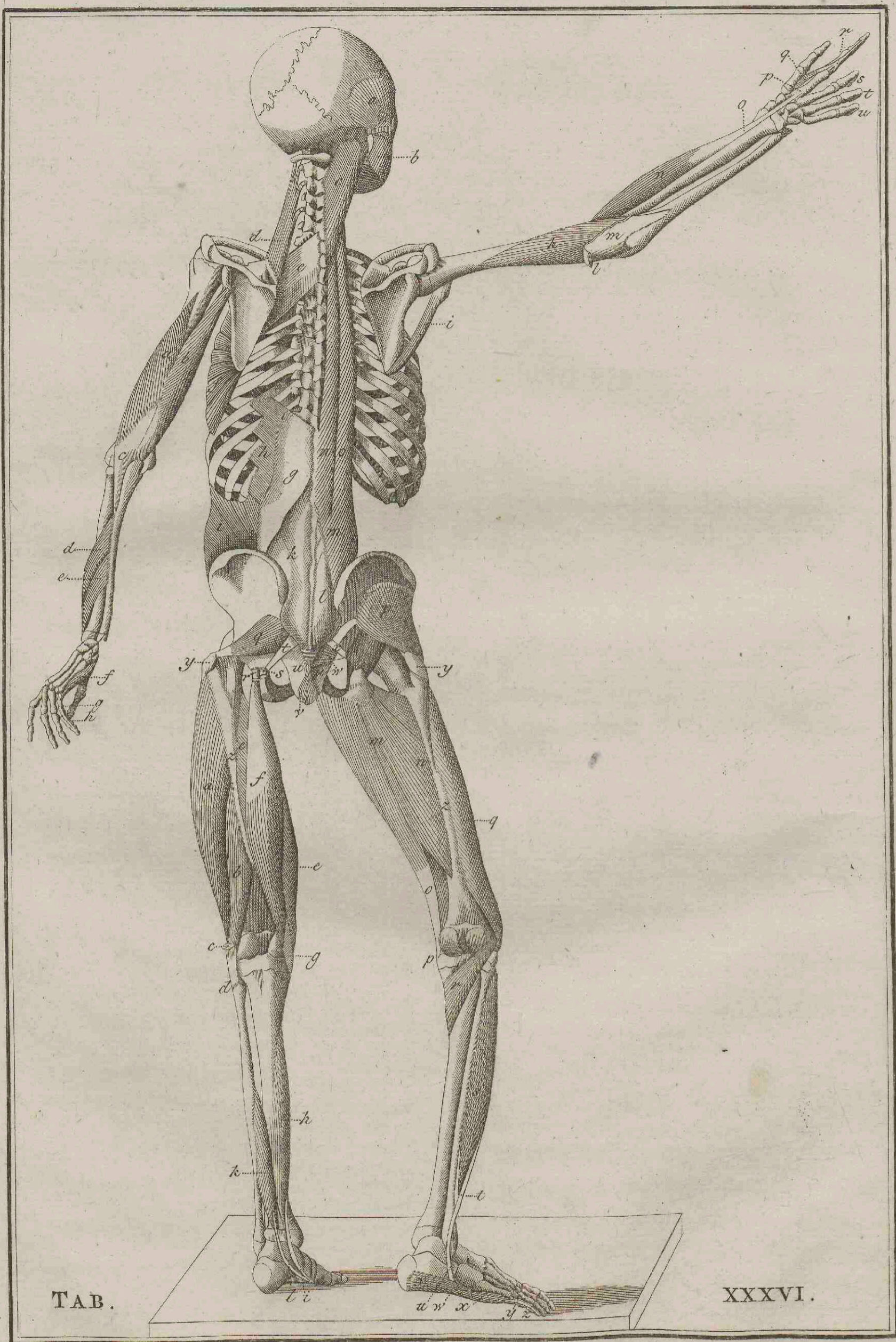
Aan den buyk, dyen en beenen.

- a Het begin, of de hoofden van de slinker buytentste schuynsche buykspier.
- b Derzelver aanhechting aan het darmbeen.
- c De peesvliezige uytbreiding derzelve.
- d Een gedeelte van het peesvliezige der regter buitenste buykspier.
- e De affneyding van dit peesvlies, als mede van de voorste peesvliezige plaat der binnenste schuynsche buykspier, die, nevens de voorgaande, de rechte buykspier van den voorkant gewoonlyk overdekt.
- f De agterste peesvliezige plaat der inwendige schuynsche buykspier, die agter de rechte spier loopt.
- g De opklimmende vleeschvezelen dezer zelfde schuynsche spier.
- h Het begin van de rechte dyespier (*rectus cruris*).
- i De sonderlinge loop van derzelver vezelen.
- k. l Gedeelten der afgesneden uyt- en inwendige zwaare dyespieren (*vasti*).
- m De uytbreiding alle dezer peezen over den beursband van het kniegewricht.
- n De lange uytstrekker der teenen.
- o Derzelver pees in vier trekkers verdeeld.
- p De derde kuytbeenspier (*peroneus testius*).
- q Derzelver pees.
- r Het begin der slinker snyderspier (*sartorius*).
- s Derzelver buyk. t. De pees, aan 't scheenbeen ingeplant.
- u De dunne dyespier (*gracilis*).
- v De inplanting derzelve aan 't scheenbeen.
- w De halfpeezige spier (*semitendinosus*).
- x De inplanting aan 't scheenbeen.
- y De voorste scheenbeenspier (*tibialis anticus*).
- z Derzelver voornaamste pees.
- 1 Een trekker van dezelve, naar den grooten teen gaande.
- 2 De afvoerder van den grooten teen (*abductor*).
- 3 De inplanting van derzelver pees.

V E R K L A A R I N G

DER

36te

P L A A T.

Aan het hoofd, den nek en tronk.

- a De slaapspier.
- b De groote kaauspier.
- c De breede schuynsche nekspier (*Splenius capitis*).
- d De opligter van het schouderblad.
- e De schuynsche ruytspier (*rhomboideus*).
- f De groote zaagspier.
- g Het peesvliezig beginsel van de agterste en benedenste zaagspier (*Serratus posticus inferior*).
- h Derzelver zaagswyze vleezige aanhechtingen aan de ribben.
- i De schuynsch opklimmende of binnenste buykspier.
- k Het peesvliezig beginsel van de breedste rugspier.
- l Het peesvliezig beginsel van de langste rug- en lendenpielen.
- m De gemeene vleezige buyk derzelve.
- n De heyligbeens-lenden- en rugspier (*Sacro-lumbalis*).
- o De langste spier des rugs (*longissimus dorsi*).
- p De kleynste bilspeer.
- q De peerwyze spier (*pyriformis*).
- r De afgesneden pees van het lange hoofd der tweehoofdige dyespier.
- s De afgesneden pees van de halfpeezige spier.
- t Een der heylig en zitbeensbanden (*ligam. sacro-ischiaticum*), gaande naar de zitbeensknobbel.
- u. u De optrekkers van den aars (*levatoris ani*).
- v De uytwendige sluytspier van den aars (*Sphincter*).
- w De sluytbeensspier (*coccygeus*).
- x De tweede heylig- en zitbeensband, gaande naar den doorn van het zitbeen.

Aan de dyen en beenen.

- y. y De groote draaijers der dyebeenderen (*Trochanter major*).
- z. z De ruwe lynen aan den agterkant derzelve, waar aan zich spieren vast hechten.

Aan de linker dye, enz.

- a De buytenste zwaare dyespier (*Vastus externus*).
- b Het korte hoofd der tweehoofdige spier.
- c De afgesneden trekker van het lange hoofd derzelve.
- d Derzelver gemeene trekker, en inplanting aan het kuytbeen.
- e. e De binnenste zwaare dyespier (*Vastus internus*).
- f De halfvliezige dyespier (*Semimembranosus*).
- g Derzelver pees, naar het scheenbeen gaande.

- h De lange buygspier der teenen. i. Derzelver pees.
- k De lange buygspier des grooten teens. l. Derzelver pees.

Aan de regter dye, enz.

- m De groote aanvoerende spier der dye (*adductor magnus*), van het zitbeen en schaambeem voortkoomende.
- n De breede aanhechting derzelve aan het dyebeen.
- o De smaller en ronde pees, aan het scheenbeen p. ingeplant.
- q De eygen dyespier (*cruralis, crureus*).
- r De knieholspier (*popliteus*).
- s De lange kuytbeensspier (*peroneus longus*).
- t. u Derzelver pees.
- v De afvoerder van den kleynen teen.
- w Derzelver inplanting aan het navoetsbeen.
- x Het gedeelte, dat naar den teen gaat.
- y De afgesneden pees van den uytstrekker der teenen.
- z De verspreyding van deze peezen over den rug der teen.

Aan den linker arm.

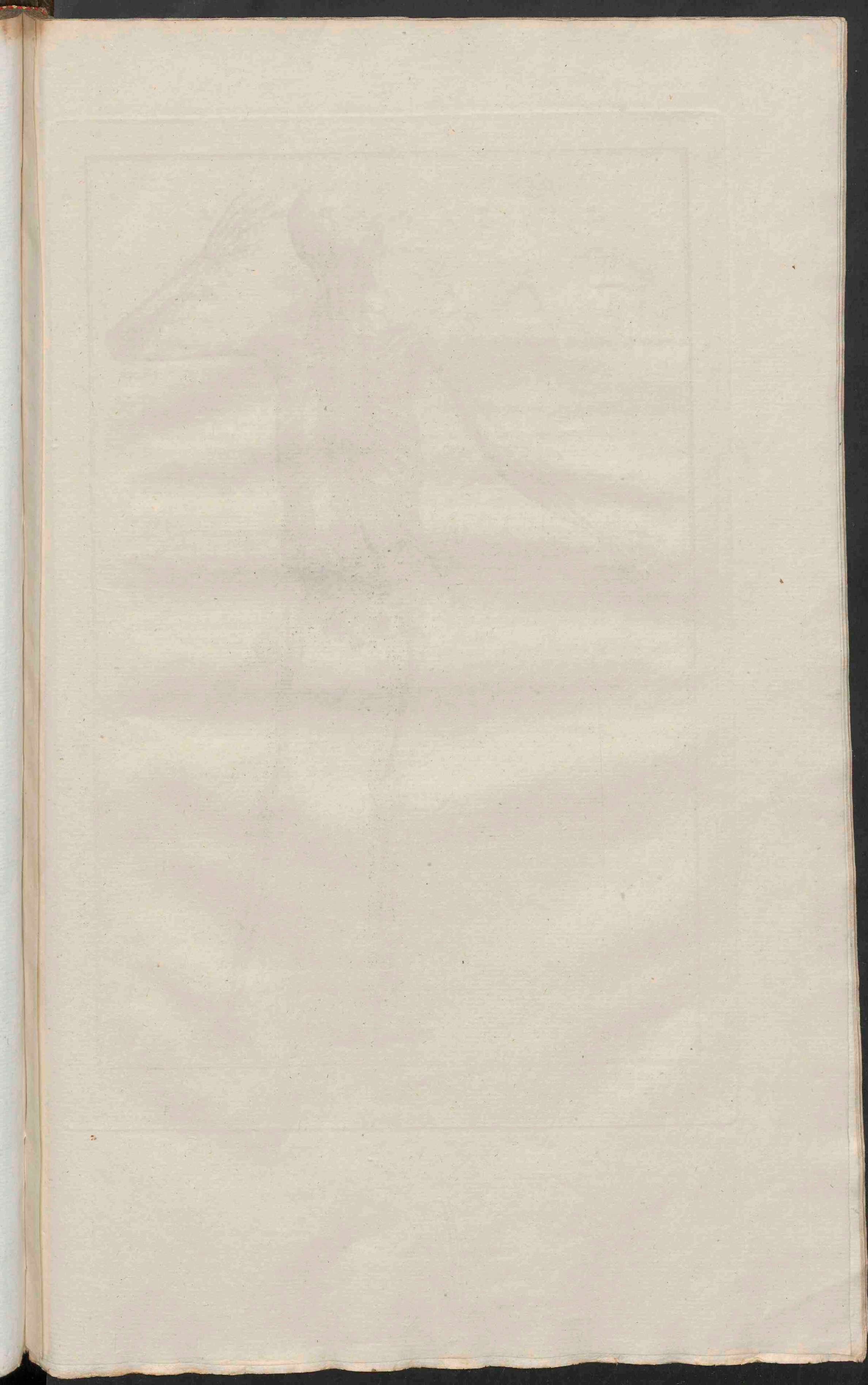
- a Het korte hoofd der driehoofdige spier (*triceps*).
- b Het lange hoofd derzelve.
- c De pees, aan het ellebeen ingeplant.
- d De lange afvoerder van den duym.
- e De kleyne uytstrekker van den duym.
- f De afvoerder van den pink.
- g De pees derzelve, verëenigd met die van de eygen uytstrekker der pink en naastgeleene tusschenbeens- en wormwyze spieren.
- h Derzelver verspreyding over den rug der pink.

Aan den regter arm.

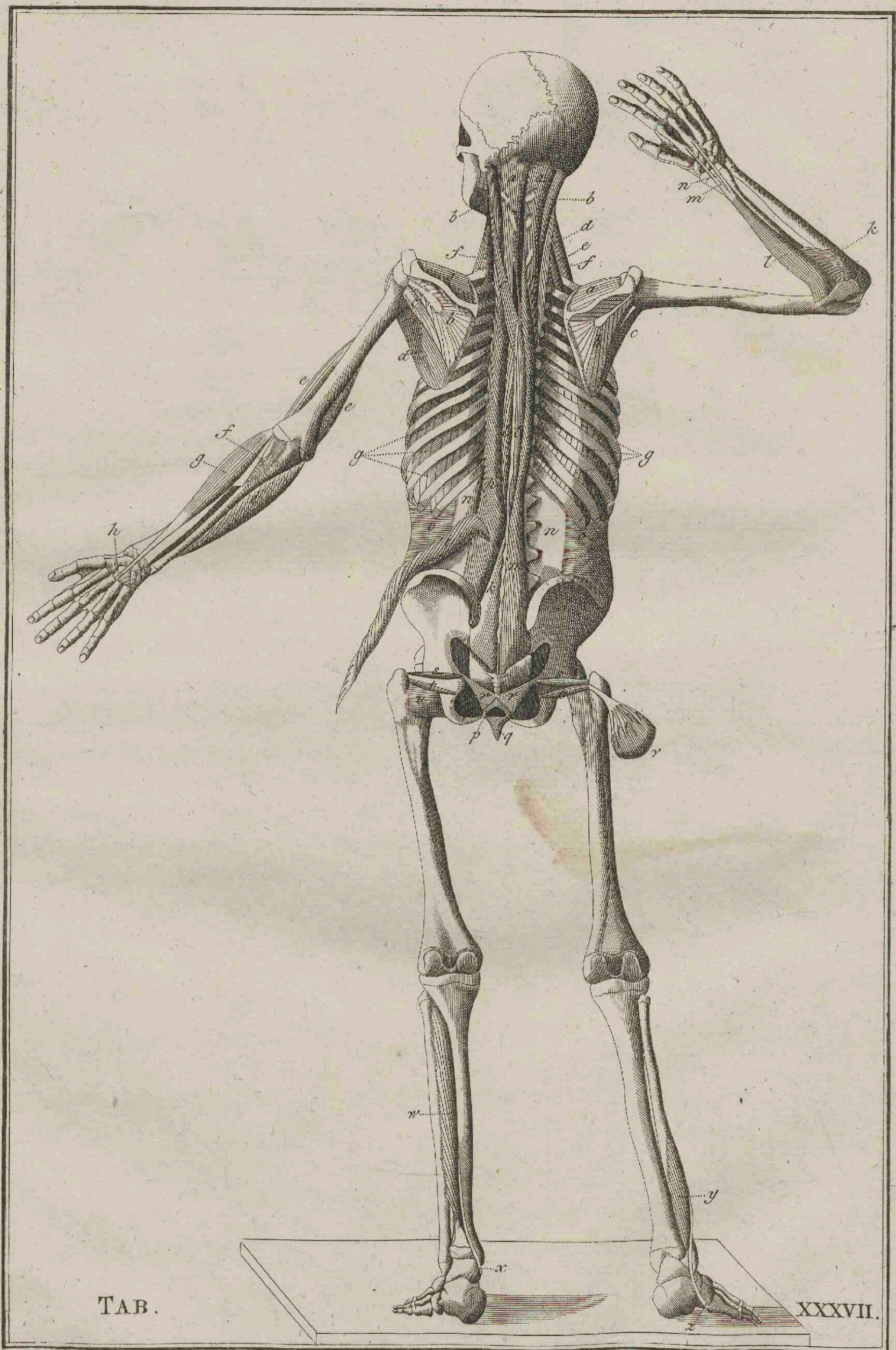
- i De groote ronde spier van het schouderblad (*teres major*).
- k Het derde of uytwendig hoofd der driehoofdige armspier (*brachius externus*).
- l De afgesneden pees der overige twee hoofden.
- m De gemeene pees dezer geheele spier.
- n De langste buytenste spaakbeensspier.
- o. p Derzelver pees, en inplanting.
- q De afvoerende spier van den voorsten vinger.
- r Derzelver pees, waarby zig die van de gemee- nen uytstrekker der vingeren, wurmwyze, en tusschenbeenspielen voegen.
- s. t. u Het eerste lid der vingeren, gebogen.

TAB.

XXXVII.

V E R K L A A R I N G

DER

37ste

P L A A T.

Aan den nek, en verderen tronk.

- a. a De saamgevoegde en tweebuykige nekspieren (*complexi & biventre*).
- b. b De wervel- tepelspieren (*trachelomastoidei*).
- c De smalle schuynsche nekspier (*Splenius colli*).
- d De nekspier der dwarsche uitsteekselen (*transversalis cervicis*).
- e De agterste schuynsche ruytspier (*scalenus posterior*).
- f De middenste schuynsche ruytspier.
- g. g Eenige buytenste tuschenribbige spieren, aangewezen.
- h De langste rugspier.
- i De losgemaakte en omgeslagene heyligbeenslenden- en rugspier.
- k Derzelver gemeen hoofd en begin.
- l. l De doornspieren des rugs (*spinales dorfi*).
- m De veelhoofdige rugspier (*multifidus spinæ*).
- n Het peezig begin der dwarsche buykspier (*transversus*).
- o Derzelver dwarsche vleeschvezelen.
- p De uytwendige sluytspier van den aars (*sphincter*).
- q Denkelyk het voorste gedeelte dezer sluytspier, nederhangende.
- r. r De optrekker van den aars, wederzydsch.
- s. s De bovenste tweelingspieren (*gemini*).
- t. t De onderste tweelingspieren.
- u De slinker vierkante dyespier (*quadratus femoris*).

v De regter binnenste stopspier (*obturator internus*).

Aan de beenen.

- w De agterste scheenbeensspier (*tibialis posterior*).
- x De ombuyging der pees.
- y De korte kuytbeensspier (*peroneus brevis*).
- z Derzelver inplanting.

Aan de slinker schouder en arm.

- a De bovendoornspier van 't schouderblad.
- b De onderdoornspier.
- c De kleyne ronde spier.
- d De groote ronde spier.
- e De binnenste armspieren.
- f De ellebeensknobbelspieren (*anconeus*).
- g De korte buytenste spaakbeensspier (*radialis externus brevior*).
- h Derzelver pees en inplanting.
- i De diepliggende buygspier der vingeren (*profundus*).

Aan de regter schouder, en arm.

- a. b. c Dezelfde, als aan de slinker zyde.
- k De korte agteröverkantelende spier (*supinator brevis*).
- l De buytenste spaakbeensspier.
- m. n Derzelver twee peezen.

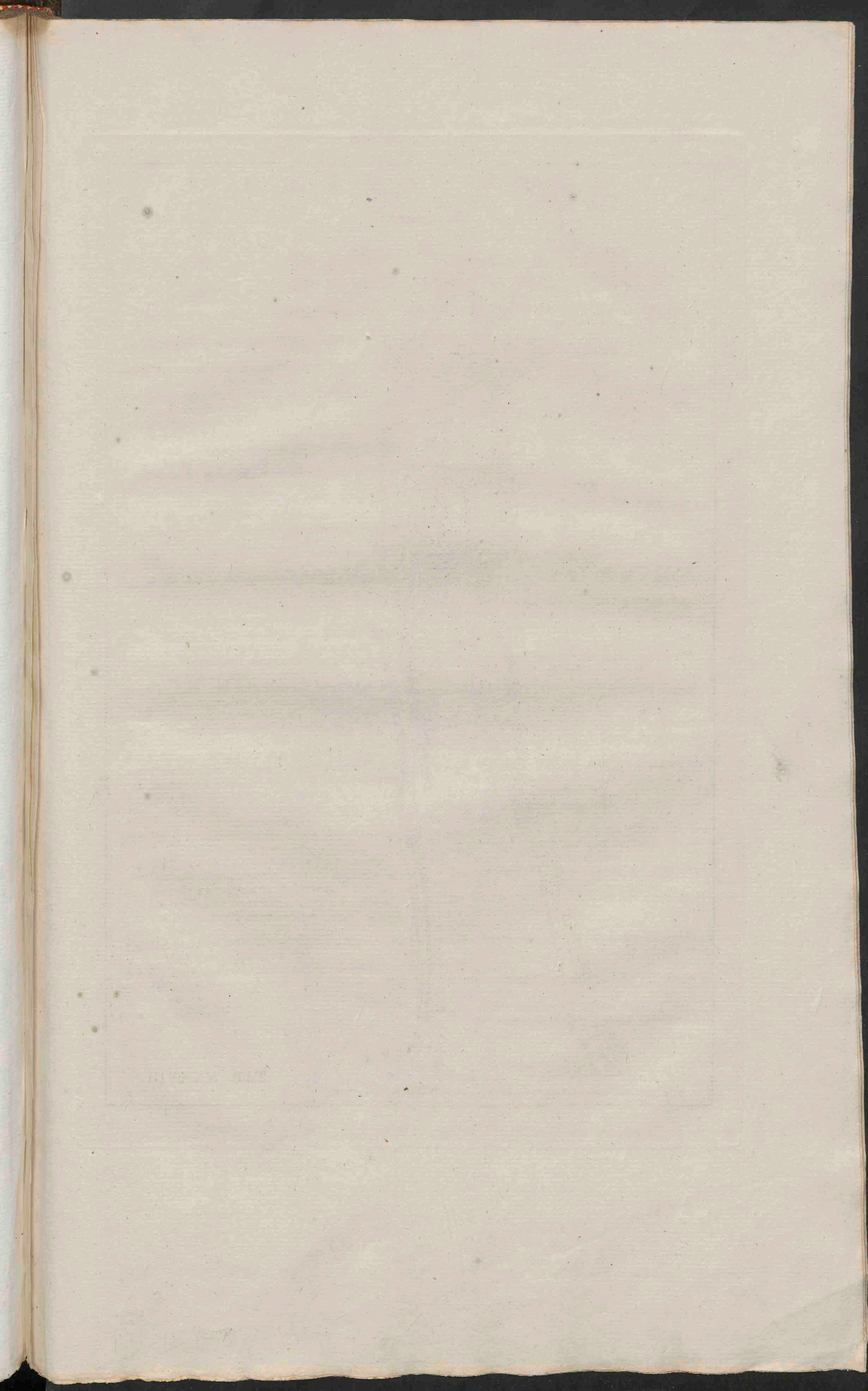
V E R K L A R I N G

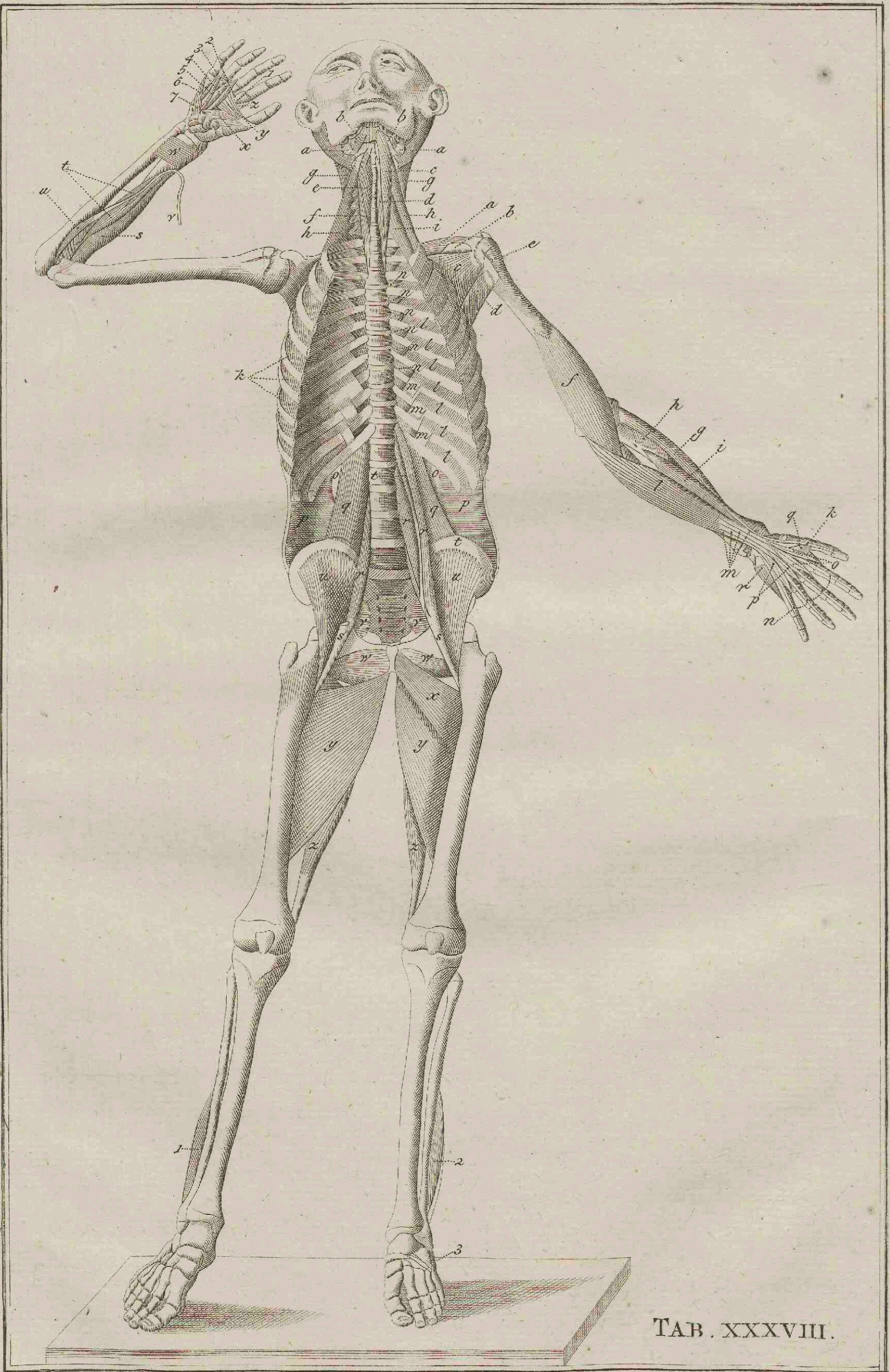
DER

P L A T

37

a De samenvoerde en tweedvuldige...
 b De...
 c De...
 d De...
 e De...
 f De...
 g De...
 h De...
 i De...
 k De...
 l De...
 m De...
 n De...
 o De...
 p De...
 q De...
 r De...
 s De...
 t De...
 u De...
 v De...
 w De...
 x De...
 y De...
 z De...

TAB. XXXVIII.

V E R K L A A R I N G

DER

38ste

P L A A T.

Aan den hals, tronk en onderste uiteindens.

- a. a De zydelyke regte hoofdspieren (*recti laterales capitis*).
- b. b De kleyne voorste regte hoofdspieren (*recti interni minores capitis*).
- c De linker groote voorste regte hoofdspier (*rectus internus major*).
- d De linker lange halsprier (*longus colli*).
- e Een gedeelte der regter lange halsprier, 't welk aan de ligchaamen der halswervelen vastgehecht is.
- f Een ander gedeelte, van de zydelyke uitsteekfels afkomstig.
- g. g Gedeelten der neks-tepelsprier (*trachelomastoideus*) en saamgevatte (*complexus*).
- h. h De middenste ongelyke driehoekige spieren (*scaleni medii*).
- i De linker voorste ongelyk driehoekige (*scalenus prior*).
- k De buitenste tuschenribbige spieren (*intercostales externi*).
- l. l De linker binnenste tuschenribbige spieren; dezelve aan de regter zyde.
- m. m. m Gedeelten der onderste en binnenste tuschenribbige spieren, die over één rib heenloopende, aan de tweede of volgende ingeplant zyn.
- n. n Gedeelten der buitenste tuschenribbige spieren, zichtbaar in de tuschenruimte der rugwervelen en der agterste vezelen der binnenste tuschenribbige spieren, die natuurlyk aldaar ontbreken.
- o. o Peesvliezig begin der volgende
- p. p. Dwarfsche buykspieren (*transversi abdominis*).
- q. q De vierkante lendenspieren (*quadrati lumborum*).
- r. r De groote lendensprier (*psoas magnus*), aan de linker zyde geheel; aan de regter alleen het binnenste gedeelte.
- s. s De peezen derzelve, die aan de kleine draaijers der dyebeenderen worden ingeplant.
- t De linker kleine lendensprier (*psoas parvus*).
- u. u De inwendige darmbeenspieren (*iliaci interni*).
- v. v De peerwyze spieren (*pyriformes*).
- w. w De buitenste stopspieren (*obturatores externi*).
- x De linker korte aanvoerder der dye (*adductor brevis*).
- y. y Het breed gedeelte van yder groote aanvoerder der dyen (*adductor magnus*).
- z. z De langere peezen deezer zelfde spieren.
- 1 De regter korte kuytbeensprier (*peroneus brevis*).
- 2 De linker.

- 3 Derzelve pees, aan het agterste hoofdje van het laatste navoetsbeen ingeplant.

Aan den linker arm.

- a De bovendoornsprier (*supraspinatus*).
- b Het ravenbekswyze uitsteeksel van 't schouderblad.
- c De onderschouderbladsprier (*subscapularis*).
- d De groote ronde sprier (*teres major*).
- e De groef aan het armbeen, aan welks binnenste rand deeze spieren zich inplanten.
- f De binnenste armsprier (*brachieus internus*).
- g De korte buitenste spaakbeensprier (*radialis externus brevior*).
- h De korte agteröverkantelende sprier (*supinator brevis*).
- i De lange buygsprier des duyms (*flexor longus pollicis*).
- k De pees derzelve.
- l De diepgelegen buygsprier der vingeren (*profundus*).
- m De vier peezen, waar in deeze sprier eindigt.
- n. n Derzelve loop naar de laatste vingerleden.
- o. p De wormwyze spieren (*lumbricales*).
- q De aanvoerder des duyms (*adductor pollicis?*)
- r De aanvoerder van het na handsbeen van de pink (*adductor ossis metacarpi digiti minimi?*)

Aan den regter arm.

- s De buitenste spaakbeensprier (*radialis externus*).
- t De lange buygsprier des duyms (*flexor longus pollicis*).
- u Een byzonder gedeelte derzelve, somwylen voorkoomende.
- v De afgesneden pees derzelve.
- w De vierkante vooröverwender (*pronator quadratus*).
- x De korte buygsprier des duyms (*flexor brevis pollicis*), die van den tweede rey der voorhandsbeenderen voortkoomt.
- y De aanvoerende sprier des duyms (*adductor pollicis*).
- z De voorste tuschenbeensprier des wysvingers (*interosseus indicis*).
- 1 De agterste.
- 2 De voorste tuschenbeensprier des middensten vingers.
- 3 De agterste.
- 4 De voorste tuschenbeensprier des ringvingers.
- 5 De agterste.
- 6 De voorste tuschenbeensprier van de pink.
- 7 De afvoerder van de pink (*abductor digiti minimi*).

Dezelver ... aan hetzelve hooftje van het laatste navensteen ingepiant.

Aan den linker arm.

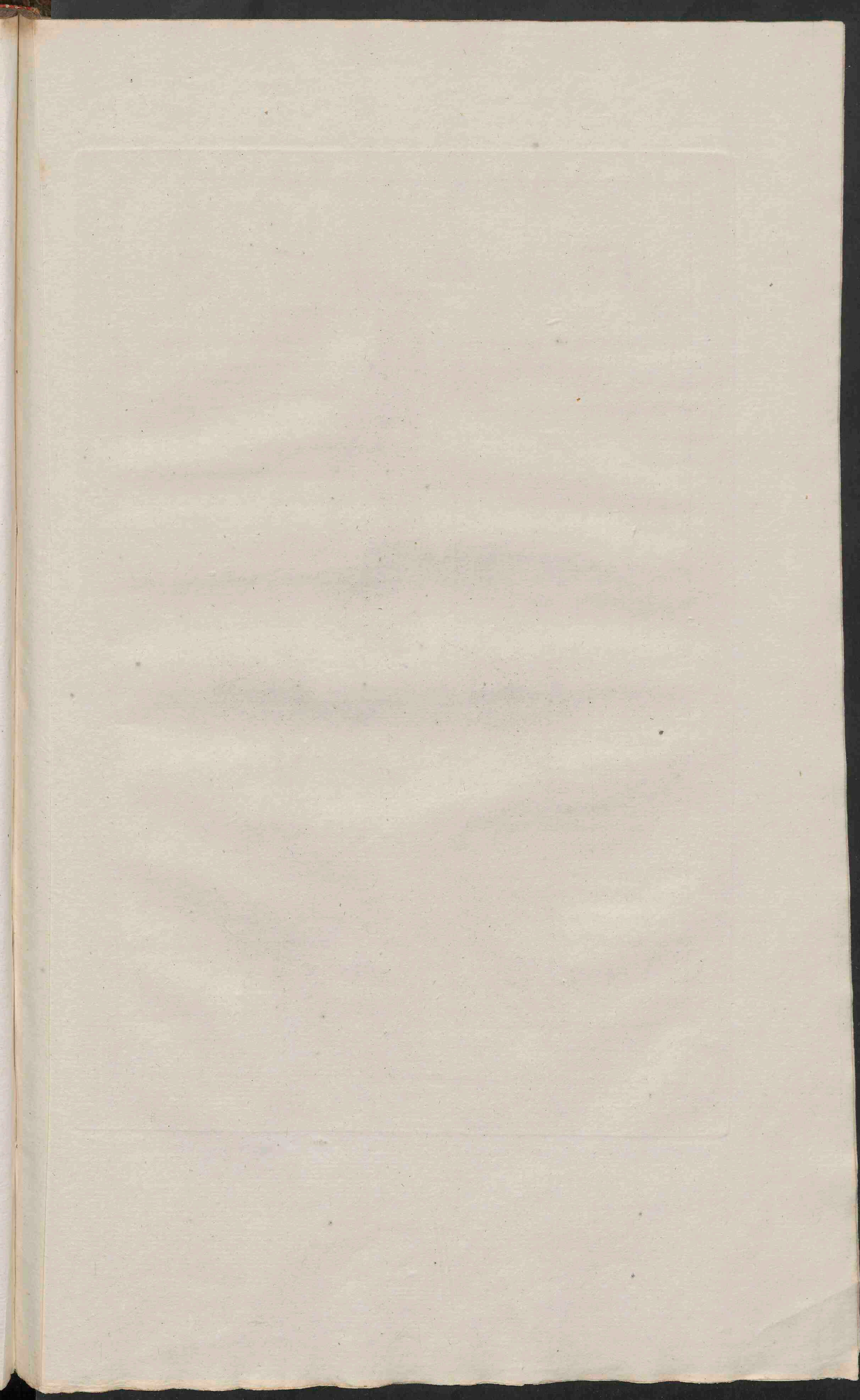
- a De overhoofdspier (supraorbitalis)
- b De overhoofdspier (supraorbitalis)
- c De overhoofdspier (supraorbitalis)
- d De overhoofdspier (supraorbitalis)
- e De overhoofdspier (supraorbitalis)
- f De overhoofdspier (supraorbitalis)
- g De overhoofdspier (supraorbitalis)
- h De overhoofdspier (supraorbitalis)
- i De overhoofdspier (supraorbitalis)
- k De overhoofdspier (supraorbitalis)
- l De overhoofdspier (supraorbitalis)
- m De overhoofdspier (supraorbitalis)
- n De overhoofdspier (supraorbitalis)
- o De overhoofdspier (supraorbitalis)
- p De overhoofdspier (supraorbitalis)
- q De overhoofdspier (supraorbitalis)
- r De overhoofdspier (supraorbitalis)
- s De overhoofdspier (supraorbitalis)
- t De overhoofdspier (supraorbitalis)
- u De overhoofdspier (supraorbitalis)
- v De overhoofdspier (supraorbitalis)
- w De overhoofdspier (supraorbitalis)
- x De overhoofdspier (supraorbitalis)
- y De overhoofdspier (supraorbitalis)
- z De overhoofdspier (supraorbitalis)

Aan den rechter arm.

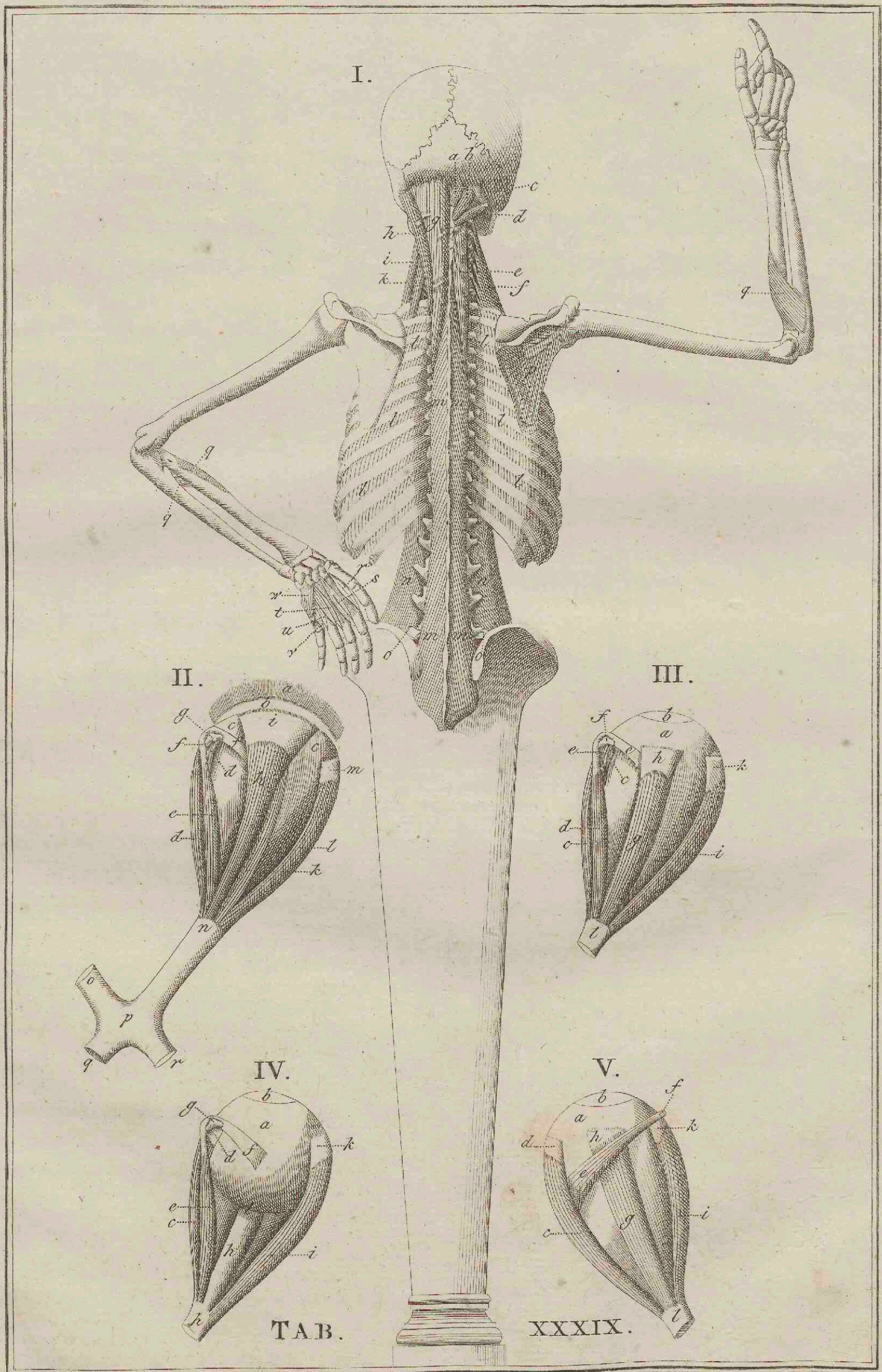
- a De overhoofdspier (supraorbitalis)
- b De overhoofdspier (supraorbitalis)
- c De overhoofdspier (supraorbitalis)
- d De overhoofdspier (supraorbitalis)
- e De overhoofdspier (supraorbitalis)
- f De overhoofdspier (supraorbitalis)
- g De overhoofdspier (supraorbitalis)
- h De overhoofdspier (supraorbitalis)
- i De overhoofdspier (supraorbitalis)
- k De overhoofdspier (supraorbitalis)
- l De overhoofdspier (supraorbitalis)
- m De overhoofdspier (supraorbitalis)
- n De overhoofdspier (supraorbitalis)
- o De overhoofdspier (supraorbitalis)
- p De overhoofdspier (supraorbitalis)
- q De overhoofdspier (supraorbitalis)
- r De overhoofdspier (supraorbitalis)
- s De overhoofdspier (supraorbitalis)
- t De overhoofdspier (supraorbitalis)
- u De overhoofdspier (supraorbitalis)
- v De overhoofdspier (supraorbitalis)
- w De overhoofdspier (supraorbitalis)
- x De overhoofdspier (supraorbitalis)
- y De overhoofdspier (supraorbitalis)
- z De overhoofdspier (supraorbitalis)

Aan den hals, tronc en andere uitsluitingen.

- a De zydelijke rechte hoofdspieren (recti laterales)
- b De zijne voorste rechte hoofdspieren (recti laterales)
- c De linker groote voorste rechte hoofdspier (rectus lateralis magnus)
- d De linker lange halsspier (longus colli)
- e Een gedeelte der rechter lange halsspier, welke aan de ligchamen der halswaarden vastgehecht is.
- f Een ander gedeelte, van de zydelijke uitsluiting (lateralis)
- g Gedeelten der halsreghelpier (lateralis)
- h De middelste ongelijke driehoekige spieren (obliqui laterales)
- i De linker voorste ongelijke driehoekige spier (obliquus lateralis)
- k De middelste tusschenribbige spieren (intercostales)
- l De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- m De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- n De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- o De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- p De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- q De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- r De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- s De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- t De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- u De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- v De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- w De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- x De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- y De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)
- z De linker binnenste tusschenribbige spieren (intercostales)

V E R K L A A R I N G

DER

39te P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

Aan den tronk.

- a De kleinste agterste regte hoofdspier (*rectus posticus minor capitis*).
- b De grootste agterste regte hoofdspier (*rectus posticus major*).
- c De bovenste schuynsche hoofdspier (*obliquus superior capitis*).
- d De onderste schuynsche hoofdspier (*obliquus inferior*).
- e De regter nekspier van de doornwyze uitsteekfelen (*spinalis cervicis*).
- f De middenste ongelykdriehoekige spier (*scalenus medius*).
- g De flinker taamgevatte, en tweebuikige nekspieren (*complexus et biventer*).
- h De neks-tepelspier (*trachelomastoideus*).
- i De flinker middenste ongelyk driehoekige spier (*scalenus medius*).
- k De flinker agterste ongelyk driehoekige spier (*scalenus posticus*).
- l.l De buitenste tuschenribbige spieren (*intercostales externi*) in 't algemeen aangewezen.
- m.m De veelhoofdige ruggegraatspielen (*multifidi spine*).
- n.n De vierkante lendenspielen (*quadrati lumborum*).
- o.o Banden, die van de onderste lendenwervelen, naar de heupbeenderen overgaan.

Aan den regter en flinker arm.

- p De onderdoornspier van 't schouderblad (*infraspinatus*).
- q.q De korte agteröverkantelende spier (*supinator brevis*).
- r De voorste tuschenbeenspier (*interosseus*) des wysvingers.
- s De agterste des wysvingers, en de voorste des middensten vingers.
- t De agterste des middensten, en voorste des ringvingers.
- u De agterste des ringvingers.
- v De voorste des pinks.
- w De afvoerder van het nahandsbeen des pinks, (*abductor*).

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Het regter oog nevens deszelfs spieren, van den bovenkant gezien.

- a De ooghairen.
- b De kraakbeenige rand van het ooglid (*tarsus*).
- c.c De oogbol, zo als dezelve, van vet omringt, tuschen de spieren inligt.
- d.d De binnenste regte of aanvoerende oogbolspier (*rectus interior s. adductor*).
- e De bovenste schuynsche spier (*obliquus superior*).
- f.f De pees deezer spier, waarom dezelve ook katrolspier (*trochleator*) genaamd word.
- g Het kraakbeenige in de binnenste ooghoek, om 't welke de pees deezer schuynsche spier gaat.
- h De terugtrekkende of opligtende spier van het bovenste ooglid (*levator palpebrae superioris*).

- i Derzelver dunne en breede pees, aan de *tarsus* ingeplant.
- k De bovenste regte of optrekkende oogbolspier (*attollens*).
- l De buitenste regte of afvoerende spier (*rectus exterior, s. abductor*).
- m Derzelver pees.
- n De gezichtzenuw, rondom welke alle deeze spieren voortkoomen.
- o De flinker zenuw, afgesneden. p. Beider gemeenschap.
- q.r De afgesneden beginsels dezer gezichtszenuwen, vóór derzelver verëeniging.

D E R D E A F B E E L D I N G.

- a De oogbol, als in fig. 2.
- b Het doorschynend hoornvlies (*cornea*).
- c.c De binnenste regte spier.
- d De bovenste schuynsche of katrolspier.
- e.e Derzelver omgeboogen pees.
- f Het kraakbeenige.
- g De bovenste regte spier.
- h Derzelver pees en inplanting.
- i De buytenste regte spier.
- k Derzelver pees en inplanting.
- l De afgesneden gezichtszenuw, en het begin der spieren.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

- a De oogbol, zo als dezelve eigenlyk door het ondoorschynend hoornvlies (*sclerotica*) gemaakt word.
- b Het doorschynend hoornvlies (*cornea*).
- c De binnenste regte spier.
- d Derzelver pees.
- e De bovenste schuynsche spier.
- f Derzelver pees en inplanting.
- g Het kraakbeen.
- h.h De schuynsch voortgaande gezichtszenuw.
- i De buytenste regte spier.
- k Derzelver pees.
- l De inplanting der gezichtszenuw aan den oogbol, niet tegen over het hoornvlies, maar iets meerder naar den binnenkant.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

Het regter oog en deszelfs spieren, van den onderkant.

- a De oogbol.
- b Het doorschynend hoornvlies.
- c De buytenste regte spier. Zie fig. 2. l. fig. 3. i. fig. 4. i.
- d Derzelver pees en inplanting.
- e De benedenste schuynsche spier.
- f Derzelver pees en begin van den ondersten oogholstrand, afgesneden.
- g De onderste regte spier.
- h Derzelver pees en inplanting.
- i De binnenste regte spier, zie fig. 2. d. fig. 3. c. fig. 4. c.
- k Derzelver pees en inplanting.
- l De afgesneden gezichtszenuw, nevens het begin der voornoemde spieren.

V E R K L A R I N G

D E R

39ste P L A A T .

E R S T E A B B E E D I N G

Aan den tronk.

- a De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- b De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- c De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- d De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- e De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- f De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- g De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- h De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- i De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- j De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- k De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- l De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- m De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- n De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- o De koninklijke regte hoofdspier (konink)

Aan den tronk en linker arm.

- p De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- q De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- r De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- s De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- t De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- u De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- v De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- w De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- x De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- y De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- z De koninklijke regte hoofdspier (konink)

T W E D E A B B E E D I N G

- aa De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ab De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ac De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ad De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ae De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- af De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ag De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ah De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ai De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- aj De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ak De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- al De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- am De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- an De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ao De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ap De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- aq De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ar De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- as De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- at De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- au De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- av De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- aw De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ax De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- ay De koninklijke regte hoofdspier (konink)
- az De koninklijke regte hoofdspier (konink)

- i Dertelver linn en breede poos, aan de top in ingespan.
- k De koninklijke regte of oprechtende ooghoofdspier (konink)
- l De koninklijke regte of afvoerende spier (vagin)
- m Dertelver poos.
- n De gatenkruw, rondom welke alle deese spieren voortkoomen.
- o De linker kromme, afgehoeten p. Reider-ga (konink)
- p De afgehoeten, alle deese geschiktauwwe (vagin)

D E R D E A B B E E D I N G

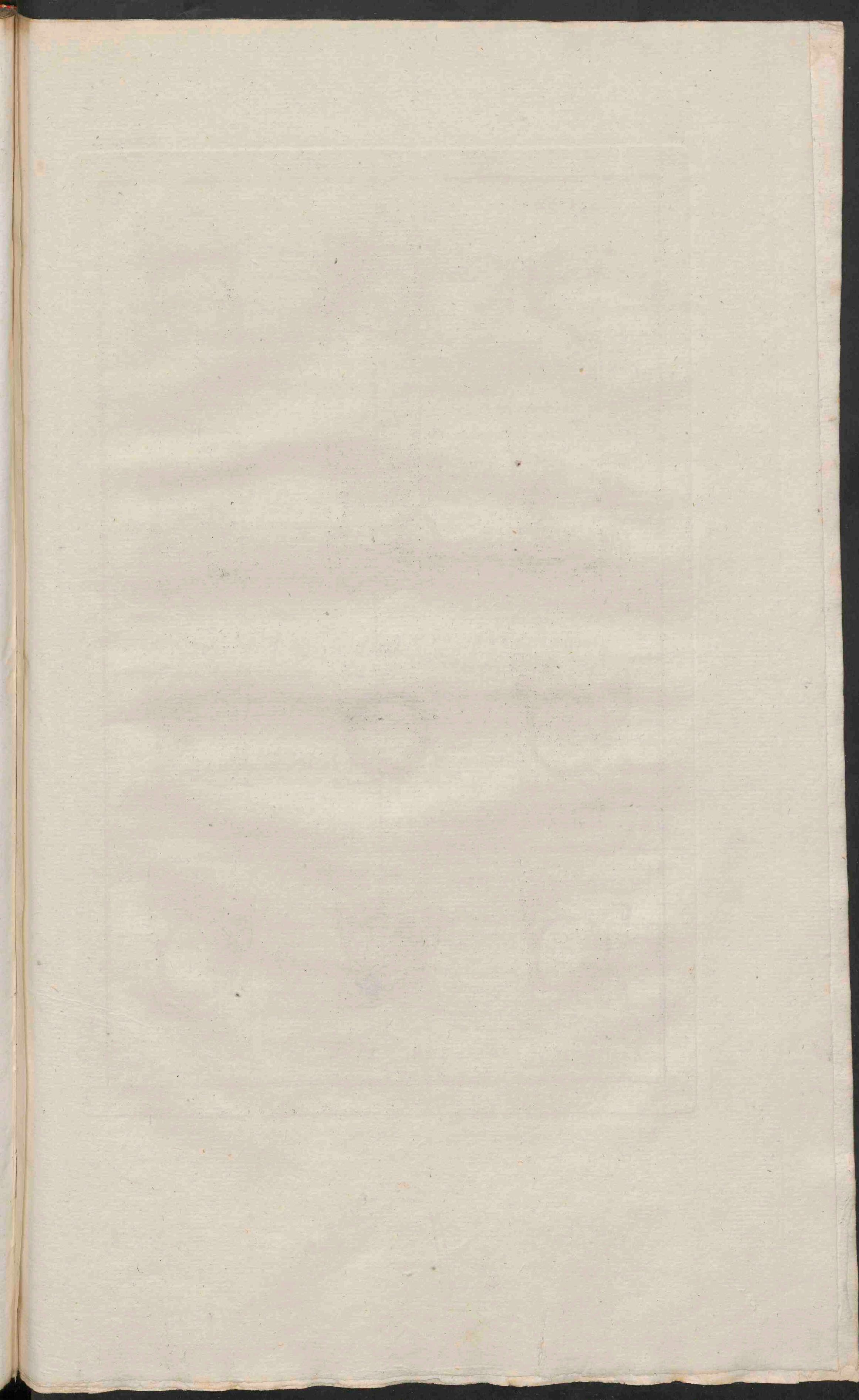
- a De oogbol, als in fig. a.
- b Het doortrechende hoorn (vagin)
- c De binnenste regte spier.
- d De koninklijke regte of hoofdspier.
- e Dertelver omgeboogen poos.
- f Het krankehoorn.
- g De koninklijke regte spier.
- h Dertelver poos en ingespanning.
- i De binnenste regte spier.
- k Dertelver poos en ingespanning.
- l De afgehoeten geschiktauwwe, en het begin der spieren.

V I E R D E A B B E E D I N G

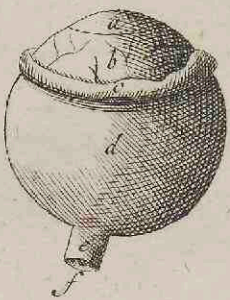
- a De oogbol, als de deotiv eijerijf door het ontvontelinge hoorn (vagin)
- b Het doortrechende hoorn (vagin)
- c De binnenste regte spier.
- d Dertelver poos.
- e De koninklijke regte of hoofdspier.
- f Dertelver poos en ingespanning.
- g Het krankehoorn.
- h De geschiktauwwe, en de geschiktauwwe.
- i De binnenste regte spier.
- j Dertelver poos.
- k De afgehoeten geschiktauwwe, en het begin der spieren.
- l Het begin der spieren, van den oogbol.

V Y F D E A B B E E D I N G

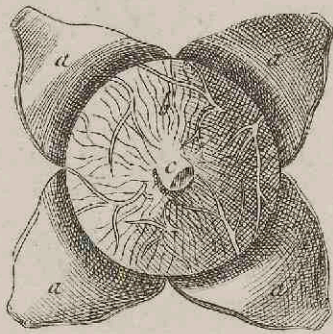
- aa Het regte oog, en de afgehoeten geschiktauwwe.
- ab Het doortrechende hoorn.
- ac De binnenste regte spier. Als fig. a. i. fig. 3. i.
- ad Dertelver poos en ingespanning.
- ae De geschiktauwwe, en de geschiktauwwe.
- af Dertelver poos en ingespanning.
- ag De koninklijke regte of hoofdspier.
- ah Dertelver poos en ingespanning.
- ai De binnenste regte spier, als fig. a. d. fig. 3. c.
- aj fig. 4. c.
- ak Dertelver poos en ingespanning.
- al De afgehoeten geschiktauwwe, en het begin der spieren.
- am De afgehoeten geschiktauwwe.

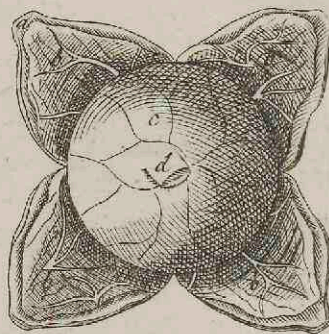
I.

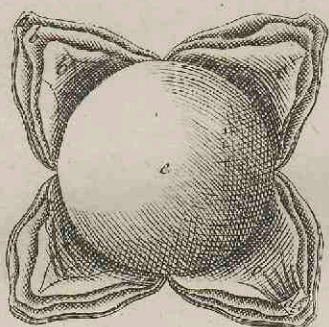
II.

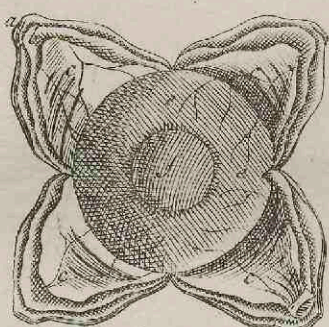
III.

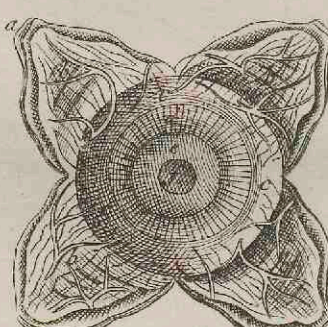
IV.

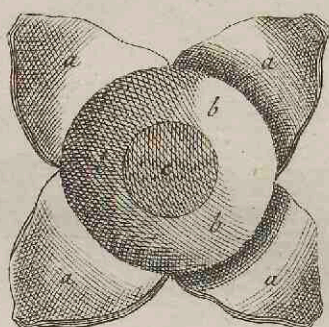
V.

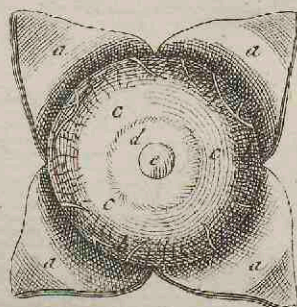
VI.

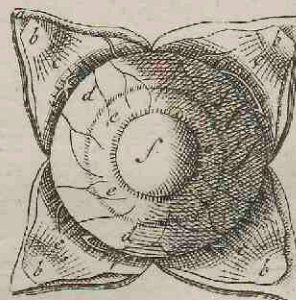
VII.

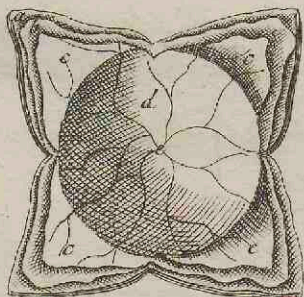
VIII.

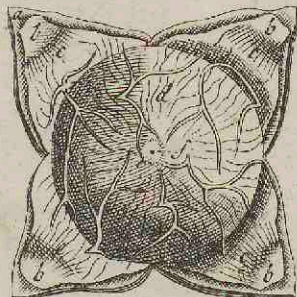
IX.

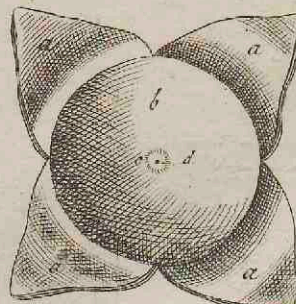
X.

XI.

XII.

TAB. XXXX.

V E R K L A A R I N G

D E R

40te

P L

A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

De regter oogbol van een mensch, van den bovenkant.

- a Het doorschynend hoornvlies (*cornea*.)
- b Het bindvlies (*adnata*) of zogenaamd wit van het oog, met deszelfs vaten.
- c Het inwendig vlies der oogleden, daar het in 't bindvlies overgaat, in den omtrek afgesneden.
- d Het ondoorschynend hoornvlies (*sclerotica*.)
- e De gezichtzenuw, naby den oogbol afgesneden; waaraan blijkt, dat dezelve niet in den as des oogbols is ingeplant, maar meerder naar de binnenzyde.
- f Een stip of gaatjen in het midden der doorsnede, gelyk in de meeste volgende afbeeldingen, welligt van de middenpuntslagader (*arteria centralis*.)

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Een oogbol, van den agterkant.

- a.a.a.a De agterste helft van het ondoorschynend hoornvlies, door eene kruiswyze insnyding gedeeld, en de hoeken agterwaards omgebogen.
- b Het vaatryk vlies (*choroidea*.)
- c De gezichtzenuw, in wier omtrek het vaatryk vlies begin neemt.

D E R D E A F B E E L D I N G.

Dezelfde oogbol, meerder ontleed.

- a Het ondoorschynend hoornvlies.
- b.b.b.b Het vaatryk vlies, op gelyke wyze door eene kruiswyze insnyding gedeeld, en de hoeken omgebogen.
- c Het netvlies (*retina*) met deszelfs vaten, die van de gezichtzenuw voordkomen.
- d De gezichtzenuw.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

Dezelfde oogbol, nog meerder ontleed.

- a Het ondoorschynend hoornvlies.
- b Het vaatryk vlies.
- c.c.c.c Het netvlies, even als de voorgaande, kruiswyze gedeeld, en de hoeken omgebogen.
- d De gezichtzenuw, met één der hoeken van het netvlies vereenigd gelaten.
- e Het glasvocht.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

Dezelfde oogbol, na dat het glasvocht uitgenomen is.

- a Het ondoorschynend hoornvlies.
- b Het vaatryk vlies.
- c.c.c.c Het agterste gedeelte van het netvlies.
- d De gezichtzenuw.
- e.e.e Het voorste gedeelte van het netvlies in zyn geheel, het welk zig tot aan den omtrek van het crystalvocht uitstrekt; met deszelfs vaten.
- f Het crystalvocht.

Z E S D E A F B E E L D I N G.

Dezelfde oogbol, na dat het netvlies en crystalvocht, in afb. V. voorgesteld, zyn uitgenomen.

- a Het ondoorschynend hoornvlies.
- b.b.b.b Het agterste gedeelte van het vaatryk vlies, door insnyding gedeeld en omgebogen.
- c.c.c Het voorste gedeelte van het vaatryk vlies, in zyn geheel.
- d Een kring van straalwyze uitgespreide, zogenaamde hairvormige banden (*ligamenta ciliaria*.)
- e Het druivenvlies (*uvula*) een vervolg van het vaatryk.
- f De ronde opening in hetzelfde (*pupilla*), en daar agter het doorschynend hoornvlies.

Z E V E N D E A F B E E L D I N G.

Dezelfde oogbol, na dat ook het vaatryk vlies met deszelfs vervolg, het druivenvlies en de kring der hairvormige banden uitgenomen zyn.

- a.a.a.a Het agterste gedeelte van het ondoorschynend hoornvlies, door eene kruiswyze insnyding gedeeld, en de hoeken omgebogen.
- b.b.b Het voorste gedeelte deszelfs, in zyn geheel.
- c Het doorschynend hoornvlies, een vervolg daarvan, door eenen omtrek daarvan onderscheiden.

A G T S T E A F B E E L D I N G.

Een dergelyke oogbol, van den voorkant geopend.

- a.a.a.a Het doorschynend hoornvlies, en voorste gedeelte van het ondoorschynende, door

- eene kruiswyze insnyding gedeeld, en de hoeken agterwaards omgebogen.
- b. b. b Het voorste gedeelte van het vaatryk vlies, van de buitenzyde, waarvan de binnenzijde in afbeelding VI. c. gezien wordt.
- c. c. c De hairkringl (*orbiculus ciliaris*), waarvan in afbeelding VI. d. de binnenzijde en de hairige banden vertoont.
- d. De voorzyde van het druivenvlies, afb. VI. e, ook regenboog (*iris*) geheten.
- e De opening in dezelve (*pupilla*) en daar agter het crystalvocht.

NEGENDE AFBEELDING.

Dezelfde oogbol, meerder ontleed.

- a Het doorschynend en ondoorschynend hoornvlies.
- b b. b. b Het druivenvlies.
- c. c. c. c De hairwyze banden, en het verdere voorste gedeelte van het vaatryk vlies, kruiswyze gedeeld en de hoeken omgebogen.
- d. d. d Het voorste gedeelte van het netvlies, met deszelfs vaten, van de buitenzyde, in afbeelding V. e. e. e. van de binnenzijde aangewezen.
- e. e. e Het indrukzel der hairige banden in het glasvocht.
- f Het crystalvocht, van den voorkant.

TIENDE AFBEELDING.

Dezelfde oogbol, het crystal- en glas-vocht uitgenomen.

- a Het doorschynend en ondoorschynend hoornvlies.
- b Het vaatryk vlies.
- c. c. c. c Het netvlies, deszelfs voorste gedeelte, op gelyke wyze als de voorgaande door eene kruiswyze insnyding gedeeld, en de hoeken omgebogen.

- d Het agterste gedeelte van het netvlies, in zyn geheel met deszelfs vaten.
- e Het stip of de plaats der implanting van de gezichtzenuw, van waar de vaten van het netvlies voortkomen.

ELFDE AFBEELDING.

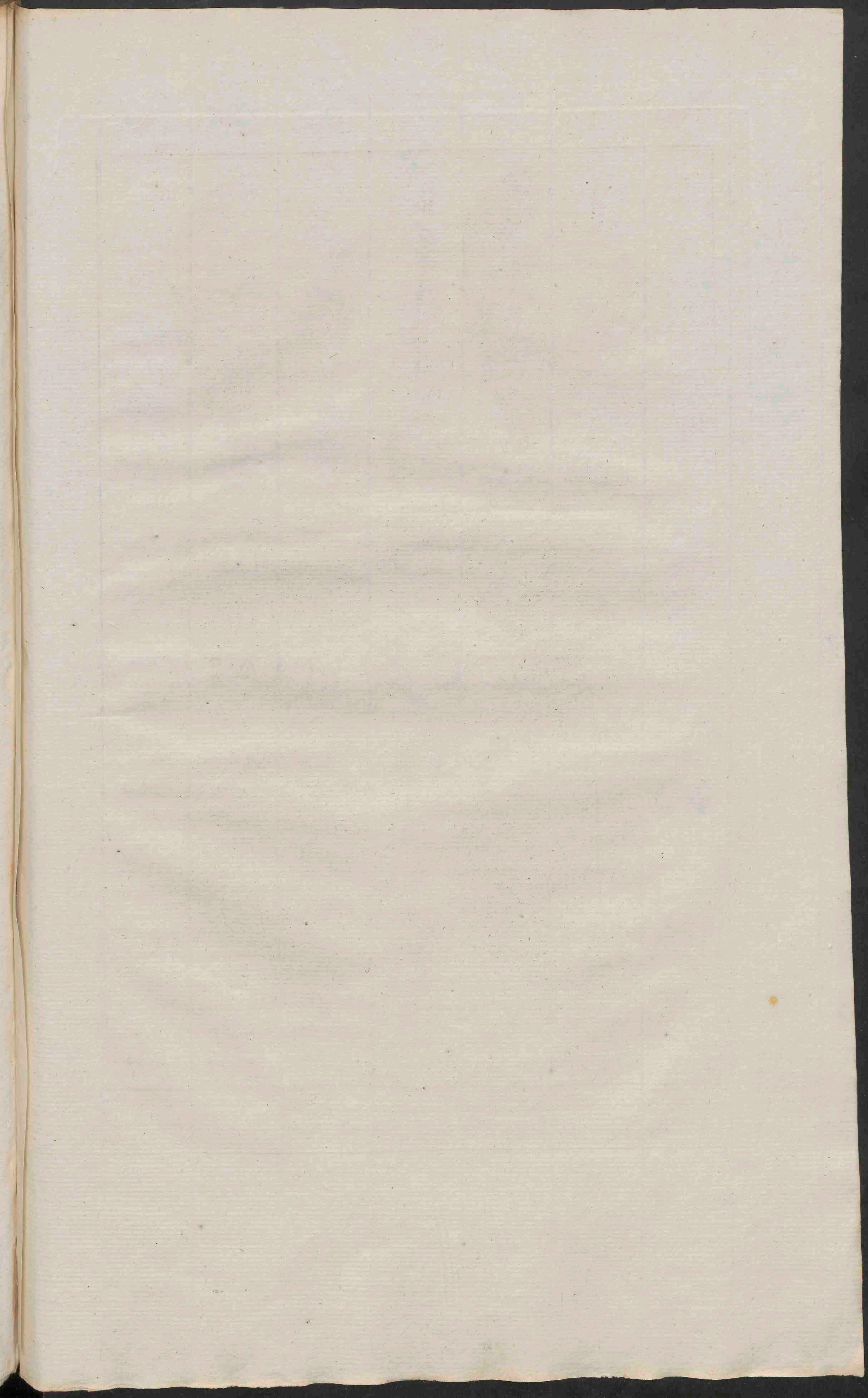
Dezelfde oogbol, na dat ook het netvlies is uitgenomen.

- a Het doorschynend hoornvlies.
- b. b. b. b Het druivenvlies.
- c. c. c. c Het voorste gedeelte van het vaatryk vlies met de hairige banden aan de binnenzijde.
- d Het agterste gedeelte van het vaatryk vlies in zyn geheel.
- e Het kringwyze begin van het vaatryk vlies, en aanhechting aan het ondoorschynend hoornvlies, in de omtrek der gezichtzenuw.
- f Een gaatjen, in deszelfs midden, van waar het netvlies met deszelfs vaten zig uitspreidt; of de middenpunstlagader (afb. I. f.) in het oog komt.

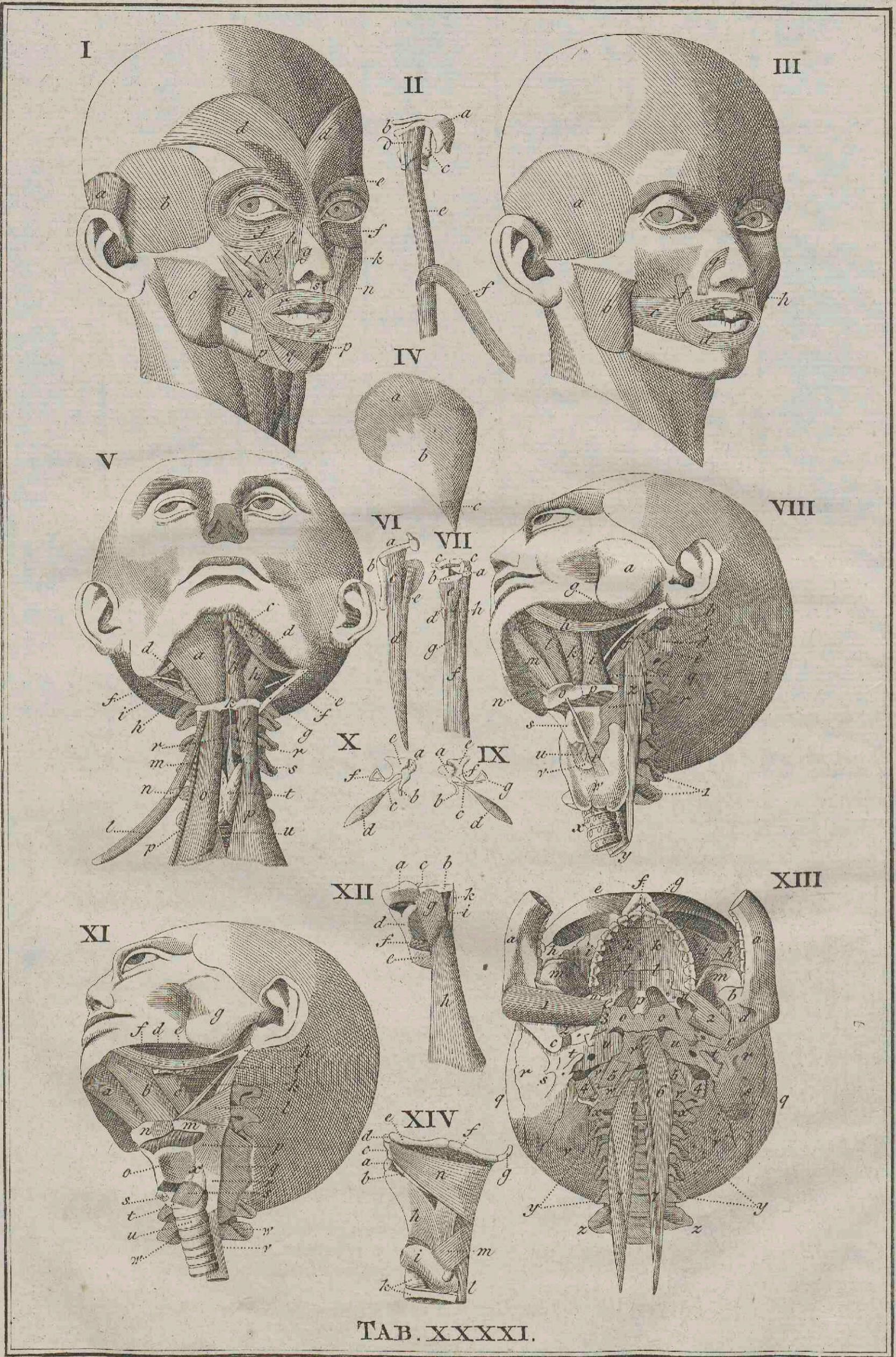
TWAALFDE AFBEELDING.

Dezelfde oogbol, het vaatryk vlies en druivenvlies mede uitgenomen zynde.

- a. a. a. a Het doorschynend en ondoorschynend hoornvlies, of voorste gedeelte van dit laatste, door eene kruiswyze insnyding gedeeld, en de hoeken omgebogen.
- b Het agterste gedeelte van het ondoorschynend hoornvlies in zyn geheel.
- c Een kringwyze omtrek, der aanhechting van het vaatryk vlies.
- d Het gaatjen, in afbeelding XI. f. aangewezen.

TAB. XXXXI.

V E R K L A A R I N G

DER

41ste

P L

A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

De spieren van het hoofd en aangezicht, onder de huid gelegen, aan de regter zyde.

- a De optrekker van het oor (*attollens auriculae*.)
  - b De slaapspier (*temporalis*.)
  - c De kaauwspier (*masseter*.)
  - d De voorhoofdspier (*frontalis*.)
  - e, f De rondgaande spier der oogleden (*orbicularis palpebrarum*.)
  - g Een gedeelte van de toedrukkende spier van het regter neusgat (*compressor*. zie fig. 3. g.)
  - h De optrekker van de bovenlip en neusvleugel (*levator labii superioris et ala nasi*.)
  - i, k De optrekker van de bovenlip (*levator labii superioris*.)
  - l De kleine jukbeenspier (*zygomaticus minor*.)
  - m Een gedeelte van de optrekker van den mondhoek (*levator anguli oris*. zie fig. 3. f.)
  - n De groote jukbeenspier (*zygomaticus major*.)
  - o De wangspier (*buccinator*.)
  - p De nedertrekker van den mondhoek (*depressor anguli oris*.)
  - q De nedertrekker van den onderlip (*depressor labii inferioris*.)
  - r, r De rondgaande spier van den mond (*orbicularis oris*.)
  - s De neuspiet van den bovenlip (*nasalis*?)
- d. e. f. k. n. p. Dezelfde aan de linker zyde.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

- a Een schildwyze verlengzel van het voorste gedeelte of basis van een tongbeen, van een foort van aapen.
- b De hoornen van zulk een tongbeen.
- c Het schildwyze kraakbeen.
- d De tongbeens-schildspier (*hyothyreoideus*.)
- e De borstbeens-schildspier (*sternothyreoideus*.)
- f De borstbeens-tongbeensspier (*sternohyoideus*.)

D E R D E A F B E E L D I N G.

- a De slaapspier.
- b De kaauwspier.
- c De wangspier.
- d, e De rondgaande mondspier.
- f De optrekker van den mondhoek.
- g De nedertrekker van den neusvleugel, en toedrukker van het neusgat.
- h De linker optrekker van den mondhoek.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

- a Het vleezig gedeelte van de slaapspier.
- b Het peezig gedeelte derzelve.
- c Eenige byzondere vleeschvezelen.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

- a De regter tongbeensspier van het kaakteen (*mylohyoideus*.)
- b De linker tongbeensspier van de kaakvereeniging (*geniohyoideus*.)
- c De ondertongklier (*glandula sublingualis*.)
- d De priems-tongspier (*styloglossus*.)
- e Het priemswyze uitsteekfel van het slaapbeen.
- f Een bandje, dat naar het tongbeen gaat.
- g De linker keelgatspier van het priemswyze uitsteekfel (*stylopharyngeus*.)
- h De tongspier van het tongbeen (*hyoglossus*); anders in twee spieren onderscheiden, die van de basis en het hoorn voortkoomen, en als dan *basioglossus* en *ceratoglossus* genaamd worden.
- i De regter priems-tongbeensspier (*stylohyoideus*.)
- k Het tongbeen.
- l, m De tongbeensspier van het schouderblad (*coracohyoideus*.)
- n Het peezig gedeelte, 't welk de twee vleezige buyken l. m vereenigt, en gewoonlyk op de inwendige strotader (*vena jugularis*) ligt.
- o De tongbeensspier van het borstbeen (*sternohyoideus*.)
- p De strottehoofds- of schildspier van het borstbeen (*sternothyreoideus*.)
- q De tongbeens-schildspier (*hyothyreoideus*.)
- r, r Het schildwyze kraakbeen (*cartilago thyreoidea*.)
- s Een vezelbundel, die van de strottehoofdklier naar het tongbeen gaat.
- t De strottehoofdklier (*glandula thyreoidea*.)
- u De ringen van de luchtpyp (*aspera arteria*.)

Z E S D E A F B E E L D I N G.

- a Het tongbeen.
- b Het schildwyze kraakbeen.
- c De tongbeens-schildspier.
- d, e De borstbeens-schildspier.

Z E V E N D E A F B E E L D I N G.

- a De basis van het tongbeen, denkelyk van een hond of kalf.
- b Het regter hoorn.
- c, c Aanvoegfels, die het tongbeen met het slaapbeen vereenigen.
- d Het schildwyze kraakbeen.
- e De tongbeens-schildspier.
- f De borstbeens-schild- en tongbeensspier.
- g Derzelve aanhechting aan het schildwyze kraakbeen, en h aan de basis van het tongbeen.

A

AGT.

AGTSTE AFBEELDING.

- a De kaauwspier.
- b Het priemwyze uitsteekfel.
- c Het gat tusfchen het agterhoofds- en fleepbeen, waar door de zydelyke boezem van het dikke hersenvlies (*dura mater*) in de ftrot-ader overgaat.
- d De zydelyke regte fpier van het hoofd (*rectus lateralis capitis*).
- e De binnenfte kleine regte hoofdspier (*rectus internus minor capitis*).
- f De priemkeelgatsfpier (*stylopharyngeus*).
- g Een band, van het priemwyze uitsteekfel naar het tongbeen gaande.
- h De priem-tongfpier (*styloglossus*).
- i De tongfpier van den hoorn van 't tongbeen (*ceratoglossus*).
- k De tongfpier van de basis van 't tongbeen (*basioglossus*).
- l De flinker tongfpier van de kaaksvereeniging (*genioglossus*).
- m De flinker tongbeensfpier van de kaaksvereeniging (*geniohyoideus*).
- n De regter tongbeensfpier van de onderkaak (*mylohyoideus*).
- o De basis van 't tongbeen.
- p De flinker hoorn van 't zelve.
- q De middenfte faamentrekker van het keelgat (*constrictor medius pharyngis*).
- r De onderfte faamentrekker (*constrictor inferior*).
- s Het fchildwyze kraakbeen.
- t De vezelbundel, die van de ftrottehoofds-klier opklimt.
- u De rings-fchildfpieren (*cricothyreoidei*).
- v Een gedeelte van het ringwyze kraakbeen (*cartilago cricoidea*).
- w De ftrottehoofds- of fchildklier (*glandula thyreoidea*).
- x De luchtpyp.
- y De flokdarm (*oesophagus*).
- z De binnenfte regte lange hoofdspier (*rectus internus major capitis*).
- z De twee onderfte halswervelen, en het gootwyze van derzelve zydelyke uitsteekfels.

NEGENDE AFBEELDING.

De gehoorbeenderen.

- a Het hoofd van den hamer (*malleus*).
- b Het steeltje of handvat, dat met het trommelvlies vereenigt word.
- c Een uitsteekfel aan het zelve.
- d De fpanfpier van het trommelvlies (*tensor tympani*).
- e Het aambeeld (*incus*), met deszelfs dikker uitsteekfel.
- f Het dunner uitsteekfel, omgeboogen naar den ftygbeugel.
- g De ftygbeugel (*stapes*).

TIENDE AFBEELDING.

Dezelfde beenderen, van de andere zyde.

- a De hamer.
- b De steel. c Het uitsteekfel.

- d De fpanfpier.
- e Het aambeeld, en deszelfs uitsnyding, tot vereeniging met het hoofd van den hamer.
- f De ftygbeugel.

ELFDE AFBEELDING.

- a De regter tongfpier van de kaakbeensvereeniging (*genioglossus*).
- b De flinker.
- c De tongfpier (*lingualis*).
- d De afgefneeden tongfpier van de basis van 't tongbeen (*basioglossus*).
- e De afgefneeden hoorns-tongfpier (*ceratoglossus*).
- f De priem-tongfpier (*styloglossus*).
- g De kaauwspier.
- h Het priemwyze uitsteekfel.
- i De priemkeelgatsfpier (*stylopharyngeus*).
- k De tweede priem-tongbeensfpier (*stylohyoideus alter*).
- l De middenfte faamentrekker van het keelgat (*constrictor medius pharyngis*).
- m De flinker hoorn van 't tongbeen.
- n De basis van 't tongbeen.
- o Het fchildwyze kraakbeen.
- p Het gemeen uiteinde van de priemkeelgatsfpier (*stylopharyngeus*), en van de keelgatsfpier van 't geheemelte (*palatopharyngeus*).
- q Een ander gedeelte van de middenfte faamentrekker van het keelgat l. het welk aan de lyn x is vastgehecht, maar nu afgefneeden en buitenwaarts omgeflaagen, om p. zichtbaar te maaken.
- r Het bloote vlies van het keelgat (*pharynx*).
- s De rings-fchildfpieren (*cricothyreoidei*).
- t Het ringwyze kraakbeen.
- u De ringen der luchtpyp, en het bandagtige tusfchen dezelve.
- v De flokdarm (*oesophagus*).
- w.w De zydelyke uitsteekfels des onderften halswervels.

TWAALFDE AFBEELDING.

- a De basis van het tongbeen.
- b De flinker hoorn.
- c Het klein zaadwyze beentje, tusfchen beide.
- d Het fchildwyze kraakbeen.
- e Het ringwyze kraakbeen.
- f Een tusfchenruimte en afstand tusfchen deeze beide.
- g De tongbeens-fchildfpier.
- h De borstbeens-fchildfpier. i Derzelve aanhechting aan den hoorn.
- k Een band, die de hoorn van 't tongbeen met het fchildwyze kraakbeen verbind?

DERTIENDE AFBEELDING.

- a.a De onderkaak, in 't midden doorgesneeden.
- b Het kraajebekswyze uitsteekfel (*processus coronoides*).
- c Het knokkelagtig uitsteekfel, tot geleding.
- d Het gat aan de binnenzide, waar door een zenuw ingaat.
- e Het voorhoofdsbeen.
- f De neus, van onderen.
- g Het

- g Het uitsteekfel van de opperkaak, het welk den neus ondersteunt.
- h.h De jukbeenderen.
- i.i De wangbeenderen, gedeeltens van de opperkaakbeenderen, waar in de beneden-oogholsgaaten gezien worden.
- k.k Het beenig gehemelte, van de kaakbeenderen gemaakt.
- l.l De gehemeltebeenderen.
- m.m De zydelyke groote vleugels van het wiggebeen.
- n.n De vleugelwyze uitsteekfels (*process. pterygoidei*).
- o.o Het middenstuk van het wiggebeen.
- p Het ploegbeen.
- q.q De wandbeenderen.
- r.r De schubben der slaapbeenderen.
- s.s De tepelwyze uitsteekfels (*proc. mastoidei*).
- t.t De priemwyze uitsteekfels.
- u.u De steenbeenderen (*os petrosum*), en daar in zichtbaar de openingen der gaten, door welke de groote kropslagader (*art. carotis*) in het hoofd gaat: terwyl tusfchen t. v. 4. het gat is, waar door de groote kropader (*vena jugularis*) het bloed uit de hersenvlies-boezems ontfangt.
- v.v.v.v.v Het agterhoofdsbeen, met de slaapbeenderen en het wiggebeen verëenigt.
- w.w De bovenfte halswervel (*atlas*).
- x.x De volgende (*epistropheus*).

y.y De vier volgende.

- z.z De onderfte halswervel, en alle derzelve zydelyke uitsteekfels.
- 1 De binnenfte vleugelspier (*pterygoideus internus*).
  - 2 De buitenfte vleugelspier (*pterygoideus externus*).
  - 3 De regter omgeboogen gehemeltespier (*circumflexus palati*).
  - 4 De zydelyke regte spieren van het hoofd.
  - 5 De binnenfte kleine regte spieren van 't hoofd.
  - 6 De slinker groote regte spier van 't hoofd.
  - 7 De lange halspielen (*longi colli*), aan welke regter twee gedeelten zichtbaar zyn; waar van het een aan de lighaamen der halswervelen, het ander aan de zydelyke uitsteekfels gehecht is.

VEERTIENDE AFBEELDING.

- a De basis van een tongbeen.
- b De slinker hoorn?
- c.d.e.f.g Aanvoegfels van het tongbeen, welke men in sommige dieren waarneemt.
- h Het schildwyze kraakbeen.
- i Het ringwyze kraakbeen.
- k Het begin van de luchtpyp.
- l Het keelgat en de flokdarm.
- m Eene rings-keelgatspier (*cricopharyngeus?*)
- n Eene tongbeens-keelgatspier (*hyopharyngeus?*)

1. Het linker oog
 2. De onderste halswervel, en alle dorsoverste
 3. De linker oog
 4. De linker oog
 5. De linker oog
 6. De linker oog
 7. De linker oog
 8. De linker oog
 9. De linker oog
 10. De linker oog

11. De linker oog
 12. De linker oog
 13. De linker oog
 14. De linker oog
 15. De linker oog
 16. De linker oog
 17. De linker oog
 18. De linker oog
 19. De linker oog
 20. De linker oog

21. De linker oog
 22. De linker oog
 23. De linker oog
 24. De linker oog
 25. De linker oog
 26. De linker oog
 27. De linker oog
 28. De linker oog
 29. De linker oog
 30. De linker oog

31. De linker oog
 32. De linker oog
 33. De linker oog
 34. De linker oog
 35. De linker oog
 36. De linker oog
 37. De linker oog
 38. De linker oog
 39. De linker oog
 40. De linker oog

41. De linker oog
 42. De linker oog
 43. De linker oog
 44. De linker oog
 45. De linker oog
 46. De linker oog
 47. De linker oog
 48. De linker oog
 49. De linker oog
 50. De linker oog

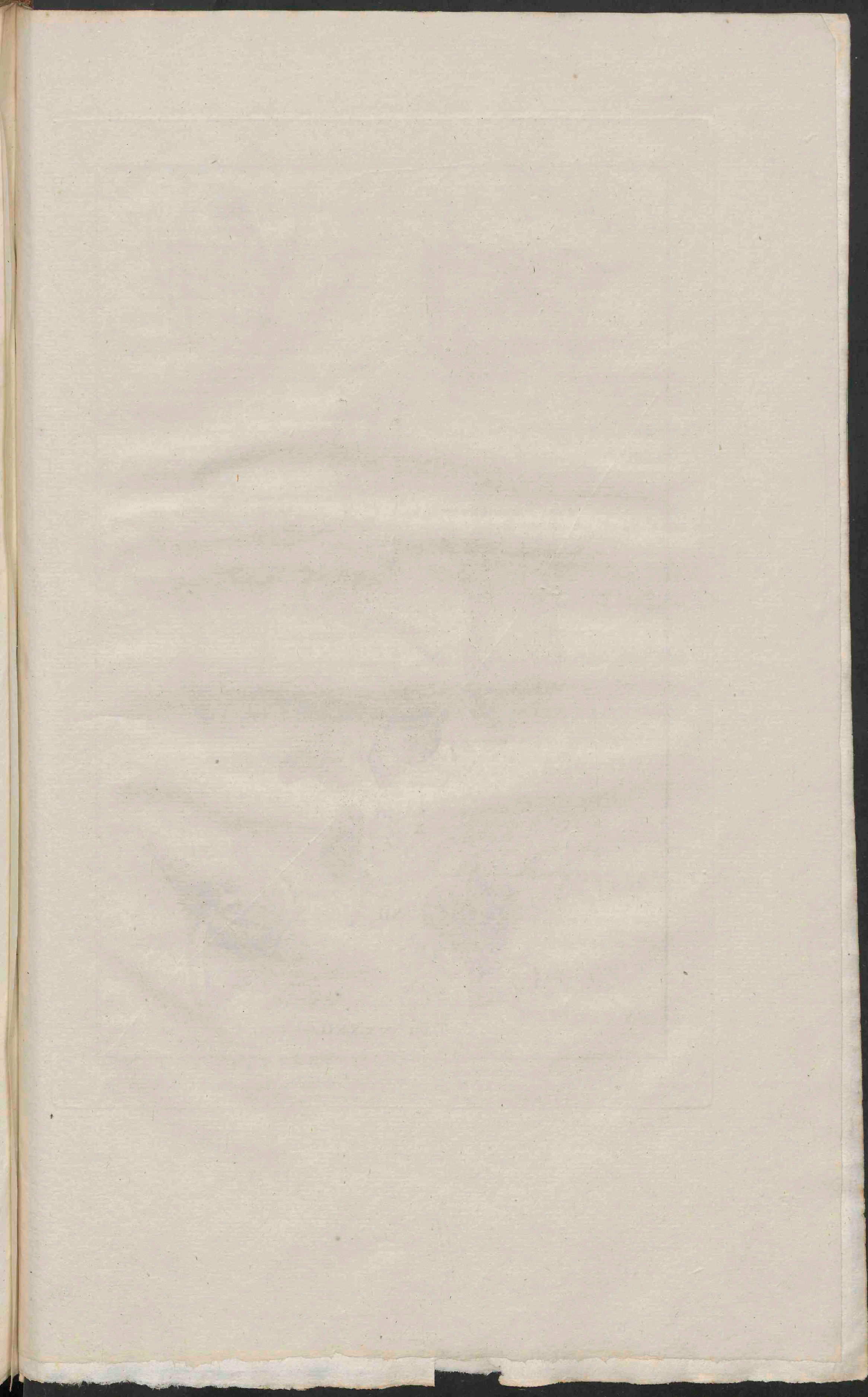
1. Het linker oog
 2. De onderste halswervel, en alle dorsoverste
 3. De linker oog
 4. De linker oog
 5. De linker oog
 6. De linker oog
 7. De linker oog
 8. De linker oog
 9. De linker oog
 10. De linker oog

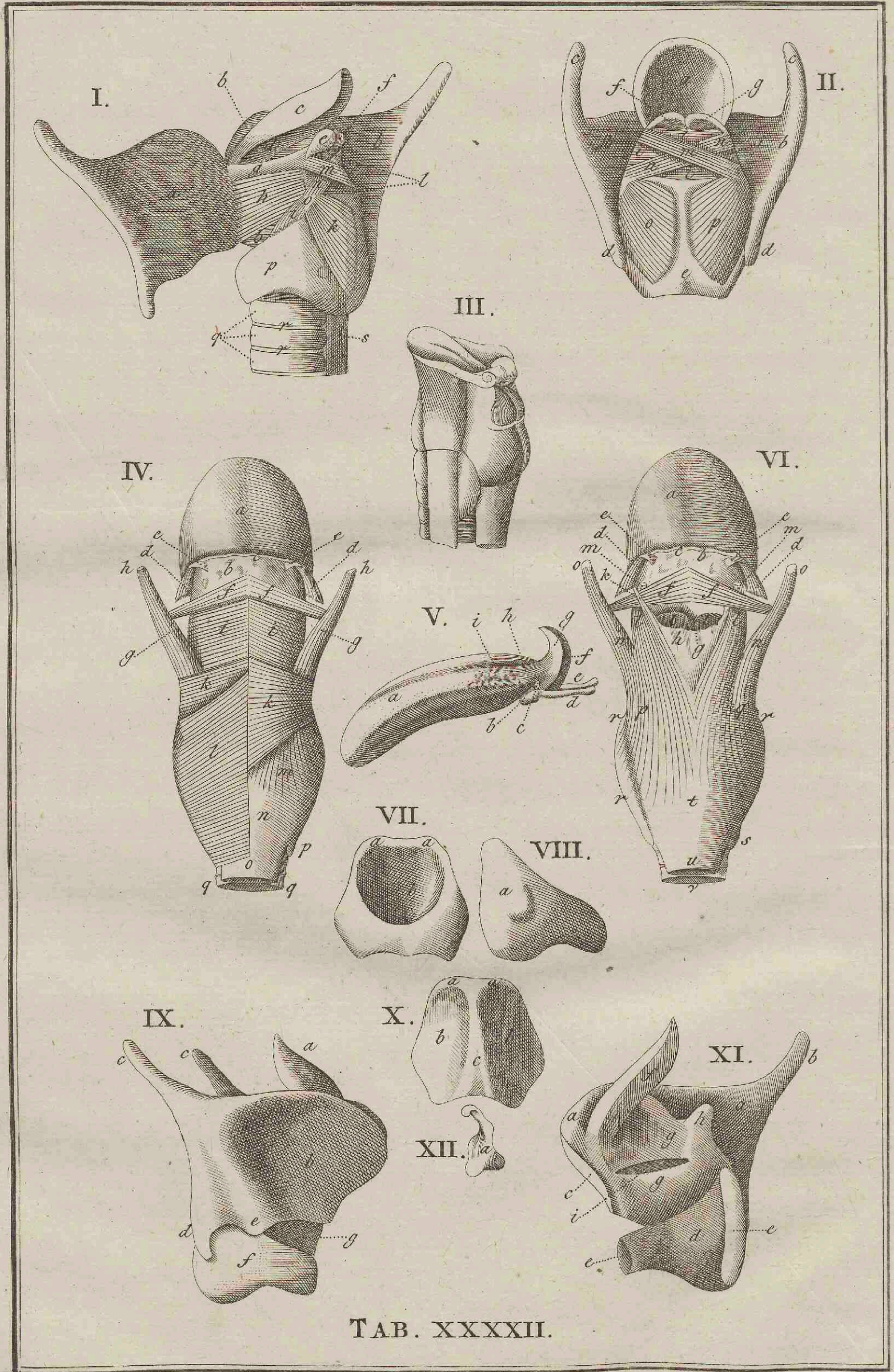
11. De linker oog
 12. De linker oog
 13. De linker oog
 14. De linker oog
 15. De linker oog
 16. De linker oog
 17. De linker oog
 18. De linker oog
 19. De linker oog
 20. De linker oog

21. De linker oog
 22. De linker oog
 23. De linker oog
 24. De linker oog
 25. De linker oog
 26. De linker oog
 27. De linker oog
 28. De linker oog
 29. De linker oog
 30. De linker oog

31. De linker oog
 32. De linker oog
 33. De linker oog
 34. De linker oog
 35. De linker oog
 36. De linker oog
 37. De linker oog
 38. De linker oog
 39. De linker oog
 40. De linker oog

41. De linker oog
 42. De linker oog
 43. De linker oog
 44. De linker oog
 45. De linker oog
 46. De linker oog
 47. De linker oog
 48. De linker oog
 49. De linker oog
 50. De linker oog

TAB. XXXXII.

V E R K L A A R I N G

DER

42ste

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

Het strottehoofd (*larynx*), van de linker zyde.

- a Het linker gedeelte van het schildwyze kraakbeen (*cartilago thyreoidea*), afgeboogen, en van de binnenzyde gezien.
- b.b.b Het regter gedeelte.
- c De bolle zyde van het strotklapje (*epiglottis*).
- d De holle zyde.
- e.f De spleetmaakende kraakbeenderen (*cartilagineus arytenoideae*).
- g Het strottehoofdvlies, 't welk wederzydsch van dezelve, naar het schildwyze kraakbeen overgaat.
- h De schilds-spleetmaakende kraakbeenspier (*thyreoarytenoideus*).
- i De zydelyke rings-spleetmaakende kraakbeenspier (*cricoarytenoideus lateralis*).
- k De agterste rings spleetmaakende kraakbeenspier (*cricoarytenoideus posticus*).
- l De dwarsche spleetmaakende kraakbeenspier (*arytenoideus transversus*).
- m.n De schuinsche spleetmaakende kraakbeenspielen (*arytenoidei obliqui*), m de regter n.de linker.
- o Een gedeelte van 't voetstuk van het linker spleetmaakende kraakbeen, waaraan de spieren i. k. h. aangehecht zyn.
- p Het ringwyze kraakbeen (*cartilago cricoidea*).
- q Drie bovenste kraakbeenige ringen van de luchtpyp.
- r.r Het band en vliesachtige tuschen beide.
- s Het agterste gedeelte der luchtpyp, geheel vliezig, terwyl de ringen aldaar ontbreken.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Het strottehoofd van agteren,

- a Het holle strotklapje.
- b.b Het schildwyze kraakbeen.
- c.c Deszelfs bovenste uitsteekfels, door een bandje met de hoornen van 't tongbeen gewoonlyk vereenigt.
- d.d De onderste uitsteekfels, tegen het ringwyze kraakbeen aangevoegd.
- e Het ringwyze kraakbeen.
- f.g De spleetmaakende kraakbeenderen.
- i.i.i.i De dwarsche spleetmaakende kraakbeenspier (*arytenoideus transversus*).
- m.n De beide schuinsche spleetmaakende kraakbeenspielen.
- o.p De agterste rings-spleetmaakende kraakbeenspielen (*cricoarytenoidei postici*).

D E R D E A F B E E L D I N G.

Dit strottehoofd schynt uit het ontleedkundig werk van *VESALIUS* ter vergelyking overgenoomen.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

Het keelgat (*pharynx*), van agteren.

- a De rug der tong.
- b Het zagt gehemelte (*palatum molle*), van de agterzyde.
- c Deszelfs kant, van de gehemeltebeenderen afgesneden.
- d.d De omgeboogen gehemeltespieren (*circumflexi palati*).
- e.e Derzelve peezen.
- f.f De oplitgende spieren van het zagt gehemelte (*levatoros*).
- g.g De priems-keelgatspielen (*stylopharyngei*).
- h.h Derzelve beginfels.
- i.i De bovenste saamentrekkers van het keelgat (*constrictores pharyngis superiores*).
- k.k De middenste saamentrekkers (*constrictores medii*).
- l De linker onderste saamentrekker (*constrictor inferior*).
- m Het gemeen uiteinde van de priems-keelgatspier, en van de gehemeltens-keelgatspier (*palatopharyngeus*).
- n Het vliezige van het keelgat.
- o De afgesneden slokdarm.
- p Het regter onderste uitsteekfel van het schildwyze kraakbeen.
- q.q De afgesneden luchtpyp.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

- a De tong, van de linker zyde gezien.
- b De basis van het tongbeen.
- c Het graanvormig beentje.
- d.e De hoornen.
- f De holle zyde van het strotklapje.
- g De voorzyde.
- h Vezelen die naar den tong gaan, of de strotklapsband?
- i Kliertjes op den wortel der tong.

Z E S D E A F B E E L D I N G.

De keel van agteren, gelyk in fig. 4. na het wegneemen der saamentrekkers van de keel.

- a De tong.
- b Het zagt gehemelte.
- c Deszelfs afgesneden kant.
- d.d.e.e De omgeboogene gehemeltespieren (*circumflexi*).
- f.f De oplitgers van het keelgat (*levatoros*).
- g De huig (*uvula*).
- h Het agterste vlies van de keel.
- i.i De keelholte en weg naar den mond, ter wederzyden van de huig.
- k De keelgatspier, die van de trompet van *Eustachius* voorkomt (*salpingopharyngeus*).

A

l.l De

- l. l De gehemeltens-keelgatspiere (*palatopharyngei*.
- m. m Derzelver beginfels.
- n. n De priems-keelgatspiere (*stylopharyngei*.
- o. o Derzelver beginfels.
- p De verëenigde uitspreiding der linker priems-gehemeltens- en trompets-keelgatspiere; en derzelver aanhechting r. r aan het schildwyze kraakbeen.
- q De verëeniging en aanhechting r. s der regter gehemeltens- en priems-keelgatspiere.
- t De laatste spiervezelen derzelve, die over het keelvlies (*membrana faucium*) uitloopen en zich verspreiden.
- u Het begin des flokdarms.
- v De afgesneden luchtpyp.

ZEVENDE AFBEELDING.

Het ringwyze kraakbeen (*crartilago cricoidea*) van den voorkant.

- a. a De verhevenheden waar op het zelve de spleetmakende kraakbeenderen draagt.
- b Het hol des rings.

AGTSTE AFBEELDING.

Het ringwyze kraakbeen van de linker zyde.

- a Eene verhevenheid, waaraan het onderste uitsteekfel van het schildwyze kraakbeen, fig. 2. en 9, d. door een bandje gehecht is.

NEGENDE AFBEELDING.

De kraakbeenderen van het strottehoofd, van de regter zyde.

- a Het strotklapje (*epiglottis*.
- b Het schildwyze kraakbeen.
- c. c Desselfs bovenste uitsteekfels.

- d Het regter onderste uitsteekfel.
- e Een kleiner onderste.
- f Het ringwyze kraakbeen.
- g De afstand aan den voorkant, of het vervolgd kraakbeenvlies, dat deeze tuschenruimte aanvuld?

TIENDE AFBEELDING.

Het ringwyze kraakbeen, van agteren gezien.

- a. a De verhevenheden, die de spleetmakende kraakbeenderen draagen.
- b. b De oppervlakten, waarop de agterste ringspiere derzelve leggen en voortkomen, zie fig. 2. o. p.
- c Het uitpuilend gedeelte tuschen beide.

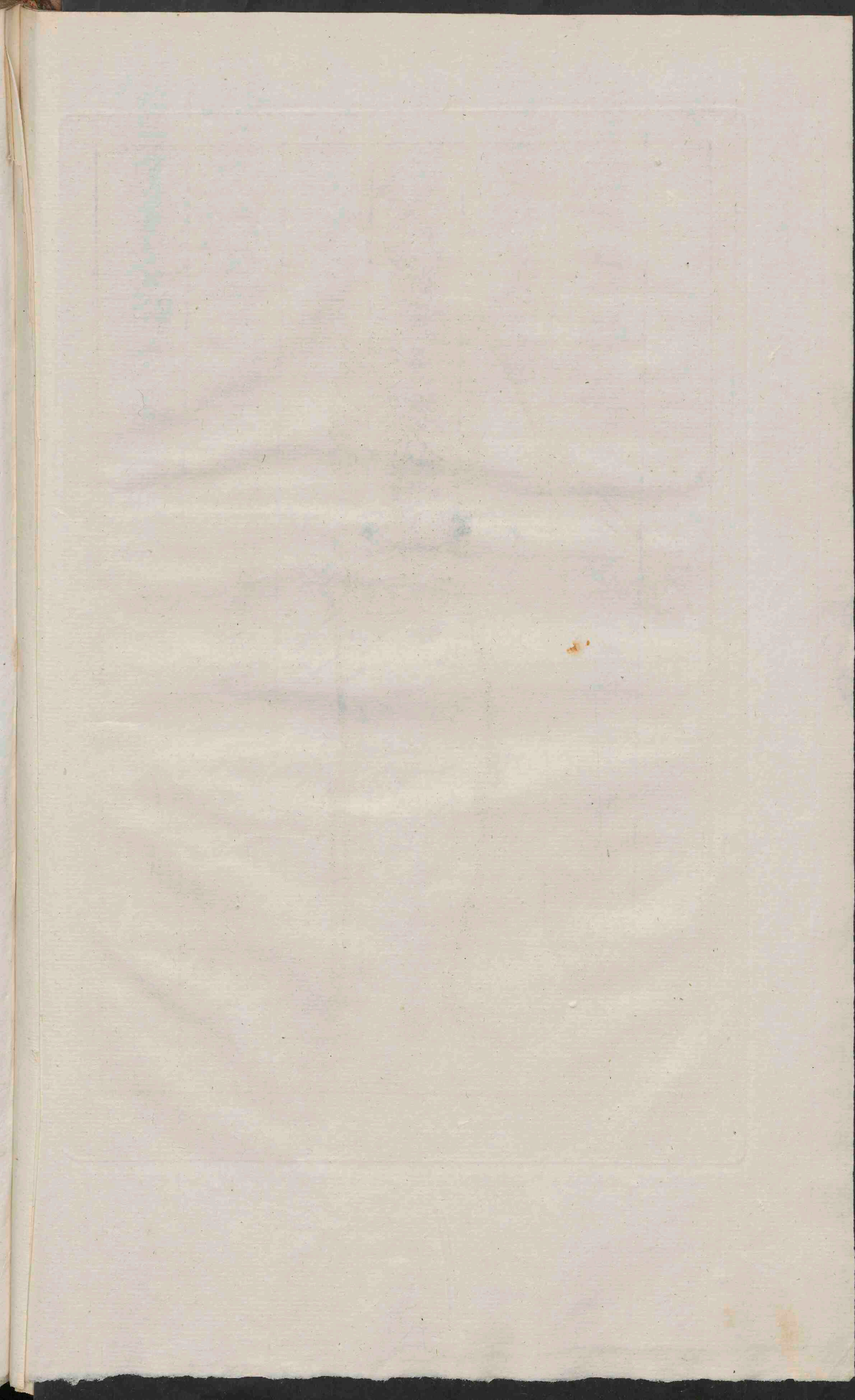
ELFDE AFBEELDING.

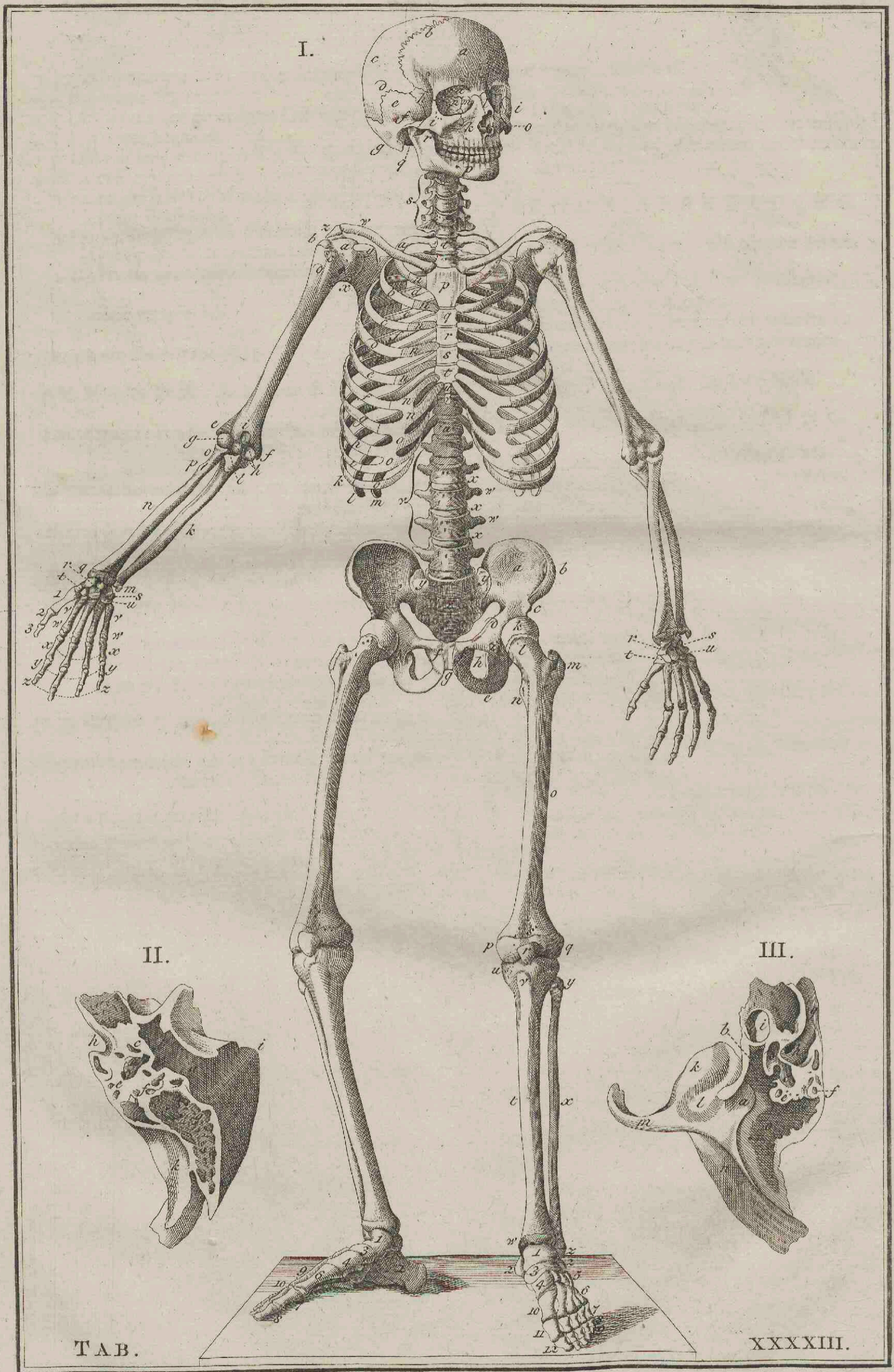
Het midden doorgesneden strottehoofd. Het regter gedeelte van de holle binnenzyde gezien.

- a. a Het schildwyze kraakbeen.
- b Desselfs bovenste uitsteekfel.
- c De dikte der doorsnede.
- d Het ringwyze kraakbeen.
- e. e De dikte der doorsneden.
- f De holle zyde van het strotklapje.
- g. g De vliezige zywand van het strottehoofd.
- h Het daarmede bekleed regter spleetmakend kraakbeen.
- i De regter zydelyke boezem van het strottehoofd.

TWAALFDE AFBEELDING.

- a Het spleetmakend kraakbeen (*cartilago arytaenoidea*), van de agter- en buitenzyde gezien.

V E R K L A A R I N G

DER

43^{fte}

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

Het geraamte, van vooren.

Aan het hoofd en de ruggraat.

- a. a Het voorhoofdsbeen.
- b De kroonnaad.
- c Het opperhoofdsbeen.
- d De schubnaad.
- e De schub van het slaapbeen.
- f Het juks-uytsteekfel.
- g Het tepelwyze uytsteekfel van het steenbeen.
- h De groote vleugel van het wiggebeen.
- i Het jukbeen.
- k Het opperkaakbeen.
- l Het neusbeen.
- m Het nagelbeen of traanbeen.
- n Het plat beentje, een gedeelte van het zeefbeen.
- o Het ploegbeen of middenshot der neuze.
- p De onderkaak, met het kingat in dezelve.
- q Het knokkelachtig uytsteekfel, ter geleding met 't slaapbeen.
- r Het ravebekswyze uytsteekfel.
- s De halswervelen.
- t De bovenste der 12 rugwervelen.
- u De onderste rugwervel.
- v De 5 lendenwervelen.
- w. w De dwersche uytsteekfels derzelve.
- x. x De tusschengelaaste kraakbeenige en bandachtige zelfstandigheid.
- y. y De zydelyke uytsteekfels van het heylig been.
- z De lighaamen van het zelve, door kraakbeenige lynen nog onderscheyden.

Aan de heup en het onderste uyteynde.

- a Het darmbeen.
- b De rand van het zelve, een aangroeyfel.
- c Het knobbeltje, waarvan de rechte dyelpier begin neemt.
- d De bovenrand der heupkom.
- e De knobbel van 't zitbeen.
- f. f De schaambeenderen.
- g De kraakbeenige samenvoeging.
- h Het eyronde gat.
- i De opening, onder de bandachtige voltooiing van den rand der heupkom.
- k Het hoofd van het dyebeen.
- l De hals.
- m De groote draayer.
- n De kleyne draayer.
- o Het afgeronde lighaam van dit been.
- p De inwendige, q de uytwendige knokkel van het dyebeen, of desselfs benedenste uyteynde, nog een aangroeyfel.
- r De knieschyf.
- s De plaats, tot welke de knieschyf opryft in een staand mensch.
- t Het scheenbeen.

- u Desselfs bovenste uyteynde.
- v De verhevenheid of knobbel, ter aanhechting van den band der knieschyf.
- w Het benedenste uyteynde en binnenste enkel, nog aangroeyfel.
- x Het Kuytbeen.
- y Het bovenste uyteynde, nog aangroeyfel.
- z Het benedenste uyteynde, nog aangroeyfel.
- 1 Het kootbeen.
- 2. 2 Het hielbeen.
- 3 Het schuytbeen.
- 4 Het groote wiggebeen, en daar naast het kleynste wiggebeen.
- 5 Het teerlingswyze been, en daar naast het middenmatig wiggebeen.
- 6 De vier navoetsbeenderen der vingeren. } In de regter
- 7 De kootjes der eerste rey der vingerleden. } voet, 9. 10.
- 8 De kootjes der tweede rey der vingerleden.
- 9 De kootjes der derde rey der vingerleden.
- 10 Het navoetsbeen voor den duym. } In de regter
- 11 Het eerste kootje van den duym. } voet, 6, 7. 8.
- 12 Het tweede kootje van den duym.

Aan de borst en schouder.

- a. b. c d. e. f. g. De zeven bovenste of waare ribben.
- h. i. k. l. m. De vyf onderste of onwaare ribben.
- n. n. n. n. n. n. De kraakbeenige uyteyndens der waare ribben, die zig tot aan het borstbeen uytstrekken en daar mede geleeden.
- o. o. o. De kraakbeenige uyteyndens der onwaare ribben, die zig telkens aan de voorgaande aanvoegen.
- p Het bovenstuk van het borstbeen.
- q. r. s. t. De nog onderscheyden beenstukken, die in bejaarden een middenstuk uytmaaken.
- u. v. Twee kraakbeendige gedeeltens, die den punt uytmaaken.
- w Het sleutelbeen.
- x De hals van 't schouderblad.
- y Het ravebekswyze uytsteekfel.
- z De opperschouder.

Aan het bovenste uyteynde.

- a Het hoofd van 't opperarmbeen, nog een aangroeyfel.
- b De grootste knobbel aan het zelve.
- c De kleynste knobbel.
- d De sleuf tusschen beyde, voor de pees der twee buykige spier.
- e De uytwendige knokkel aan het onderste uyteynde.
- f De inwendige knokkel.
- g Het ronde hoofdje, ter geleding met het spaakbeen.
- h De knokkels, ter geleding met het ellebeen.
- i De kuyt, waarin het voorste ellebeenshoofd, by de buiging, stuyt.
- k Het ellebeen.
- l Het voorste ellebeenshoofd of kraayebekswyze uytsteekfel.
- m Het

- m Het benedenste uyteynde, een rond hoofdje en priemswyze uytsteekfel, nog een aangroeyfel.
- n Het spaakbeen.
- o Deseifs rond en plat hoofd, en hals.
- p De bultigheid aan de binnen zyde, ter inplanting van den pees der tweehoofdige spier.
- q Het onderste uyteynde, nog een aangroeyfel.
- r Het schuytwyze been, waar naast het halve-maanswyze geplaatst is.
- s Het linzenvormig of ronde beentje, waar naast het driehoekige gevonden werd.
- t Het groote veelhoekig been, en daarnaast het kleyne veelhoekige.
- u Het haakswyze been, en daar naast het gehoofde been.
- v. v De vier nahandsbeenderen der vingeren.
- w. w De aangroeyfels dezer beenderen.
- x. x De kootjes van de eerste rey der vingerleden.
- y. y De kootjes van de tweede rey der vingerleden.
- z. z De kootjes van de derde rey der vingerleden.
- 1 Het nahandsbeen van den duym.
- 2 Het eerste kootje van den duym.
- 3 Het tweede kootje van den duym.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Het onderste gedeelte van een, in de lengte doorgezaagd, regter slaapbeen, in het vlak der doorsnede.

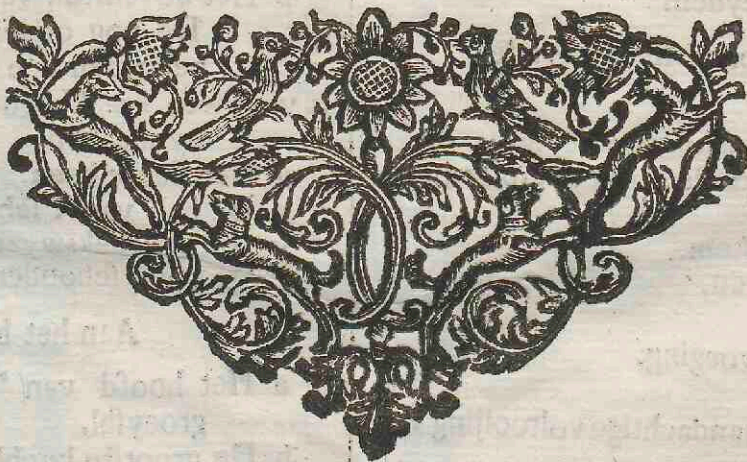
- a De beenige gehoorweg.
- b De trommel.

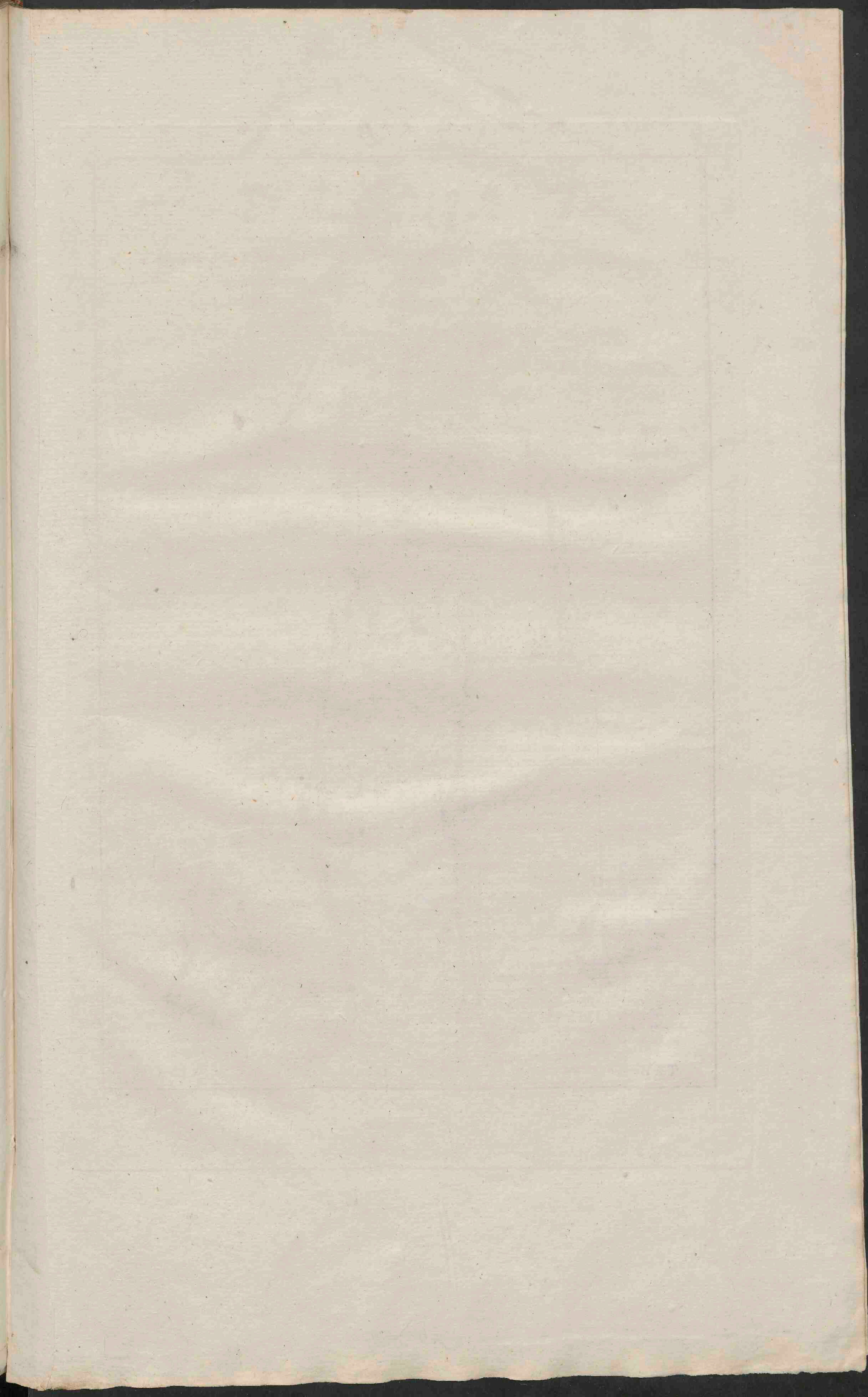
- c Het flekkehuys.
- d Het portaal.
- e De doorsnede van een halfkringwyze buys.
- f De waterleyding van Falloppius.
- g De inwendige beencellen van het tepelwyze uytsteekfel.
- h Het begin der inwendige gehoorweg.
- i Het tepelwyze uytsteekfel.
- k Het gedeelte, dat tot de bekkeneelholte behoord.

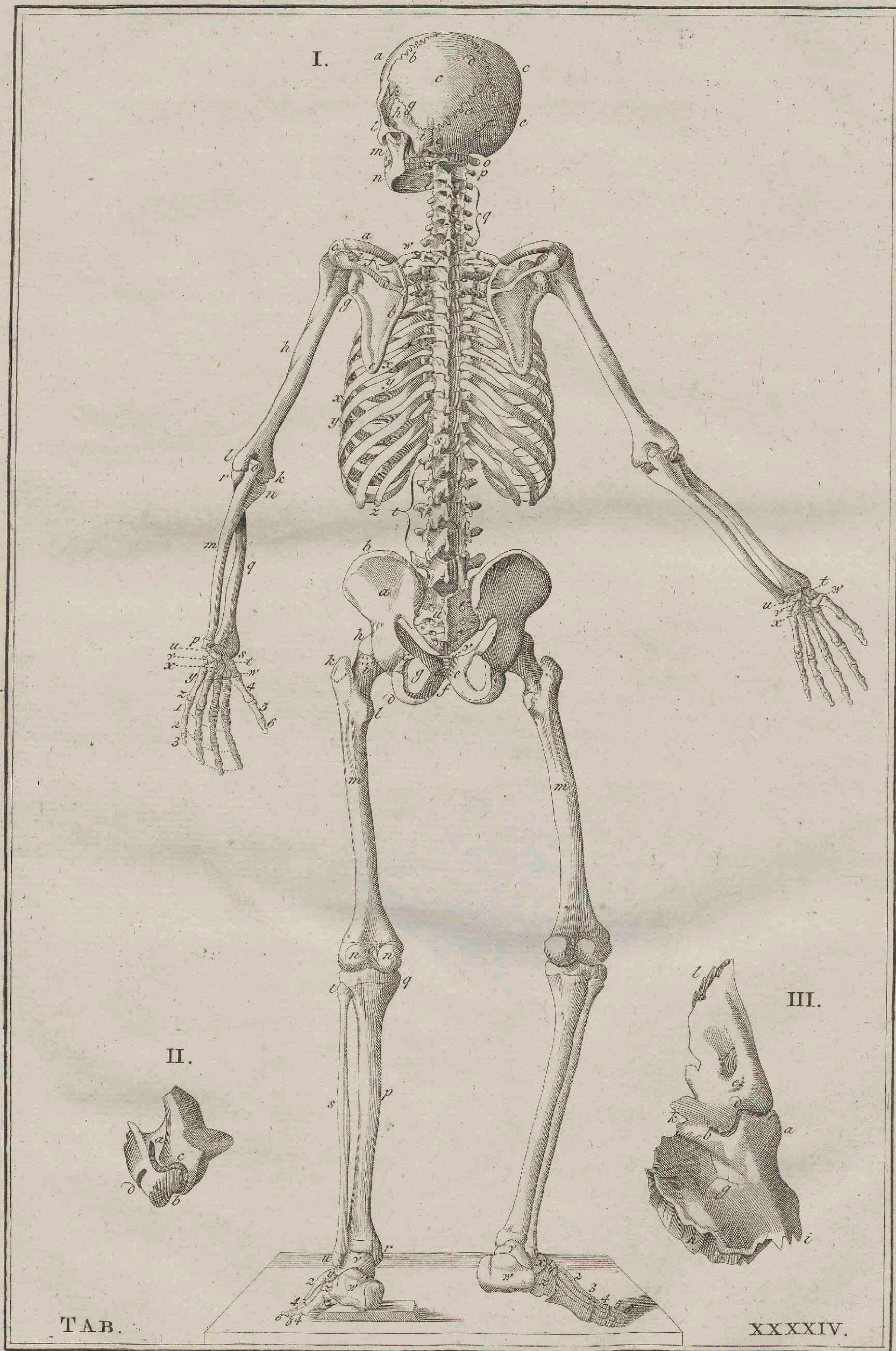
D E R D E A F B E E L D I N G.

Het bovenste gedeelte van het zelfde been, van den kant der doorsnede.

- a De beenige gehoorweg.
- b De trommel.
- c Het portaal.
- d Het flekkehuys.
- e De waterleyding van Falloppius.
- f De doorsnede van eene halfkringswyze buys.
- g De inwendige gehoorweg.
- h De plaats der verdeeling van het hard en zagt gedeelte der gehoorzenuw.
- i De goot, waar door de groote kropslagader gaat.
- k De verhevenheid, l de kuyl, ter geleding met de onderkaak.
- m Het juks-uytsteekfel van het slaapbeen.
- n Het schubachtig gedeelte.
- o De inwendige beencellen van het tepelwyze uytsteekfel.

TAB.

XXXXIV.

V E R K L A A R I N G

DER

44te

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

Het geraamte, van agteren.

Aan het hoofd, de ruggraat en ribben.

- a Een gedeelte van 't voorhoofdsbeen.
- b De kroonnaad.
- c Het opperhoofdsbeen.
- d De pylnaad
- e De winkelnaad, vervolgt langs het steenbeen.
- f Het agterhoofdsbeen.
- g De schubnaad.
- h De schub van het slaapbeen.
- i Het mam- of tepelwyze uytsteekfel van het steenbeen.
- k De groote vleugel van het wiggebeen.
- l Het jukbeen.
- m Een gedeelte van het opperkaakbeen.
- n De onderkaak.
- o De bovenste halswervel of Atlas.
- p De tweede halswervel.
- q De vyf overige halswervelen.
- r De bovenste rugwervelen.
- s De onderste rugwervelen.
- t De vyf lendenwervelen.
- u Het heyligbeen.
- v Het stuytbeen.
- w De bovenste waare rib.
- x.x.x De zevende of onderste waare rib.
- y.y.y De eerste onwaare rib.
- z De vyfde of laatste onwaare rib.

Aan de heup en het onderste uyteynde.

- a Het darmbeen.
- b Dessel's rand, een aangroeyfel.
- c De doorn van het zitbeen.
- d De knobbel en dessel's aangroeyfel.
- e.e De schaambeenderen.
- f De kraakbeenige samenvoeging, van agteren smaller.
- g Het eyronde gat.
- h Het hoofd van het dyebeen, nog een aangroeyfel.
- i Dessel's hals.
- k De groote draayer.
- l De kleyne draayer.
- m De scherpe lyn, aan den agterkant van het dyebeen.
- n.n De beyde knokkels van het benedenste uyteynde, nog aangroeyfel.
- o De groef tusschen beyde.
- p Het scheinbeen.
- q Het bovenste aangroeyfel.
- r Het benedenste aangroeyfel en de binnenste enkel.
- s Het kuytbeen.
- t Het bovenste aangroeyfel.
- u Het benedenste aangroeyfel en de buytenste enkel.
- v Het kootbeen.
- w Het hielbeen.
- x Het schuytwyze been, der regter voet.
- y Het middenmatig wiggebeen.
- z Het teerlingswyze been.
- 1 Het kleyinste wiggebeen.
- 2 De navoetsbeenderen.
- 3 Derselver aangroeyfels.
- 4 De eerste rey der korte vingerleden.
- 5 De tweede rey der vingerleden.
- 6 De derde rey der vingerleden.

Aan den schouder en het bovenste uyteynde.

- a Het sleutelbeen.
- b De grondzyde of basis van het schouderblad.
- c De punt van het zelve.
- d De doorn van het zelve.
- e De opperschouder, dessel's aangroeyfel.
- f Het ravenbekswyze uytsteekfel.
- g De hals van het schouderblad.
- h Het opperarmbeen.
- i Dessel's hoofd
- k De inwendige knokkel, aan het benedenste uyteynde.
- l De uytwendige knokkel.
- m Het ellebeen.
- n Het bovenste uyteynde.
- o Het elleboogs uytsteekfel, 't welk in den agtersten kuyl van het opperarmbeen, by de uytstrekking, stuyt.
- p Het benedenste aangroeyfel, een rond hoofdje en priemswyze uytsteekfel.
- q Het spaakbeen.
- r Het bovenste uyteynde.
- s Het benedenste uyteynde, nog aangroeyfel.
- t Het schuytwyze been.
- u Het halvemaanswyze been.
- v Het linzenvormig of ronde been. In de regter voorhand het driehoekige.
- w Het groot veelhoekig been.
- x Het haakswyze been.
- y De vier nahandsbeenderen der vingeren.
- z De aangroeyfels der zelve.
- 1 De eerste rey der vingerleden.
- 2 De tweede rey der vingerleden.
- 3 De derde rey der vingerleden.
- 4 Het nahandsbeen van den duym.
- 5 Het eerste lid van den duym.
- 6 Het laatste lid van den duym.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

Een stuk van het regter steenbeen, van de binnenzide, met de drie opengebrookene halfkringswyze buyzen.

- a De onderste en grootste halfkringswyze buyz.
- b De bovenste en kleyndere.
- c De samenkomst dezer beyde.
- d De middenste en kleyinste halfkringswyze buyz.

D E R D E A F B E E L D I N G.

Het steenbeen van de binnen zyde.

- a Het steenbeen.
- b De grootste, c. De kleyner halfkringswyze buyz, in d. saamenloopende.
- e Een groefje in jonge voorwerpen, gaande naar voornoemde buyzen.
- f De inwendige gehoorweg, voor het harde en zagt gedeelte der gehoorzenuw.
- g De inwendige zyde van het tepelwyze uytsteekfel, waarin de groef, voor de zydelyke boezem van het dikke harffenvlies.
- h.i De kant, ter vereeniging met het agterhoofdsbeen.
- k De kant, die tot de opening van 't bekkeneel behoort, waardoor de inwendige kropader in, en het agtste paar zenuwen uytgaat.
- l De kant, welke zig tegen het voorste gedeelte van het agterhoofdsbeen aanvoegt.

E R S T E A F B E E I D I N G

Het gewenste van ageren.

Aan het hoofd, de tuig en ribben.

De gewenste van 1 voorhoofdbeen.

De kroonbeen.

De opperhoofdbeen.

De pynbeen.

De wintelsbeen, vervolgt langs het ribbeen.

De achterhoofdbeen.

De schoudbeen.

De schouder van het ribbeen.

Het manne of teelwysse uytzichte van het ribbeen.

Deen.

De groote vinger van het ribbeen.

Het ribbeen.

Deen gedeele van het opperhoofdbeen.

De onderkaak.

De bovengste halswervel of hals.

De tweede halswervel.

De vijf overste halswervelen.

De bovengste rugwervelen.

De onderste rugwervelen.

De vijf laatste rugwervelen.

Het heylbeen.

Het kruisbeen.

De bovengste warrs rib.

x. x. De zwaarte of onderste warrs rib.

y. y. De eerste onwarrs rib.

z. z. De vyfde of laatste onwarrs rib.

Aan de heup en het onderste uytzichte.

Het darmbeen.

De linker kant, een angrosyfel.

De heup van het ribbeen.

De knoedel en de linker angrosyfel.

De linker hoefden.

De knaestbeene, samenvoeging van ageren.

De linker hoefden.

Het ageren.

Het ageren.

Het hoofd van het dybeen, nog een angrosyfel.

De linker kant.

De groote darmbeen.

De kleine darmbeen.

De linker kant, aan den achterkant van het ribbeen.

De rechter kant van het ribbeen, y. y.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

De linker kant.

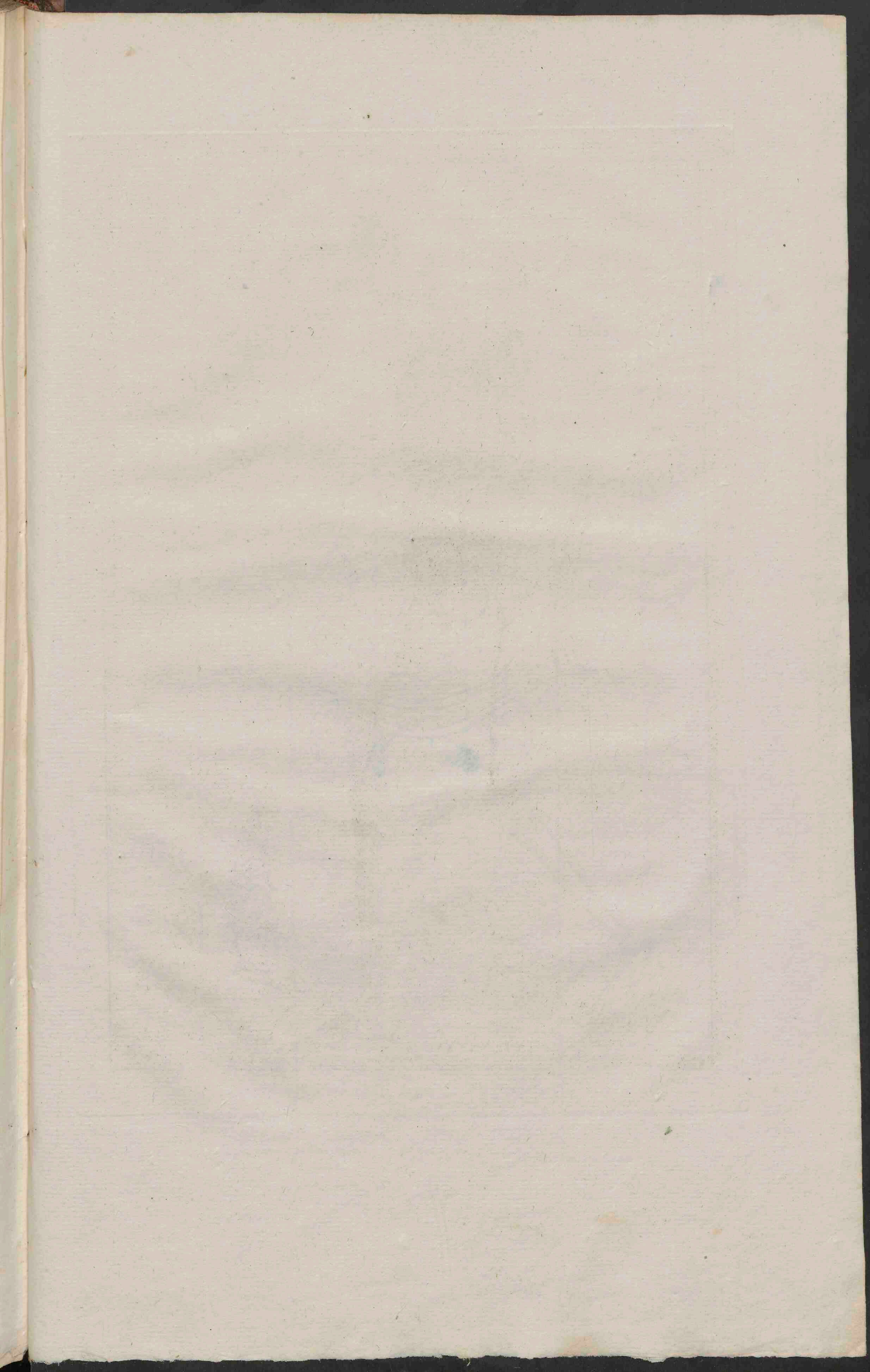
De linker kant.

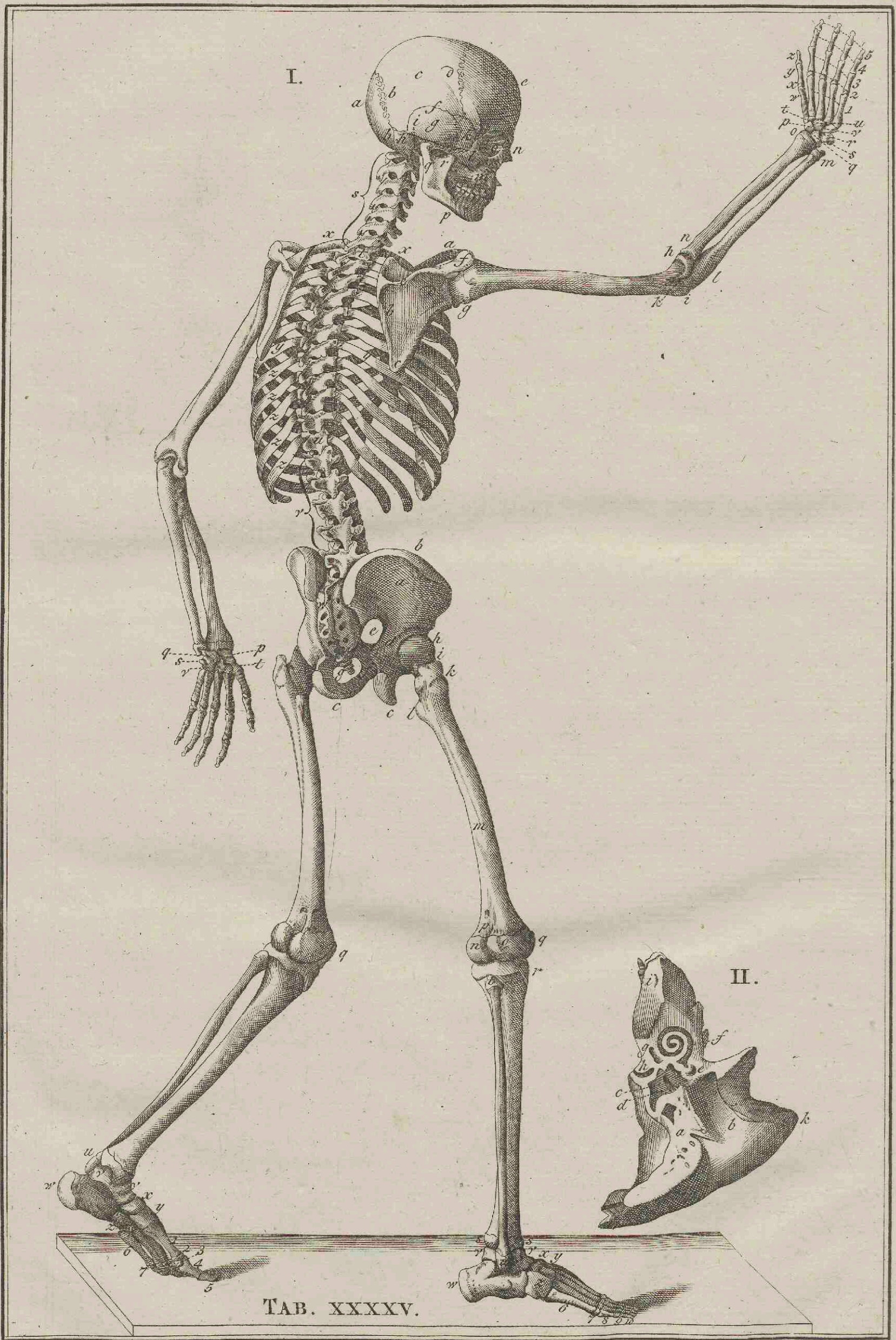
De linker kant.

Van het ribbeen en het bovengste uytzichte.

T W E D E A F B E E I D I N G

Het ageren, welke x. y. tegen het voorste gedeelte van het agerenhoofdbeen samenvoegt.

V E R K L A A R I N G

DER

45^{fte}

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

Het geraamte, van ter zyden.

Aan het hoofd, den ruggraat en ribben.

- a Het agterhoofdsbeen.
- b De winkelnaad, vervolgt langs 't steenbeen.
- c Het opperhoofdsbeen.
- d De kroonnaad.
- e Het voorhoofdsbeen.
- f De schubnaad.
- g De schub van het slaapbeen.
- h Het mam- of tepelwyze uytsteekfel.
- i De uytwendige gehoorweg.
- k De groote zydelyke vleugel van het wiggebeen.
- l Het jukbeen.
- m Het opperkaakbeen.
- n Het neusbeen.
- o Het nagel- of traanbeen.
- p De onderkaak.
- q Deseifs knokkelachtig uytsteekfel.
- r Het ravebekswyze uytsteekfel.
- s De halswervelen.
- t De bovenste rugwervel.
- u De onderste rugwervel.
- v De lendenwervelen.
- w Het heyligbeen, en daarmede verknocht stuytbeen.
- x De eerste of bovenste waare rib.
- y De twaalfde of benedenste waare rib.
- z.z.z.z.z De vyf onwaare ribben.

Aan de heup en het onderste uyteynde.

- a Het darmbeen.
- b De rand van het zelve, een aangroeyfel.
- c De knobbel van het zitbeen, en deseifs aangroeyfel.
- d De doorn van het zitbeen.
- e De groote uytstuyding van het zelve, waardoor de zitbeenszenuw uytkomt.
- f Het linker schaambeentje.
- g Het eyronde gat.
- h Het hoofd van het deibeentje.
- i Deseifs hals.
- k De groote draayer.
- l De kleyne draayer.
- m De scherpe lyn, aan den agterkant van het deibeentje.
- n De binnenste knokkel van het benedenste aangroeyfel.
- o De buytenste knokkel.
- p De groef tusschen beyde.
- q De knieschyf.
- r Het bovenste aangroeyfel van 't scheenbeen.
- s.s Het benedenste aangroeyfel.
- t Het bovenste aangroeyfel van het kuytbeen.
- u Het benedenste aangroeyfel van het zelve, de buytenste enkel.
- v.v Het kootbeen.
- w Het hielbeen.
- x Het schuytwyzebeen.
- y De wiggebeenderen, in de linker voet het groot wiggebeen, in de regter voet het middelmatige en kleyne.
- z Het teerlingswyze been.

In de linker voet.

- a Het navoetsbeen voor de groote teen.

- 2 Deseifs aangroeyfel.
- 3 De zaadbeentjes.
- 4 Het eerste kootje van den duym.
- 5 Het tweede kootje van den duym.

In de regter voet.

- 6 De vier navoetsbeenderen voor de vingeren.
- 7 Derzelve aangroeyfels.
- 8 De vier kootjes van de eerste rey der vingerleden.
- 9 De vier kootjes van de tweede rey der vingerleden.
- 10 De vier kootjes van de derde rey der vingerleden.

Aan de schouder en het bovenste uyteynde.

- a Het sleutelbeen.
- b De basis of grondzyde van het schouderblad.
- c De punt.
- d De hals.
- e De doorn van het zelve, eyndigende in
- f De opperschouder.
- g Het hoofd van 't opperarmbeen.
- h De uytwendige knokkel van het zelve.
- i De inwendige knokkel.
- k De kuyl, waarin, by de uytstrekking van den arm, het uytsteekfel van 't ellebeen stuyt.
- l Het bovenste uyteynde van het ellebeen.
- m Het benedenste aangroeyfel, een rond hoofdje en priemswyze uytsteekfel.
- n Het rond en plat hoofdje van het spaakbeen.
- o Het benedenste aangroeyfel.
- p Het schuytwyze been van den voorhand.
- q Het halvemaanswyze.
- r Het driehoekige.
- s Het linzenvormig of ronde beentje.
- t Het groot veelhoekig, en daar naast het klyn veelhoekig been.
- u Het geboefde been.
- v Het haakswyze been.
- w Het nahandsbeen voor den duym.
- x Deseifs aangroeyfel.
- y Het eerste kootje van den duym.
- z Het tweede kootje van den duym.
- 1 De vier nahandsbeenderen voor de vingeren.
- 2 Derzelve aangroeyfels.
- 3 De beenderen van de eerste rey der vingerleden.
- 4 De beenderen van de tweede rey der vingerleden.
- 5 De beenderen van de derde rey der vingerleden.

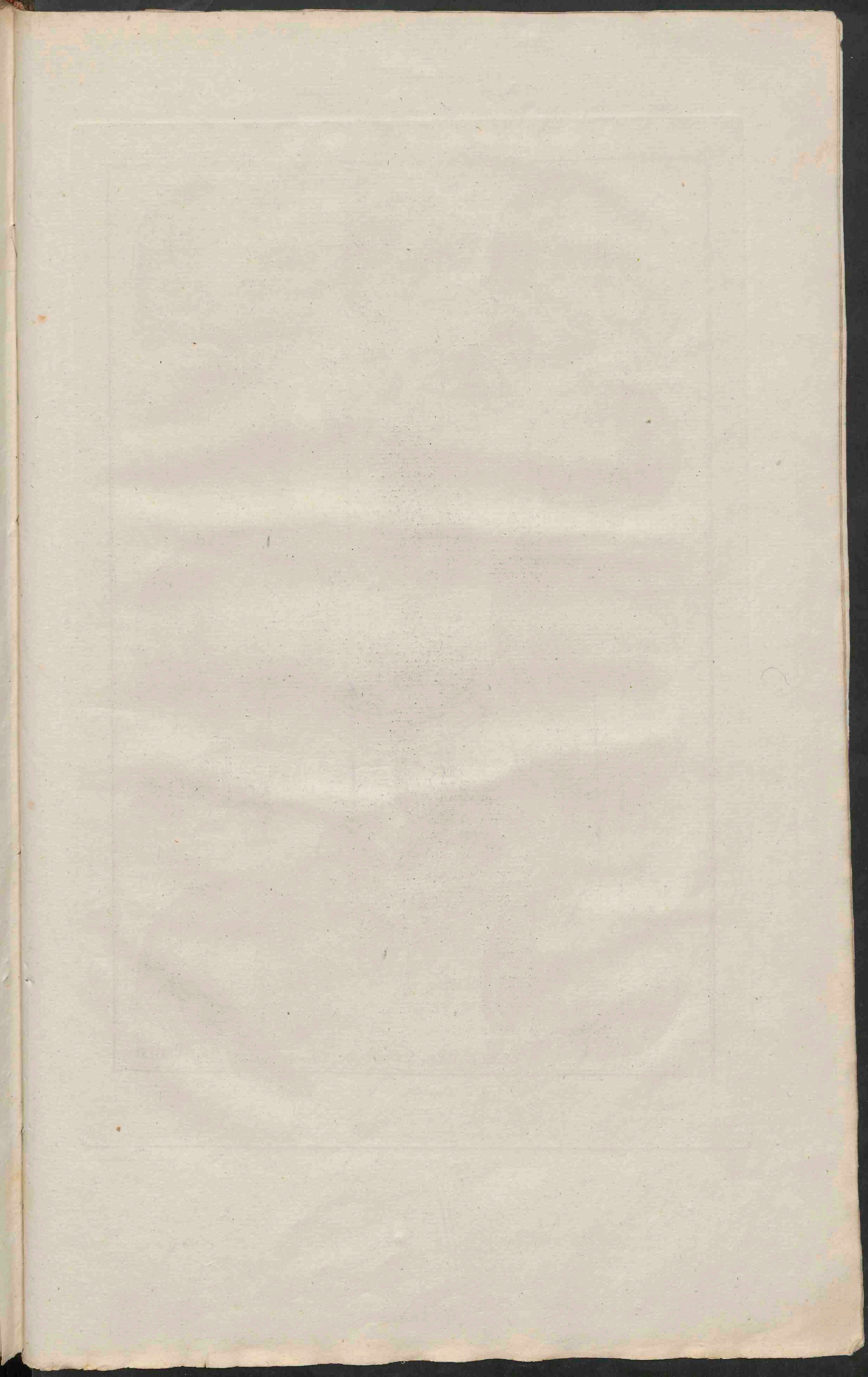
T W E E D E A F B E E L D I N G.

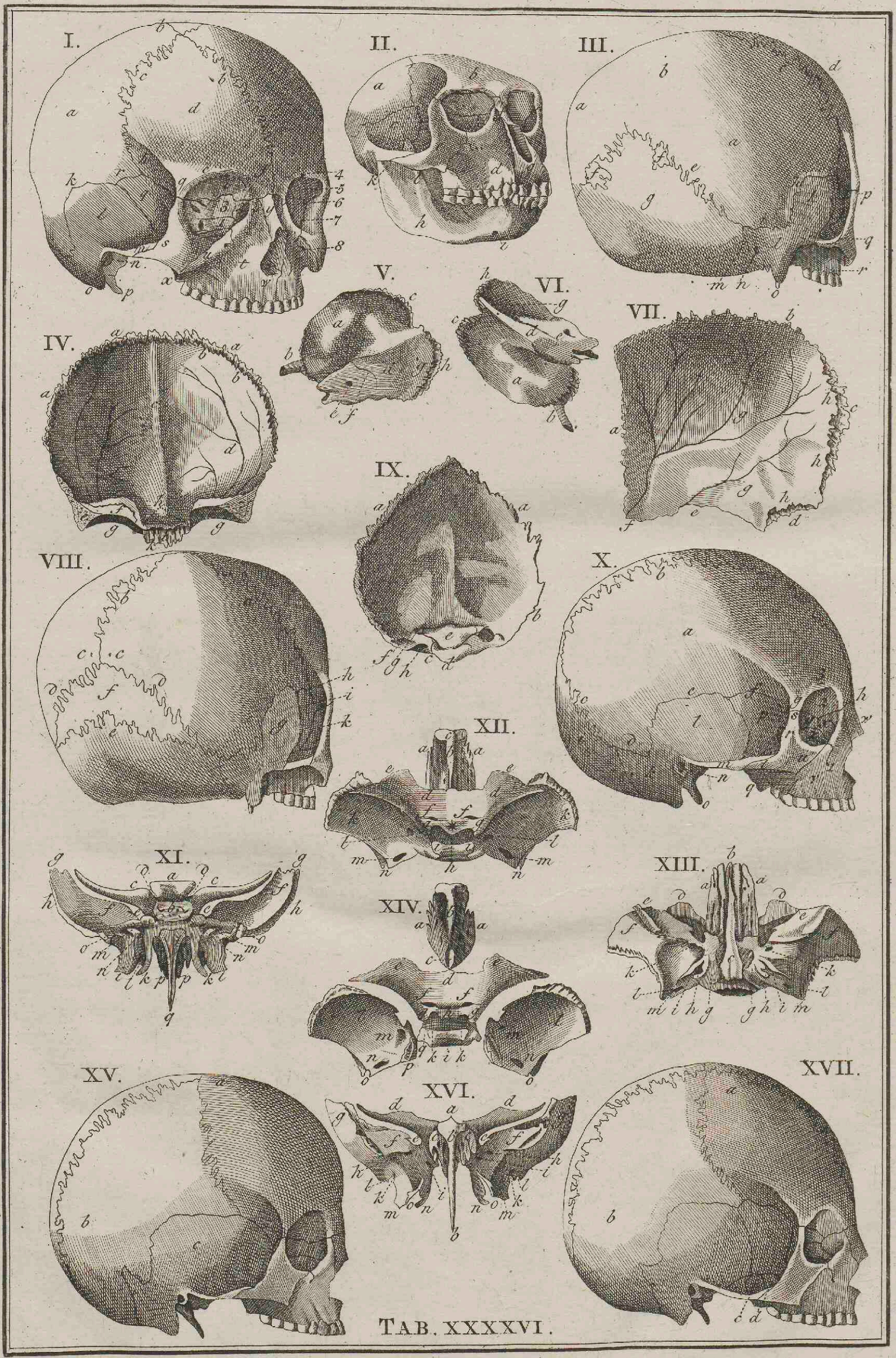
Een regter slaapbeen, waarvan de schub met een gedeelte der gehoorweg afgesneden, het trommelhol geopend, en het flekkehuys, nevens een der halfkringswyze buyzen, opengebrooken zyn.

- a De plaats, alwaar het schubachtig gedeelte is afgesneden.
- b De gehoorweg.
- c Het trommelhol.
- d Het eyronde venster.
- e Het ronde venster.
- f Het flekkehuys.
- g Een gedeelte der waterleiding van Fallopius?
- h De bovenste halfkringswyze buyz.
- i De punt van het steenbeen.
- k Het tepelwyze uytsteekfel.

V E R K L A A R I N G

DER

46ste

P L A A T.

E E R S T E A F B E E L D I N G.

- a Het wandbeen.
- b De pylnaad, tot aan den neus doorlopende.
- c De kroonnaad.
- d Het voorhoofdsbeen.
- e De oogholstrand.
- f Het neusuytsteekfel.
- g Het juksuytsteekfel.
- h Het slaapgedeelte.
- i Het oogholsgedeelte.
- k De schubnaad
- l De schub van 't slaapbeen.
- m Het juksuytsteekfel van dit been.
- n De uytwendige gehoorweg.
- o Het tepelwyze uytsteekfel.
- p Het priemvormig uytsteekfel.
- q De zydelyke vleugel van het wiggebeen.
- r Desselvs vereeniging met het wandbeen, voorhoofdsbeen en slaapbeen.
- s Het jukbeen.
- t Het opperkaakbeen.
- u De vereeniging met het jukbeen.
- v Het neusuytsteekfel.
- w De vereeniging der beyde kaakbeenderen.
- x Het vleugelvormig uytsteekfel van 't wiggebeen.
- y Het neusbeen.
- z Het middenschot des neus.
- 1 Het oogholsgedeelte van 't opperkaakbeen.
- 2 Het nagel of traanbeen.
- 3 Het plat beentje, een gedeelte van 't zeefbeen.
- 4 Een gat, voor de voorhoofdszenuw, in de linker oogholstrand.
- 5 De oogholspaat van 't voorhoofdsbeen.
- 6 De oogholspaat van 't wiggebeen.
- 7 De oogholspaat van 't jukbeen.
- 8 Een gat, voor de opperkaakszenuw, onder de oogholstrand van 't opperkaakbeen.

T W E E D E A F B E E L D I N G.

De kop van een aap.

- a Het wandbeen.
- b Het voorhoofdsbeen.
- c Het slaapbeen, waaraan 't mamwyze uytsteekfel ontbreekt.
- d Het opperkaakbeen, met verscheyde gaatjes onder 't ooghol.
- e Het jukbeen.
- f Het neusbeen.
- g Een byzonder been, waarin de snytanden geplaatst zyn.
- h De onderkaak.
- i Het kingat.
- k Het knokkelachtig hoofdje, tot de geleding.
- l Het kraaijebekswyze uytsteekfel.

D E R D E A F B E E L D I N G.

- a a De wandbeenderen, door het ontbreken der pylnaad in b, in ééngesmolten.
- c De kroonnaad.
- d Het voorhoofdsbeen.
- e De winkelnaad.
- f. f Twee beentjes van Wormius.
- g Het agterhoofdsbeen.
- h De schubnaad
- i Het vervolg der schubnaad.
- k De schub van 't slaapbeen.
- l Het tepelwyse uytsteekfel.
- m De vereeniging met 't agterhoofdsbeen.
- n Een gat naast defelve.
- o Het priemswyze uytsteekfel.
- p De vereeniging van 't jukbeen met het voorhoofdsbeen.
- q Desselvs vereeniging met het slaapbeen.
- r Het opperkaakbeen.

V I E R D E A F B E E L D I N G.

Het voorhoofdsbeen, van de binnenzide.

- a a De getande rand der kroonnaad.
- b. b De onderscheyden binnenste of glasachtige beentafel.
- c De verhevenheyd, ter aanhechting van 't seysfenwyze verlengsel van 't dikke hersfenvlies.
- d De groeven en indrukfels der bloedvaten.
- e De kant, ter vereeniging met het wiggebeen en slaapbeen.
- f De kant der oogholspaat, ter vereeniging met de dunne uytsteekfels van 't wiggebeen.
- g. g De oogholspaat.
- h De overgelaaten tusschenruymte, voor het Zeefbeen.
- i Het uytsteekfel, ter vereeniging met het zeefbeen en k met de neusbeenderen.

V Y F D E A F B E E L D I N G.

Het regter slaapbeen, van de binnenzide.

- a Het schubachtig gedeelte.
- b Het juksuytsteekfel.
- c De schubnaadsrand, en de onderscheyding der twee beentafelen.
- d Het steenbeen.
- e De inwendige gehoorweg.
- f De aanweyding der halfkringswyze buyzen.
- g De kuyl, waarin het eynde der zydelyke aderboefem legt.
- h De kant, ter vereeniging met het agterhoofdsbeen.

Z E S D E A F B E E L D I N G.

Het zelfde been, omgekeerd.

- a — h Dezelfde, als in de voorgaande afbeelding.

Z E-

VERTEILUNG DER ARBEITEN

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

VERTEILUNG DER ARBEITEN

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

VERTEILUNG DER ARBEITEN

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

VERTEILUNG DER ARBEITEN

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

VERTEILUNG DER ARBEITEN

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

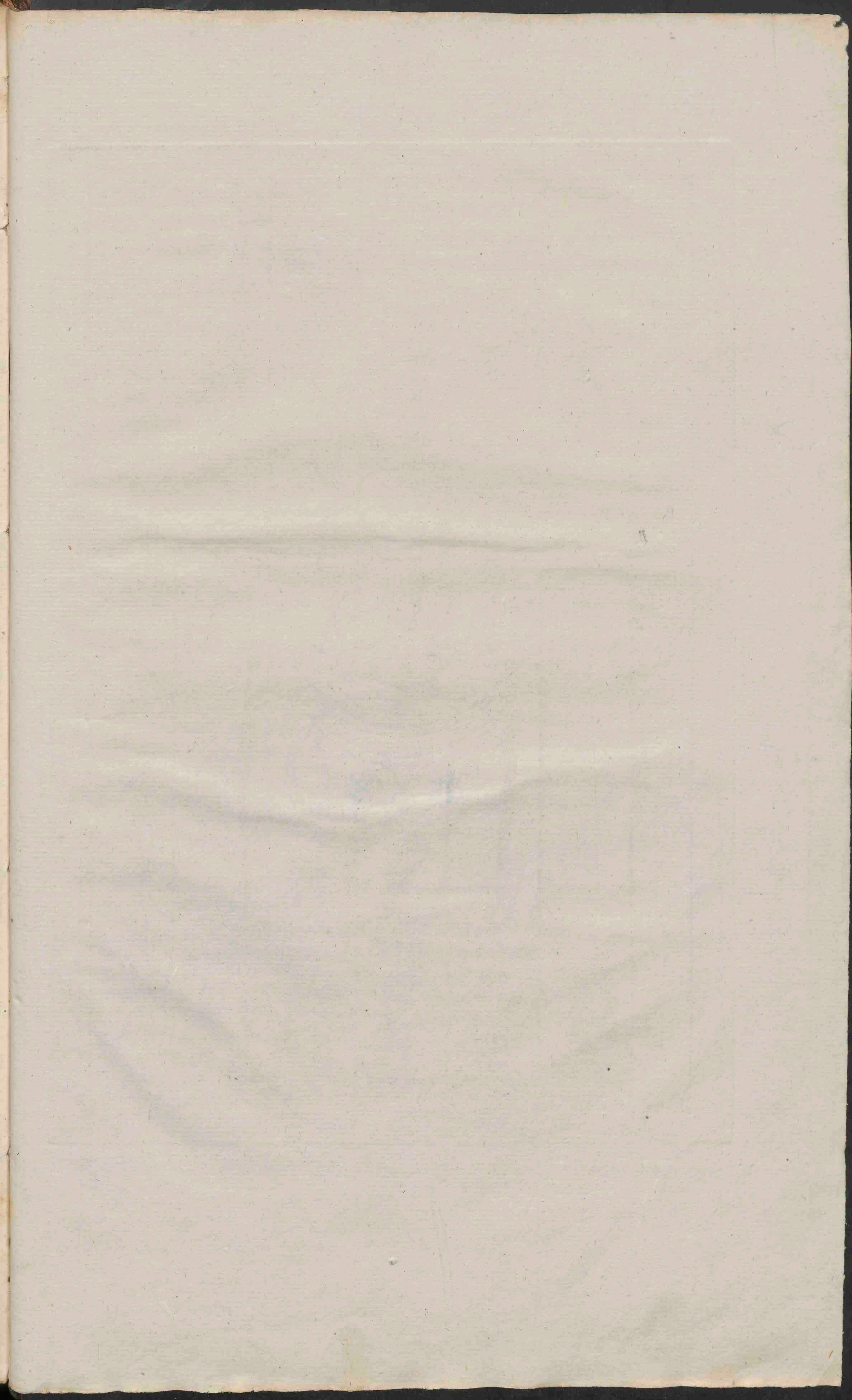
VERTEILUNG DER ARBEITEN

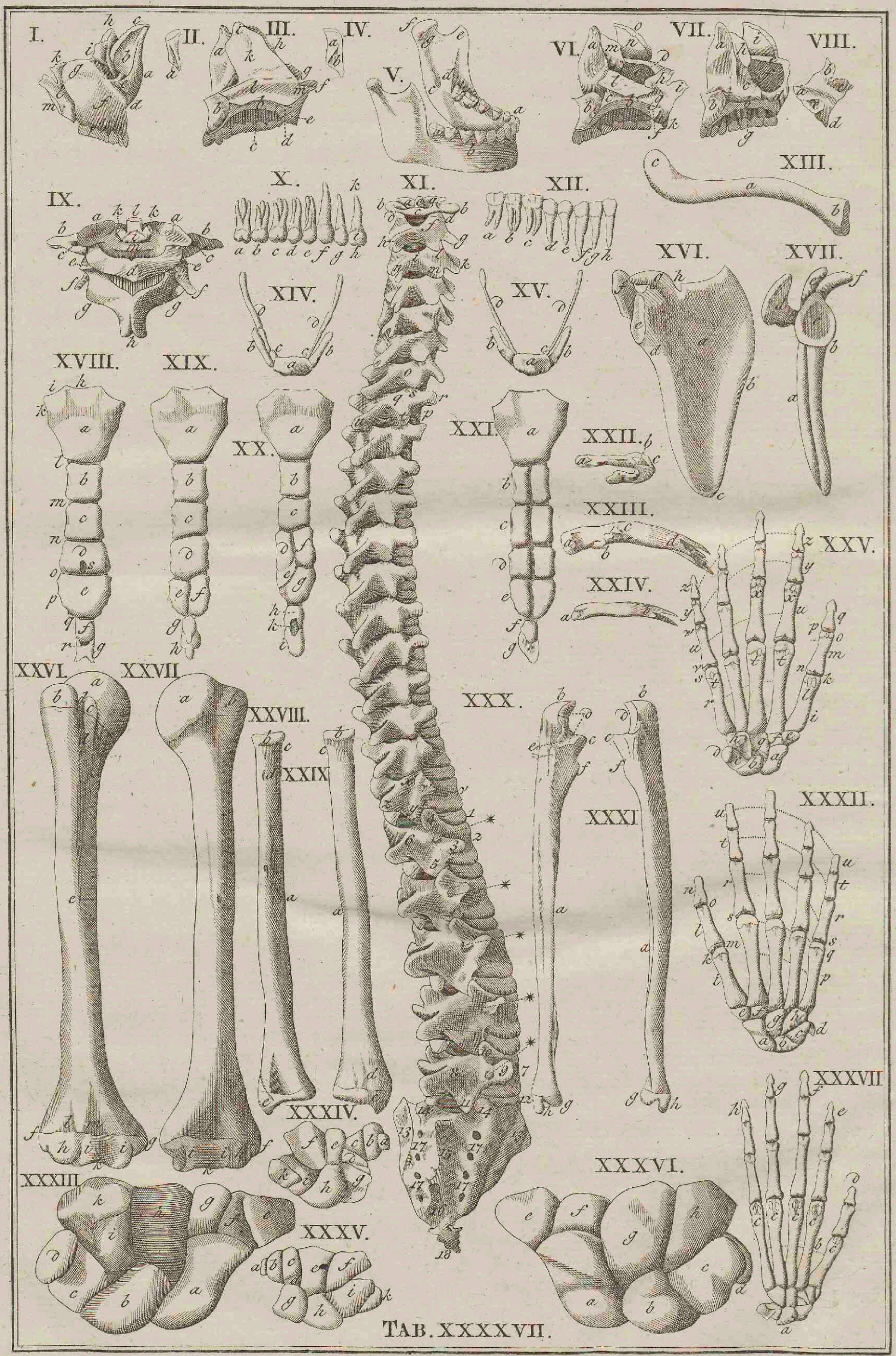
Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

VERTEILUNG DER ARBEITEN

Die Arbeit ist in drei Hauptabteilungen eingeteilt: 1. Die Vorbereitung der Materialien, 2. Die eigentliche Herstellung des Produktes, 3. Die Montage und Verpackung.

V E R K L A A R I N G

DER

47ste

P L A A T.

EERSTE AFBEELDING.

- a De buytenzyde van het jukbeen.
- b De agterzyde, die uytgehoold is.
- c Het getand uytsteekfel, ter vereeniging met het voorhoofds- en wiggebeen.
- d De vereeniging met het opperkaakbeen.
- e Het juksuytsteekfel, ter vereeniging met het slaapbeen.
- f Het opperkaakbeen.
- g Het oogholsgedeelte van dit been.
- h Het uytsteekfel ter vereeniging met het voorhoofds- en nagelbeen.
- i Het nagel- of traanbeen.
- k Het oogholsgedeelte van het gehemeltensbeen.
- l Het agterste gedeelte, tegen het vleugelvormig uytsteekfel van het wiggebeen aanstootende.
- m Het gedeelte, dat in de sleuf van dat zelfde uytsteekfel fluyt.

TWEEDE AFBEELDING.

Het nagelbeen, van de buytenzyde.

- a Denkelyk de kant der groef, welke de traangoot helpt uytmaaken.

DERDE AFBEELDING.

- a Het neusuytsteekfel van het regter opperkaakbeen, van de binnenzide.
- b.b Het gedeelte, 't welk het middenschot der neuze van onderen uytmaakt, en waardoor beyde beenderen vereenigt worden.
- c Het beenig geheemelte.
- d Een gedeelte van het regter gehemeltebeen, 't welk het onderste van het middenschot der neuze mede helpt uytmaaken, en zig met het linker aldaar vereenigt.
- e Het gehemeltebeen, daar 't in de sleuf van 't wiggebeen fluyt.
- f Het gedeelte, dat zig tusfchen het wiggebeen en opperkaakbeen in bevind.
- g Het oogholsgedeelte van dit zelfde been.
- h Het jukbeen.
- i De hanekam van 't zeefbeen.
- k Het middenschot van 't zeefbeen.
- l Het ploegbeen.
- m Deszelfs punt, ter vereeniging met 't wiggebeen.

VIERDE AFBEELDING.

Het regter neusbeen, van den binnenkant gezien.

- a De oppervlakte, waarmede de neusbeenderen elkanderen raaken en vereenigen.
- b Het gedeelte, dat tot de neusholte behoort.

VYFDE AFBEELDING.

De onderkaak.

- a De bovenste of tandkasrand.
- b Het kingat in de buytenste oppervlakte, alwaar de onderkaakszenuw uytkomt.
- c Het agterste kaakgat, de ingang der onderkaakszenuw.
- d Een verheven lyn, ter aanhechting van een gedeelte der pees der slaappier.
- e Het kraaijebekswyze uytsteekfel, tot inplanting der slaappier.
- f Het knokkelachtig hoofd, ter geleding met het slaapbeen.
- g Deszelfs hals.

ZESDE AFBEELDING.

Een vervolg der derde afbeelding, zynde het zeerbeen en ploegbeen weggenomen.

- a Het neusuytsteekfel van het regter opperkaakbeen.
- b.b Het beenig middenschotsgedeelte.
- c Het neusholsgedeelte.
- d Het oogholsgedeelte.
- e De kaakbeensboefem of het hol van Highmor.
- f Het gedeelte van 't gehemeltebeen, tot het beenig gehemelte en middenschot der neuze behoorende.
- g Het neusholsgedeelte van dit been, dat het hol van Highmor helpt affluyten.
- h Het oogholsgedeelte van dit been.
- i Het gedeelte, dat met het vleugelvormig uytsteekfel van het wiggebeen vereenigt word.
- k De punt, die in de sleuf van dit uytsteekfel fluyt.
- l Het onderste sponsachtig been.
- m Het nagel of traanbeen.
- n De oogholzide van het jukbeen.
- o Deszelfs getande bovenrand, ter vereeniging met het voorhoofds- en wiggebeen.

ZEVENDE AFBEELDING.

Een vervolg der zesde afbeelding, zynde 't gehemeltebeen en onderste sponsbeen weggelaaten.

- a Het neusuytsteekfel van het regter opperkaakbeen.
- b.b Het middenschotsgedeelte.
- c De zywand van het neushol, door dit been gemaakt, alwaar de traangoot, agter het benedenste sponsachtig been, uytkomt.
- d Het gedeelte, dat door 't gehemeltebeen bedekt word.
- e Het oogholsgedeelte.
- f De kaakbeensboefem.
- g Het beenig gehemelte.
- h Het nagel of traanbeen.
- i De oogholspaat van het jukbeen.

AGT.

AGTSTE AFBEELDING.

Het regter gehemeltebeen, van de binnenzyde.

- a Gedeelte, dat de opening der kaakbeensboefem helpt verkleynen, en de zywand der neusholte uytmaaken.
  - b Het oogholsgedeelte.
  - c Gedeelte, 't welk met het wiggebeen vereenigt werd, en d. 't welk in de sleuf van 't vleugelvormig uytsteekfel past.
  - e Gedeelte, 't welk het beenig gehemelte helpt uytmaaken, en zig met zyn wederga vereenigt.
- Zie de 3de afbeelding, g. h. i. k. f, alwaar dit been op zyn plaats is afgebeeld.

NEGENDE AFBEELDING.

De twee bovenste halswervelen.

- a. a De twee zystukken, waarin het lighaam dezer bovenste wervel of atlas gedeeld is, schuyns uytgehooled, ter geleding met de knokkelachtige uytsteekfels van het agterhoofdsbeen.
- b. b De dwersche uytsteekfels, die doorgaat zyn.
- c. c De gaten, waardoor de wervelagader en ader wederzydsch opklimmen.
- d De beenige boog, die in een stompe punt eyndigt.
- e. e De oppervlaktens der tweede wervel, die ter geleding met de bovenste dienen.
- f. f De zydelyke uytsteekfels der tweede wervel.
- g. g De schuynsch nederdaalende uytsteekfels.
- n Het gespleeten doornwyze uytsteekfel.
- i Het tandwyze uytsteekfel, om 't welke de atlas draayd.
- k. k Twee banden, die van deezen tand voortkomen en zig aan de knokkelachtige uytsteekfels van 't agterhoofdsbeen inplanten.
- l Een middenste band, die zig aan den voorkant van het groote gat van dat been inplant.
- m De dwersche band van den atlas, die deezen tand omvat en bepaald.

TIENDE AFBEELDING.

- a. b. c. Drie regter agterste kiezen der bovenkaak, yder mer drie wortels.
- d. e De twee voorste kiezen, met dubbelde wortels.
- f De hondstand.
- g. h Twee snytanden.
- i De kroon.
- k De wortel.

ELFDE AFBEELDING.

De geheele ruggraat, met desselfs dubbelde bogten; in den hals voorwaarts, in den rug agterwaarts, in de lendenen voorwaarts, en in het Heyligbeen wederom agterwaarts uytpuylende.

- a. a De bovenste geledingsuytsteekfels der bovenste halswervel.
- b. b De dwersche uytsteekfels.
- c De beenige boog.
- d. d De vlaktens der tweede wervel, ter geleding met de eerst genoemde.
- e Het tandwyze uytsteekfel.
- f De breede beenige boog.
- g Het dwersch uytsteekfel.
- h Het doornwyze uytsteekfel.
- i De beenige boog der derde halswervel.
- k Desselfs gegroefd dwersch uytsteekfel.
- l Het schuynsche opklimmende.

m Het schuynsch nederdaalend uytsteekfel.

- n Het gespleeten doornwyze.
- o De onderste halswervel.
- p Het lighaam der bovenste rugwervel.
- q De beenige boog.
- r Het dwersche uytsteekfel.
- f Het schuyns opklimmende.
- t Het schuyns neerdaalende.
- u Het doornwyze.
- v Het lighaam der laatste rugwervel.
- w Het zeer korte zydelyke uytsteekfel.
- x Het schuyns opklimmende, door het neerdaalende der voorgaande wervel gedekt. De overige rugwervelen zyn hier aan gelyk.
- y Het schuyns neerdaalend uytsteekfel, door het opklimmende der bovenste lendenwervel omvat.
- z Het doornwyze uytsteekfel.
- i Het bandagtige kraakbeen, tusfchen de lighaamen der laatste rug- en bovenste lendenwervel. Dergelyke werd tusfchen alie de overige wervelen gevonden.
- 2 Het lighaam der bovenste lendenwervel.
- 3 Het dwersche uytsteekfel.
- 4 H. t. t. omvattende opklimmend uytsteekfel.
- 5 Het omvatte neerdaalend uytsteekfel.
- 6 Het doornwyze.
- 7 Het lighaam der onderste lendenwervel.
- 8 Desselfs beenige boog en doornwyze uytsteekfel.
- 9 Het dwersch uytsteekfel.
- 10 Het schuyns opklimmende.
- 11 Het schuyns neerdaalende.
- *** Beenige knobbeltjes aan de lendenwervelen.
- 12 Het bandagtig kraakbeen, tusfchen de laatste lendenwervel en het heiligbeen.
- 13 13. De zydelyke geledingsvlaktens van het heiligbeen.
- 14 14. De schuynsopklimmende uytsteekfels.
- 15 De doornwyze uytsteekfels.
- 16 Derselver van een wyking, aan den onderkant.
- 17 17. 17. Vier paaren gaaten aan de agterste oppervlakte.
- 18 Het stuytbeen.

TWAALFDE AFBEELDING.

- a. b. c Drie regter agterste kiezen uyt de onderkaak, yder met dubbelde wortels.
- d. e De twee voorste kiezen met enkelde wortels.
- f De hondstand.
- g. h De snytanden.

DERTIENDE AFBEELDING.

Het sleutelbeen,

- a Het midden, voorwaarts uytgeboogen.
- b Het hoofdje, tot geleding met het borstbeen.
- c Het uytteynde ter geleding met het fchouderblad.

VEERTIENDE AFBEELDING.

Het tongbeen.

- a Het middenstuk of basis.
- b. b De hoornen.
- c. c De graanwyze beentjes.
- d. d Verlengfels of beenige aanvoegfels derselve, die zig, fomwylen, tot aan het priemwyze uytsteekfel van het fleepbeen uytstrekken.

VYFTIENDE AFBEELDING.

Het tongbeen.

- a Het middenstuk of basis.
- b De hoornen.
- c Een graanwyze beentje.
- d De beenige aanvoegfels, met verandering.

ZESTIENDE AFBEELDING.

Het regter fchouderblad, van de binnenzide.

- a De holle zyde, met de indrukfels der onderfchouderbladsfpiet.
- b De grondzyde of basis.
- c De punt.
- d De hals.
- e De ondiepe holligheid, ter geleding.
- f Het bovenfte uytteekfel of de opperfchouder.
- g Het ravebekswyze uytteekfel.
- h De klyne halvemaanswyze uytfniding, ter doorlaating van bloedvaten.

ZEVENTIENDE AFBEELDING.

Het regter fchouderblad, van vooren.

- a De buytenzyde of rug.
- b De voorkant en hals.
- c De geledingsholte.
- d De opperfchouder, van den doorn voortkomende.
- e Het gedeelte van 't fchouderblad, boven den doorn.
- f Het ravebekswyze uytteekfel.

AGTIENDE AFBEELDING.

Het borstbeen van een jong mensch.

- a Het bovenftuk.
- b c d e De deelen van het middenftuk.
- f g De zwaardwyze punt, f beenig g kraakbeenig en gefpleeten.
- h De halfmaanswyze uytfniding, voor den ftrot.
- i De plaats ter geleding met het fleutelbeen.
- k Ter geleding met de eerfte rib; l met de tweede; m met de derde; n met de vierde; o met de vyfde; p met de zesde; q met de zevende der waare ribben.
- r Een gat in de punt, tot doorlaating van bloedvaten.
- s Een gat in 't midden van 't borstbeen, fomtyds waargenomen.

NEGENTIENDE AFBEELDING.

Een ander borstbeen, verfchillende.

- a Het bovenftuk.
- b c d e f. Beenige gedeeltens van het middenftuk.
- g h De zwaardwyze punt.

TWINTIGSTE AFBEELDING.

Een ander borstbeen.

- a Het breeder bovenftuk.
- b c d e f g. Verfchillende beenpunten van het smaller middenftuk.
- h De beenige, i de kraakbeenige punt.
- k Een gat, tot doorlaating van bloedvaten.

EEN-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Een ander borstbeen.

- a Het bovenftuk.
- b c d e. Vier paar beenpunten in het middenftuk, 't welk in bejaarde een ftuk uytmaakt.
- f g De zwaardwyze punt, f beenig, g kraakbeenig.

TWEE-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

De regter eerfte rib.

- a Het hoofdje, ter geleding met 't ligchaam van de bovenfte rugwervel.
- b Het tweede hoofdje, ter geleding met desfelts dwerfche uytteekfel.
- c Een knobbeltje, voor een band, die de rib met dat uytteekfel verbind.

DRIE-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Eene der middenfte ribben.

- a Het hoofdje, dat met de randen der ligchaamen van twee rugwervelen geled.
- b Het tweede hoofdje, ter geleding met het dwerfche uytteekfel van de onderfte deser wervelen.
- c Het knobbeltje, ter aanhechting van den band.
- d Het afgebrooken uyteynde.

VIER-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Eene der laafte ribben.

- a Het hoofdje, ter geleding met het ligchaam der rugwervel.
- b Het afgebrooken uyteynde.

VYF-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

De regterhand, van de binnenzide.

- a Het fchuytwyze been der voorhand.
- b Het halfmaanswyze.
- c Het driehoekige.
- d Het ronde beentje.
- e Het groote veelhoekige.
- f Het klyne veelhoekige.
- g Het gehooftde been.
- h Het haakswyze.
- i Het nahandsbeen voor den duym.
- k Desfelts aangroeyfel, een rond hoofdje.
- l Twee zaadbeentjes.
- m Het eerfte lid van den duym.
- n Desfelts aangroeyfel.
- o Het knokkelachtig hoofdje, nevens een zaadbeentje.
- p Het aangroeyfel van het tweede duym lid of nagelbeentje.
- q Het gedeelte, dat de nagel onderfteund.
- r De nahands beenderen der vingeren.
- s Derfelver aangroeyfels.
- t t t Zaadbeentjes.
- u u De kootjes der eerfte rey vingerleden.
- v v Derzelve aangroeyfels.
- w w De knokkelachtige hoofdjes.
- x x Zaadbeentjes.
- y y De kootjes der tweede rey vingerleden.
- z z De nagelbeenderen.

ZES-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Het regter opperarmbeen, van de binnenzide.

- a Het hoofd, nog een aangroeyfel.
- b Een grooter knobbel.
- c Een klyner knobbel, die yder in een verheven lyn uytloopen.
- d d De fleuf tuffchen beyde, voor den trekker der tweehoofdige armfpiet.
- e Het gedraayd ligchaam des beens.
- f De voorfte knokkel van het benedenfte aangroeyfel.
- g De

- g De agterste knokkel.
 h Het rond hoofdje, ter geleding met het spaakbeen.
 i. i De knokkels, k de fleuf, ter geleding met het ellebeen.
 l Een kuyltje, waarin het spaakbeen, by de buyging, stuyt.
 m Een dieper kuyl, waarin het ellebeen, by de buyging, stuyt.

ZEVEN-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Het regter opperarmbeen, van de buytenzyde.

- a Het hoofd, b de groote knobbel van het bovenste aangroeyfel.
 f—k. Gelyk in de voorgaande afbeelding.
 l Een diepe kuyl, waarin, by de uyttrekking, het agterste ellebeenshoofd of olecranon stuyt.

AGT-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Het regter spaakbeen, van de binnenzzyde.

- a De scherpe kant, waaraan de tusschenbeensband gehecht is.
 b Het hoofdje, van boven met 't opperarmbeen, zydelings met het ellebeen geled.
 c De hals.
 d Denkelyk een gedeelte van het knobbeltje, ter inplanting der tweehoofdige spier.
 e Het onderste aangroeyfel.

NEGEN-EN-TWINTIGSTE AFBEELDING.

Het regter spaakbeen, van de buytenzyde.

- a. b. c. e Gelyk in de voorgaande afbeelding.
 d Eenige flaauwe groeven, voor de trekkers der uytstrekke spieren der hand.

DERTIGSTE AFBEELDING.

Het regter ellebeen, van de voorzyde.

- a De scherpe lyn, waarvan de tusschenbeensband voort komt.
 b Het agterste elleboogs-uytsteekfel of olecranon.
 c Het voorite kraayebekswyze of haakswyze uytsteekfel.
 d De oppervlaktens, ter geleding met het opperarmbeen.
 e De oppervlakte, ter zydelyke geleding met het spaakbeen.
 f De knobbel, waaraan zig de inwendige armspier inplant.
 g Het ronde hoofdje van het onderste aangroeyfel, 't welk zydelyk met het spaakbeen geled.
 h Het priemswyze uytsteekfel, waar van een band voortkomt.

EEN-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

Het regter ellebeen, van de buytenzyde.

- a.—h Deselfde deelen, als in de voorgaande afbeelding.

TWEE-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

De regterhand, van de buytenzyde.

- a Het schuytbeen der voorhand.
 b Het halfmaanswyze.
 c Het driehoekige.
 d Het ronde beentje.
 e Het groote veelhoekige.
 f Het klyne veelhoekige.
 g Het gehoofde been.
 h Het haakswyze.
 i Het nahandsbeen voor den duym.
 k Desselvs aangroeyfel.
 l Het eerste duym lid.

- m Desselvs aangroeyfel.
 n Het nagelbeen.
 o Desselvs aangroeyfel.
 p De nahandsbeenderen, voor de vingeren.
 q Derzelver aangroeyfels of hoofdjes.
 r. r De eerste rey kootjes der vingerleden.
 s. s Derzelver aangroeyfels.
 t. t De tweede rey kootjes der vingerleden.
 u. u De derde rey.

DRIE-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

De beenderen der regter voorhand van de binnenzzyde.

Eerste rey.

- a Het schuytbeen.
 b Het halfmaanswyze.
 c Het driehoekige.
 d Het ronde beentje.

Tweede rey.

- e Het uytsteekfel van het groot veelhoekig been.
 f Een groef, waarin een pees loopt.
 g Het klyne veelhoekige.
 h Het groote of gehoofde been.
 i Het wigge- of haakswyzebeen.
 k Desselvs haakswyze uytsteekfel.

VIJF-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

De regter voorhandsbeenderen van een aap, van de binnenzzyde.

- a Een bysonder been by de aapen.
 b Het groote veelhoekige.
 c Het klyne veelhoekige.
 d Een bysonder been by de aapen.
 e Het gehoofde been.
 f Het Wiggebeen.
 g Het schuytbeen.
 h Het halfmaanswyze.
 i Het driehoekige.
 k Het rondächtige.

VYF-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

Deselfde regter voorhandsbeenderen van een aap, van de buytenzyde.

- a.—k Deselfde beenderen, als in de voorgaande afbeelding.

ZES-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

De beenderen der regter voorhand, van de buytenzyde.

Eerste rey.

- a Het schuytbeen.
 b Het halfmaanswyze.
 c Het driehoekige.
 d Het ronde beentje.

Tweede rey.

- e Het groote veelhoekige.
 f Het klyne veelhoekige.
 g Het groote of gehoofde been.
 h Het Wigge of haakswyze been.

ZEVEN-EN-DERTIGSTE AFBEELDING.

De regterhand van een aap, van de binnenzzyde.

- a De voorhand, dezelfde beenderen als in de vier-en-dertigste afbeelding.
 b De nahandsbeenderen, in lengte van die van den mensch zeer verschillende, gelyk ook de beenderen der vingerleden.
 c. c. c. c. De zaadbeentjes, talryker in de aapen.
 d De zeer korte duym.
 e De korte wysvinger.
 f. g. h De drie volgende langere vingers.

M I S S T E L L I N G E N.

In de Verklaaring van plaat 10 afb. 1.	staat	moet zyn
		EERSTE AFBEELDING.
— 11 — 3.	h.	h. i.
— 12 — 1.	ſchaamflagaderen (<i>arteria pudenda.</i>	ſchaamaderen (<i>vena pudenda.</i>
— — — —	ſchaamaderen (<i>vena pudenda.</i>	ſchaamflagaderen (<i>arteria pudenda.</i>
— — — — 3.	buikflagader	afdaalende groote flagader
— — — — 5.	b. b. c.	b. c. c.
— 17 — 1.	f f f f f	f f f f
— — — — 3.	a. a. a. a.	a. a.
— — — — 5.	hogte	hoogte
— — — — —	ſelfſtandheid	ſelfſtandigheid
— — — — —	c	e
— — — — —	<i>medulla oblongata.</i>	<i>medulla oblongata.</i>
— — — — 6.	c. c. c. c.	c. c. c. c. c. c. e. e.
— — — — 7.	<i>annularis</i>	<i>annularis</i>
— 17 afb. 2.	<i>cochlea</i>	<i>cochlea</i>
— — — — —	rugzenuwen	rugwervelen
— — — — —	f. f.	f. f. f.
— — — — —	u. u.	u. u. u. u. u.
— — — — —	v. v.	v. v. v. v.
— — — — —	w. w.	w. w. w. w.
— — — — —	x. x.	x. x. x. x. x.
— — — — —	oorſponk	oorſprong
— — — — 3.	6.	6- 6.
— 19 — —	ſchuinſe	miltwyze of ſchuinſche
— — — — —	<i>adductor magnus</i>	<i>adductor longus</i>
— — — — —		t. de tegenſteller des duims (<i>Opponeus pollicis.</i>
— — — — —	x.	x. z. x. x.
— — — — —	<i>abductor</i>	<i>abductor</i>
— — — — —	borſtſtepelſpiet	borſtbeenſtepelſpiet
— — — — —	<i>radialis</i>	<i>radialis</i>
— 20 — —	g.	g. g.
— — — — —	h.	h. h.
— — — — —	<i>nervus</i>	<i>nervus</i>
— — — — —	ii.	ii. ii. ii.
— — — — —	10. 20.	10— 20.
— — — — —	21. 26.	21— 26.
— — — — —	31. 34.	31— 34.
— — — — —	23. 25.	23— 25.
— 21 — —	<i>angulus oris</i>	<i>anguli oris</i>
— — — — —	<i>pronator</i>	<i>supinator</i>
— — — — —	<i>portio dura</i>	<i>portio dura</i>
— 23 — —	N ^o .	N ^o . 7.
— 24 — —	verbreiden	verſpreiden
— 25 — —	<i>mylohyoideus</i>	<i>mylohyoideus</i>
— — — — —	pink	pinken
— — — — —	derzelve	derzelven
— — — — —	der dyen	der dyefcheden
— — — — —	<i>follei</i>	<i>follei</i>
— 26 — —	19. 23.	19— 23.
— 27 afb. 2.	darmſcheilsader L.	darmſcheylsader *
— 28 — —	<i>sublinus</i>	<i>sublimis</i>
— 30 — —	a	a.
— — — — —	β	b.
— — — — —	α β	a.
— 31 — —	<i>rhombideus</i>	<i>rhomboideus</i>
— — — — —	driehoekige	driehoekige
— 33 — —	<i>brachicus</i>	<i>brachicus</i>
— 36 — —	<i>brachicus</i>	<i>brachicus</i>

1809081

MISSTELLINGEN

Nummer	Naam	Plaats	Verzameling van
1	...	...	...
2	...	...	...
3	...	...	...
4	...	...	...
5	...	...	...
6	...	...	...
7	...	...	...
8	...	...	...
9	...	...	...
10	...	...	...
11	...	...	...
12	...	...	...
13	...	...	...
14	...	...	...
15	...	...	...
16	...	...	...
17	...	...	...
18	...	...	...
19	...	...	...
20	...	...	...
21	...	...	...
22	...	...	...
23	...	...	...
24	...	...	...
25	...	...	...
26	...	...	...
27	...	...	...
28	...	...	...
29	...	...	...
30	...	...	...
31	...	...	...
32	...	...	...
33	...	...	...
34	...	...	...
35	...	...	...
36	...	...	...
37	...	...	...
38	...	...	...
39	...	...	...
40	...	...	...
41	...	...	...
42	...	...	...
43	...	...	...
44	...	...	...
45	...	...	...
46	...	...	...
47	...	...	...
48	...	...	...
49	...	...	...
50	...	...	...

